

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKİYE’DE AZINLIK BASININA BİR ÖRNEK
SÜRYANİ KADİM CEMAATİNİN YAYIMCILIK
FAALİYETLERİ: İDEM DERGİSİ ÖRNEĞİ

MESUT İRİS

2501140225

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. MURAT ÖZGEN

İSTANBUL – 2016

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN;

Adı ve Soyadı : MESUT İRIS Numarası : 2501140225
Anabilim Dalı / Anasanat Dalı / Programı : GAZETECİLİK/GENEL GAZETECİLİK/YÜKSEK LİSANS Danışmanı : PROF. DR. MURAT ÖZGEN
Tez Savunma Tarihi : 17.06.2016 Saati : 10.00
Tez Başlığı : TÜRKİYE'DE AZINLIK BASININA BİR ÖRNEK SÜRYANİ KADİM CEMAATİNİN YAYIMCILIK FAALİYETLERİ: İDEM DERGİSİ ÖRNEĞİ

TEZ SAVUNMA SINAVI, İÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 36. Maddesi uyarınca yapılmış, soruların sorularına alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE** OYBİRLİĞİ / OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATI (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- PROF. DR. MURAT ÖZGEN		Kabul
2- PROF. DR. ASLI YAPAR GÖNENÇ		Kabul
3- PROF. DR. ATILLA GİRGİN		Kabul

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATI (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- DOÇ. DR. GÜVEN BÜYÜKBAYKAL		
2- DOÇ. DR. NECMİ EMEL DİLMEN		

ÖZ

TÜRKİYE'DE AZINLIK BASININA BİR ÖRNEK SÜRYANİ KADİM CEMAATİNİN YAYIMCILIK FAALİYETLERİ: İDEM DERGİSİ ÖRNEĞİ

MESUT İRİS

Süryaniler ile ilgili yapılan araştırmalar yeterli seviyede değildir. Yapılan çalışmaların genel çerçevesine bakıldığında ise Süryanilerin tarihi ön plana çıkmaktadır. Türkiye'de yaşamakta olan diğer gayrimüslim topluluklarla özellikle Rum, Ermeni ve Yahudiler ile ilgili birçok çalışma görülmektedir. Özellikle Hıristiyan doktrinlerin temellerini atmış, Antakya ana kilisesini kurmuş Süryaniler göz ardı edilmiştir. Araştırmanın amacı Süryanilerin geçmişten günümüze yayımcılık faaliyetlerinin incelenmesidir. Bu çerçevede Süryanilerin kökeni tarihsel süreç içerisinde ele alınmıştır. Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyetinde Süryanilerin genel statüleri ve İlk matbaa faaliyetleri ile beraber yayımcılık faaliyetleri günümüze kadar ortaya koyulmuştur. Spesifik olarak günümüzde çıkartılan İstanbul Süryani Kadim Metropolitlik Dergisi İdem koleksiyon incelemesi yapılmıştır. Dergi içeriği incelenirken aynı zamanda Süryanilerin ekonomik, toplumsal ve siyasal statüleri görülmüştür. Çalışma bir sonraki çalışmalara basamak olma amacı gütmektedir. Veri toplama tekniği olarak kaynak tarama ve derinlemesine görüşme metodu uygulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Azınlık, İdem, Metropolit, Süryaniler, Yayımcılık

ABSTRACT

A SAMPLE OF MINORITY PUBLISHING IN TURKEY, THE PUBLISHING ACTIVITIES OF SYRIAC COMMUNITY: İDEM PERIODICAL MAGAZINE AS AN EXAMPLE

MESUT İRİS

The researches about the Syriac community are not sufficient enough. When we look at the general aspect of studies, the Syriac History is the most studied aspect. There are a lot of studies about the other non-muslim communities in Turkey, i.e. The Greek, The Armenian and The Jewish communities. The Syriac, who established the Antioch Church that founded the basic doctrines of Christianity have been ignored. The aim of this research is examining the publishing activities of the Syriac throughout history. Within this framework the origin of the Syriac community has been examined within a historical framework. The general status of the Syriac community through Ottoman Empire and the Turkish Republic ruling periods and the publishing activities starting from the first printing press until today have been shown. İdem, which is the periodical magazine published by the İstanbul Syriac Church/community, has been examined specifically. While examining the content of the magazine the economic, social and political aspects of the Syriac community have been studied. This study is intended as the first step of a further and more comprehensive study. Literature review and interview are used as data collecting techniques.

Key words: İdem, Metropolitan, Minority, Publishing, Syriac,

ÖNSÖZ

Süryaniler Hıristiyanlığı ilk kabul eden topluluktur. Nitekim Hıristiyanlık doğduğu topraklarda baskılara maruz kalmış ve Mezopotamya bölgesine yerleşmiştir. Bölge halklarının bir sentezi olan Süryaniler Hıristiyanlık ile beraber yükselişe geçmiştir. Antakya ana kilisesi ve manastırlar inşa edilmiş, üniversiteler ve kütüphaneler kurulmuş, Hıristiyanlığın ilk öğretileri Süryani din adamları tarafından kaleme alınmıştır. Hıristiyanlık Süryanilik ile beraber bir kavim dini olmaktan çıkıp evrensel bir din haline gelmiştir. Süryaniler bugün dünyanın birçok bölgesinde ikamet etmektedirler.

Gayrimüslim topluluklar arasında en az bilineni Süryanilerdir. Özellikle Osmanlı İmparatorluğu zamanında temsil edilişleri uzun bir süre Ermeni patrikliği üzerinden gerçekleşmiştir. Siyasal hayatta ve başkentte yer almamaları, diğer toplulukların gerisinde kalmalarına neden olmuştur. Nitekim bu geride kalma Türkiye Cumhuriyeti döneminde de devam etmiştir. Lozan'da azınlıklar gayrimüslim azınlıklar olarak kabul edilmişse bile Türkiye bugün sadece Rum, Ermeni ve Yahudi toplulukları azınlık olarak saymaktadır.

Bugün azınlıklar ve gayrimüslimler çerçevesinde yapılan birçok çalışma Rum, Ermeni ve Yahudi toplulukları üzerinedir. Bu manada Süryanilik üzerine yapılan çalışmalar yeterli görülmemektedir. Yapılan çalışmalar ise Süryani tarihi konularında yoğunlaşmaktadır. Bu nedenle çalışmada Süryanilerin yayımcılık faaliyetleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Matbaa ile başlayan yayımcılık serüveni günümüze kadar gelmektedir.

Kişilerin hayatını şekillendiren etrafında yer alan insanlardır. Dönüm noktalarında yanınızda doğru yolu gösteren, maddi manevi zorluklarda destek olan insanların bu çalışmanın oluşmasında katkıları çok büyüktür. Bu nedenle her koşulda ve ortamda, gerek özel hayatımda gerek çalışma hayatımda yanımda olan hocam Sayın Prof. Dr. Murat ÖZGEN'e, araştırmacı yazar amcam Muzaffer İRİS ve eşi Neyla İRİS'e, beni hep destekleyen çok sevgili annem Meryem İRİS ve babam Toros İRİS'e, öğretmenim ve ağabeyim David AKGÜÇ'e teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	v
KISALTMALAR LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SÜRYANİLER

1.1. Süryani (ܣܘܪܝܝܐ)Sözcüğünün Kökeni.....	3
1.2. Süryanilerin Etnik Kökeni	6
1.2.1. Süryaniler Arami Kökenlidir	7
1.2.2. Süryaniler Asuri Kökenlidir.....	8
1.2.3. Süryaniler Mezopotamya Halklarının Devamıdır	9
1.3. Süryanilerin Hıristiyanlığa Geçişi.....	10
1.3.1. Hıristiyanlığın Doğuşu.....	10
1.3.2. Süryanilerin Hıristiyanlığı Kabulü.....	12
1.4. Antakya Kilisesi ve Teolojik Ayrılıklar	14
1.4.1. Süryani Kadim Tabiri.....	19
1.5. Süryani Ortodoks Kilisesi' nde Dini İnanç, İbadet ve Örgütlenme.....	20
1.5.1. Kilisenin İnanç Sistemi	20
1.5.1.1. Vaftiz.....	20
1.5.1.2. Murun.....	21
1.5.1.3. Tövbe	21
1.5.1.4. Komünyon.....	21
1.5.1.5. Kandil Yağı.....	21
1.5.1.6. Evlilik Bağı.....	22
1.5.2. Süryanilerde İbadet	22
1.5.2.1. Namaz	22
1.5.2.2. Oruç.....	23
1.5.3. Süryanilerde Kilise Örgütlenmesi	24
1.5.3.1. Episkoposluk.....	24
1.5.3.2. Papazlık.....	25
1.5.3.3. Diyakosluk	26

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI İMPARATORLUĞU VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ DÖNEMİNDE SÜRYANİLER: YAYIMCILIK FAALİYETLERİ

2.1.	OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA SÜRYANİLER	27
2.1.1.	Millet Sistemi	27
2.1.2.	Millet Sisteminde Süryaniler	29
2.1.3.	Tanzimat Dönemi.....	30
2.1.4.	Tanzimat Döneminde Süryaniler	34
2.2.	Türkiye Cumhuriyetinde Süryaniler	35
2.2.1.	Lozan Antlaşması ve Azınlıklar.....	36
2.2.1.1.	Azınlık Kavramı.....	36
2.2.1.2.	Azınlık Kavramının Tanımı	39
2.2.1.3.	Azınlık Türleri.....	42
2.2.1.3.1.	Ulusal Azınlıklar	42
2.2.1.3.2.	Etnik Azınlıklar.....	43
2.2.1.3.3.	Dinsel Azınlıklar.....	43
2.2.1.3.4.	Dilsel Azınlıklar.....	44
2.2.1.4.	Lozan Antlaşması ve Süryaniler	44
2.3.	Süryanilerin Türkiye’ de Yayımcılık Faaliyetleri	50
2.3.1.	Kevkeb Şark Gazetesi	52
2.3.2.	Mhadyono Dothuroye Gazetesi.....	54
2.3.3.	Şifuro (Borazan) Gazetesi	54
2.3.4.	Hikmet Dergisi.....	55
2.3.5.	Turabdin Dergisi	56
2.3.6.	Kolo Dturabdin	56
2.3.7.	Gençlik Bülteni Dergisi	56
2.3.8.	Mesihsel Yaşam Bülteni	56
2.3.9.	Gerçeğe Doğru Dergisi	57
2.3.10.	Kurkmo Dergisi.....	57
2.3.11.	İdem Dergisi.....	57
2.3.12.	Sabro Gazetesi.....	57

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSTANBUL SÜRYANİ ORTODOKS METROPOLİTLİĞİ HABER VE KÜLTÜR DERGİSİ "İDEM"

3.1.	İdem Dergisi, Mayıs 2002, Sayı 1.....	64
3.2.	İdem Dergisi, Eylül 2002, Sayı 2.....	70
3.3.	İdem Dergisi, Ocak 2003, Sayı 3.....	75
3.4.	İdem Dergisi, Nisan 2003, Sayı 4.....	79
3.5.	İdem Dergisi, Ekim 2003, Sayı 5.....	83
3.6.	İdem dergisi, Mart 2004, Sayı 6.....	88
3.7.	İdem Dergisi, Kasım 2004, Sayı 7-8.....	92
3.8.	İdem Dergisi, Nisan 2005, Sayı 9.....	96
3.9.	İdem Dergisi, Ekim 2005, Sayı 10.....	100
3.10.	İdem Dergisi, Nisan 2006, Sayı 11-12.....	103
3.11.	İdem Dergisi, Kasım 2006, Sayı 13.....	107
3.12.	İdem Dergisi, Haziran 2007, Sayı 14.....	112
3.13.	İdem Dergisi, Kasım 2007, Sayı 15.....	116
3.14.	İdem Dergisi, Mayıs 2008, Sayı 16.....	119
3.15.	İdem Dergisi, Şubat 2009, Sayı 17.....	123
3.16.	İdem Dergisi, Ekim 2009, Sayı 18.....	127
3.17.	İdem Dergisi, Nisan 2010, Sayı 19.....	130
3.18.	İdem Dergisi, Haziran 2011, Sayı 20.....	134
3.19.	İdem Dergisi, Kasım 2011, Sayı 21.....	137
3.20.	İdem Dergisi, Haziran 2012, Sayı 22.....	141
3.21.	İdem Dergisi, Ekim 2012, Sayı 23.....	145
3.22.	İdem Dergisi, Haziran 2013, Sayı 24.....	148
3.23.	İdem Dergisi, Aralık 2013, Sayı 25.....	152
3.24.	İdem Dergisi, Mayıs 2014, Sayı 26.....	156
3.25.	İdem Dergisi, Kasım 2014, Sayı 27.....	160
3.26.	İdem Dergisi, Mayıs 2015, Sayı 28.....	164
	SONUÇ	168
	KAYNAKÇA.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
	EKLER	180

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
a.e.	: Aynı eser
a.g.e.	: Adı geçen eser
Av.	: Avukat
Bkz.	: Bakınız
BM	: Birleşmiş Milletler
Bs.	: Baskı
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Dr.	: Doktor
Haz.	: Hazırlayan
Hız.	: Hazreti
İ.Ö.	: İsa'dan Önce
İ.S.	: İsa'dan Sonra
MC	: Milletler Cemiyeti
Prof.	: Profesör
s.	: Sayfa
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
UDAD	: Uluslar arası Daimi Adalet Divanı
vb.	: Ve benzeri
Y.y.	: Yüz yıl

GİRİŞ

Mezopotamya birçok medeniyete evsahipliği yapmıştır. Süryanilerde bu medeniyetlerden bir tanesidir. Hıristiyanlığın Kudüs dışarısına ilk çıktığı ve yayılmaya başladığı bu topraklarda yaşayan Süryaniler dini hemen benimsemiştir. Özellikle Roma'nın hıristiyanlığı kabulü ile beraber baskıların sona ermesiyle din evrensel hale gelmiştir. Roma sadece hıristiyanlığı kabul etmekle kalmamış aynı zamanda müdahale de etmiştir. Nitekim konsiller toplanmış ve teolojik tartışmalar kiliselerin ayrılmasına neden olmuştur.

Süryani Kilisesi bugün kendisini ilk mesihilerden saymaktadır. Antakya Kilisesi ve inananlara ilk kez Hıristiyan denilmesi Kudüs'te değil, Antakya'da meydana gelmiştir. Çünkü Kudüs cemaati kendisini hala Yahudiliğin devamı ve bir kavim dini olarak görmekteydi.

Hıristiyanlığın ilk manastırlarını, ilk teolojik üniversitelerini ve ilk eserlerini Süryaniler oluşturmuştur. İncil Süryanice/Aramice olarak yazılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Süryaniler başkentten uzak, kendi bölgelerinde inançlarını özgür bir şekilde gerçekleştirmişlerdir. Nitekim başkent ile herhangi bir resmi işleri olduğunda Ermeni Patrikliği üzerinden yapmaktaydılar. Osmanlı gayrimüslim toplulukları millet sistemi adı verilen bir sistem ile yönetirdi. Gayrimüslimler diledikleri gibi inançlarını yaşayabilirlerdi. Fakat islami kesim ile aralarında farklar olmak zorundaydı. Giyim'den, evliliğe uzanan bir dizi kurallar bütünü vardı. Millet sistemi gayrimüslimleri kendi iç işlerinde özgür bırakmaktaydı. Bu da kısmi özerklik anlamına gelmekteydi. Süryaniler başkentten uzakta ve yeterli nüfus yoğunluğuna sahip olamadıkları için diğer gayrimüslim toplulukları kadar ön plana çıkmamışlardır. Nitekim Rum, Ermeni ve Yahudi topluluklarının tanzimat döneminde kendi nizamnameleri bulunmaktaydı. Süryaniler Ermeni Patrikliği üzerinden devlet ile irtibata geçebilmekteydi. Bu Süryanilerin başkente yerleştiği 19. yüzyıldan sonra değişiklik göstermeye başlamıştır. Süryaniler birçok kez padişaha başvurmuş, ayrı bir topluluk olduklarını, ayrı kuralları ve yaşam şekilleri olduğunu anlatmaya çalışmışlardır. Nitekim bu çaba sonucunda kendi özel Nizamnameleri oluşturulmuştur.

Cumhuriyeti kuran kadroların Süryanilere bakış açısı değişmemiştir. Azınlık olarak görülmemişlerdir. Lozan antlaşması oluşturulduğu sırada gayrimüslim azınlık tabiri kullanılsa bile gerek Süryani Kadim Kilisesi önderleri gerek devlet Süryanileri azınlık olarak saymamışlardır.

Süryani sözcüğünün kökeni ve Süryaniler çalışmanın birinci bölümünü oluşturmaktadır. Hıristiyanlığın ortaya çıkışı, Süryanilerin Hıristiyanlığı kabul etmesi ve Mezopotamya'da değişen toplumsal ortam ortaya konulacaktır. Devam eden süreçte Hıristiyan dünyasındaki teolojik karışıklık ve Süryani Kadim tabirinin ortaya çıkışı incelenecektir. Süryani kilisesi, inanç sistemi ve kilise örgütlenmesi birinci bölümde konu edilecektir.

Çalışmanın ikinci bölümünde Osmanlı İmparatorluğunda Süryaniler ve Türkiye Cumhuriyetinde Süryaniler bağlamında Süryanilerin yayıncılık faaliyetleri incelenecektir. Osmanlı İmparatorluğunda gayrimüslimlere uygulanan millet sistemi ve daha sonrasında Tanzimat dönemi ile beraber yasal statülerde Süryanilerin yeri bir problem haline gelmiştir. Yeni kurulan Cumhuriyette'de aynı durum sürmektedir. Lozan gayrimüslimlerin ve azınlıkların statülerinin belirlendiği yerdir. Türkiye Cumhuriyetinin azınlık tanımı yaparken din tabanlı bir tutum sergilemiştir. Nitekim bu ayrımı yaparken de belirli gayrimüslim toplulukları azınlık tanımı içerisine almıştır. Bunlar Rum, Ermeni ve Yahudi topluluklarıdır. Oysaki Lozan'da gayrimüslim azınlıklar ibaresi geçmektedir ve Süryaniler gayrimüslimdir. Bu manada bir çelişki söz konusudur. Bu açıdan azınlık tanımı ve lozan'da Süryaniler önem arz etmektedir. İkinci bölümde son olarak Süryanilerin yayıncılık faaliyetlerine yer verilecektir. İstanbul'da ikamet eden diğer gayrimüslim topluluklara nazaran daha geç matbaa ile tanışan Süryanilerin çıkartmış oldukları gazete, dergi vb. yayımlar ortaya konulacaktır.

Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde, İstanbul Süryani Kadim Metroplitlik Dergisi İdem koleksiyon incelemesine tabii tutulacaktır. Dergi her yönü ile incelenecektir.

Araştırmada veri toplama tekniği olarak kaynak tarama ve derinlemesine görüşme metodu uygulanacaktır.

I. SÜRYANİLER

Bugün Mezopotamya olarak adlandırılan, Doğudan Pers; Batıdan Akdeniz, Kuzeyden Erminya ve Küçük Asya, Güneyden Arap ovası ile çevrilmiş iki nehrin kollarıyla bugünkü haline ulaşmış Fırat ve Dicle arasında kalan bölge Süryanilerin anavatanı olarak kabul edilir. Süryaniler Mezopotamya üzerinde 5 bin yıllık uzun bir geçmişe sahiptir.

Süryanice Beth-Nehrin olarak adlandırılan Mezopotamya'ya Araplar, Cezire veya Beyn-el-Nahrayn adını vermişlerdir. Tekvin kitabında bahsedilen 'Sin'or' mekânı ile Aden bahçesini sulayan Dıklath/Dicle ile Froth/Fırat nehirleri ile birlikte Sihun/Seyhan ve Gilhun/Ceyhan da Beth-Nehrin içinde yer almaktadır. Beth-Nehrin, aşağı ve yukarı olmak üzere ikiye ayrılır.

- 1- **Aşağı Beth-Nehrin:** Suriye'nin batı bölümü, İsrail, Filistin ve Sina Dağları boyunca uzayan bölgedir.
- 2- **Yukarı Beth-Nehrin:** Dicle ve Fırat nehirlerinin arasında kalan ve kesiştiği yerdir.

Beth-Nehrin, insanoğlunun yerleştiği en eski yer olarak bilinir. Büyük tufandan sonra Nuh ve çocukları bu bölgede yerleşip yaşadılar. Bu bölge üzerine ünlü Babil Kulesi inşa edildikten sonra insanlar ve diller bu yerden dünyanın her köşesine dağıldılar.¹

1.1. Süryani (ܣܘܪܝܝܐ) Sözcüğünün Kökeni

Süryani adının ve kökeninin kesin olarak nereden geldiği bilinmemektedir. Büyük bir çoğunluk sözcüğün kökenini bir kral, bölge ya da Hıristiyanlık sonrası dini kabul eden topluluklara dayandırmaktadır.

Süryani adının kökeni hakkında öne sürülen varsayımları şöyle sıralamak mümkündür;

Patrik Yakup III (1957-1980) Süryani sözcüğünün Pers Kralı Keyhüsrev'in (İ.Ö. 559-529) (Kyrus; Süryanicede Syrus ve Sirus olarak adlandırılır) isminden

¹ Gabriyel Akyüz, **Tüm Yönleriyle Süryaniler**, Mardin, Anadolu Ofset, 2005, s. 15.

türediğini belirtmiştir. Sirus Babil'i fethettikten sonra burada tutsak olarak bulunan İbranileri esaret altından kurtardı ve vatanları olan Filistin'e geri dönmelerini sağladı. İbraniler ise kendilerini esaretten kurtaran Keyhüsrev'i kurtarıcıları olarak gördüler. İsa'nın gelişi ve şeriatı tamamlama amacıyla yeni dini (Hıristiyanlığı) yayarken ona inanan İbraniler, İsa ile kurtarıcıları Keyhüsrev'i birbirine benzetiyolardı. Çünkü biri onları buldukları fiziksel esaretten kurtarmıştı, diğeri ise ruhsal ve dünyevi günahlarından. Bundan dolayı İsa'ya inanan halka Surin denmeye başlandı. Hıristiyanlığa ilk inana halkın konuştuğu Aramca diline de Syrusça (Süryanice) denildi.

Bazı tarihçiler bu görüşün tarihsel koşullar incelendiğinde dayanaklarından yoksun olduğunu belirtirler. Babil kralı Nabukadnezar, İbrani ileri gelenlerini sürgüne yollamıştı. Keyhüsrey İbranileri esaretten kurtardığı zaman küçük bir sürgün grubu Filistin'e dönmüştür. Keyhüsrev İbrani önde gelenleri arasında kurtarıcı olarak ün sağlamış olsa bile, halkın büyük çoğunluğunu oluşturan yoksul kesimin arasında kurtarıcı sayılmasını gerektirecek bir durum yoktu. Oysa İsa'ya ilk inanan ve onu takip eden çoğunluğu oluşturan yoksul halktı. Keyhüsrev'i kurtarıcı olarak görmesi için bir nedeni olmayan yoksul halkın onu İsa'ya benzetmesi ve eş tutması beklenebilecek bir durum değildi.²

Bir başka görüşe göre Suriye adı, bölgeyi fetheden Kilikos'un kardeşi Suros'dan gelmektedir. Süryani sözcüğü de daha sonra bu bölgenin adından türemiştir.³

Süryani adının İ.Ö. 1500-1400 yılları arasında Antakya kentini kuran, Beth-Nehrin de hüküm sürmüş Arami Kralı 'Sürrüs'ten türediğini dile getiren görüşlerde vardır.⁴

Kimi kaynaklar coğrafi bir yaklaşım güderek Süryani adının Lübnan'ın güneyinde bulunan 'Sur' şehrinden geldiğini ileri sürmektedir. İsa'nın havarilerinin hemen hepsinin bu şehir ve çevresinde ikamet etmelerinden dolayı halk havarilere

² Yakup Bilge, **Geçmişten Günümüze Süryaniler**, 3.bs. İstanbul, Zvi-Geyik Yayınları, 2001, s.23-24.

³ Mehmet Çelik, **Süryani Tarihi (I)**, Ankara, Ayraç Yayınevi, 1996, s.15.

⁴ İbrahim Özcoşar, **19. Yüzyılda Mardin Süryanileri**, İstanbul, Beyan Yayınları, 2008, s.23.

‘Suriin’ demeye başlamıştı. İsa’dan sonra inanan halka da Surin(Süryani) denildi. Eski Yunanlıların Sur şehri ile yaptıkları ticaretten dolayı burada ikamet etmekte olan insanlara ‘Süryani’ dedikleri varsayılmaktadır.⁵

Suriye adı, Hz. İbrahim’in soyundan gelen Dadanoğlu Asur veya Asurin’dan türemiştir. Suriye’de yaşamakta olan Arami halkı da bu ad ile tanımlanmıştır.⁶

Süryani adının Asuri adı ile bağlantılı olduğu düşünülmüştür. 12. Yüzyıl’da İstanbul’da yaşamış Gürcü kökenli Batı Romalı şair ve gramerci Ioannes Tzetzen, kökenbilimci sözlüğünde, Yunanlıların Asurlular ülkesine ‘Asur’ sözcüğünün sonuna ‘y’ harfi ekleyerek ‘Asurya’ dediğini, zamanla sözcüğün baş harfi olan ‘a’ harfinin düşerek ‘Surya’ biçimini aldığını ortaya koymuştur.⁷

Ayrıca Adana Çineköy’de bulunan, Luvice ile Fenikece olmak üzere iki dilli yazıtta Luvice’de ‘Sura’ veya ‘Suri’ yazılmışken, Fenikece’de ‘Aşur’ yazılmıştır. Bu buluşa dayanarak Avusturyalı Robert Rollinger, Suriye adının Asuri adından geldiğini filolojik ve tarihçi bir yönetime başvurarak ‘kesin olarak çözülmüştür’ görüşünü ortaya koymuştur.⁸

Süryani adını Asuri adından geldiği iddialarından farklı olarak Tvedtnes, iki isim arasındaki ilişkiyi incelemiş ve Süryani adının Yunanca Asuri sözcüğünün telaffuzundan kaynaklanmadığını, Süryani sözcüğünün ‘Hurri’ kelimesinden kaynaklandığını ve eski Mısır’da ‘Hurriler’ için kullanılan bu kelimenin Koptikler (Kıpti) tarafından ‘Suri’ olarak kullanıldığını ve Süryani isminin buradan türediğini iddia etmiştir.⁹

Tüm bu görüşler ışığında tek bir görüşün ağır bastığını görülmektedir. Özellikle Hıristiyanlık sonrası dönemde Süryani isminin ağırlık kazandığını söylemek yanlış olmayacaktır. Sami kökenli olan ve Aramice konuşan Asuri, Arami, Keldani topluluklarının arasında Hıristiyanlığın yayılmasından sonra yeni bir

⁵ Muzaffer İris, **Bütün Yönleriyle Süryaniler**, İstanbul, Ekol Yayıncılık, 2003, s.10.

⁶ Yakup Tahincioğlu, **Tarihleri, Kültürleri ve İnançlarıyla 5500 Yıldır Bu Topraklarda Yaşayan Süryaniler**, 11.bs., İstanbul, Butik Yayıncılık, 2011, s.76.

⁷ Mutay Öztemiz, **II. Abdülhamit’ten Günümüze Süryaniler**, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2012, s.8.

⁸ Öztemiz, **a.g.e.**, s.9.

⁹ Gökhan Sarı, “Geçmişten Günümüze Süryaniler ve Süryanilerin Türkiye’ye etkileri: İdil Örneği”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2011, s. 57.

döneme girilmiştir. Toplumsal ve ruhsal yapının değişmesiyle birlikte Hıristiyanlığı kabul eden Aram, Asuri ve Keldaniler yeni bir halklaşmanın temelini atmışlardır. Bu gelişme Hıristiyanlığı kabul eden ve etmeyenler arasında bir ayrışmaya sebep oldu. Hıristiyanlaşan halk kendisini Süryani olarak tanımladı.¹⁰

Tek bir halkın değil de bölgede bulunan birçok halkın zamanla ve çeşitli nedenlerden ötürü Süryani adına ulaştığı söylenmektedir. Her bin veya beş yüz yılda yeni bir isim kullandıkları görülmektedir. Sırasıyla bakıldığında Sami ırkından olduğu söylenen Süryaniler, tarih boyunca Subariler, Sümerler, Akadlar, Babilliler, Asurlar, Kenaniler, Amuriler, Aramiler, Keldaniler, Fenikeliler, Tedmurlular ve Abgarlar gibi isimleri kullandılar.

Hıristiyanlığa toplu geçişte, yukarıda adı geçen halklar isimlerini Hıristiyanlığın potasında eritip, Süryani ismiyle dünyada tanınmaya başladılar. Süryani isminin menşei konusu son yıllarda Süryaniler ve tarihçiler arasında tartışmaya yol açmış olsa da, Süryani kadim kilisesinin Antakya Patriği Moran Mor İğnatiyos 1. Zekka İwas, 1992 yılında bütün dünyadaki Süryanilere gönderdiği mesajında; Süryani sözcüğünün, yukarıda belirtilen tüm halkların süzmesi olduğuna işaret etmiştir.¹¹

1.2. Süryanilerin Etnik Kökeni

Süryanilerin etnik kökeni hakkında ortaya konulan görüşler, Süryani sözcüğünün kökeni hakkında ki tartışmalarda olduğu gibi ortak bir görüşe varamamaktadır. Yüzyıllardır kendi etnik kökenini Süryani olarak bilen Süryaniler özellikle 19. Yüzyılda başlayan ve hızla yükselişe geçen ulus bilinci çerçevesinde köken arayışlarına girmişlerdir.

Bu bağlamda Kilise, Mezopotamya çevresinde yaşamakta olan halk ve Göç etmiş nesil arasında çeşitli görüşler ortaya atılmaktadır.

¹⁰Bethil Bokförlag, **Mezopotamya Uygarlığında Süryani Halkı**, İstanbul, Anadolu Ofset,2008, s.155.

¹¹Akyüz, **a.g.e.**, s.16.

1.2.1. Süryaniler Arami Kökenlidir

Aramiler, Nuh'un oğlu Sam ve Sam'ın oğlu Aram soyundan gelmektedir. İ.Ö. 2000 yıllarında Lübnan dağlarının Doğu ve Kuzey taraflarındaki Suriye topraklarında yerleşmişlerdir. Aram ismi Aramice'de yüksek memleket anlamına gelmektedir. Aramiler buldukları bölgeden geçmekte olan ticaret yolları üzerinde büyük hâkimiyet kurmuşlardır. Güçlenen kavim bölgede bulunan diğer kavimlerle egemenlik mücadelesine girişmiştir. Asurlular ile giriştikleri mücadeleden ağır yaralar almışlardır ve bir daha büyük devlet kuramamışlardır.¹²

Aramiler'in ticaret bölgeleri ile Mezopotamya'da bulunan zengin maden bölgelerine yerleşmeleri sonucu bölge ticaretinde büyük söz sahibi olmuşlardır. Orta doğu'da ticaretin büyük bir bölümünü ellerine geçiren Aramiler bu sayede kendi dilleri olan Aramice'yi ortak iletişim dili olarak bölgede yer alan hitiçe, kenanca, akadca gibi dillerden daha önemli hale getirmişlerdir. Nitekim devlet dağıldıktan sonra bile Arami dili yaşamaya devam etmiştir.

Süryani halkının bugün ki konuştuğu dil Aramice'dir. Süryani halkının kökeninin Aramilerden geldiğini savunanların en büyük dayanak noktası ortak dil'dir.

Ancak yukarıda da bahsettiğimiz gibi özellikle ticaret dili haline gelmiş olan Aramice o bölgede yaşayan birçok topluluk tarafından kullanılmaktaydı. Babil devletinin çöküşünden sonra Akamenya İmparatorluğu Aramca'yı resmi dil olarak kabul etmiştir ve diğer Mezopotamya halkları da bu dile aşına olduklarından dolayı kolayca ayak uydurabilmişlerdir.¹³

İ.Ö. 135-151 yılları arasında bugün ki Suriye'de bulunan Apamea'da yaşamış olan Yunan filozof Posidonius, 'Biz Yunanlıların Suriyeli veya Süryani olarak adlandırdığı halk, kendilerini 'Arami' olarak adlandırır demiştir. Ayrıca Roma

¹² Cebail Aydın, **Tarihte Süryaniler**, İstanbul,1964, s.48-50.

¹³Bilge, **a.g.e.**, s.33.

vatandaşı Flavius Josephus da “Aram’ın Aramileri vardır, Yunanlar onlara ‘Suriyeli’ demektedir” demiştir.¹⁴

İ.S. 4. Yüzyıl’da yaşayan Süryani şair ve Tanrıbilimci Efrem, Edessa’lı (Urfa) Bardaisan için “Aramilerin Filozofu” demiştir.¹⁵

Süryanilerin kökeni Aramidir görüşünü özellikle muhafazakâr olarak adlandırılan Kilise ve çevresi dile getirmektedir. Hıristiyanlık ile beraber Arami ve Aramice yerine Süryani ve Süryanice kullanılmasının sebebi olarak önceki terimlerin putperestlik dönemini hatırlatması olarak gösterilmektedir.¹⁶

1.2.2. Süryaniler Asuri Kökenlidir

Asur krallığı da Dicle ve Fırat’ın karlı dağları ve bereketli toprakları üzerinde kurulmuştur. Nuh’un büyük oğlu Sam’ın oğlu Asur’dan gelmektedir. Devletin ne zaman kurulduğu belli değildir fakat tarihi iki kaynaktan öğrenilmektedir.

Birincisi “Eski Ahit” (Tevrat)’ten, ikincisi ise Ninova ve başka yerlerdeki kalıntıların üzerinde ki yazıtlardan öğrenilmektedir. Bu yazıtlardan okunan Kralların adları Eski Ahit’te de geçer ama tarihlerinin büyük bölümü yazıtlarda görülmektedir.

Krallığın kuruluşu için Tevrat’ta geçen Yaradılış bölümü 10:11’de yazılan “Asur, Sinar topraklarından geldi. Ninova’yı, Rehobot-It, Kalah-Resen kentlerini, Ninova ve Kalah arasında kurdu”. İ.Ö. 1250 yılına kadar yönetti.¹⁷

Asurlular zamanla kuvvetlenerek tüm Mezopotamya haklarını içinde bulunduran sınırları Batı Asya’ya kadar ulaşan muhteşem bir devlet kurmuşlardır.

Süryaniler eski Mezopotamya’da imparatorluklar kurmuş ve birçok halkı içerisinde bulundurmuş Asurlulardan geldiklerini savunur. Onlara göre Süryaniler Asurluların torunudur.

¹⁴Öztemiz, **a.g.e.**, s.11.

¹⁵ Öztemiz, **a.e.**, s.11.

¹⁶ Özcoşar, **a.g.e.**, s.25.

¹⁷ Gorgis David Malik, **Süryanilerin Tarihi**, Çev. Vedii İlmen, İstanbul, Yaba Yayınları, 2012, s.30-31.

Asur görüşünü savunan aydınlar öncelikle Süryanilerin siyasal bir toplum olmasını arzu etmektedirler.

Asurî Süryaniler, kendilerini farklı tanımlayan Arami, Suryoye, Turoye vb. halkların hepsinin aynı gruptan geldiklerini ve bunlar için ortak tanımlamanın Asurî olduğunu dile getirmektedirler.¹⁸

19. yüzyıl çağdaş ulus bilinci Avrupa üzerinden Doğu'da yaşamakta olan halklar arasında yayılmaya başladı. Bu yeni akım kendilerini Süryani Hıristiyan olarak adlandıran halkı da tartışma içerisine çekmiştir. Eski Asur ve Babil tarihi, Süro-Aram Hıristiyanlığı ve hala canlılığını yitirmemiş ortak anadil, ulusal ruh bu birliğin temelini oluşturmuştur. Bu birlikten de günümüzde ulusal-kültürel ortak Asur görüşü doğmuştur.¹⁹

1.2.3. Süryaniler Mezopotamya Halklarının Devamıdır

Sentezci görüş olarak da bilinen bu görüşe göre Süryaniler İsa'dan önceki Mezopotamya halklarının devamıdır.

Süryanilerin kökenini tek bir kavime, Asurlulara veya Aramilere dayandırma çabaları Mezopotamya'nın eski tarihine bakıldığında çok anlamlı değildir. Bu bölgede yaşayan tüm yerel halkların kökenine dayandırmak daha mantıklı bir açıklamadır. Çünkü bu halklar aynı köken, aynı dil, benzer örf ve adetlere sahip oldukları gibi Hıristiyanlık sonrası ise aynı dine de sahip olmuşlardır. Ve bu eski halkların temeli üzerine yeni bir isme sahip olan Süryaniler meydana gelmiştir.²⁰

Süryani halkının kökenine ilişkin olarak ortaya atılan görüşlere bakıldığında aslında hemen hepsinin aynı coğrafyada yaşamış akraba halklara dayandığı görülmektedir. Hıristiyanlığın kabulüyle beraber bu halklar Antakya Kilisesi etrafında örgütlenmiş ve özellikle ulus bilincinin yükseldiği 19. Yüzyıl'a kadar bu denli bir köken tartışmaları içerisinde bulunmamışlardır. Ulus bilinci akımı

¹⁸ Sabri Atman, *Asurlar Süryaniler*, İstanbul, Kaynak Yayınları, 1997, s.48.

¹⁹ Gabriele Yonan, *Asur Soykırımını Unutulan Bir Holocoust*, Çev. Erol Sever, İstanbul, Sistem Ofset, 1996, s.19.

²⁰ Mustafa Bülbül, *Türkiye'nin Süryanileri*, İstanbul, Tasam Yayınları, 2005, s.31.

çerçevesinde ve göç ile beraber yeni sosyo-ekonomik koşullar ile karşılaşan Süryaniler kendilerini bu tartışmaların içerisinde bulmuşlardır.

1.3. Süryanilerin Hıristiyanlığa Geçişi

Toplumsal bir varlık olan insanın bir birey olarak yer aldığı ve oluşturduğu toplum örgütlemesi ilkçağlardan günümüze kadar medeniyet inşasının temelini oluşturmuştur.

Toplum kendi düzenini kurmak ve bu düzenin sağlıklı olarak işleyebilmesi için herkesin uyması gerektiği belirli kurallar çerçevesi içerisinde hareket etmek zorundadır. Dinler de bireyin toplum içerisinde yaşayabilmesi için kendi hayat felsefesini belirlediği kurumlardır. Ayrıca din insanların bir sonraki hayatı düşündüklerinde yol gösterici olan, kendi iradelerini teslim ettikleri bir üst normdur.

Musa, İsrailoğullarını esaretten kurtardığı zaman ilk iş olarak Tevrat'ı önlerine sürerek Yahudiliğin temellerini atmıştır. Nitekim Tevrat sadece dinsel olarak değil, toplumu tüm alanlarda çevreleyen, yaşam standartlarını belirleyen bir kutsal kitap olmuştur.

İsa ise Tevrat'ı tamamlamış, bir kavimden oluşan Yahudiliği evrensel bir toplum inşasına dönüştürmüştür. Sınırları dışına çıkan bu yeni din, yeni coğrafi iklimlerde vücut bulmuş ve köklerini Mezopotamya'da salmıştır.

1.3.1. Hıristiyanlığın Doğuşu

Hıristiyan terimi Yunanca "Hiristo" kelimesinden gelir. Mesih'e bağlı anlamına gelmektedir. İsa, Yahudilerin beklediği kurtarıcı olduğunu ve ilk insan olan Âdem'in işlemiş olduğu asli günah'ı temizlemeye geldiğini söylemiştir. Ancak Yahudiler onun Mesih olduğuna inanmamışlardır.

Hıristiyanlık temelde İsa'nın doğumu ile başlar. İsa Milat kabul edilen tarihte Roma denetimi altındaki Nasıra kentine bağlı Beytlehem kasabasında dünyaya gelmiştir.²¹ Hıristiyanlık inancına göre Hz. Meryem'in karnına üflenen kutsal ruh neticesinde babasız bir şekilde doğmuştur. 30 yaşına kadar Yahudi geleneklerine

²¹ Luka İncili, Bap 2.

göre yetiştirilmiştir. 30 yaşında vaftizci Yahya tarafından vaftiz olmuş ve ölümüne kadar geçen 3 sene de Hıristiyanlık öğretilerini yaymıştır. Daha bebekken konuşma, suyu şaraba çevirme, hastaları iyileştirme ve ölüleri diriltme gibi birçok mucizeler gerçekleştirmiştir.

Kurtarıcı bekleyen yoksul halk tarafından kabul görmüş ve gittikçe büyüyen topluluklar halinde insanlar öğretilerini benimsemişlerdir. Bununla beraber paniğe kapılan Yahudi ileri gelenleri onu durdurmak istemişlerdir.

Hıristiyanlık öğretilerine göre İsa 12 havarisi ile birlikte yediği son akşam yemeğinde içlerinden bir tanesinin onu ele vereceğini, kendisinin öleceğini ve 3 gün sonra dirileceğini söylemiştir. Nitekim havari “Yahuda” tarafından ele verilir ve yakalanıp Romalı vali Platus tarafından sorgulanır. Vali onun temiz ve günahsız olduğuna karar verir ancak dışarıda bekleyen kalabalık Yahudi grubu ile de uğraşmak istemez. Ellerini suda yıkar (senin kanında benim elim yok anlamına gelir) ve kararı halka bırakır. Yahudilerin ısrarı üzerine aynı gün akşamüstü “Golgota” tepesinde haça gerilir.²² 3 gün sonra dirilir ve 40 gün boyunca havarilerinin arasında dolaşır. 40. Gün sonunda kutsal ruh’u havarilerine vererek onları dünyanın dört bir yanına öğretilerini yaymaya gönderir. Daha sonra göğe yükselmiş ve Baba’sının sağına oturmuştur.²³

Hıristiyanlık ilk olarak Filistin’de ortaya çıkmıştır. Fakat Yahudilerin ve çevredeki diğer toplulukların baskısına maruz kalmıştır. Filistin’de Hıristiyanlık ile ilgili öğretiler yasaklanmış ve takibe alınmıştır.²⁴ Bu yüzden anavatanından uzak yerlerde gelişme imkânı bulabilmiştir.

Havarilerin başı olan Petrus ilk olarak Yahudi olmayan bir Romalı asker olan Cornelius ve ailesini vaftiz ederek Hıristiyanlığın bir kavim dini olmaksızın tüm dünya üzerindeki halklara yayılmaya başlamasına neden oldu. Havariler Kudüs ve

²² Yuhanna İncili, Bap 19.

²³ Markos İncili, Bap 16.

²⁴ Levent Öztürk, “İslamiyet’in Yayıldığı Coğrafya’da Yaşayan Hıristiyanların Tarihine Genel Bir Bakış”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.I, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.11.

çevresinde barınamadıkları için çevre ülkelere dağıldılar. Roma'ya bağlı Suriye bölgesinin başkenti Antakya'ya gelen Petrus burada 37 yılında bir kilise inşa etti.²⁵

O zamana kadar Kudüs ve çevresinde birer Yahudi gibi yaşayan havariler ve takipçilere ilk olarak Antakya'da "Mesihî" veya "Hıristiyan" gibi adlar söylendi. Burada bir kavim'in veya bir şeriat dini olan Yahudilikten ayrılıp, Hıristiyanlığın evrensel bir din olarak temellerinin atıldığı görülmektedir.

Hıristiyanlık Roma'da kabul görüşüne dek gittiği yerlerde baskılara uğramıştır.

Licinius'a karşı Khrysopolis'te (Üsküdar) aldığı zafer Constantinus'u Roma'nın tek hâkimi haline getirdi. Burada aldığı zaferi Hıristiyanlık inancına bağlayan Constantinus bu şehri Hıristiyan inancına adanmış bir şehir haline getirmeye karar verdi.

Özellikle ona zaferi kazandıran Hıristiyan inancına bağlı olan Constantinus'un, Nikaia'da (İzmit) İ.S. 325 yılında bir konsil toplaması, Roma parası üzerindeki güneş simgesinin kaldırılması, İ.S. 326 yılında Roma ziyareti sırasında Kapitol'de pagan inancına özgü kurban adamasını yapmaması²⁶ ve nihai olarak İ.S. 330 yılında Nova Roma'nın (Yeni Roma) kurulması Hıristiyanlığın baskıları üzerinden atarak hızla evrensel bir din haline gelmesine neden olmuştur.

1.3.2. Süryanilerin Hıristiyanlığı Kabulü

Süryaniler, Hıristiyanlığı kabul eden ilk topluluk olarak kendilerini adlandırırılar. Bu yüzden kendilerine "Süryani Kadim" (eski, ilk) adını vermişlerdir.²⁷

Süryanilerin Hıristiyanlığı kabulü Abgar Krallığı döneminde gerçekleşmiştir.

İ.Ö. 132 yılında Seleukidler döneminde Eryo tarafından Urhoy (Edessa, Urfa) bir krallık kuruldu. Urfa merkezli Osrohona adı verilen Krallık 375 yıl boyunca özerk bir şekilde konumunu korudu. II. Buhro (İ.Ö. 112-94) döneminde Siverek,

²⁵ Bokförlag, a.g.e., s.143.

²⁶ Cecile Morrison, **Bizans Dünyası**, Çev. Aslı Bilge, C.I., İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2014, s.21-22

²⁷ Aziz Koluman, **Ortadoğu'da Süryanilik**, Ankara, Asam, 2001, s.21.

Viranşehir, Mardin, Turabdin ve Amed bölgelerini sınırları içine kattı. İ.Ö. 92 yılında Abgar Buhro'yu öldürüp Kral olduktan sonra Krallığa "Abgar Krallığı" denildi.²⁸

Hız. İsa döneminde Urfa'da Kral V. Abgar hüküm sürmekteydi. Hız. İsa'nın yaşıtı olan Kral cüzam hastalığına yakalanmıştı. Elçisi olan Ressay "Hananya" öncülüğünde bir heyetle birlikte Hız. İsa'ya bir mektup gönderir. Mektubunda "Memleket başkanı Kara Abgar'dan Kudüs şehrinde bulunan Kurtarıcı Yeşu'ya (İsa) selam: Hastalar üzerindeki (ilaçsız elinizle) başarılı şifalar; nezih şahsiyetiniz ve olağanüstü mucizelerinizin eseridir. Ben de yıllardan beri ızdırap içindeyim, hastalığıma şifa vermenizi arz ediyorum. Yahudilerin sana suikastler hazırladığında azimli olduklarını da öğrendim. Bu sebepten; ufak, fakat güzel bir şehrim vardır, her ikimize kafi gelir." Diye yazmıştır.²⁹

Kral, şayet Hız. İsa sizinle beraber gelmezse, bir tahtanın üzerine onun resminin yapılıp getirilmesini istemiştir.

Heyet mektubu Hız. İsa'ya ulaştırır. Fakat Hız. İsa heyete burada bir görevi olduğunu ve kendisini mazur görmelerini istemiştir. "Ne mutlu beni görmeden iman edene" diyerek daha sonra ona şifa vermek üzere havarilerinden birisini göndereceğini heyete söylemiştir.³⁰

Hız. İsa'nın dünya'dan ayrılışından sonra Havarî Toma'nın kardeşi ve yetmişlerden olan Aday Urfa'ya gönderilir. Aday, Kral Abgar'ı iyileştirir ve Abgar, Hıristiyanlık inancını benimser.³¹

Kral ile beraber bütün halk Hıristiyanlık inancını kabul eder. Putlar yıkılır ve bir kilise inşa edilir. Urfa, Hıristiyanlığın önemli şehirlerinden biri haline gelir. Aday daha sonra Amed'den başlayıp güneye doğru yol alarak bütün Mezopotamya

²⁸ Bokförlag, a.g.e., s.147.

²⁹ Aziz Günel, **Türk Süryaniler Tarihi**, Diyarbakır, (Yayıncısı Belirtilmemiş), 1970, s.90.

³⁰ Günel, a.g.e., s.91.

³¹ Çelik, a.g.e., s.58.

bölgelerine Hıristiyanlık öğretilerini yaydı. Aday daha sonra Urfa'ya geri döndü ve kendi kurmuş olduğu kiliseye gömüldü.³²

Aday'ın ölümünden sonra yerine Agay geçti. Agay ile birlikte Hıristiyanlık Harput, Eğil, Lice, Silvan ve Mardin'e yayıldı. Mardin sınırları içerisinde bulunan Kefertut'da bir kilise inşa edildi.³³

1.4. Antakya Kilisesi ve Teolojik Ayrılıklar

Antakya Kilisesi, Hıristiyanlığın Kudüs dışında ilk yayıldığı merkezdir. Yeni dinin evrensel bir kimlik kazanmasında etkin bir rolü vardır. Kudüs'te yer alan Kiliseden farklı olarak çeşitli etnik halkları içinde barındıran ilk kilisedir. (Kudüs inanlıları sadece Yahudilerden oluşmaktaydı.)³⁴

Kudüs Kilisesine gelen haberler Antakya bölgesinde İsa'nın öğretilerini kabul eden küçük gruplar olduğunu gösteriyordu. Bunun üzerine Kilise Barnabas'ı haberlerin doğruluğunu araştırması için Antakya'ya göndermiştir.

Antakya'ya giden Barnabas burada Hıristiyan inancını benimseyen birçok toplulukla karşılaştı. Daha önemlisi ise, Yahudi baskılarından uzak elverişli bir ortamın bulunmasıydı. Barnabas Tarsus'tan Pavlus'u alarak Antakya'ya getirdi. Birlikte bir yıl burada çalıştılar. Ve inanlıların Hıristiyan diye çağrılması ilk Antakya'da oldu.³⁵

Topluluk hızla büyür fakat İbrani kökenli Hıristiyanlar ile putperestlikten Hıristiyanlığa geçen halk arasında tartışmalar başlar. Yahudi inancından gelen sünnet uygulamasına karşı olan putperest kökenli Hıristiyanlar baskı görünce Barnabas ve Pavlus durumu Kudüs Kilisesine bildirir. Kudüs Kilisesi ise putperestlikten Hıristiyanlığa geçene, putlara kurban edilen şeylerden, kandan, boğulmuş olandan

³² Midhat Sertoğlu, **Süryani Türklerinin Siyasi ve İçtimai Tarihi**, İstanbul, Baha Matbaası, 1974, s.68.

³³ Zeynep Gül Küçük, "Mardin ve Çevresinde Süryaniler", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2008, s.12

³⁴ Bilge, **a.g.e.**, s.73.

³⁵ Resullerin İşleri, Bap 11.

ve zinadan uzak durmalarını tembihleyerek sünnet olma zorunluluğunu kaldırır. Barnabas ve Pavlus'a eşlik etmek üzere Yahuda ve Silas görevlendirilir.³⁶

Daha sonra Kilise Havarilerden Petrus'u Antakya'ya yolladı. Petrus İ.S. 52 yılından başlayarak 60 yılına kadar Antakya'da çalıştı. Petrus buradan ayrılacağı zaman putperest kökenli topluluğa Efudyos, Yahudi kökenli topluluğa da İğnatius Nurani'yi başkan tayin etti.³⁷

Bu nedenle Antakya Kilisesi ilk patriği olarak Petrus, ölümünden sonra ikinci patrik olarak Efudyos ve onun ölümünden sonra üçüncü patrik olarak da İğnatius Nurani kabul edilir. Efudyos'un 68 yılında İmparator Neron tarafından öldürtülmesi üzerine İğnatius topluluğun bütün idaresini üstlenir ve Antakya kilisesi bağımsız bir "episkoposluk" olur.³⁸

Kudüs'ün Roma tarafından 70 yılında tahrip edilmesi, Antakya Kilisesi'nin Hıristiyanlığın merkezi olmasına neden oldu. Bu gelişmeden sonra Antakya Kilisesi "Genel Kilise" adını almıştır.³⁹

Hıristiyanlığın ilerlemesi ve genişlemesi neticesinde farklı yorumlamalar ortaya çıktı. Bu yorumlamalar beraberinde tartışmalar ve fikir ayrılıklarına dönüştü. Ayrılıkların giderilmesi amacıyla konsiller toplandı. Fakat fikir ayrılıkları giderilemediği gibi Kiliselerin parçalanmasına neden oldu.

Hıristiyanlıkta ilk temel fikir ayrılığının nedeni İsa'nın doğasının niteliği üzerine olmuştur. İsa sadece bir insan mıdır? Tanrı'nın oğlu mudur? Yoksa gerçek tek Tanrı mıdır?

Hıristiyan dünyasında Sabellius'un teslis açıklaması yaygın olarak kabul görülürdü. Bu açıklamanın temelinde Baba ile Oğul ayrılmaz bir bütündür.

İskenderiye Kilisesi'nin önde gelen ilahiyatçılarından olan Arius'a göre "Oğul, Baba ile ortak bir ebediyet ve ezeliyete sahip olamazdı. Zaman, yaratılışla

³⁶ Resullerin İşleri, Bap 15.

³⁷ Bilge, a.g.e., s.74.

³⁸ Bilge, a.e., s.75.

³⁹ İris, a.g.e., s.17.

“Yeri ve göğü, görünen ve görünmeyen tüm varlıkların yaratana, her şeye kadir tek Allah’a inanıyoruz. Bütün asırlardan önce, Allah’tan doğmuş Allah’ın Biricik Oğlu Rab İsa Mesih’e inanıyoruz. O ki nurdan nur, gerçek Allah’tan gerçek Allah’tır. Doğmuş ama yaratılmış olmayıp Baba ile aynı özendir. Ve her şey O’nun vasıtası ile olmuştur. Biz insanlar için ve kurtuluşumuz için gökten inmiş, Kutsal Ruh’tan vücut bulmuş ve Bakire Meryem Ana’dan doğmuştur. Pontiyos Pilatus günlerinde bizim için acı çekmiş, haça gerilmiş, gömülmüş ve üç gün sonra dirilip göğe çıkmıştır. O, Baba’nın sağında oturmaktadır. Dirileri e ölüleri yargılamak için büyük izzetle tekrar gelecek ve O’nun Egemenliği son bulmayacaktır. Baba’dan gelen, Baba ve Oğul’la beraber tapınılan her şeyin hayat kaynağı Rab Kutsal Ruh’a inanıyoruz. O ki, Peygamberler, Elçiler, kutsal, evrensel ve elçisel tek bir Kilise aracılığıyla konuşmuştur. Günahların bağışlanması için tek bir vaftizi kabul ediyoruz. Ölülerin dirilişini ve gelecek dünyadaki yeni hayatı bekliyoruz.”⁴¹

İznik Konsil’inden sonra bir süre ortalık sakinleşti. Daha sonra Arius’çular İmparator tarafından affedilince daha güçlü bir şekilde ortaya çıktılar. Kimi zaman Antakya Kilisesi’ni ele geçirdikleri bile olmuştur.

381 yılında İstanbul’da Antakya Kilisesi Patriği Malatios önderliğinde toplanan Konsil İznik’te alınan kararları doğrular ve karşıtları aforoz eder.

Konsil’in İznik kararlarından farklı olarak aldığı en önemli karar İznik İtikatnamesi’nin sonuna eklediği Kutsal Ruh ile ilgili paragraftır. Bu paragrafta Baba’dan çıkan ve herkese hayat veren Kutsal Ruh’a iman edilir ve Baba ve Oğul ile birlikte ona da secde kılınmıştır.⁴²

Süryani Kilisesinde en büyük kırılma Patrik Nastoryus zamanında gerçekleşmiştir. Nastoryus öğretileri sonucunda Kilise ikiye ayrılmıştır.

Öğrenimini Antakya okulunda tamamlayan Nastur Mesih’te tanrısal ve insani olmak üzere çift unsurların bulunduğunu, Meryem’in ise saf bir insan doğurduğunu öne sürmüştür. Nastur’a göre Mesih 30 yaşında Vaftizci Yahya tarafından vaftiz

⁴¹ İstanbul ve Ankara Süryani Ortodoks Metropolitliği, **Kutsal Ayin Esnasında Söylenen Bazı Dua ve İlahiler**, İstanbul, (Yayıncısı Belirtilmemiş) 2012, s.48-50.

⁴² Çelik, **a.g.e.**, s.136.

olduğu zaman tanrısal ögeye sahip olmuştur. Bu nedenle Meryem Tanrı'nın Anası (Teotokos) olamaz. O Tanrı'nın değil, insan olan İsa'nın anasıdır.⁴³

Nastur'un bu görüşleri üzerine İmparator II. Teodosius İ.S. 431 yılında Efes'te bir Konsil topladı. Bu Konsil'de Nastur'un görüşleri reddedilir ve Nastur ile yandaşları aforoz edilir. Nasturiler kaçarak Urfa Okulunda çalışmalarına devam etti.⁴⁴ Bu gelişme üzerine Süryaniler arasında İsa'nın tek tabiatlı ve iki tabiatlı olduğuna inanan iki grup oluştu.

Süryani Kiliselerindeki en büyük ayrılık Kalkedon (451 Kadıköy) Konsili sonrasında meydana geldi.

Konsil İsa'da insan ve tanrı doğaları'nın olduğuna karar verdi. Bu konsil Süryani Kilisesi tarafından tanınmadı. Bir grup alınan kararları kabul etti. Bu grup Krallığa mensup anlamını taşıyan "Süryani Melkit" adını aldı.⁴⁵

İmparatorluğun diofizit (iki tabiat) görüşü savunması monofizit (tek tabiat) görüşünü destekleyenleri zor duruma soktu. Din merkezleri dağıtıldı, din görevlisi atama ve eğitime yasağı getirildi.

İ.S. 542-543 yılları arasında Sasani sınırlarını koruyan Arap aşireti reisi Haris bin Cebele İstanbul'dan monofizit ruhani istedi. Bizans aslen arap Theodorus ve İstanbul'da olan Tella'lı Yakup'u gönderdi. Yakup at kılından yapılan bir giysi giyerek bütün Süryani manastırlarını ziyaret ettiği için 'Bardeono' ismini aldı.⁴⁶ Yakup yapmış olduğu çalışmalar neticesinde Süryani monofizitleri tekrardan birleştirdi ve örgütledi. Süryaniler ona Süryanice aziz anlamına gelen 'Mor Yakup' lakabını takmışlardır. Mor Yakup'un kiliseyi yeniden yapılandırmasından dolayı monofizit Süryanilere 'Yakubiler' denildi.

⁴³ Nesim Doru, **Doğudan Batı'ya Köprü Süryaniler: Felsefe ve Çeviri Geleneği**, Ankara, Dipnot Yayınları, 2007, s.17.

⁴⁴ Doru, **a.g.e.**, s.17.

⁴⁵ Güler Ocağcı, "Süryaniliğin Dini Merkezi Deyru'z-zafaran", Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2010, s.12.

⁴⁶ Bokförlag, **a.g.e.**, s.172.

Fakat Süryani Ortodoks Kilisesi kendilerini sadece Ortodoks olarak kabul etmektedir. ‘Yakubilik’ ismini kabul etmemektedir. Antakya Süryani Kilisesi, sadece Ortodoks olarak adlandırılır.⁴⁷

Kadıköy Konsili Sonrası Süryaniler Kadıköy Konsiline bağlı olanlar ve olmayanlar olarak ikiye ayrıldı.

Kadıköy Konsiline bağlı olan kiliseler; Süryani Katolik Kilisesi ki bu kilise İ.S. 17. Yüzyılda Süryani Ortodoks Kilisesinden ayrılan bir grubun Papa’ya bağlanması ile oluşur. Süryani Melkit Kilisesi ve Keldani Katolik Kilisesidir.

Konsile bağlı olmayan kiliseler ise; Süryani Ortodoks Kilisesi, Süryani Nasturi Kilisesi ve Süryani Marun’i Kilisesi ki Maruni Kilisesi 12. Yüzyılda Roma’ya bağlandığı için Kadıköy Konsil kurallarını kabul etmiştir fakat ilk dini görüşü Kadıköy kurallarına karşı olduğu için bu grupta sayılır.⁴⁸

1.4.1. Süryani Kadim Tabiri

1782 yılında Mardin’de bulunan Deyrulzafaran Manastırında Süryani Ortodoks Kilisesi patriklik seçimi sırasında Mihayel Carve isimli ruhani, yanına birkaç episkoposu alarak kendisini patrik ilan etmeye çalışmıştır. Çoğunluk olan diğer episkoposlar tarafından kabul görmeyince Suriye’ye gitmiş ve burada misyonerler ile işbirliği içerisine girmiştir. Nitekim bu olaydan kırk yıl önce Süryani kilisesinden ayrılan cemaatle bir araya gelerek Süryani Katolik Kilisesi adı altında Roma’ya bağlanmışlardır. Papa’da bu kilise’nin başına Süryani Katolik Patriği unvanı ile Mihayel Carve’yi atamıştır.⁴⁹

Osmanlı İmparatorluğu uzun bir süre bu ayrılığı tanımamıştır. 1845 yılında sayılarını tespit ederek varlıklarını Süryani Katolik Kilisesi adı ile tanımaya başlamıştır. Bunun üzerine ana kilise olan Süryani Ortodoks Kilisesi’ne eski (ezeli, enevvel) anlamına gelen “Kadim” sözcüğünü kullanılmıştır.⁵⁰

⁴⁷ Nihat Durak, “Süryaniler Açısından 451 Kadıköy Konsili”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1993, s.67.

⁴⁸ Bilge, a.g.e., s.94.

⁴⁹ Kenan Altınışık, **5500 Yılın Tanıkları Süryaniler**, 2. Bs., İstanbul, Matsis Matbaacılık, 2012, s.25.

⁵⁰ Altınışık, a.g.e., s.25.

1.5. Süryani Ortodoks Kilisesi'nde Dini İnanç, İbadet ve Örgütlenme

Süryani toplumunda Kilise tam merkezi konumda oturtulmuş durumdadır. Çekirdek aile yapısının içerisine kadar girmiştir. İnanç, Süryani toplumunu gündelik yaşamda çerçeveleyen en önemli etkidir. Pazar günleri çalışılmaması, namaz ve oruç vakitlerine göre hareket edilmesi, perhiz tutulduğu zaman yemek yedikleri yerlerin bile değişiklik göstermesi görülmektedir.

Özellikle din adamları Süryani toplumu üzerinde saygınlığı olan en üst kurumdur. Kendi hiyerarşik yapısı ve disiplinleri ile binlerce yıldır değişmeyen ayin usul ve ritüelleri din adamlarını toplum nezdinde her zaman yüksek konumda tutmuştur.

1.5.1. Kilisenin İnanç Sistemi

Süryani Ortodoks Kilisesi inanç olarak ilk üç Kutsal Konsil'in (İznik 325, İstanbul 381, Efes 431) aldığı kararları kabul eder. Burada alınan kararlara bakıldığında Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un tek bir tabiata ait olduğu inancı geçerlidir. Monofizit adı verilen bu inanç'ta eş tabiat vardır. Nitekim Süryani Kiliselerinde ilk dua olarak Bşem Abo, Vabro, Ruho hayo Kadişo, Had Aloho Şariro, Amin olarak Baba, Oğul, Kutsal Ruh, Tek bir Allah'tır, Amin okunur.

İsa'nın iki tabiatı yoktur. Tanrı olarak insan suretiyle doğmuş, insanlar arasında yürümüş ve Âdem'den gelen asli günah'ı temizledikten sonra göğe yükselmiştir.

Baba Allah'a, onun meleklerine, daha önce vahiy yolu ile gelen Tevrat ve Zebur'a, peygamberlere, resullere, öz iradeye, ölüm'e, kıyamet'e ve yargılama gününe, cennet ile cehenneme, Baba Allah'ın bağışlayıcılığına ve sonsuz yaşama inanır ve iman ederler.⁵¹

1.5.1.1. Vaftiz

Süryani Kilisesine göre Vaftiz, Hıristiyan olmanın en büyük şartlarından birisidir.

⁵¹ Ocakçı, a.g.e., s.14.

Suya batırılan kişi, Baba Tanrı, Oğul ve Kutsal Ruh adı ile asli günahlarından temizlenerek yeniden doğar. Kişi artık Kutsallık Kayrasına sahip olur ve Tanrı'nın geleceği yargılama günü için hazırdır.⁵²

“İnsan sudan ve ruhtan doğmadıkça Tanrı'nın hükümranlığına giremez.”⁵³

Kilisenin Vaftiz Gizini verirken kullandığı özel dualardan oluşan bir kitabı vardır. Erkek ve kız çocuklarının vaftizi olmak üzere iki bölümden oluşur. İçindeki duaların bazıları Aziz Mor Klemis ve Aryupagos'lu Mor Dionosius', bazıları ise Antakya Patriği Mor Severius'a dayandırılmaktadır.⁵⁴

1.5.1.2.Murun

“Kutsal Yağ” anlamına gelir. İman etmiş olan kişiye Kutsal Ruh kazandırır. Manevi olarak imanın pekişmesini sağlar.⁵⁵

1.5.1.3.Tövbe

İsa tarafından bağlama ve çözme yetkisi verilen ruhani sınıf huzurunda, günahı olan kişinin itiraf etmesi, günaha sırtını dönmesi ve bir daha günah işlemeyeceğine dair söz vermesidir.⁵⁶

1.5.1.4.Komünyon

İsa'nın bedenini simgeleyen ekmek ile kanı'nı simgeleyen şarabın alındığı “Kutsal Sofra”dır. Ayin sonu ruhani tarafından inanlılara verilir.⁵⁷

1.5.1.5.Kandil Yağı

Hasta olan inanlılara huzur vermek, bedensel ve manevi şifa dilenen duadır. Zeytinyağı ile yapılır. İyileşme artık olmuyor ise Tanrı'ya kavuşturma niteliği vardır.⁵⁸

⁵² İris, **a.g.e.**, s.67.

⁵³ Yuhanna İncili, Bap 3.

⁵⁴ Patrik İğnatius Efrem I. Barsavm, **Saçılmış İnciler: Süryanilerin Yazınsal Tarihi**, Çev. Zeki Demir, İstanbul, Resim Ofset, 2005, s.96.

⁵⁵ Bülbül, **a.g.e.**, s.41.

⁵⁶ Bülbül, **a.e.**, s.41.

⁵⁷ Bülbül, **a.e.**, s.41.

⁵⁸ Bülbül, **a.e.**, s.41.

1.5.1.6.Evlilik Bağı

Ancak vaftiz olmuş inanlılar Kilise çatısı altında birleşebilir. Kutsal Ruh'un üzerlerine salındığı Kilise'de yapılan tören ile olur. Evlilik bağı ancak zina yapıldığı zaman bozulabilir. Kilise zina dışında çiftleri boşamaz.⁵⁹

1.5.2. Süryanilerde İbadet

Kilise Yunanca "Eklasya" sözcüğünden gelir. Meclis, cemaat anlamındadır. Hıristiyan dinine inanan topluluğa Kilise adı verilir. Kilise sadece ibadet yeri değil, aynı zamanda toplumu her alanda yönlendiren bir kurumdur.⁶⁰

Kutsal üçlüyü kabul eden topluluk Rab İsa Mesih'in Tanrılığına inanır. İsa Kilisenin özü ve Lideridir. Süryanice'de Kilise "ito" olarak adlandırılır. Tanrı ile baş başa olan İsa Mesih inanlılarının ibadet ettikleri yer anlamına gelir.⁶¹

Süryani Kilisesi üç ana bölümden oluşur.

Madebho (Mihrap, Sunak) bölümü, Ruhani ve Diakoslara özgü Gude (Grupluk) bölümü ve inanlı topluluğun oluşturduğu dua bölümüdür.⁶²

İbadet tamamen Tanrı'ya adanır. Meryem Ana, peygamberler, elçiler, evliyalar, ruhani liderler, şehitler ve ölümler anılır. Özel günlerde adı geçenler için anma töreni düzenlenir.⁶³

1.5.2.1.Namaz

Namaz'dan önce dini olarak kişinin temizlenmesi ve Tanrı huzurunda saygılı bir şekilde durması gerekir. Kişisel veya toplu olarak yapılabilir. Dua ederken elleri havaya açmak, dizleri üzerine çökmek, secde etmek, baş örtüsü örtmek gibi teknikler kullanılır.

⁵⁹ Bülbül, **a.e.** , s.41.

⁶⁰ İbrahim Özcoşar, "Süryani Kiliselerinde Eğitim", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.II, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşgın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s. 186.

⁶¹ M. Hadi Tezokur, "Süryanilerde Namaz", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.I, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşgın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.250.

⁶² Tezokur, **a.g.e.**, s.251.

⁶³ İris, **a.g.e.**, s.65.

Namaz ve dua Hıristiyan inancını yaymak için, Tanrı'ya teslimiyet için, yardım ve şifa dilemek için, herhangi bir işe başlarken veya bitirirken, yemeğe başlarken veya bitirirken ve devlet ile vatan'ın huzuru bütünlüğü için yapılır.

Çan ile Kiliseye çağrılır. Günlük, haftalık ve yıllık olarak ibadet olur.

Günlük yedi vakit namaz vardır. Haftalık olarak ruhani ile beraber kilise'de yapılır. Yıllık ibadetler ise, Noel, Paskalya, Meryem Ana, Haç yortusu gibi özel günlerde yapılır.⁶⁴

Kutsal Kilisenin kurulduğu yıllarda Elçiler, Peygamber Davut'un mezmurlarında "doğru hükümlerin için seni günde yedi kez överim" ayetinden kaynak alınarak günde yedi kez dua yapılmasına karar kılmışlardır.

Akşam, yatmadan önce, gece yarısı, sabah, öğleden önce, öğlen ve öğleden sonra olarak günde yedi kez yapılan dua zamanla önce sabah, öğlen, akşam ve yatmadan önceki dua olarak dört vakte, daha sonra sabah, öğlen ve akşam olarak üç vakte indirilmiştir. Günümüzde ise sabah ve akşam duası olmak üzere iki vakit olarak yapılmaktadır. Ancak bu birleşim, yedi vakit dua etmek isteyenlere engel değildir.⁶⁵

1.5.2.2.Oruç

Süryani Kilisesinde Bir yıl boyunca tutulan toplam beş oruç ve perhiz mevcuttur.

Şubat, Mart veya Nisan aylarına denk gelen büyük oruç adı verilen oruç vardır. Bu oruç 40 gündür. Sonuna yedi gün elem haftası orucu eklenir. Bu günler boyunca hayvansal gıdalar yenilmez, oruç tutanlar akşam duasından sonra oruçlarını açarlar. Oruç açılrsa dahi hayvansal gıda yenilmez.

Bahar ayında tutulan Ninova orucu vardır. Bu oruç eski ahit'ten gelmedir. Üç gün boyunca hiçbir şey yenilmez.

⁶⁴ Tezokur, a.g.e., s.254.

⁶⁵ Zeki Demir, **Süryani Ortodoks Kilisesinde Dua Vakitleri**, 7. Bs., İstanbul, Anadolu Ofset, 2015, s.14.

Haziran başında havarilerin orucu sayılan üç günlük perhiz vardır.

Ağustos ayının ilk 10. Gününden başlayarak beş gün boyunca tutulan Meryem Ana perhizi vardır.

Aralık ayının 15'inden başlayarak 10 gün boyunca tutulan İsa Mesih'in doğuş bayramı öncesi orucu vardır.⁶⁶

1.5.3. Süryanilerde Kilise Örgütlenmesi

Kilise Süryani toplumunun merkezinde yer alır. İsa'ya iman eden topluluk burada ibadetini gerçekleştirir. Kilise yalnız ibadet gerçekleştirilen bir yer değildir. Topluluğun tüm yaşamını yönlendiren bir kurumdur.

Ruhaniler kilise aracılığıyla topluluğa önderlik eden kimselerdir. Kökleri havarilere dayanır.

“Baba beni gönderdiği gibi, ben de sizi gönderiyorum. Kutsal Ruh'u alın. Kimin günahlarını bağışlarsanız, bağışlanmış olur; kimin günahlarını bağışlamazsanız, bağışlanmamış kalır.”⁶⁷

Süryani Kilisesinde ruhanilik Episkoposluk, Papazlık ve Diyakosluk olmak üzere üçe ayrılır.

1.5.3.1. Episkoposluk

Süryani Kilisesinde en yüksek rütbedir. Gözetmen olarak adlandırılır. Kökeni Yunancadır. Patriklik, Mafıryanlık ve Metropolit olmak üzere üçe ayrılır.⁶⁸

Patriklik: Patrik yunanca Patriarkhis kelimesinden gelir. “en üst lider ve komutan” olarak adlandırılır.⁶⁹

Episkopos ve metropolitin başıdır. Kilisede en yetkilidir ve daha üst bir makam yoktur.

⁶⁶ İris, a.g.e., s.66.

⁶⁷ Yuhanna İncili, Bap 20.

⁶⁸ İris, a.g.e., s.71.

⁶⁹ Sarı, a.g.e., s.111.

Patriklik merkezi bugün Suriye'nin Şam kentindedir. İlk merkezi Antakya olan patriklik makamı; Halep, Urfa, Diyarbakır, Harran, Rakka, Malatya, Diyarbakır ve Mardin gibi şehirler ikamet etmiştir.

Patrik Moran Mor İğnatius I. Zekka İwas'ın ölümünden sonra 30 Mart 2014 yılında toplanan Kutsal Sinod tarafından alınan kararla Amerika Metropoliti Moran Mor İğnatius Efram II. Adı ile Patrik seçilmiştir.⁷⁰

Mafiryanlılık: Genel anlama gelen Mafiryanlılık Dünya'da sadece bir tanedir. Patriğe bağlıdır ve Metropolitinden üstündür. Hindistan'da bulunan Süryani toplumunun sayıca çok olmasından dolayı bu bölge Mafiryan'a bağlıdır.

Metropolitlik: Episkoposların başı anlamına gelir. Şehir veya bölge liderlerdir. Yunanca şehir kelimesinden gelmektedir. Bölgesine Abraşiye adı verilir.⁷¹

Günümüzde İstanbul ve Ankara bölgesi Metropoliti, 28 Eylül 1986 yılında Patrik Moran Mor İğnatius I. Zekka İwas tarafından Meropolit olarak atanan Patrik Vekili Mor Filüksinos Yusuf Çetin'dir.⁷²

1.5.3.2.Papazlık

Süryani Kilisesi İsa'nın havarilerini kahin olarak kutsadığı ve onlara Kutsal Ruh'un bağlama ve çözme yetkisini verdiğini kabul etmektedir.⁷³

Rahip ile Papazlık arasındaki farka bakıldığında;

- Rahipler şehir ve topluluk yaşantısının yoğun olduğu bölgelerden uzakta, inzivaya çekilmiş bir şekilde kendilerini Tanrı'ya sunmuş kimselerdir. Papazlar ise şehir içlerinde ve cemaat arasında yaşarlar.
- Rahipler evlenmezler, papazlar ise evlenebilirler.
- Rahipler rütbe alarak patriklik makamına kadar yükselebilirler. Papazlar ise en fazla horepiskopos (başpapazlık) olabilirler.

⁷⁰ (Çevrimiçi) <http://suryanikadim.org/patrik.aspx>, 10 Aralık 2015.

⁷¹ İris, a.g.e., s.71.

⁷² (Çevrimiçi) <http://suryanikadim.org/metropolit.aspx>, 10 Aralık 2015.

⁷³ Akyüz, a.g.e., s.231.

Süryanicede Kaşıšo, ihtiyar ve bilge anlamına gelmektedir.⁷⁴

1.5.3.3.Diyakosluk

Diyakos “Mşamşono” anlamına gelen Kutsal Kiliseye hizmet eden kişidir.⁷⁵ Tanrı'nın kelamını yaymak, cemaati toplamak, kilisede dualara öncülük etmek, ilahi okumak ve ruhani sınıfa yardım etmek gibi görevleri vardır.

Diyakosluk; Başdiyakos “Arhed-yakon”, İncili “Evangeloyo” diyakos, Afudiyakon “Afudyakno”, Koruyo –Okuyucu- ve Mzamrono –Mürettil- olmak üzere beş gruba ayrılır.⁷⁶

Diyakoslar, Kutsal Kilise çatısı altında ve manastırlarda eğitim görmüş ancak ruhani sınıfına girmeyerek sivil kalmış kişilerdir. Bu grup sivil toplum ile ruhani arasında köprü görevi görür. Tanzimat döneminden sonra eyalet ve sancaklarda yer alan meclislerde, Süryani Kilisesini temsilen diyakoslar görev almıştır.⁷⁷

⁷⁴ İris, **a.g.e.**, s.71.

⁷⁵ İris, **a.e.**, s.72.

⁷⁶ İris, **a.e.**, s.72.

⁷⁷ Sarı, **a.g.e.**, s.117.

II. OSMANLI İMPARATORLUĞU VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ DÖNEMİNDE SÜRYANİLER: YAYIMCILIK FAALİYETLERİ

Bu bölümde Süryanilerin Osmanlı İmparatorluğu himayesi altındayken yer aldıkları statüleri, hakları ve sorumlulukları incelenmiştir. İmparatorluğun çökmesi ile birlikte yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti ile beraber değişen statü ve kimlik arayışları ortaya konulmuştur.

Değişen sistem ile beraber siyasal olayların toplumun tüm kesimlerine ulaşan etkileri, basın alanında da vücut bulmuştur. Süryanilerin matbaa ile beraber başlayan yayımcılık serüveni tarihsel süreç içerisinde incelenmiştir.

2.1. OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA SÜRYANİLER

İmparatorluk sınırları içerisinde yer alan birçok milleti himayesi altında birada yaşatmaya çalışmıştır. Milli duyguların kabardığı ve ulus devletin ortaya çıkmaya başladığı 19. Yüzyılın sonlarına gelene kadar sistem büyük ölçüde işlemiştir.

Osmanlı'da tebaa din veya mezhep ayrımına göre yönetilirdi. Asli unsur olarak devlet vatandaşı statüsünde milleti ne olursa olsun Müslüman vatandaşlar yer almaktaydı. Diğer taraftan Gayri-Müslim tebaa için ayrıca işlemekte olan bir sistem mevcuttur. Bu sistem, Gayri-Müslim tebaa'nın nasıl yaşayacağından, askerlik harçlarından, giyiminden evliliğine, evinin yüksekliğine kadar uzayan birtakım hak, sorumluluk ve yükümlülüklerden oluşmaktaydı. Millet Sistemi adı verilen bu sistem Tanzimat fermanına kadar yürürlükte kalmıştır.

2.1.1. Millet Sistemi

Osmanlı, İmparatorluğa dönüştüğü ve giderek sınırlarını geliştirdiği dönemde birçok farklı din ve milletten meydana gelen insan toplulukları ile ilişki içerisine girmiştir. İmparatorluk himayesinde barınan birçok farklı toplumsal yapıyı idare etmek için "Millet Sistemi" adında İmparatorluk himayesindeki toplulukların din ve

mezheplerine göre sınıflandırılıp yönetilmesini sağlayan sistemi II. Mehmet döneminden itibaren uygulamaya koymuştur.⁷⁸

Sisteme bakıldığında “millet”i oluşturan toplumun imparatorluk ile olan ilişkilerini milletbaşılar vasıtasıyla sağlanmaktaydı. Toplum içerisindeki ve yönetim katındaki statüler de bir dini cemaatin üyesi olmak ile belirlenmekteydi.⁷⁹

Millet Sistemi’nin temel dayanak noktası din veya mezhep olduğu için, Müslümanlar birtakım ayrıcalıklara sahip olmuş ve devletin asli unsuru olarak kabul edilmiştir. Gayri-Müslimler ise “zimmi” olarak adlandırılmış, yani devletin himayesi altına alınmışlardır.⁸⁰

İmparatorluk kendi himayesi altına aldığı Müslüman olmayan halk’ın yönetiminde kısmi özerklik uygulamıştır.

Millet sistemi içerisinde meydana gelen idari ve hukuki statü ile her dini grubun en yüksek rütbeli din adamlarından biri, kendi cemaatleri arasından cemaati oluşturan topluluk tarafından lider olarak seçilmiş ve kendi topluluğunu düzenlemek ve yönetmek ile görevlendirilmiştir. Bu özerklik sayesinde İmparatorluk himayesi altında ama devlet içinde devlet gibi kendi din, hukuk, gelenek, eğitimlerini sürdürme hakkına sahip olmuşlardır. Dini toplulukların seçilen liderleri birer devlet memuru gibi, kendi topluluklarının yönetiminden Sultan’a karşı sorumlu tutulmuşlardır.⁸¹

İmparatorluk yeni seçilen dini topluluk liderlerine dini ve hukuki yetkilerini kapsayan bir ferman yollardı. Ferman’da lider seçiminin tasdik edildiği belirtilerek, liderin topluluk mallarını idarede, ayin ve dinlerine dair diğer konularda tam bir özerklik içerisinde olduğu, topluluğundan belirli miktarda bağış toplayabileceği, kendisinin ve diğer din adamlarının vergiden muaf oldukları, kilise mallarından gümrük vergisi alınmayacağı, kilise mensuplarının sadece lider aracılığı ile tutuklanabilecekleri, adi suçları işlemeleri halinde cezai işlem uygulanabilmesi için

⁷⁸ Murat Saraçlı, **Avrupa Birliği ve Türkiye’de Azınlıklar**, Ankara, Lotus Yayınevi, 2007, s.115.

⁷⁹ M. Çağatay Okutan, **Tek Parti Döneminde Azınlık Politikaları**, 2.Bs., İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2009, s.32.

⁸⁰ Okutan, **a.g.e.**, s.32.

⁸¹ Ali Güler, **Osmanlıdan Cumhuriyete Azınlıklar**, Ankara, Tamga Yayıncılık, 2000, s.12-13.

liderin onların dini vasıflarını kaldırması gerektiği, topluluğa bağlı olanların evlenme, boşanma, miras gibi konularının liderin ya da onun seçtiği din adamlarının kendi hukuk kurallarına göre çözüm getirecekleri yazılırdı.⁸²

Gayri-Müslimlerin bu haklarının yanında yerine getirmeleri gereken yükümlülükleri de vardı. Askerlik yaşına gelmiş erkekler “cizye” adı verilen bir vergi ödemek zorundaydılar. Toplumsal yaşamda kıyafetlerinin Müslümanların kıyafetlerine benzememesi, ata binmemeleri, hamamda nalinla gezmeleri gerekiyordu. Evleri de Müslümanların evlerinden daha yüksek olamazdı.⁸³

2.1.2. Millet Sisteminde Süryaniler

Osmanlı döneminde İmparatorluk ile olan ilişkilerde başkentte bulunmak önem arz etmekteydi. İstanbul’da nüfus olarak çoğunlukta bulunan ve şehrin önemli yerlerinden örgütlenmiş olan Rum’lar İmparatorluk tarafından her zaman daha iyi ilişkiler içerisinde olmuş ve diğer dini topluluklara göre daha fazla haklara sahip olmuşlardır.

Süryaniler ise o dönem’de İstanbul’da ruhani ve topluluk olarak yer almadıkları için ilişkileri daha çok aracılar ile mümkün olmuştur. Bu yüzden Osmanlı tarafından zaman zaman farklı cemaat toplulukları bünyesinde ele alınmışlardır.

Süryanilerin idari yapılarının belirgin hale geldiği dönem Yavuz Sultan Selim’in Kudüs’ü fethi ile gerçekleşmiştir.

Yavuz fetihten sonra Kudüs Ermeni Patriği Sarkis’e verdiği 9 Kasım 1517 tarihli fermanla Süryaniler, Habeş ve Kıptilerle beraber Ermeni Patrikliğine bağlanmıştır.⁸⁴

Burada Kudüs Süryanilerinin Ermeni Patrikhanesine bağlanma sebebi olarak Süryanilerin İstanbul’da bir ruhani idari örgütlenmesinin olmaması gösterilebilir.

⁸² Özcoşar, **a.g.e.**, s.41.

⁸³ Okutan, **a.g.e.**, s.32.

⁸⁴ Deniz Bayburt, “Türk Tarihinde Süryaniler”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2009, s.29.

Mardin Deyru'z-Zafaran merkezli Süryanilerin ki bunun içerisinde İstanbul ve Ankara çevresi de dâhil edebilir, 1783 tarihinde İstanbul Ermeni Patrikliğine bağlılığının belirtildiği tarihe kadar aracısız olarak Süryani Patriğinin Bab-1 Ali ile ilişki kurduğuna dair belgelere rastlanmaktadır. 1780 sonrası belgelerde ise Kudüs Süryanilerinin Kudüs Ermeni Patrikliğine, Mardin ve çevresi Süryanilerinin ise İstanbul Ermeni Patrikliğine tabi olduğu açıkça belirtilmiştir.⁸⁵

Süryani Kilisesi patrikleri de diğer cemaat patrikleri gibi ruhani işlerinde bağımsızdı fakat toplumun sivil işlerinde Bab-1 Ali'ye karşı sorumluydu. Süryani Patriği patriklik seçimlerinde, azil ve tayin işlerinde, kilise ve manastırların tamir ve onarımı gibi işlerde Ermeni Patrikliği aracılığı ile isteklerini bildirebiliyordu. Ermeni Patrikliği Süryanilerin ayin e usullerine müdahalede bulunamıyordu.⁸⁶

Süryani toplumunun içişleri ve kilise usullerinde Ermeni Patrikliğinin hiçbir müdahalesi söz konusu değildi. Buradan bakıldığında Ermeni Patrikliği İmparatorluk ile olan ilişkilerde sadece aracı olarak kullanılmaktaydı.

Tanzimat fermanı ile birlikte İmparatorluk ve Gayri-Müslim halk arasındaki ilişkiler yeni düzenlemeler neticesinde değişiklik göstermiştir. Süryanilerin statüsü de 19. Yüzyılın sonlarına doğru netlik kazanmıştır.

2.1.3. Tanzimat Dönemi

19. yüzyılda İmparatorlukta gerçekleşen modernleşme akımı, sadece askeri alanda sınırlı kalmadı. Çağı yakalama düşüncesi İmparatorluğun askeri, ekonomik ve toplumsal alanlarda reform hareketlerine başlamasına neden oldu.

Tanzimat-ı Hayriye olarak adlandırılan bu devir, İmparatorluğun modernleşme tarihinde bir mihenk taşıdır. Bu dönemde İmparatorluk, Ortaçağa ait bir devlet yapılanmasından sıyrılarak çağdaş bir devlet yapılanmasına doğru ilk geçişleri gerçekleştirdi. Reform düşüncesi ile başlayan sürecin Tanzimat ile beraber zirve noktasına ulaşacağı zaman zarfında çalışmalar önemli ölçüde askeri alanlarda

⁸⁵ Canan Seyfeli, "Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı: Süryani Kadim Kilisesi Örneği", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.I, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.215-216.

⁸⁶ Bayburt, **a.g.e.**, s.32.

ilerledi, özellikle merkez noktasını oluşturan yeniçerilerin ıslah edilmesi ve sonuçta dağıtılmasına odaklandı. Ordu çözümünün gelmesi ile birlikte reform devletin diğer alanlarına yönelmeye başladı.⁸⁷

Askeri reformların Gayri-Müslimler ile bir ilgisi yoktu. Gülhane Hatt-ı Hümayunu adı verilen ferman ile Gayri-Müslim toplum da reform hareketlerinde yerini aldı.

3 Kasım 1839'da Dışişleri Bakanı Mustafa Reşit Paşa, Gülhane Parkı'nda yabancı devlet elçileri, yüksek rütbeli devlet adamları ve halkın huzurunda padişahın fermanını okudu.⁸⁸

1839 yılında ilan edilen Tanzimat fermanı ile Gayri-Müslimlerin can, ırz ve namus ile mallarının korunacağı ilan edilmiştir. Fermanında "...tebaayı saltanatı seniyyemizden olan ehli İslam ve mileli saire bu müsaadati şahanemize bilaistisna mazhar olmak üzere can ve ırz ve namus ve mal maddelerinden hükmi şer'i iktizasınca kaffei memaliki mahrusamız ahalisine tarafi şahanemizden emniyeti kamile verilmiş..." denmiştir.⁸⁹

Ferman ile yüzyıllar boyunca İslam hukuku ile yönetilen İmparatorluk, siyasal sistemini tamamen yeni bir yönetim anlayışına bırakmaktaydı.

Fermanı özetleyecek olursak;

- Hangi din, mezhep veya millete ait olursa olsun, Osmanlı İmparatorluğunda yaşayan bütün tebaa can, ırz ve namus garantisi altında olacaktır.
- İmparatorluk himayesi altında yaşayan herkes mülkiyet hakkına sahip olacaktır.
- Vergiler belli ve adil oranda olacak, vergi mükellefiyeti eşit olacaktır.

⁸⁷ Bokförlag, a.g.e., s.225.

⁸⁸ Tahincioğlu, a.g.e., s.218.

⁸⁹ (Çevrimiçi) https://www.tbmm.gov.tr/kultursanat/yayinlar/yayin001/001_00_005.pdf, 16 Aralık 2015.

- Askerlik görevi için belli bir süre ve her bölgenin nüfusu oranında mükellefiyet uygulanacaktır. Yeni düzenlemeden diğer milletler de istisnasız olarak yararlanacaktır.
- Suç işlediği düşünülenler hakkında tahkikat açık olarak yapılacak ve bunlar alenen muhakeme edilecektir.
- Kimse hakkında verilmiş mahkeme kararı olmadan idam cezası uygulanmayacaktır.
- Mahkum olanların varisleri, veraset hakkından mahrum edilmeyecektir.
- Bütün bu hükümler hakkında çeşitli din ve milletten olan tebaa'ya eşitlik tanınacaktır.
- Bütün devlet memurlarına mevkilerine uygun belli bir maaş bağlanacak, rüşvet tamamen ortadan kaldırılacak ve buna yeltenenler şiddetle cezalandırılacaktır.⁹⁰

Ferman ile birlikte İmparatorluk içerisinde yaşayan bütün tebaa eşit sayılmaktaydı. Yani asli unsur olarak sayılan İslami halk diğer dinler veya mezheplerden olan vatandaş ile aynı statü'de olmaktaydı. Bu durum İslami tebaa'yı hoşnut etmedi. Ayrıca diğer mezheplere göre oldukça fazla hakları bulunan Rum kesimi de bu eşitlikten memnun değildi. Eşit haklarda diğer mezheplerde gelişme ve rahat hareket etme imkânı bulabileceklerdi.

Ferman sanıldığı gibi toplumun tüm kesiminden olumlu bir geri dönüş sağlamadı. Hakları verilenler daha çok hak istedi. Bunun sonucunda da 18 Şubat 1859 yılında Islahat Fermanı ilan edildi.

Tanzimat Fermanına göre bir hayli uzun olan Islahat Fermanının büyük bölümünü Gayri-Müslimler ile ilgili düzenlemeler oluşturmaktaydı. Fermanın büyük bölümünün Gayri-Müslimlere ait olması dış baskı unsurunu düşündürmektedir. Nitekim 1839 yılında verilmiş sözlerin tutulmadığını gören Batılı devletler, 1856 Paris Konferansı öncesi Rusya'nın Osmanlı'ya müdahalesine karşı korumanın bedeli

⁹⁰ Bokförlag, a.g.e., s.226.

ve İmparatorluğun Avrupa Devletleri içerisinde kabul edilmesinin şartı olarak Gayri-Müslim halk için yeni düzenlemeler istemişlerdir.⁹¹

Islahat Fermanı, bir önceki Ferman'da alınan kararları aynen teyit ettiği gibi yeni bir takım haklarda içeriyordu.

Fermanı özetleyecek olursak;

- Sultan Mehmet döneminden itibaren tanınan haklar ve muafiyetler aynen geçerli olacaktır.
- Patrikler seçimle başa gelecek ve ömür boyu görevde kalacaklardır.
- Milletlerin sorunları kendi içlerinden ruhani ve sivillerden oluşan bir heyet tarafından çözülecektir.
- Milletlerin ruhani liderlerine maaş bağlanacaktır.
- Kilise, okul, hastane ve mezarlıkların onarımı hakkında ki yasak kaldırılacaktır.
- Farklı toplulukların iç içe yaşamadığı bölgelerde, dinsel topluluklar kendi dinsel etkinliklerini açıkta yapabileceklerdir.
- Bütün milletler ve tarikatlar nüfusuna bakılmaksızın eşit dinsel haklara sahiptirler.
- Din, dil veya ırksal ayrımcılık yasaktır.
- İslamiyet'e geçmek veya din değiştirmek zora dayalı olmamalıdır. Devlet makamları ve okulları herkese serbesttir. Her millet yerel karma eğitim yönetiminin gözetimi altında, okul açma hakkına sahiptir.
- Gayri-Müslimler askeri ve sivil bütün okullara girebilme ve kendi okullarını açma olanağına sahiptir. Devlet memuru olabileceklerdir.
- Müslümanlar ile Gayri-Müslimler veya Gayri-Müslimlerin kendi aralarında ki ceza ve ticaret davaları laik mahkemelerde görülecek ve bunlar için ceza, ticaret ve usul kanunlarının hazırlanması sağlanacaktır.
- İslamiyet'ten olmayanlarından askerlik hizmeti ile yükümlü olması fakat "bedel" ödeyerek askerlikten muaf tutulma hakkı sağlanacaktır.

⁹¹ Okutan, a.g.e., s.39.

- Mevzuata uymak kaydı ile yabancıların gayrimenkul edinme hakkı sağlanacaktır.⁹²

Ferman ile İmparatorlukta laikliğin temeli atılmış bulunmaktaydı. Halk artık eşit haklara sahipti. Asli unsur veya zimmi tebaa yoktu. İmparatorluk içerisindeki herkes Osmanlı vatandaşı sayılıyordu.

2.1.4. Tanzimat Döneminde Süryaniler

Süryani Kilisesi Tanzimat döneminde de Ermeni Patrikliği aracılığı üzerinden İmparatorluk ile olan ilişkilerine devam etmiştir. Tanzimat döneminde Osmanlı resmi belgelerinde “Ruesay-ı Milel-i Hamse” diye isimlendirilen ayrı ayrı beş milletten bahsedilmekteydi. Bunlar 1847 yılında Rum, Ermeni, Ermeni Katolik, Rum Katolik Patriklikleri ve Hahambaşılıktır. Daha sonra bu sayı arttıkça “Ruesay-ı Milel” ve sonrasında “Ruesay-ı Ruhani” tabirleri kullanılmıştır. Bunların arasında Süryani Kadim Patrikliğinin 1885 yılına kadar ayrı verilmediği görülmektedir.⁹³

Süryani Kadim Kilisesi ile ilgili ilk kayda salnamelerin on üçüncü sayısında (1859) rastlanır. İstanbul Ermeni Patrikliği’ne bağlı olan yerler belirtilirken Kudüs Ermeni Patriği ve patrikliğe bağlı merkez ve milletler verilirken Süryani milleti tabiri yer alır. Bundan sonraki kayıt otuz altıncı sayıda (1881) “Ermeni Patrikliği”ne dâhil Halep, Şam, Diyarbakır ve Mardin, Musul ve Deyrulzafaran Kilisesi ve Süryani Patriği BedrosRahib şeklinde geçmektedir.⁹⁴

Süryani Kadimlerin Ermeni Patrikliği aracılığından ayrılmak için resmi anlamda yaptıkları ilk girişim Patrik Petros dönemindedir. 1873 yılında Patriklik beratı almak için İstanbul’da bulunan Patrik Petros, Nusaybin Süryani Kadim cemaati Padişaha gönderdikleri arıza’da Ermeni Patrikliğinden ayrıлып, ayrı bir millet olarak teşkilatlanmalarını istemektedirler. 1893 yılına gelindiğinde Süryani Kadimlerin bir girişimi daha olur. Nüfus defterlerinde Ermenilerin, Süryanileri Ermeni olarak göstermesi ve Süryanilerin kilise hiyerarşisine müdahaleleridir. Süryaniler Ermeniler ile olan ilişkilerinin sadece başkentle ilgili yazışmalar olduğunu

⁹² Bokförlag, a.g.e., s.227.

⁹³ Seyfeli, a.g.e., s.216.

⁹⁴ Nihat Durak, “İstanbul’un Kadim Süryanileri”, **Turkish Studies: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, Volume 8/12, Ankara, 2013, s.430.

belirterek, durumlarının netleşmesini isterler. Bu duruma örnek olarak kendilerinin eski Babil halkı olduklarını, dillerinin Ermenilerden farklı olarak Aramice olduğunu ve ayrı bir patriklikleri olduğunu belirtirler. Ayrıca kendi Patriklerini, Rum patriği ve Papa düzeyinde gösterirken, Ermeni Patriğinin sadece bir psikopos olduğunu dile getirirler. Bu duruma ek olarak Ortodoks Bulgarların Rum Patrikhanesinden ayrılmış olmalarını kendi durumları açısından örnek olarak göstermişlerdir.⁹⁵

Islahat Fermanından sonraki dönemde her millet için ayrı nizamnameler hazırlanmıştır. 1863 yılında hazırlanan Ermeni Nizamnamesine bağlı olan Süryaniler 1913 yılında girişimlerini sonuca ulaştırır ve kendileri için ayrı bir nizamname hazırlanır.

Süryaniler, ilk defa 18 Mart 1914 tarihinde Adliye ve Mezahip Nezareti'ne başvurarak, Süryani Kadim Ortodoks Kilisesi'nin Osmanlı bürokrasisindeki yerini tescil ettirmek isterler. 64 madde olarak hazırlanan bu nizamname ile kilise hiyerarşisi tanzim edilir.⁹⁶

Nizamnamenin hazırlanması için yarısı ruhani yarısı da itibarlı sivil kişilerden oluşan on iki kişilik bir heyete çalışma için gerekli izinler verilmiştir. Nitekim hazırlanan nizamname 1863 yılında hazırlanan Ermeni Nizamnamesi ile benzer niteliktedir.⁹⁷

2.2. Türkiye Cumhuriyetinde Süryaniler

Yaşlanmış bir imparatorluğun çöküşü ile başlayan süreç toplumsal, siyasal ve ekonomik konular başta olmak üzere birçok alanda köklü değişikliklere gebe oldu. Nitekim kendisini savaşın ortasında bulan halk var olma savaşı verirken aynı zamanda da yeni bir ülkenin temellerini atmak zorunda kalmıştır.

Cumhuriyeti kuran kadroların toplum içerisinde yer alan farklı din, dil, ırk ve düşüncelere bağlı olan gruplara karşı İmparatorluktan kalan sorumlulukları bulunmaktaydı.

⁹⁵ Özcoşar, **a.g.e.**, s.64.

⁹⁶ Mehmet Şimşek, "Süryani Kadim Ortodoks Kilisesi Patrikhane Nizamnamesi", **Sbard**, Sayı. 6, 2005, s.726.

⁹⁷ Bayburt, **a.g.e.**, s.39.

2.2.1. Lozan Antlaşması ve Azınlıklar

Nitekim Lozan'da gerçekleştirilen Konferans ve sonrasında yapılan antlaşma "din" üzerinden azınlık tanımlaması yapıldığını göstermektedir. Burada azınlık kavramının, tanımının ve türlerinin ne olduğu ile Cumhuriyet'i kuran kadroların hangi sınıflandırmaya göre Lozan'da azınlık grupları belirlediği önemlidir.

2.2.1.1. Azınlık Kavramı

Bulduğumuz coğrafyada birçok kez rast geldiğimiz "azınlık" kavramının geçmişi çok eskiye dayanmaz ve ancak 16. Yüzyılda Avrupa da gerçekleştirilen reform hareketinden bu yana kullanılmaktadır. Antik çağda (eski Yunan ve Roma) azınlık kavramına rastlanılmamaktadır. "Yurttaşlar" yalnızca özgür insanlardan oluştukları için (köleler yurttaş değildi) az sayıda idiler; sınıfsal bakımdan bölünmüş olsalar da azınlık-çoğunluk diye bölünmemişlerdi.⁹⁸

Önceleri sadece görüş ve oylamalarda sayıca geride kalan, kaybeden grubu ifade etmek için kullanılan azınlık kavramı, Latince "minör" küçük, az kelimesinden üretilmiştir. Kavramın temel itibarıyla kullanımı esas alındığında az değerli olma unsurunun azınlığın karakter özelliği olmadığı ortaya çıkmaktadır. Az değerli olma belki sayı olarak az olma neticesinde ortaya çıkan ikincil bir sonuç olabilir.⁹⁹

Dayton üniversitesi hukuk okulu azınlık kavramını "hiyerarşik ilişkide ikincil, üyeleri anlamlı bir biçimde toplum hayatında karar mekanizmalarında daha az güç hakkına sahip veya çoğunluk grubundan daha az kontrol hakkına sahip, nüfus olarak çoğunluğu oluştursa bile başarı, eğitim ve refah alanında olanakları daraltılmış gruplar" şeklinde tanımlar.¹⁰⁰

Azınlık Kavramı İlk çağ ve onu takip eden süreçte yer almamıştır. Orta çağ'da Kilise'nin gücünü şiddetli bir şekilde kullanmaya başlaması yavaş yavaş

⁹⁸ Baskın Oran, **Türkiye'de Azınlıklar Kavramları: Teori, Lozan, İç Mevzuat, İhtihat, Uygulama**, 6. Baskı, İstanbul, İletişim Yayınları, 2010, s.17.

⁹⁹ Kenan Evren Duman, "Türkiye'de Azınlık Basını ve Sorunları", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006, s.4-5.

¹⁰⁰ Suat Sungur, "Medyada Temsil ve Hayali Bir Azınlık: Süryaniler", **Azınlıklar ve Medya**, Haz. Suat Sungur, İstanbul, Derin Yayınları, 2014, s.11.

azınlık kavramının temel alt yapısının oluşmasına ve azınlık tarafa yapılan somut etkilerin görülmesine neden olmuştur.

Azınlık kavramı orta çağ'da da pek gözükmüyordu. Orta çağ siyasal düzen olarak tam bir parçalanmışlık gösteriyordu. Germen akınlarının yarattığı Karanlık Çağlar boyunca (kabaca, İ.S. 476-800) Kilise her bakımdan toplumun (ölmek, kültürünü sürdürmek, vb.) tek sığınabileceği yer olduğu için, Orta Çağ'a gelindiğinde sağlam zincirlerle örülmüş hiyerarşisi ve hiçbir üst kuruma izin vermeyecek kadar kuvvetlenmiş örgütlenmesi ile tam bir dinsel bütünlük yaratmıştı. Bu dinsel bütünlük içinde gerçi Yahudiler fiilen bir dinsel azınlık grubuydu; ama seslerini duyuracak güçten tamamen yoksun oldukları ve tamamen dışlandıkları için "azınlık" olarak algılanmıyorlar, yalnızca aşağılanıyorlardı. İlerleyen süreçte azınlık kavramının ortaya çıkması için hem bu "bütünlük"ün kırılması neticesinde "farklı" bir grubun ortaya çıkması, hem de bunun önemini anlaşılması gerekmiştir. Tabii, "bütünlük"ün kırıldığı görüşü ancak merkezi bir devlette oluşacaktır. Çünkü imparatorluklar merkeziyetçi değillerdir; etnik, dinsel, dilsel bütünlükle ilgilenmemektedirler; onlar için önemli olan imparatora sadakatle bağlı bir tebaa'dır. Dolayısıyla, ne zaman ki Mutlakıyetçi Krallık diye ilk defa gücü merkezde toplayan bir devlet kurumu ortaya çıkacaktır ve onun içindeki azınlıkları koruma diye bir sorun belirecektir, azınlık kavramı da o zaman doğmuştur.¹⁰¹

16. Yüzyılda yükselişe geçen "Mutlakıyetçi Krallıklar" bugün "ulus" adı verilen yeni bir toplumsal yapılanmanın temelini atmış, asayiş, hukuk ve ticaretin gelişmesine olanak tanımış, bunun sonucunda bir "ortak ekonomik pazar" oluşmuş ve bu pazar içerisinde meydana gelen ortak bir dil ve duygular da zamanla Ulus'un (milletin) oluşmasına yol açmıştır.¹⁰²

Hıristiyanlığın evrenselleştirilmesi amacıyla başlatılan haclı seferlerinin sonunda, ticaretin getirisinin toplumda yeni bir sınıf oluşturacağı ve bu sınıfta kutsal roma Cermen imparatorluğunun ruhani mutlak hâkimiyetine son vereceğini

¹⁰¹ Oran, a.g.e., s.18

¹⁰² Sadık Mete Kılıç, "Tarihsel Gelişimi İçinde Türkiye'de Azınlıklar ve Avrupa Birliği'nin Azınlıklar Konusunda Yaklaşımının Türkiye'ye Etkileri", Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır, 2007, s.3.

kimse tahmin edememiştir. Ticaretin devamı için hem saldırıların engellenebildiği güvenli bir ortam, hem de derebeylerin keyfi uygulamalarını önleyecek temel yasalar gerekmektedir. Böylece yeni oluşmaya başlayan burjuvazi, kralları ekonomik açıdan destekleme karşılığında, merkezi ve güçlü bir devlet talep etmeye başladı. Burjuvazinin desteği ile krallar, güçlü ordulara sahip oldular ve bu ordular sayesinde mutlakiyetlerini güçlendirdiler. Giderek güçlenen burjuvazi, siyasal iktidara da ortak olma amacına yöneldi. Eşitlik ve özgürlük kavramları ile desteklenen ezilen sınıflar burjuvazinin de eliyle harekete geçirildi ve Bastille Hapishanesi ile başlayan süreç sonunda eşitlik sağlandı. Yurttaş, eşit hak ve yükümlülüklerle çevrelenen siyasal ve toplumsal özne oldu. Ancak, özgürlük, yurttaşlık statüsünün doğası gereği kısıtlandı. Farklı olan ulusal bütünlük içerisinde aynı olmak zorundaydı. Bu müsamahasızlık, farklı dilleri konuşanların kamusal taleplerinin reddinden, ihtilal'ın kadın önderinin kadın hakları talebinin giyotinle cezalandırılmasına kadar geniş bir sınırlandırılmaya neden oldu. Ulusa katılan her birey, iradi veya değil, bütün farklılıklarını özel alan içinde bırakmak zorundaydı. Çünkü ulus-devletin devamı, aynı yasalara tabi olmakla, aynı hak ve yükümlülüklerle donanmakla, başka bir anlatımla yurttaşlık ilkesi çevresinde sağlanabilirdi.¹⁰³

Merkeziyetçi Krallıklar ve ulus devletin yükselişi, azınlık kavramının daha da ileri bir tarihsel süreçte açıklığa kavuşmasına neden oldu. Yönetimin kesin ve tek elden kolayca işletilebilmesi için tek tip bir toplum istenmekteydi.

Azınlıkların korunmasına ilişkin ilk düzenlemeler 16. Yüzyıl'da Kilise'nin iç hesaplaşmaları sonucunda meydana gelmiştir. Reform hareketleri Avrupa'da Hıristiyanların Katolikler ve Protestanlar olarak bölünmesi ile neticelenmiş ve bu süreç içerisinde bu gruplar arasında tükenmeyen din savaşları yapılmış, karşı mezhepten olan insanlar işkencelere maruz kalmıştır. Ancak gücü elinde bulunduran çoğunluk açısından tehlike olarak görülen bu dinsel grupların topluca ortadan kaldırılmasının mümkün olmadığı ve farklı dinsel inanışlar nedeniyle devletlerarasında yapılan savaşların herkese zarar verdiği görülünce bu dinsel azınlıklara devletlerin kendi ilan ettikleri belgelerle ya da ikili antlaşmalar yoluyla bir

¹⁰³ Okutan, a.g.e., s.1-3.

takım haklar verilmeye başlanmıştır. 1555 “Augsburg Barışı” ile Almanya da Katolikliğin yanı sıra Protestanlığın (Luthercilik) varlığı imparator tarafından kabul edilmiştir. Yine 1598 “Nantes Fermanı” ile Katolik Fransa’da Protestan uyrukların dinsel özgürlükleri tanınmıştır. Böylece tarihte ilk azınlık türü (dinsel azınlıklar) doğmuştur.¹⁰⁴

Azınlık kavramını asıl geliştirerek uluslar arası normların içerisine katan, Katolik ve Protestan yönetimli devletlerarasında imzalanan azınlık koruma antlaşmaları olmuştur. Bu antlaşmalar içerisinde azınlıkların korunmasının en önemli örneği “Otuz Yıl Savaşları” sonunda Fransa ile Kutsal Roma Germen İmparatorluğu arasında imzalanan ve bugünkü modern ulus devlet sisteminin ve uluslararası hukukun temelini oluşturan 1648 tarihli “Vestfalya Barış Antlaşması”dır. Antlaşma neticesinde Avrupa dışındaki azınlıkları da (Hıristiyanları) korumaya yönelmişlerdir.¹⁰⁵

2.2.1.2.Azınlık Kavramının Tanımı

Azınlık kavramının tanımının evrensel çapta yer alması, azınlıkların korunması konusunun Birleşmiş Milletler (BM) çalışması ile ortaya konmuştur. Devletler azınlıklara belirli hakların verilmesinin egemenliklerini sınırlaması olarak görmüş ve mümkün olduğu kadar az sayıda az grubu azınlık olarak tanımaya özen göstermişlerdir. Hangi niteliğe sahip grupların azınlık olarak kabul edilebileceği tartışmaları objektif bir azınlık tanımı çalışmalarına neden olmuştur.¹⁰⁶

Milletler Cemiyeti (MC) tarafından hazırlanan uluslararası belgelerde doğrudan bir azınlık tanımı yer almamış olmakla birlikte, “ırk, dil, din bağlarıyla bağlı insanlar” tanımlaması yapılarak azınlık kavramı bir bakıma toplum kimlikleri ile ilişkilendirilerek uluslararası alana taşınmıştır. Uluslararası Daimi Adalet Divanı (UDAD)’nın 1930 tarihinde önerdiği ve daha sonraki tanımlara da kaynaklık edecek olan azınlık tanımı ise şöyledir. “Tarihsel olarak, belirli bir ülkede veya bölgede yaşayan, aynı ırktan, dini ve dili bir, kendine özgü gelenekleri olan, ortak din, dil, gelenek ve ırk kimliğiyle, dayanışma duygularıyla birbirine bağlı, geleneklerini

¹⁰⁴ Kılıç, a.g.e., s.3-4.

¹⁰⁵ Kılıç, a.e., s.4.

¹⁰⁶ Duman, a.g.e., s.5.

koruma, inançlarını ve ibadet etme biçimlerini sürdürme, aynı soydan olma ruhu ve geleneğine uyumlu olarak çocuklarını eğitme ve yetiştirme haklarını güvence altına almak isteyen, karşılıklı yardımlaşma ruhuna sahip bir topluluğu ifade eder.”¹⁰⁷

Süreç içerisinde azınlık kavramı tanımlaması bilim dünyası ve uluslar arası çevrelerde tartışılmaya başlanmıştır. Tartışmalar sonucunda kabul görmüş en kapsamlı tanım Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt Komisyonu Raportörü Francesco Capotorti'nin 1977 yılında hazırladığı etnik, dinsel ve dilsel azınlıklara mensup bireylerin haklarına ilişkin çalışmada yapmış olduğu tanımlamadır.

Capotorti raporunda azınlığı, “bir devletin nüfusunun geri kalanına göre sayıca az olan, egemen konumda olmayan, üyeleri o devletin vatandaşı olan nüfusun geri kalanından farklı etnik, dinsel veya dilsel özelliklere sahip olan ve kültürlerini, geleneklerini dinlerini ya da dillerini korumaya yönelik, üstü örtülü de olsa, bir dayanışma duygusu gösteren bir grup” olarak tanımlamıştır.¹⁰⁸

BM Raportörü Capotorti'nin yapmış olduğu tanımda bir topluluğun azınlık olarak kabul edilmesi için gerekli nitelikleri sıralamıştır;

- a. Çoğunluktan belirli konularda farklı olmak. Bu farklar günümüzde “etnik, dinsel, dilsel” olarak ifade edilmektedir.
- b. Ülke genelinde nüfus olarak azınlık olmak. Bu azınlığın, ülkenin belli bir bölgesinde çoğunluk olması durumu değiştirmemektedir.
- c. Başat (dominant-baskın) olmamak. Çoğunluğu yöneten başat unsurlar olabilir. Örneğin apartheid (Güney Afrika'da hüküm sürmüş olan beyaz tenli Avrupalıların hükümet başkanları), döneminde Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki beyazların siyah tenlilere uyguladıkları baskılar.
- d. Yurttaş olmak. Çünkü yurttaş değilse, çok farklı bir kategori olan “yabancı” statüsüne girer.

¹⁰⁷ Kılıç, a.g.e., s.8.

¹⁰⁸ Hüseyin Akgül, **Azınlık Kavramı: Azınlıklarla İlgili Düzenlemeler, Azınlık Kavramı ile İlgili Temel Sorunlar ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Azınlıklara Bakış**, İstanbul, Akademi Kitabevi, 2003, s.9.

- e. Yukarıdaki dört madde, azınlık olmanın genel koşullarını oluşturur. Bir de öznel koşul vardır: Azınlık bilincinin varlığı. Nasıl ki sınıf bilinci olmadan sınıf olunmaz, farklı olduğunun bilincine varmayan ve bu farklılığı kimliğinin vazgeçilmez koşulu saymayan birey veya grup da azınlık oluşturmaz. Bu, azınlık kavramının öznel koşuludur ve çok önemlidir. Örneğin, çoğunluğa gönüllü olarak asimile olmak (çoğunluk içinde erimek) isteyen kişi veya grup, azınlık sayılmaz.¹⁰⁹

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt Komisyonu'nun 1949'daki üçüncü oturumunda kabul edilen ve halen BM'nin resmi azınlık tanımı olarak yer alan metne göre azınlık; "bir toplum içinde sürekli etnik, dilsel ve ya dinsel geleneklere veya diğer önemli özelliklere sahip olan, bu özellikleri ile toplumun diğer kesimlerinden açık olarak ayrılan ve bu özellikleri muhafaza etmek isteyen, hakim pozisyonda bulunmayan gruplar" ı ifade etmektedir.¹¹⁰

Tanımlamalar bunlarla da sınırlı kalmamıştır. Avrupa Konseyi'nin ilgili komisyonlarında da azınlık tanımı yapılmıştır. Danışma organı niteliğindeki Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu'nun (Venedik Komisyonu) "Azınlıkların Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi Önerisi" (1991) ile Parlamenterler Meclisi'nin hazırladığı "Ulusal Azınlıklara Mensup Kişiler Hakkında İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'ne Ek Protokol" önerisinde (1993) azınlık tanımı yer almıştır. Venedik Komisyonu azınlığı, "bir devletin nüfusunun geri kalanından sayıca az olan, o devletin vatandaşı olan üyeleri nüfusun geri kalanından farklı etnik, dinsel ya da dilsel özelliklere sahip olan ve kültürlerini, geleneklerini, dinlerini ya da dillerini koruma isteğiyle yönelen bir grup" olarak tanımlamıştır.¹¹¹

Avrupa Parlamenterler Meclisi'nin ek Protokol önerisinde "ulusal azınlık" ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

¹⁰⁹Tahincioğlu, **a.g.e.**, s.253.

¹¹⁰ Akgül, **a.g.e.**, s.10.

¹¹¹ Akgül, **a.e.**, s.10.

- a. Bir devletin ülkesinde ikamet eden ve bundan dolayı o devletin vatandaşı olan,
- b. O devlete eskiden beri süregelen, sıkı ve sürekli bağlarını koruyan,
- c. Ayırt edici etnik, kültürel, dinsel ya da dilsel özellikler gösteren,
- d. O devletin ya da o devletin bir bölgesinin geri kalan nüfusundan sayıca az olmasına rağmen, yeterli derece de temsil edilen,
- e. Kültürleri, gelenekleri, dinleri ya da dilleri dahil olmak üzere, ortak kimliklerini oluşturan öğeleri hep birlikte koruma kaygısıyla yönlenen kişiler grubu¹¹² olarak tanımlanmıştır.

2.2.1.3. Azınlık Türleri

Yukarıda yapılan azınlık tanımlamalarından da görüleceği gibi ulusal, etnik, dilsel ve dinsel azınlıklar gibi farklı azınlık gruplarından bahsedilebilir.

2.2.1.3.1. Ulusal Azınlıklar

Ulusal azınlık, tarihsel, kültürel ve dilsel bağlarının olduğu etnik grubun egemenliği altındaki devletin dışında, başka bir devletin sınırları içinde yaşayan bir toplumdur.¹¹³

Etnopolitoloji iki farklı etnik azınlık grubundan söz ederken; örneğin Bulgaristan ve Makedonya Türkleri ulusal azınlık, devlete sahip olmayan Korsikalılar ya da Basklılar etnik azınlık olarak sınıflandırılmaktadır.¹¹⁴

Ulusal azınlık kavramının devletin sınırları içinde, o devletle vatandaşlık bağı bulunan etnik, dinsel veya dilsel azınlıkları kapsar şekilde kullanıldığı da görülmektedir. Avrupa konseyi tarafından yapılan çalışmalarda bütün azınlıkları kapsayacak şekilde ulusal azınlık kavramı kullanılmaktadır.¹¹⁵

¹¹² Akgül, a.e., s.11.

¹¹³ Naz Çavuşoğlu, **Uluslar arası İnsan Hakları Hukukunda Azınlık Hakları**, İstanbul, Bilim Yayınları, 1999, s.28.

¹¹⁴ Füsün Üstel, "Ulusal Devlet ve Etnik Azınlıklar", **Birikim**, No:73, Mayıs 1995, s.13.

¹¹⁵ Akgül, a.g.e., s.13.

2.2.1.3.2. Etnik Azınlıklar

Ulusal azınlık kavramından daha geniş olan etnik azınlık kavramı ulusal azınlık teşkil etmeyen etnik grupları da kapsamaktadır. Geçmişte etnik azınlıklar yerine ırk azınlıkları tanımı yer alırken, 1950 yılında BM Alt Komisyonunda ırk kavramı tanımının sadece genetik fiziki özellikleri kapsaması nedeniyle ırk azınlıkları yerine etnik azınlıklar tanımı kullanılması kararlaştırılmıştır.¹¹⁶

Etnik azınlıkların temel özellikleri ortak dil, ortak kültür, ortak tarih, kader ve ortak gelecektir. Etnik azınlık kavramında şu kriterler sıralanabilir; Grubun kendi kimliğine sahip olması, grubu oluşturan topluluğun aynı kökenden gelmesi, muhtelif kültürel özellikler gösterilmesi, örneğin grup mensuplarının aynı dili kullanması, grup içinde sosyal ilişkilerin organize edilmesidir.¹¹⁷

2.2.1.3.3. Dinsel Azınlıklar

Dinsel azınlıklar azınlık türlerinin ilk ortaya çıkanıdır. Dinsel azınlıkların gelişimi 16. yüzyıldan itibaren coğrafi keşifler neticesinde ticaretin yükselişi ile beraber güçlenen ve Kilise'nin gücünü kırmaya başlayan burjuvazi ile başlar. Burjuvazi çalışmadan tüketmek üzerine kurulu bir sınıf olan aristokrasinin Katolikliğine karşı, çok çalışmayı ve pek az tüketerek birikim yapmayı teşvik eden Protestanlıkta bulmuştur. İngiltere ve Fransa gibi gelişmiş Batı Avrupa ülkelerinde "millet" oluşumuyla yaklaşık aynı zamanda olmak üzere, dünyadaki ilk azınlık türü (dinsel azınlıklar) doğmuştur.¹¹⁸

İlk zamanlarda dini azınlık kavramı kapsamına mezhep çekişmeleri nedeniyle sadece Hıristiyanlar alınırken, zamanla Müslüman ve Yahudiler de kapsam içine alınmıştır. Ancak günümüzde din kriteri bir azınlığa bağlı olmada genel bir prensip değildir. Bu ayırım, din kriterinin grubu objektif olarak toplumun çoğunluk teşkil eden kesiminden fark edilir bir şekilde ayırt etmesi ve dinin, grup mensuplarının yaşam ve kültürünü etkilemesi koşulu ile kullanılabilir.¹¹⁹

¹¹⁶ Akgül, a.e., s.14.

¹¹⁷ Duman, a.g.e., s.10-11.

¹¹⁸ Duman, a.e., s.11.

¹¹⁹ Akgül, a.g.e., s.14.

2.2.1.3.4. Dilsel Azınlıklar

Birinci Dünya Savaşına kadar bir topluluğa bağlı olmanın en önemli işareti olarak görülen dil kriteri zamanla ağırlığını kaybetmiştir. Belirli bir dili ve ya belirli bir diyalekti kullanan bütün toplulukların dilsel azınlık olarak kabul edilip edilemeyeceği tartışmalı bir konudur. Dilsel azınlıklarının belirlenmesinde nüfus, göç, işsizlik, dilin gelişmişlik derecesi, grubun dil bilgisi, muhtariyet, okul dili, haberleşme araçlarının varlığı, azınlığın büyüklüğü, etnik bir partinin mevcudiyeti, siyasi güç ve resmi dilin statüsü gibi farklı ölçütler dikkate alınır.¹²⁰

2.2.1.4. Lozan Antlaşması ve Süryaniler

Lozan antlaşması çökmüş bir imparatorluk üzerine bağımsızlık hareketine girişmiş genç Türkiye Cumhuriyeti'nin diğer milletler önünde bağımsızlığının kabulünü ifade etmektedir.

Lozan antlaşması 20 Kasım 1922 – 4 Şubat 1923 arası ve 23 Nisan 1923 – 24 Temmuz 1923 arasında olmak üzere iki kere toplanılması neticesinde oluşmuştur. Türk Hükümetini temsilen baş temsilci İsmet İnönü olmak üzere Sağlık bakanı Dr. Rıza Nur ve Maliye Bakanı Hasan Bey'in de üye olarak bulunduğu bir heyet yer almıştır. Burada bir hususa değinmek gerekir. Lozan'da yer alan diğer devletler Ankara hükümetinin yanında İstanbul'da İngiliz himayesinde bulunan İstanbul hükümetini de davet etmişlerdir. Amaç ikililik yaratmak ve avantaj sağlamaktır. Bunun üzerine Ankara hükümeti 31 Ekim 1922 yılında toplanarak saltanatı kaldırdığını ilan eder. 17 Kasım 1922 yılında Vahdettin'in İngiliz himayesinde Malta'ya sığınması ile birlikte artık Ankara hükümeti devletin tek yetkilisi konumuna erişmiştir.

Birinci dünya savaşından zaferle çıkan İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Yugoslavya, Yunanistan ve Romanya ile boğazlar sorunu görüşülürken Sovyetler Birliği, Ukrayna ve Gürcistan olmak üzere devletler toplantılarda yer almışlardır.

Türkiye konferans diplomasisi yerine ikili müzakereler ile netice elde etmeye çalışmıştır. Bunun sebebi olarak tartışmalı konularda ilgili devletler ile muhatap

¹²⁰ Akgül, a.e., s.14.

olunma amacı gösterilebilir. Aksi takdirde büyük devletlerin konuya dâhil olması uzlaşma ve Türk heyetinin stratejisi üzerinde baskı oluşturabilirdi.¹²¹

Lozan'da ele alınan konular Türkiye ile Yunanistan arasında yer alan sorunlar, Türkiye ile diğer itilaf devletleri arasındaki sorunlar, sınırların durumu, kapitülasyonların durumu, azınlıklar meselesi, savaş tazminatları, Osmanlı devletinin borçları, boğazlar meselesi, İstanbul'un boşaltılması ve patrikhane hakkındadır.

Burada azınlıklar ile ilgili konular Antlaşmanın "Siyasal Hükümler" isimli birinci bölümünün üçüncü kesiminde dokuz maddelik (37-45. Maddeler) bir düzenleme de görülmektedir.¹²²

Azınlıklar ile ilgili olan bölümde toplantılar çok tartışmalı geçmiştir. Nitekim birinci komisyon beş defa ve azınlıklar alt-komisyonu da toplantılarda on altı defa görüşmüştür.

Alt-komisyon 14 Aralık 1922 Perşembe sabahı 11'de Uşi (Ouchy) Şatosu'nda çalışmalara başlamıştır. Çalışmaların sekreterliğini Fransız Legande ve başkanlığını ise İtalya temsilcisi Montagna yaparken Türk heyetinde ise Dr. Rıza Nur Bey, Mustafa Şeref Bey ve Şükrü Bey yer almıştır. Sorunun adı üzerine çok şiddetli tartışmalar yapılmış, Türk heyeti "Gayrimüslim azınlıklar" kavramını öne sürerken diğer heyet sadece "azınlıklar" kavramını antlaşmaya koymak istemiştir.¹²³

Türk heyeti burada gayrimüslim kelimesini kullanarak azınlıkları sadece dinsel azınlıklar olarak görme stratejisini izlemiştir. Dinsel bütünlük içeren diğer azınlık kesimlerini asli unsur olarak görmektedir. Diğer heyet ise bölgede yaşamakta olan grupları her ne kadar din birliğine sahipte olsa azınlıklar içerisine almak istemişlerdir. Burada din birliğine sahip diğer azınlıklardan kasıt özellikle Kürtlerdir. İngiltere'nin dil ve ırk ayrımı da yapmak istemesi ve Kürtleri özellikle ayrı tutmak istemesi orta doğu'da başka çıkarları olduğunu göstermektedir.

¹²¹ Levent Ürer, **Azınlıklar ve Lozan Tartışmaları**, İstanbul, Derin Yayınları, 2003, s.198.

¹²² Saraçlı, **a.g.e.**, s.127.

¹²³ Güler, **a.g.e.**, s.272.

Uzun süren görüşmeler sonucunda Türk heyeti “Müslüman olmayan Azınlıklar” kavramını kabul ettirmişlerdir.

Görüşmeler sonucunda kabul edilen Azınlıkların Korunması ile ilgili maddeler şunlardır;

“Madde 37: Türkiye, 38.den 48.e dek Maddelerde belirtilen hükümlerin temel yasalar [Les Lois fondamentales] olarak tanınmasını ve hiç bir yasa, hiç bir yönetmelik ve hiç bir resmi işlemin bu hükümlerle çelişkili ya da onlara aykırı olmamasını ve hiç bir yasanın, hiç bir yönetmeliğin ve hiçbir resmi işlemin söz konusu hükümlere üstün sayılmamasını yükümlenir.

Madde 38:Türkiye Hükümeti, doğum, milliyet, dil, soy, ya da din ayırt etmeksizin, Türk halkının tümünün yaşam ve özgürlüklerimi, en geniş biçimde, korumayı yükümlenir.

Türkiye'nin tüm halkı, kamu düzeni ve genel ahlak ile bağdaşmazlık göstermeyen her din, mezhep ya da inanın gerek genel, gerek özel biçimde özgürce kullanılması hakkına sahip olacaktır. Müslüman olmayan azınlıklar, Türkiye Hükümetince ulusal savunma ya ila kamu düzeninin, korunması için ülkenin her yerinde ya da bir bölümünde alınan ve tüm Türk yurttaşlarına uygulanan önlemler saklı kalmak koşulu ile dolaşım ve göç özgürlüğünden bütünü ile yararlanacaklardır.

Madde 39: Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türk yurttaşları Müslümanlarla özdeş medeni ve siyasal haklardan yararlanacaklardır.

Türkiye'nin tüm halkı, din ayırt edilmeksizin, yasa önünde eşit olacaktır.

Din, inanç ya da mezhep farkı hiçbir Türk Yurttaşının medeni ve siyasal haklardan yararlanmasına ve özellikle genel hizmetlere kabulüne, memurluğa ve yukarı derecelere ulaşmasına, ya da çeşitli meslekleri ve sanatları yapmasına bir engel sayılmayacaktır.

Herhangi bir Türk yurttaşının gerek özel ya da ticaret ilişkilerinde, gerek din, basın ya da her türlü yayın konusunda ve gerek toplantılarda herhangi bir dili serbestçe kullanmasına karşı hiçbir sınır konulmayacaktır.

Resmi dilin varlığı kuşkusuz olmakla birlikte, Türkçeden başka dil ile konuşan Türk yurttaşlarına yargıçlar önünde kendi dillerini sözlü olarak kullanabilmeleri için gerekli kolaylıklar gösterilecektir.

Madde 40: Müslüman olmayan azınlıklara ilintili olan Türk yurttaşları hukuk bakımından ve fiilen öteki Türk yurttaşlarına uygulanan işlemlerin ve sağlanan güvencelerin tıpkısından yararlanacaklar ve özellikle, harcamaları kendilerince yapılmak üzere, her türlü yardım, dinsel ya da sosyal kurumları, her türlü okul ve benzeri öğretim ve eğitim kurumları kurma, yönetme ve denetleme ve buralarda kendi dillerini özgürce kullanma ve dinsel ayinlerini serbestçe yapma bakımından eşit bir hakka sahip bulunacaklardır.

Madde 41: Genel öğretim konusunda Türk Hükümeti, Müslüman olma yan yurttaşların önemli bir oranda yerleşmiş oldukları kentler ve kasabalarda, bu Türk yurttaşlarının çocuklarının ilkokullarda kendi dilleriyle öğretim görmelerini sağlamak üzere, gerekli kolaylığı gösterecektir. Bu hüküm Türk Hükümetinin söz konusu okullarda Türk dilinin öğretilmesini zorunlu kılmasına engel olmayacaktır.

Müslüman olmayan azınlıklara ilintili Türk yurttaşlarının önemli oranda buldukları kentlerde ya da kasabalarda, bu azınlıklar Devlet bütçesi Belediye ya da benzeri bütçelerde eğitim, din, ya da yardım amacıyla genel gelirlere verilecek paralardan yararlanma ve ödenek ayrılması konusunda hakça bir pay alacaklardır. Söz konusu paralar ilgili kurumların, yetkili temsilcilerine ödenecektir.

Madde 42: Türkiye Hükümeti Müslüman olmayan azınlıkların aile ya da kişi statüleri konusunda, bu sorunların sözü geçen azınlıkların törelerine göre çözümlenmesine uygun her türlü hükümleri koymayı kabul eder.

İşbu hükümler Türkiye Hükümeti ile ilgili azınlıklardan her birinin eşit sayıda temsilcilerinden oluşan özel Komisyonlarda düzenlenecektir. Anlaşmazlık olursa, Türkiye Hükümeti ile Milletler Cemiyeti Meclisi, birlikte, Avrupalı hukukçular arasından bir üst hakem atayacaktır.

Türkiye Hükümeti söz konusu azınlıkların Kiliseleri, Havraları, mezarlıkları ve öteki dinsel kurumlarına her türlü koruyuculuğu göstermeyi yükümlenir. Bu

azınlıkların bugün Türkiye'de bulunan Vakıflarına ve dinsel ve yardım kurumlarına her türlü kolaylığı gösterecek ve izinleri verecek ve yeni dinsel ve yardım kurumları kurulması için, benzeri öteki özel kurumlara sağlanmış olan gerekli kolaylıklardan hiçbirini esirgemeyecektir.

Madde 43: Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türk yurttaşları, inançlarına aykırı ya da dinsel ayinlerini bozucu herhangi bir işlem yapmaya zorlanamayacakları gibi, hafta tatilleri gününde Mahkemelerde hazır bulunmaktan ya da herhangi bir yasal işlemin yapılmasından kaçınmaları nedeniyle, onların hiç bir hakkı ortadan kalkmayacaktır. Bununla birlikte, bu hüküm söz konusu Türk yurttaşlarının, kamu düzeninin korunması bakımından, öteki tüm Türk yurttaşlarının bağlı olduğu yükümlerden bağışık kılmayacaktır.

Madde 44: Türkiye, işbu Kesimin yukarıdaki Maddelerinin, Türkiye'nin Müslüman olmayan azınlıklarına ilişkin bulunduğu ölçüde, uluslararası toplumu ilgilendirici nitelikte yükümler getirdiğini ve onların Milletler Cemiyetinin güvencesi altına konulmasını kabul eder. İşbu hükümler Milletler Cemiyeti Meclisinde çoğunlukta ahsan, bir karar olmaksızın değiştirilemeyecektir. Britanya İmparatorluğu, Fransa, İtalya ve Japonya Milletler Cemiyeti Meclisinde işbu Maddeler konusunda, yöntemine uygun biçimde, çoğunlukla kabul edilecek olan herhangi bir değişikliği reddetmemeyi bu Antlaşma ile yükümlenirler.

Türkiye, Milletler Cemiyeti Meclisi üyelerinden her birinin bu yükümlülüklerden herhangi birine aykırılık olması ya da olma tehlikesi üzerine, buna Meclisin dikkatini çekmeğe yetkili olacağını ve Meclisin, duruma göre, uygun ve etkin sayılacak bir davranışta bulunabileceğini ve yönerge verebileceğini kabul eder.

Bundan başka, Türkiye, işbu Maddelere ilişkin hukuksal ya da edimsel sorunlarda, Türkiye Hükümeti ile bağıtlı öteki devletlerden herhangi biri ya da Milletler Cemiyeti Meclisi üyelerinden herhangi bir devlet arasında görüş ayrılığı ortaya çıkınca bu anlaşmazlığın, Milletler Cemiyeti Antlaşmasının 14. Maddesi uyarınca, uluslararası nitelikte bir anlaşmazlık gibi sayılmasını kabul eder.

Türkiye Hükümeti bu türden olan her hangi bir anlaşmazlığın, öteki Taraf istemde bulunursa, uluslararası Daimi Adalet Divanına götürülmesini kabul eder. Daimi Divan kararı istinaf edilemeyip Milletler Cemiyeti Antlaşmasınının 13. Maddesi uyarınca verilmiş bir kararın güç ve hükmünün tıpkısına sahip olacaktır.

Madde 45:İşbu Kesim hükümleri ile Türkiye'nin Müslüman olmayan azınlıkları için tanınan haklar, Yunanistan tarafından da, kendi topraklarında bulunan Müslüman azınlığa tanınmıştır.”¹²⁴

Kürt kökenli vatandaşların azınlık olarak sayılmadığı gibi Gayrimüslim vatandaşlar arasından da sadece Rumlar, Ermeniler ve Museviler azınlık olarak sayılmıştır.

Azınlıklar üzerine yapılan görüşmelerde Rum, Ermeni, Musevi, Keldani ve Nesturiler üzerine konuşulmasına rağmen, Süryaniler görüşmeler de hiçbir şekilde yer almamıştır.¹²⁵

Süryaniler Osmanlı İmparatorluğu ile olan ilişkilerini uzun bir süre Ermeni Patrikliği aracılığı ile yürütmüştür. İmparatorluk uzun bir süre Süryani Patrikliğini kabul etmemiştir. Osmanlı mirasçısı konumundaki Türkiye Cumhuriyeti de bu yolu izlemiş olabilir. Ayrıca 1920 – 1930 yılları arasında İçişleri Bakanlığı'nın gizli bir genelgesinden bahsedilmektedir. Azınlık olarak kabul edilmeyen Nesturiler, Keldaniler ve Süryanilerin genelgede adları geçmediği için gayrimüslim olmalarına rağmen azınlık olarak kabul edilmedikleri söylenebilir.¹²⁶

Bir diğer gelişme ise Cumhuriyetin ilk kurulduğu yıllarda Süryani Kadim Patriği III. İğnatios İlyas, TBMM açılışına katılarak kendilerini Türk olarak gördüklerini ve azınlık statüsü istemediklerini belirtmiştir.¹²⁷

Nitekim Atatürk milli mücadele sırasında Süryanilerin gösterdikleri davranışlardan ötürü onları takdirle anmıştır. Süryani patrikliği, Lozan antlaşması

¹²⁴ (Çevrimiçi) http://sam.baskent.edu.tr/belge/Lozan_TR.pdf, 18 Aralık 2015.

¹²⁵ Ömer Ergün, “Lozan'daki Azınlık Anlayışı ve Süryaniler”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.II, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.250.

¹²⁶ Öztemiz, **a.g.e.**, s.54.

¹²⁷ Sarı, **a.g.e.**, s.201.

sırasında kendilerine azınlık hakkının tanınmasını istememiş, kendilerini Türk vatandaşı olarak gördüklerini iletmişlerdir.¹²⁸

Oysaki Süryaniler de Ortodoks mezhebine bağlı olarak Gayrimüslim olmaktadır ve aynı haklara sahip olmalıydılar.

Rum, Ermeni ve Musevi toplulukların, İmparatorluk döneminde din, dil, eğitim vb. konularda sahip oldukları hakları Lozan antlaşması neticesinde devam ettirmişlerdir. Ancak Millet sistemi içerisinde bütün Gayrimüslim toplulukları bu haklardan yararlanabilirken Lozan antlaşmasına göre bu haklardan sadece Rum, Ermeni ve Musevi topluluklar yararlanabilmiştir. Dolayısı ile Süryaniler hakkında bir düzenlemeye gidilmemiştir.¹²⁹

2.3. Süryanilerin Türkiye’de Yayımcılık Faaliyetleri

Osmanlı imparatorluğu döneminde 1483 yılında II. Bayezid tahtta iken, Rabbi Gerson adlı bir Yahudi İstanbul’da ilk matbaa’yı kurmuştur. Gerson 1530 yılına kadar matbaa işini devam ettirmiştir. II. Bayezid zamanında matbaa yasaktı ve cezası ölümdü. Zira Yahudi matbaacılar gizli olarak yapmaktaydı. Halefi I. Selim bir ara matbaa’ya izin vermiş ancak 1515 yılında bir ferman ilan ederek matbaa’yı gene yasaklamıştır. Matbu olarak sayacağımız ilk eser 1490 yılında Josef Ben Goriom tarafından basılan Yahudi Tarihi’dir. Nitekim daha sonra birçok Yahudi tarihi ve dini ile ilgili eserler basılmıştır.¹³⁰

İstanbul Rum Patrikhanesi ise 1625 yılında Patrik Kiril Lukaris zamanında Yunan harfler ile baskı yapabilen bir matbaa’ya sahiptir. Bu matbaa Kefalonyalı Nikodimos Metaksa tarafından idare edilmiştir. 1698 yılında Venedik’ten getirilen Ermeni harfleri ve basım aletleri yeniçeriler tarafından talan edilmiştir. Daha sonra 1726 yılında Sultan II. Ahmed döneminde basım yasağı kaldırılmıştır.¹³¹

¹²⁸ Fazıl Hüsni Erdem, Mazhar Bağlı, “Modernleşme ve Ulus Devlet Olgusu Kışkacında Azınlıklar Sorunu: Süryaniler”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.III, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşgın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.152.

¹²⁹ Okutan, **a.g.e.**, s.73.

¹³⁰ Teotoros Lapçinciyan, **Baskı ve Harf Ermeni Matbaacılık Tarihi**, Çev. Sirvart Malhasyan, Arlet İncidüzen, İstanbul, Birzamanlar Yayıncılık, 2012, s.72-73.

¹³¹ Lapçinciyan, **a.g.e.**, s.73.

Süryanilerde ilk yayım faaliyetlerine 1844 yılında rastlanmaktadır. Süryani Kadim Patriği II. İlyas, Mardin Metropolitleri olan II. Yakup'u İstanbul'a Patrik vekili olarak atamıştır. Metropolit Beyoğlu'nda bir bina satın alır ve bunu kilise kullanımına tahsis eder. Bunun yanında orada bir matbaa satın alır ve Süryani harflerinin dökümünü yaptırır. Basılan kitaplar Mardin'de satılmaya başlanır. Daha sonra patrik olan II. Yakup kendi zamanında küçük bir makineyi Mardin'e getirmiştir.¹³² Patrik Yakup tarafından küçük bir makine ile başlayan süreç 1872 yılında Patrik IV. Petrus tarafından Londra'dan getirilen matbaa makineleri ile birlikte iki büyük matbaa Deyrulzafaran Manastırında kurulmuştur.¹³³

İngiltere'den getirilen matbaa önce ek binalardan birine yerleştirilir. Daha sonra 1882 yılında matbaa için yapılan özel bir binaya nakledilir. Patrik, Metropolit Mor İvennis İlyas Heluli, Rahip İlyas Şakir ve Rahip Mansur Rahipgallo'yu matbaa'yı çalıştırmaları için atar.¹³⁴

Ancak matbaa uzun süre çalıştırılmaz. Çünkü matbaa hakkında bir bilgiye sahip kimse bulunamaz. Bunun üzerine çözüm olarak tekrar İngiltere'ye gitmeye karar verilir. Kudüs Metropolitleri Abdullah Sadedi, basım ve matbaa işlerinin nasıl olduğunu öğrenmek amacı ile Patrik tarafından İngiltere'ye gönderilir. Metropolit Abdullah Sadedi İngiltere'de bir süre kalır ve orada İngilizce öğrenir. İyi ilişkiler kuran Metropolit konferanslar verir ve Süryaniler için birçok yardım toplar. Matbaa hakkında da özel kurslar alan Metropolit yanına bir matbaa ve bir matbaa ustası olarak Deyrulzafaran Manastırına geri döner. Burada usta bir süre çalıştırılır ve yeterli düzey'de öğrenildikten sonra usta ücreti ödenerek geri gönderilir.¹³⁵

Matbaa'da basılan ilk kitap Süryani dilbilgisi kitabı olan "Tuross Mamlo" kitabı ile Mesihsel öğretiler kitabı olan "Yulfono Mşihoyo" kitabıdır. Kitapların basım tarihi 1888 yılıdır. Daha sonra haftalık dua kitabı olan "Şhimo ve Tekso

¹³² Ahmet Taşğın, "Süryani Kadim Ortodoks Kilisesinde Yenileşme Çabaları: Deyru'lzafaran Manastırında Patriklik Matbaası", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.IV, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010 s.10.

¹³³ Hanna Dolapönü, **Tarihte Mardin**, İstanbul, Hilal Matbaacılık, 1972, s.195.

¹³⁴ Taşğın, **a.g.e.**, s.16.

¹³⁵ Taşğın, **a.g.e.**, s.16-18.

Tkurobo” ile basıma devam edilir. Matbaa ile basılan ilk kitapların bir nüshası İngiltere’ye Kraliçe Victoria’ya gönderilir.¹³⁶

Yahudi, Rum ve Ermeni cemaatlerinin yayımcılık faaliyetlerinin başlangıcına bakıldığı zaman Süryani cemaatinin yayımcılık faaliyetlerinin başlangıcı yaklaşık üç yüz yıl sonra gelmektedir. Bunun nedeni olarak başkentte bulunmamak ve yasaklara uygun davranılması gösterilebilir.

Deyrulzafaran manastırında çalıştırılmak üzere 1876 yılında alınan izin belgesi ve 1906 tarihinde alınan ruhsatname eklerde mevcuttur.*

Deyrulzafaran manastırında basılan kitaplar genellikle din tarihi, kilise’de okunacak dualar ve cemaat içerisinde okunacak dergi vb. hakkındadır. Manastırda basılan kitaplar şöyle sıralanabilir;

“Turos Mamlo (1888), Yulfono Mşihoyo (1888), Şimo (1888), Tekso Tkurobo (1888), Amidli Abdunnur, Kısa Süryanice Gramer (1889), Amidli Abdunnur, et-Ta’lim el-Mesihî (1889), Efrem Barsavm, el-Eşhim (1890), Efrem Barsavm, Kenzu’l-Elhan (1908), Efrem Barsavm, et-Tuhfetü’r-Ruriyye fi Salati’l-Farziyye (1909), Efrem Barsavm, ez-Zehretü’l-Kudsiyye fi’dt-Ta’limi’l-Mesihhiye (1912), Hizmetü’l Kuddas ala Medari’s-Sene (1913), el-Eşhimi 2.Baskı (1913), ez-Zehretü’l Kudsiyye, (1913), el-Hikmet Dergisi (1913-1914), el-Bi’iyye ibn İbri, Muhtasar Kenzu’l-Elhan, İbn el-İbri, el-Hamame, Yuhanna Dolabani, en-Nihle fi’l-Kiratei ve’l-Esas fi’s-Sarfi’s-Süryani, el-Eb Efrem Barsavm, Nüzhetü’l-Ezhan fi Tarih-i Deyru’l-zafaran (1917).”¹³⁷

2.3.1. Kevkeb Şark Gazetesi*

Abdülhamid rejiminin 1908 yılında yıkılması ve 2. Meşrutiyet’in ilan edilmesi ile birlikte otuz üç yıl boyunca baskı altında tutulan düşünceler gün yüzüne çıkmaya başlamıştır. Nitekim 24 Temmuz 1908 yılında Kanuni Esasi’nin yeniden yürürlüğe konulacağı hakkındaki bildiri, basın alanında büyük bir sevince yol açmış

¹³⁶ Taşğın, a.e., s.18-19.

* Deyrulzafaran manastırında çalıştırılmak üzere 1876 yılında alınan izin belgesi ve 1906 tarihinde alınan ruhsatname için bkz. Ek. I.

¹³⁷ Taşğın, a.e., s.24-25.

* Şark Yıldızı Gazetesi’nin bir nüshası için bkz. Ek. II.

ve yazıların bu tarihten sonra sansüre gönderilmemesi kararı alınmıştır. Ayrıca Kanuni Esasi'nin basın hürriyetine ilişkin 12. Maddesi değiştirilerek "...matbuat kanun dairesinde serbesttir. Hiçbir veçhile kablettab'ı teftiş ve muayeneye tabi tutulamaz..." denilmiştir.¹³⁸

Meşrutiyet ile beraber gelen siyasal iklim toplumun diğer kesimlerinde de bir rahatlama getirmiştir. Süryani halkı aydınları da kendi toplumlarına ışık olmak ve değişen havayı anlatmak amacı ile çeşitli uğraşlara girişmişlerdir.

Bunun üzerine "intibah" derneği kurulmuştur. Daha sonra Süryani edebiyatı önde gelenlerinden Naum Faik derneğin hedefleri doğrultusunda çalışmalar yapar ve derneğin yayın ve bültenlerini hazırlar.¹³⁹

Kevkeb Şark gazetesi bu manada uyanış döneminin ilk temsilcisi olarak söylenebilir. Diyarbakır'da Süryanilerin kendi dillerinde çıkardıkları ilk gazetedir. Anlamı doğunun yıldızıdır. 1910 yılında çıkartılmaya başlanmıştır. İlk sayısı 27 Nisan 1910 Çarşamba günü çıkmıştır. 15 günde bir çıkarılan gazete Süryani toplumunun tüm kesimlerine ulaşmış, itibar görmüş ve çok miktarda satılmıştır.¹⁴⁰

Naum Faik gazeteni amacını toplum'da yer alan yeni gelişmeleri Süryani toplumuna kendi dilinde anlatmak, Osmanlı toplumunda huzurla yaşamının ve bağlı olmanın gururunu dile getirmek ve Osmanlı sayesinde ulaştığımız mesafeyi gelecek nesillere ulaştırma ile kendi dilimizin unutulmaması ve gelecek nesillere aktarılması olarak açıklar.¹⁴¹

Gazetede Süryanice, Arapça, Türkçe ve Kürtçe dillerinde yazılar yayımlandı. Gazetenin ömrü iki yıl sürdü. 27 Nisan 1912 yılında son sayısı yayımlandı. Birinci yıl 26, ikinci yıl 17 sayı olarak yayınlanmıştır. Gazetede ıslahat konuları, toplum sorunları ve tarihi konular işlenmiştir.¹⁴²

¹³⁸ Murat Özgen, **Gazetecinin Etik Kimliği**, 3.Bs. İstanbul, Set-systems, 2006, s.167.

¹³⁹ Mehmet Şimşek, "Şark Yıldızı Gazetesi", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.IV, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşgün, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.42.

¹⁴⁰ Murat Fuat Çıkkı, **Naum Faik ve Süryani Rönesansı**, Haz. Mehmet Şimşek, İstanbul, Belge Yayınları, 2004, s.56.

¹⁴¹ Şimşek, "Şark Yıldızı Gazetesi", s.43.

¹⁴² Çıkkı, **a.g.e.**, s.56-57.

Gazetede yer alan konu başlıklarından bazıları;

1.Gazete okuyunuz, 2.Matbaaya olan ihtiyaç, 3.Toplumumuz içerisinde yer alan hastalıklar ve fayda getiren ilaçlar, 4.Fikirler ve toplumun sorunları, 5.Bir toplum hastalığı olarak haset, 6.Süryanilerde yaşanan başıboşluk ve toplumun gidişatı nereye, 7.Süryani toplumunda şura kuralı, 8.Günlerimiz nasıl geçiyor, 9.Matbaa; Konuşulan halkın dili, 10.Hakiki gayret ve yalancı gayret, 11.Uyanış yüzyılında büyük tembellik, 12.Bugün övündüğümüz neyimiz var, 13.Tarihimiz ve tarihçilerimiz, 14.Birlik ve ayrılık, 15.Semiramis, 16.Okullarımız, 17.Atalarımız ile övünmenin bir faydası yok.¹⁴³

Gazetenin bir nüshası eklerde mevcuttur.

2.3.2. Mhadyono Dothuroye Gazetesi*

1858 yılında Harput'ta doğan Aşur Yusuf tarafından çıkartılmıştır. Asurilerin Mürşidi anlamına gelen gazete 1910 yılında yayım hayatına başlamıştır. Kendi el yazısı ile çoğalttığı gazete Süryanice ve Arapça olarak çıkardı. Gazetenin amacı dini, edebi, ahlaki ve tarihi bilgileri Süryani toplumu ile paylaşmak ve Süryanilerin sosyal, kültürel konularda aydınlatılıp gelişmesini sağlamaktır. Gazete'nin yazarı Birinci Dünya Savaşında öldükten sonra gazetenin de yayım hayatı bitmiştir.¹⁴⁴

Gazetenin bir nüshası eklerde mevcuttur.

2.3.3. Şifuro (Borazan) Gazetesi

Naum Faik'in dostu Bişar Hilmi Borucu tarafından 1913 yılında çıkartılmaya başlanmıştır. Diyarbakır'da Şifuro matbaasında basılan gazete doğunun yıldızı gazetesinin ardından ilerledi. 1914 yılının sonlarına kadar yayımlanan gazetenin sahibi Birinci Dünya Savaşı sırasında Diyarbakır'da öldürülünce gazetenin yayım hayatı son bulmuş oldu.¹⁴⁵

¹⁴³ Çıkkı, **a.e.**, s.57-58.

* Mhadyono Gazetesi bir nüshası için bkz. Ek. III.

¹⁴⁴ Akyüz, **a.g.e.**, s.293.

¹⁴⁵ Akyüz, **a.e.**, s.299-300.

2.3.4. Hikmet Dergisi*

Deyrulzafaran'a matbaa'nın nasıl getirildiğini yukarıda anlatmıştık. Bu matbaa ile beraber basılan eserlerin yanında en öne çıkan eser Hikmet Dergisi'dir. Dergi uzun yıllar boyunca Mardin'de basılmış, daha sonra Kudüs'te yayın hayatına devam etmiş ve tekrar Öz Hikmet adıyla Mardin'de basılmaya devam etmiştir.

Derginin ilk sayısı 1 Ağustos 1913 tarihinde çıkartılmıştır. İlk sayının kapağında tarihten sonra yukarıdan aşağıya gelen Süryanice Hekimtho yazar. Yazının altında "Rab korkusu hikmetin başlangıcı" yazar ve onunda altında Arapça El-Hikmet yazılıdır. En altta da Dini, Edebi, Tarihi, İhbari bir dergidir ibaresi vardır. Derginin fiyatını belirten yazıdan sonra Latin harfleriyle açıklama ve son olarak Deyrulzafaran Manastırında basıldığını gösteren ifade ile ön kapak tamamlanır.¹⁴⁶

Dergi on beş günde bir çıkartılmıştır. Toplam 24 sayı çıkartıldıktan sonra 1914 Haziran'ında tamamlanmıştır. Birinci Dünya Savaşı yüzünden dergi uzun bir süre yayınlanamamıştır. Dergi'yi hazırlayan birçok kişi yurt dışına göç etmek durumunda kalmıştır. Derginin editörü Mihayel Hikmet Çıkke göç ettiği Kudüs'te dergiyi yayımlamaya başlamıştır. Burada da dergi dört yıl boyunca devam eder ve Patrik III. İlyas'ın vefatı ile dergi'nin Kudüs'teki yayım hayatı sona erer.¹⁴⁷

4 Mayıs 1947 yılında Hanna Doabani Mardin Metropoliti olarak atanınca Deyrulzafaran Manastırında bulunan matbaa'yı Kırklar Kilisesine taşımıştır. Burada matbaa yeniden çalıştırılır ve "Öz Hikmet" adı ile dergi 1952 yılında yeniden çıkartılmaya başlar. Dergi Mayıs- Haziran 1955 tarihli sayısı ile son sayısını yayımlar. Bir ihbar üzerine 13 Nisan 1955'te Mardin Sulh Ceza Mahkemesi, ihtiyati olarak verdiği karar ile derginin yayınlanmasını durdurur. Karara itiraz edilerek dava temyiz edilir. Ancak temyiz kararının sonucu belli değildir. Dergi 1990 yılında Hekimtho adı ile Kudüs'te tekrar yayım hayatına başlamıştır.¹⁴⁸

Kudüs'te çıkartılan derginin örnekleri eklerde mevcuttur.

* Hikmet Dergisi ön kapağı için bkz. Ek. IV.

¹⁴⁶ Ahmet Taşğın, "Öz Hikmet Dergisi", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.IV, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010, s.52-53.

¹⁴⁷ Taşğın, "Öz Hikmet Dergisi", s.53.

¹⁴⁸ Taşğın, "Öz Hikmet Dergisi", s.53-54.

2.3.5. Turabdin Dergisi

1973 yılında tek bir sayı ile Mor Gabriyel Manastırında çıkmıştır. Editörlüğünü İlyas Şahin'in yapmış olduğu dergi teksir makinesi ile basılmıştır. Olumsuz nedenlerden dolayı başka sayısı çıkmamıştır.¹⁴⁹

2.3.6. Kolo Dturabdin

Turabdin çevresinde yaşamakta olan Süryanileri tanıtan sosyal, kültürel, tarihsel konularda yayın yapan bir haber dergisidir. İlk sayısı 1995 yılının Nisan ayında çıkmıştır. Her yıl 3 sayı olarak çıkarılan dergi Mardin Mor Gabriyel Manastırının eğitimcileri tarafından Süryanice, Türkçe, Almanca ve İngilizce olmak üzere dört dilde hazırlanmıştır. Burada önem arz eden konu dergi Avusturya'da basılmasıdır. Derginin son sayısı 2000 yılının Aralık ayında çıkartılmıştır.¹⁵⁰

2.3.7. Gençlik Bülteni Dergisi*

25 Aralık 1993 tarihinde İstanbul Süryani Kadim Kilisesi'nin haber ve kültür dergisi olarak "Bülten" adıyla çıkartılmıştır. Daha sonra 1996 yılında adı değiştirilerek "Gençlik Bülteni" adını almıştır. Dergi 1997 yılında tekrar adını değiştirerek "Zelge" adını almıştır. Aynı yılın Kasım ayında "Yeni Gün Işığı" adıyla yayım hayatına devam etmiştir. Son sayısı Aralık 1999 tarihinde çıkartılmıştır.¹⁵¹

Yeni gün ışığı adlı derginin kapak sayfası nüshası eklerde mevcuttur.

2.3.8. Mesihsel Yaşam Bülteni

Elazığ'da bulunan Meryem Ana Kilisesi Başkanı Dr. İshak Tanoğlu tarafından 1998 yılında çıkartılmaya başlanan bülten yılda bir veya iki defa broşür şeklinde dini konuları Türkçe olarak işleyen bültendir.¹⁵²

¹⁴⁹ Akyüz, a.g.e., s.310.

¹⁵⁰ Akyüz, a.e., s.312.

* Gençlik Bülteni Dergisi'nin Aralık 1996 ve Yeni Gün Işığı Dergisi'nin Aralık 1999 sayısı ön kapağı için bkz. Ek. V.

¹⁵¹ Aktüz, a.e., s.313.

¹⁵² Akyüz, a.e., s.313.

2.3.9. Gerçeğe Doğru Dergisi

Haber, kültür ve araştırma dergisi olarak Temmuz 1997 yılında yayımlanmaya başlayan dergi İstanbul'da Süryani araştırmacı- yazar İsa Karataş tarafından aylık olarak çıkartılmaktadır. Genellikle Hıristiyanlıkla ilgili haber, yazı ve araştırmalara yer verilen dergi Türkçe yayımlanmaktadır.¹⁵³

2.3.10. Kurkmo Dergisi*

Mardin Süryani Ortodoks Metropolitliği tarafından çıkartılmaya başlanan dergi dini, kültürel ve haber dergisidir. İlk olarak Mayıs 2005 yılında yayım hayatına başlamıştır. Süryanice ve Türkçe olarak yayımlanır.¹⁵⁴

Kurkmo dergisinin kapak sayfası nüshası eklerde mevcuttur.

2.3.11. İdem Dergisi

İstanbul ve Ankara Süryani Kadim Metropolitliği tarafından 2002 yılında çıkartılmaya başlanan İdem dergisi, edebiyat, kültür, haber, araştırma, dini konuların yanında İstanbul ve çevre iller ile dünya üzerinde yaşamakta olan diğer Süryani toplulukları hakkında haberler içermektedir. Derginin dili Türkçedir. Dergi özel olarak üçüncü bölümde incelenecektir.

2.3.12. Sabro Gazetesi*

2012 Mart ayında yayına başlayan Sabro Gazetesi, Türkiye'de Süryanilerin sorunlarını, ilgilerini ve taleplerini ortaya koymaya çalışmaktadır. Türkiye'de yayımlanan tek Süryanice/Türkçe gazete olan Sabro, Süryanileri tanıtmaya çalışırken, Süryanilere de diğer halkları tanıtmaya iddiasındadır. Sabro gazetesi; Süryanilerin ortak, eşit ve özgür bir yaşam için verdiği mücadelenin sesi olmaya çalışmaktadır.

Tuma Çelik, 25 yıl önce göç etmek zorunda kaldığı İsveç'ten Türkiye'ye döndü ve Sabro gazetesini çıkarmaya karar verdi. Süryanilerin merkezi Midyat gazetesinin merkezidir. Süryanice ve Türkçe olan gazete, şimdilik ayda bir

¹⁵³ Akyüz, a.e., s.314.

* Kurkmo Dergisi'nin Nisan 2008, Sayı 9 ön kapağı için bkz. Ek. VI.

¹⁵⁴ Akyüz, a.e., s.314.

* Sabro Gazetesi'nin bir nüshası için bkz. Ek. VII.

çıkartılmaktadır fakat ileride maddi ve teknik imkânlar doğrultusunda haftalık çıkması planlanmaktadır.

Çelik gazeteyle, Süryanileri tanıtmayı ve taleplerini dile getirmeyi amaçladıklarını söylemektedir.

Şu anda Türkiye'de yaklaşık 25 bin Süryani yaşıyor; çoğu İstanbul'da, 5 bini de Mardin, Şırnak, Batman'da. Yurtdışında Türkiye kökenli 300 bin Süryani bulunmaktadır.

Çelik, gazeteyle "umut" ismini de aslında göç eden ve burada kalan Süryanilerin Türkiye'de yaşama isteği, umudu adına konmuştur.

"Süryaniler dünyanın her yerine göçtü; her tarafı dolaştı, her yerde çalıştı. Artık Süryanilerin sorunlarını, taleplerini, yaşama isteğini Türkiye'de dile getirmeliyiz."

Çelik gazete aracılığıyla öncelikle "Süryanilerin tanınmasını" istemektedir.

"Süryaniler var mı yok mu? Sürekli Türkiye'nin bir rengi olduğumuz söyleniyor ama kim olduğumuzu kimse bilmiyor. Halk mıdır, din midir?"

"Lozan Antlaşması'nda azınlıkların hakları belli ancak Süryaniler bu kategoride sayılmıyor; devlet bunu engelledi. Sadece vakıf kurma hakkımız var ki bu da devletin bizi azınlık olarak tanıdığına teyididir aslında."

Anadilde eğitim görecekları okul dâhil, azınlıklara verilen tüm hakları talep ettiklerini söyleyen Çelik, "Türkiye devlet olarak bizi nasıl görüyor artık bu ikircikli durum ortadan kalksın" demektedir.¹⁵⁵

Gazete Anadolu Ofset aracılığı ile basılmaktadır. Yönetim yeri Mardin'de bulunup, İstanbul, İsviçre ve Amerika'da sorumluları bulunmaktadır. Gazetenin fiyatı 3,5 TL olup 1 yıllık abonelik ücreti ise 35 TL'dir. Ayrıca Ankara, Adana, Bursa, Hatay, İzmir, Muğla gibi çeşitli illerdeki önemli kitap evlerinde bulunmaktadır.

¹⁵⁵Nilay Vardar, "Süryanilerin Umudu "Sabro" Çıktı", **Bianet**, 13 Mart 2012, (Çevrimiçi) <http://www.bianet.org/bianet/azinliklar/136898-suryanilerin-umudu-sabro-cikti>, 21 Aralık 2015.

Gazetenin bir nüshası ekler bölümünde mevcuttur.

Ayrıca göç etmiş Süryanilerin diaspora ve dünyanın dört bir yanında çıkardıkları birçok dergi, gazete vb. yayımlar bulunmaktadır. Bunları sayacak olursak;

Hirutho (Uyanış) Gazetesi, Diyarbakırlı Cebrail Boyacı Tarafından Amerika'da 1909 yılında çıkartılmıştır.

Savto Doromoye (Aramilerin Sedası), İntibah Cemiyeti tarafından Amerika'da 1913 yılında çıkartılmıştır.

Beth-Nahrin Gazetesi, Naum Faik tarafından Amerika'da 1916 yılından çıkartılmıştır.

Mgaltho Dfatıryarğutho Dsuryoye (Süryani Patriklik Dergisi), Antakya Süryani Kadim Ortodoks Patrikliği tarafından 1933 yılında çıkartılmıştır.

Mhadyonutho Suryoyto (El-Camia El-Süryaniye Dergisi), Ferid İlyas Nüzhe tarafından Arjantin'in Buenos Aires şehrinde 1934 yılında çıkartılmıştır.

El-Naşra Süryani (Sefro Suryoyo Dergisi), Halep Süryani Ortodoks Metropolitliği tarafından Halep'te 1944 yılında çıkartılmıştır.

Mucellet El-Nadi El Süryani, Kudüs'te Süryani derneği tarafından 1945 yılında çıkartılmıştır.

Maşrak ve Lisan El-Maşrak (Doğu ve Doğu Lisanı Dergisi), Musul'un Süryani Mor Efrem Koleji'nin müdürü Rahip Bulus Behnam tarafından 1946 yılında çıkartılmıştır.

Şlomo (El-Selam Dergisi), Basra'da bulunan Süryani Ortodoks Kilisesi'nin ruhani reisi Papaz Süleyman Davut tarafından 1951 yılında çıkartılmıştır.

Aram-Mgaltho Dhudro Suryoyo Bureşlem(Kudüs'teki Süryani Derneği Dergisi), Kudüs'te Süryani Derneği tarafından 1973 yılında çıkartılmıştır.

Kolo Suryoyo(Süryani Sesi Dergisi), Orta Avrupa Metropoliti Mor Yuliyos Yeşu Çiçek tarafından 1978 yılında Hollanda'da çıkartılmıştır.

Huyodo(Birleşme Dergisi), İsveç'te 1978 yılında çıkartılmıştır.

Bahro Suryoyo(Süryani Işığı Dergisi), İsveç'te 1979 yılında çıkartılmıştır.

Nsibin Dergisi, 1987 yılında İsveç'te Can Beth-Şavoce tarafından çıkartılmaktadır.

Mardutho(Kültür Dergisi), 1989-1997 yılları arasında Almanya Süryani Arami Federasyonu tarafından çıkartılmıştır.

Heto(Buğday Dergisi), İsveç'te 1999 yılında çıkartılmıştır.

Şuşoto Suryoyo(Süryani İlerlemesi Dergisi), 1981 yılında Hollanda'da Süryani Derneği tarafından çıkartılmıştır.

Şımşo(Güneş), 1986 yılında Hollanda'da bulunan Turabdin Federasyonu tarafından çıkartılmıştır.¹⁵⁶

¹⁵⁶ Akyüz, **a.g.e.**, s.296-314.

III. İSTANBUL SÜRYANİ ORTODOKS METROPOLİTLİĞİ HABER VE KÜLTÜR DERGİSİ “İDEM”*

İstanbul Süryani Ortodoks Metropolitliği'nin geçmiş yıllarda gençlik bültenleri olarak çıkarmış oldukları dergiler mevcuttur. Ancak bu bültenler kurumsal bir çerçeve altında uzun yıllar yürütülememiştir. Gerek Metropol yaşantısı, gerek vakıf, metropolitlik ve toplumun geldiği nokta bilgilendirilmenin önemini giderek artırmıştır.

İlk defa 2001 yılında vakıf tarafından bir karar alınarak bu amaçla bir ekibin oluşturulması istenilmiştir. Kurulan ekip tamamen Süryani Kadim cemaati içinden her meslek grubundan yer alan amatör kişilerce oluşturulmuştur.

Kurulan ekip dünden bugüne gönüllü olarak yer almış olup hiçbir ücret almamıştır.

Derginin birinci önceliği cemaat adına ve cemaat önceliğinde kendi toplumuna ve gene kendi İstanbul bölgesine yönelik bir yayın organı olmaktadır. Haber anlamında ve bireysel anlamda daha çok Süryani cemaatinin ön planda tutulduğu görülmektedir. Diğer cemaatler ve Dünya üzerindeki diğer Süryaniler ile ilgili bölgesel ve küresel konulara ve haberlere de yer verildiği görülmektedir.

Çalışan çekirdek kadronun dışında çeşitli konulara göre çeşitli akademik kariyeri olan kişilerden de yardım alındığı görülmektedir. Fakat gene burada da bu akademik kariyeri olan kişilerin Süryaniler arasından seçildiği karşımıza çıkmaktadır.

Güncel, farklı ve daha önce incelenmemiş tarihi olaylar, coğrafya, Süryanilerin daha önceleri buldukları yerler, yüzyıllar öncesinde geçen konular, azizler, önemli Süryani bilim adamları ve günümüzde Süryanileri ilgilendiren her türlü konu dergi tarafından incelenmektedir.

* İdem Dergisi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü David Akgüç ile yapılan görüşme için bkz. Ek. VIII.

Dergi yer verdiği konular ve bu konuların işlenişi bakımından hemen hemen bir ansiklopedi gibi görülmektedir. Birçok zel veya devlet kütüphanelerinde, Amerika dâhil birçok yurt dışı kütüphanelerde nüshaları bulunmaktadır.

Derginin birinci hedefi ve kendisine verilen görev, bir toplumu, bir cemaati her anlamda anlatmak ve tanıtılmaktır. Bu yüzden sadece bir dergi olarak değil aynı zamanda bir kitap olarak ta görülmektedir.

Dergi bir ücret veya abonelik sistemi ile çalışmamaktadır. Kurulduğu günden bugüne bir ücrete tabii tutulmamıştır. Kendi toplum içerisinde ve toplumun diğer kesimlerine ücretsiz bir Şekilde dağıtımı sağlanmaktadır. Bu manada kendi toplumunu tanıtılmak amacıyla bir misyon üstlenmiş olduğu aşıkardır.

Dergi üstlendiği konum ve misyon itibari ile Türkiye'deki ve Dünyadaki diğer Süryanilerin ilgilendikleri konulara yer vermenin yanında bir nevi temsili yayın organı da olmuş durumdadır. Birçok konferans ve davetlere katılım talebi almaktadır. Fakat profesyonel bir kadronun olmayışı tüm bu konum ve misyon üzerinde yeterli cevabın verilememesine neden olmaktadır.

Dergi her zaman bağış ve sponsor üzerinden çıkartılmaktadır. Bir dönem ücretli yapılınsın mı diye düşünüldüyse de ekonomik bir amaç olarak görülmediği için bu düşünce somut bir harekete dönüşmemiştir.

Derginin ıkarılma aşamasında uzun bir süreç işlemektedir. Çalışanların çoğu ilk kurulduğu zaman niversite okuyan ve kendi mesleklerini yapan Süryani toplumunun üyelerinden oluştuğu için tam zamanlı bir çalışma söz konusu olmamıştır.

Dergi asgari bir hata içerisinde çıkarılmak için yoğun bir çaba sarfına sahne olmaktadır. Bazı konularda özellikle tarih ilgili konularda sıfır hata için büyük emek sarf edilmektedir. Dergi periyodu senede 2 veya 3 defa olmak üzere değişiklik göstermektedir. Bu nedenle uzun bir zaman diliminde ayrıntılı ve dosya konularının işlenildiği görülmektedir.

Dergi çıktığı günden bugüne kadar en iyi baskı kaliteleri kullanılarak kuşe kâğıda basılmıştır. Bunda kalıcı bir etki bırakmak ve koleksiyon oluşturulmak amacı ön planda tutulmuştur. Dergi 64 sayfanın altına hiç inmemiştir.

Türkiye’de yaşayan her Süryani evine İdem dergisi girmektedir. Zaman içerisinde daha çok ülkeye daha çok eve ve daha çok kütüphaneye İdem’i ulaştırmak amaçlanmaktadır. Tirajı ortalama 2000 adet. Fakat burada her aileye bir adet verildiği düşünülerek tirajın ortalama 8000 adet olduğu görülmektedir.

12 kişinin çalıştığı İdem dergisinde her sayıda röportajlar yapılmasına dikkat edilmektedir. Bilimsel konular, sağlık bölümü ve kendi toplumlarının kendi iç düzenlerinde yaptıkları faaliyetler ön plana çıkmaktadır. Ülke içerisinde ve dışarısında metropolitliğin ve vakıf yönetim kurulunun yapmış olduğu faaliyetler de yer almaktadır. Her sayıda çok fazla fotoğraf ve görselliğe yer verilmeye çalışılmakta ve görüntü yazı oranını ise o sayıdaki içerik belirlemektedir.

Derginin resmi bir basın bürosu bulunmamaktadır. Çalışanların resmi basın kartları da olmamakla beraber Süryani toplumunu ilgilendiren bir konu olduğunda bireysel dışında bir cevap yetkisi bulunmamaktadır. Fakat dergi Süryaniler ile ilgili çıkan yanlış ve ya cevap gerektiren konularda karşı cevap vermeye de çalışmaktadır.

Derginin dağıtımı Pazar ayınlarından sonra ayın çıkışlarında yapılmaktadır. Kiliselerde ve Tarlabası merkez kilisesinde ulaşamayanlar için nüshaları bulunmaktadır. Ayrıca isteyen herkese ücretsiz bir şekilde kargo dâhil kilise yollamaktadır.

Dergi en büyük eksikliği gelişen teknolojiye ayak uyduramamakta yaşamaktadır. Sosyal medya ve diğer teknoloji uygulamalarında dergi herhangi bir şekilde bulunmamaktadır. Dergi kadrosu bunu profesyonel olmamalarına ve vakit eksiliğine bağlamaktadır. Fakat dergi bunun bilincinde ve ileriye dönük hedeflerinin içerisinde internet ve sosyal medya sayesinde daha çok kişiye ve çevreye ulaşmak yatmaktadır.¹⁵⁷

¹⁵⁷ David Akgüç, **İdem Üzerine Görüşme**, İstanbul, Ekim 2015.

İstanbul Süryani Ortodoks Metropolitliği Tarlabası Meryem Ana Kilisesi Vakfı adına sahibi olarak Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Sait SUSİN gözükmektedir.

Bu bölümde İdem Dergisi birinci sayısından son çıktığı yirmi sekizinci sayıya kadar incelenecektir.

3.1. İdem Dergisi, Mayıs 2002, Sayı 1*

İdem dergisinin birinci sayısı Mayıs 2002 tarihinde yayımlanmıştır. Birinci sayı 64 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Kapağı boydan boya Süryanilik ve Hıristiyanlıkla ilgili bir tasvir kaplamaktadır. Tasvir’de elinde uzun bir haç bulunan İsa yer alırken sağında ve solunda melekler durmaktadır. Altında ise ona secde eden insanlar bulunmaktadır. Tasvir Hah Meryem Ana Kilisesi İncilinden alınmıştır.

Kapak sayfasının sol aşağıdan yukarıya doğru Süryani Ortodoks Kilisesi haber ve kültür dergisi yazarken, sağ alt tarafı dergi içerisinde yer alan bazı önemli konu başlıkları kaplamaktadır. Bunlar “Cin ve Büyü”, “Gezelim Görelim”, “Röportaj: Yakup Tahincioğlu”, ve “Doğu’nun Yıldızı I. Afrem Barsavm”dır.

İkinci sayfada içindikiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır. Sol tarafta yer alan Künye’de Derginin sahibi, sorumlu yazı işleri müdürü, editör, yayın kurulu, yönetim yeri ve baskı bilgileri bulunmaktadır.

Birinci sayının içindikiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Gündem

* İdem Dergisi 1. Sayı ön, arka kapağı, içindikiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. IX.

- Yaşamın rengi
- Röportaj
- Konferans
- Metropolitimizden bayram mesajı
- Cin ve büyü
- Yönetim kurulumuzdan bayram mesajı
- Küreselleşme
- Süryani tarihi
- İz bırakanlar
- Gezelim görelim
- Kültür sanat
- Geleneklerimiz inancımız
- Süryanice
- Sağlık
- Yazıyorum
- Suryoyo@net
- Takvim
- Kütüphane
- Duyurular
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?

Editörden bölümünde, dergi editörü olan Naim Dilmener'in başyazısı yer almaktadır. Editör ilk yazısında gelişen ve değişen teknoloji'den bahsederek dergiciliğin de biçim değiştirmeye başladığını ve idem olarak buna ayak uydurduklarını söylemektedir. Yazının gelişme bölümünde İdem'in başlangıç hikâyesi anlatılmaktadır ve hazırlanış kadrosuna teşekkür yer almaktadır. Kapanışta ise gelen teşekkür ve toplum'dan destek istenmektedir.

“Gündem” bölümü toplam dört sayfadan oluşmaktadır. Burada metropolit, vakıf yönetim kurulu, kilise ve toplum etkinlikleri bulunmaktadır. Etkinlikler tarihsel süreç içerisinde verilmeye çalışılmış ve fotoğraflar ile desteklenmiştir. Birinci sayı'da yer alan etkinliklere bakıldığında Katolik kilisesi lideri Papa II. John Paul'un

Süryani Patriğini ziyareti, İstanbul Metropolitliğinin 10. Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer'e olan ziyareti, çeşitli ülke konsoloslarının Metropolitlik ziyaretleri, Süryani futbol turnuvası, Süryani toplumu geleneksel pikniği, Sayın Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in Mardin'de bulunan Deyrulzafaran Manastırı ziyareti, çeşitli kilise ziyaretleri, Süryani Patriği Moran Mor İğnatios I. Zekka Ayvaz'ın Türkiye ziyareti, yönetim kurulu seçimleri, Beyoğlu Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş'ın metropolitlik ziyareti, çeşitli iftar yemekleri ziyaretleri ve salon etkinlikleri yer almaktadır.¹⁵⁸

“Yaşamın rengi” bölümü derginin sekiz ile on üçüncü sayfalarında yer almaktadır ve Süryani toplumu gençlik kolları tarafından düzenlenen etkinlikler verilmektedir.

Gene tarihsel süreç işlenmiş ve bolca resim kullanılmıştır. Tavla, bilardo, basketbol, yarışma, gezi, panel ve tiyatro gibi gençlik kollarının düzenlediği etkinlikler görülürken, Prof Dr. Murat Dilmener tarafından Moda kültür salonunda verilen Alzheimer hakkındaki konferans gibi çalışmalara da yer verildiği görülmektedir.¹⁵⁹

Ayrıca bölümün son sayfasında vaftiz, nikâh ve vefat haberleri yer almaktadır. Süryani toplumun da kimlerin vaftiz olduğu, evlendiği ve vefat ettiği burada isim isim verilmiştir.

Derginin “Röportaj” bölümünde 11. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Yakup Tahincioğlu ile yapılan röportaj yer almaktadır. Derginin on dört ile on yedinci sayfaları arasında yer alan röportajda Tahincioğlu'nun hayatı, görevleri ve projeleri hakkında bilgiler yer almaktadır.

“Konferans” adlı bölüm derginin on sekizinci ve yirminci sayfaları arasında yer almaktadır. Bu bölümde Süryani Kadim ruhanilerinden Hori episkopos Samuel Akdemir'in Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde vermiş olduğu “Süryaniler ve Hıristiyanlık” konulu konferans'tan bölümler verilmiştir.

¹⁵⁸ İdem Dergisi, Mayıs 2002, Sayı 1, s.4-7.

¹⁵⁹ a.g.e., s.8-13.

Yirmi birinci sayfa'da Süryani Kadim Ortodoks Patrik Vekili İstanbul ve Ankara Metropoliti Mor Filüksinos Yusuf Çetin'in Paskalya yani İsa'nın diriliş bayramı mesajı yer almaktadır. Burada Metropolit Toplumunun bayramını kutlarken, ülkeyi yönetenler için esenlik ve dünya barışı dilemektedir.

“Metropolitimizden” bölümü sayfa yirmi iki ile yirmi dördüncü sayfada yer almaktadır. Bu bölümde Metropolit Yusuf Çetin “Cin ve Büyü” adlı konuyu işlemiştir. Astroloji, büyücülük, horoskop gibi kavramlar hakkında bilgi verdikten sonra İncil'den de kaynak alarak Hıristiyanlık öğretileri dışında çare aramanın yanlış olduğunu söylemektedir.

Derginin yirmi beşinci sayfasında 11. Dönem İstanbul Tarlabası Meryem Ana Kilisesi Vakfı'nın Diriliş bayram mesajı yer almaktadır. İyi dilekler ve toplumsal barış temenni edilmiştir.

“Küreselleşme” adlı bölüm derginin yirmi altıncı sayfası işe yirmi yedinci sayfalarında yer almaktadır. Yönetim Kurulu Başkanı Yakup Tahincioğlu tarafından Moda Kültür Salonunda “Küreselleşmenin Geleceği” adlı sempozyum verilmiştir. Bu bölümde sempozyumdan alıntılar yer almaktadır.

“Süryani Tarihi” adlı bölümde Antakya Ortodoks Kilisesi'nin tarihçesi, doğuşu, gelişimi ve ana kilise haline gelişi işlenmiştir. Yirmi sekiz ile otuz birinci sayfalar arasında yer alan bölümde konu fotoğraflar ile de desteklenmiştir.

Otuz ikinci ve otuz beşinci sayfalar arasında yer alan “İz Bırakanlar” adlı bölümde “Doğunun Yıldızı” lakabını taşıyan Patrik I. Afrem Barsavm'ın hayatı, çalışmaları ve Süryani kültürüne katkıları hakkındaki çalışma yer almaktadır. 1887-1957 yılları arasında yaşamış olan Patriğin eserleri hakkında bilgiler verilmiştir.

“Gezelim Görelim” adlı bölümde Süryanice “Hah” Türkçe ise Anıtlı köyünde yer alan Meryem Ana Kilisesi tanıtılmaktadır. Hah Mardin'in Midyat ilçesine bağlı bir köydür. Köy hakkında genel bilgiler ve ilk Hıristiyanlık dönemlerinde inşa edilen yapılar hakkında bilgiler verilmiştir.

“Kültür Sanat” adlı bölüm otuz sekizinci sayfa ile kırk birinci sayfalar arasında yer almaktadır. Burada Süryani toplumu arasında yaşayan kişilerin yazdığı amatör şiirler yer alırken aynı zamanda Gülköy adlı bir Süryani köyünde yer alan bir hikâyeye verilmiştir. Hikâyeye’de köy’e nasıl bereket geldiği anlatılmaktadır.

Kırk ikinci ve kırk beşinci sayfalar arasında yer alan “Geleneklerimiz – İnançımız” adlı bölümde Süryani Filozofu ve büyük düşünür Bar Ebroyo’nun (1226-1286) Hıristiyan etiğini anlatan “Ethikon” adlı eserinden parçalar verilmiştir.

“Süryanice” adlı bölüm kırk altı ve kırk sekizinci sayfalar arasında yer almaktadır. Burada Süryanice kelimeler anlamları okunuşları ve yazılışları ile birlikte verilmiştir. Ayrıca kısa Süryanice konuşma kalıpları ile dialoglar oluşturulmaya çalışılmıştır.

Kırk dokuzuncu sayfada yer alan “Sağlık” Bölümünde Glokom yani göz tansiyonu hastalığı hakkında bilgiler yer almaktadır.

“Yazıyorum” adlı bölüm elli ve elli birinci sayfalar arasında yer almaktadır. Bu bölümde Süryani toplumundan kişiler istedikleri konularda yazılar yazmaktadırlar. Bu sayıda anneler günü, platonik aşk, kendine güven ve tanrı hakkında yazılar yazılmıştır.

“Suryoyo@Net” bölümünde dünya üzerinde yer alan Süryaniler ile ilgili internet siteleri hakkında bilgiler verilmektedir. Bu sayıda www.suryanikadim.org ve www.syrianorthodoxchurch.org incelenmiştir. Birisi İstanbul Abraşiyesi diğeri ise Doğu ABD Abraşiyesi resmi siteleridir. Bu bölüm elli iki ve elli üçüncü sayfalar arasında yer almaktadır.

“Takvim” adlı bölümde Kilise Takvimi incelenmektedir. Derginin elli dört ve elli beşinci sayfalarında yer almıştır. Bu sayıda Mayıs - Ağustos ayları arasında yer alan Kilise özel günleri verilmiştir. Örnek olarak 11 Mayıs Nusaybinli Mor Yakup günüdür. 29 Haziran Mor Petrus ve Mor Pavlus günüdür. Aziz Petrus ve Pavlus anılır. Bu adı taşıyan Kilise’lerde kutsama ayinleri yapılır ve bu adı taşıyan insanlar kutlanır.

Süryani tarihi, kültürü, duaları vb. konular hakkında yazılmış kitap, albüm vs. tanıtımlarının yer aldığı “Kütüphane” bölümü derginin elli altıncı ve elli yedinci sayfalarında yer almaktadır. Bu sayıda Abül-Farac tarihi, Süryani Kilisesi ve Kilisenin Kutsal Yedi Gizi, Tur Abdin, Şehit Mor Gevargis ve Aziz Mor Şalito’nun Yaşam Öyküleri, Süryani Müziği ve Bir Zamanlar Diyarbakır adlı kitaplar yer alırken, Bedri Ayseli’nin Diyarbakır Küçeleri albümü ile Kutsal Ayin Musikisi yer almıştır.¹⁶⁰

“Duyurular” adlı bölüm elli sekiz ve elli dokuzuncu sayfalarda yer almıştır. Bu bölümde ayın ayin programları, burs, gezi ve çeşitli aktivite programları yer almaktadır. Bu sayıda Elazığ gezisi, 12 Mayıs 2002 ayin programı, Metropolitin hangi kilisede ayin yapacağı ve burs duyurusu verilmiştir.

Altmış ve altmış birinci sayfalarda yer alan “Bulmaca” bölümünde ise Kare, Şifre bulmaca, Sayı Yerleştirme ve Kelime avı bulunmaktadır. Bulmacalarda sorulan sorular ve yerleştirmeler Süryanilik ve Hıristiyanlık ile ilgilidir.

“Biliyor Musunuz?” adlı bölüm altmış ikinci sayfada yer almaktadır. Bu bölümde on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır. Test’te sorulan sorular Süryanilik ve Hıristiyanlık ile ilgilidir.

Altmış üçüncü sayfa’da idem imzası altında bir yazı bulunmaktadır. Bu yazıda derginin amacı cemaatin ortak sesi olmak olarak açıklanırken, dergide yazmak isteyen herkese kapılarının açık olduğunu söylemektedir.¹⁶¹

Son olarak arka kapak yer almaktadır. Arka kapağın sol üstünde Süryani Ortodoks Kilisesi Haber ve Kültür Dergisi yazarken sağ üstte Süryanice İdem yazmaktadır. Arka kapakta boydan boya dini bir tasvir yer almaktadır. Bu tasvir 15. Yüzyıla ait Pantikusti tasviridir.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindikiler bölümü eklerde mevcuttur.

¹⁶⁰ a.e., s.56-57.

¹⁶¹ a.e., s.63.

3.2. İdem Dergisi, Eylül 2002, Sayı 2*

İdem dergisinin ikinci sayısı Eylül 2002 tarihinde yayımlanmıştır. İkinci sayı 72 sayfadan oluşmaktadır.

Ön Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön Kapakta yeşil font üzerine resameti yapılan Papaz Hanna Akgüç'ün fotoğrafı ve içinde yer alan bölüm başlıkları arasından birkaçı verilmiştir.

İkinci sayfada Derginin künyesi ve içindekiler bölümü bulunmaktadır.

İkinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Röportaj
- Resamet
- Metropolitimizden
- Sağlık
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Gezelim Görelim
- Kültür Sanat
- Yazıyorum
- Anı
- Geleneklerimiz İnançımız
- Gündem Cemaat Vakıfları
- Anket
- Basın
- Kütüphane

* İdem Dergisi 2. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. X.

- Suryoyo@Net
- Süryanice
- Bilim
- Kilise Takvimi
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?

Editörden bölümünde derginin editörünün başyazısı yer almaktadır. Başyazı da derginin ilk sayısından sonra alınan geri bildirimler ve yeni kabul edilen “Cemaat Vakıfları’nın Taşınmaz Mal Edinmeleri ve Bunlar Üzerinde Tasarrufta Bulunmaları” hakkında kanun ile ilgili editörün görüşleri bulunmaktadır.

Sayfa dört ile on bir arasında “Yaşamın Rengi” bölümüne yer verilmiştir. Bu bölümde tarihsel süreç içerisinde Süryani Vakıf Yönetim Kurulu, Metropolit ve cemaat aktiviteleri fotoğraflarla desteklenerek verilmiştir. Bu sayı’da diyakoslar toplantısı, bowling turnuvası, dini oyunlar, ABD büyükelçisinin metropolitlik ziyareti, ressam Lolita Asil’in kişisel resim sergisi, gençlik ayini, başkonsolosluk ziyaretleri, Hindistan Mafiryani ataması, Adıyaman’da kilise gezisi ve bayram ziyaretleri yer almaktadır. Ayrıca büyük bir bölüm ABD eski başkanı Bill Clinton’ın İstanbul ziyaretine ayrılmıştır.

“Dört Mevsim” bölümü sayının on ikinci ve on üçüncü sayfaları arasındadır. Bu bölümde Süryani toplumu içerisinde yapılan evlilikler, vaftizler ve vefatlar isim listeleri halinde bulunmaktadır. Fotoğraflar ile desteklenmiştir.

Sayfa on dört ile on yedinci sayfalar arasında yer alan “Röportaj” bölümünde Doğu ABD Metropoliti Mor Kurillos Afrem Karim ile yapılan röportaj bulunmaktadır. Metropolit kendi abraşiyesi hakkında bilgi verdikten sonra Süryani gençlerinin geleceği ile ilgili tavsiyelerde bulunmuştur.¹⁶² Kendisi 2015 yılında konsil kararı ile Patrik seçilmiştir.

“Resamet” adlı bölüm derginin on sekizinci ile yirmi birinci sayfaları arasında yer almaktadır. Bu bölümde 12 Mayıs 2002 tarihinde İstanbul abraşiyesi’ne

¹⁶² İdem Dergisi, Eylül 2002, Sayı 2, s.14-17.

papaz olarak tasdik edilen Hanna Akgüç'ün resameti aktarılmıştır. Bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

“Metropolitimizden” bölümü sayının yirmi ikinci ile yirmi üçüncü sayfalarında bulunmaktadır. Bu sayıda Metropolit Mor Filüksinos Yusuf Çetin topluma “Sevgi Dolu ve Kutsal Bir Yaşam” hakkında öğütler vermektedir.¹⁶³

Sayının “Sağlık” bölümü yirmi dört ile yirmi beşinci sayfaları arasında yer almaktadır. Bu bölümde Prof. Dr. Murat Dilmener Check-Up hakkında bilgiler vermektedir. Ayrıca Prof. Dr. Murat Dilmener'in biyografisi de bulunmaktadır.

Yirmi altı ile yirmi dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Süryani Tarihi” bölümünde Antakya Süryani Ortodoks Kilisesi'nin doğuşundan, konsillerin sonuna kadar olan gelişmeler anlatılmıştır.

“İz Bırakanlar” bölümü sayının otuz ile otuz üçüncü sayfaları arasında yer almaktadır. Bu bölümde Antakya Patriği Büyük Mihayel Rabo'nun (1126-1199) hayatı, çalışmaları, dostlukları ve kiliseye olan katkıları incelenmiştir.

“Gezelim Görelim” bölümü ise sayfa otuz dört ile otuz yedinci sayfalar arasında yer almaktadır. Sayının bu bölümünde Süryani toplumunun Elazığ gezisi bulunmaktadır. Şehir, kilise ve yetkili ziyaretlerinin yer verildiği bölümde ayrıca Elazığ'da bulunan Harput Meryem Ana Kilisesi tarihçesi ile birlikte anlatılmıştır.¹⁶⁴ Bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

“Kültür Sanat” bölümünde Dr. Ayhan Başaranların hazırlamış olduğu yazar Halil Cibran biyografisi bulunmaktadır. Yazarın hayatı, eserleri ve Süryanilik ile ilişkisi incelenmiştir.

Ayrıca Süryani Toplumu içerisinde Selda Milli'nin “Sevgi Nedir”, İbrahim Düş'ün “Dostlara Selam” ve Dr. İshak Tanoğlu'nun “Ne Sevdan Terk Eder Beni Ne De Güzelliğin” adlı şiirleri bulunmaktadır.

¹⁶³ a.g.e., s.22-23.

¹⁶⁴ a.e., s.36-37.

Kırk üçüncü ile kırk yedinci sayfalar arasında bulunan “Yazıyorum” bölümünde Süryani toplumu mensuplarının yazıları yer almaktadır. Bu sayı’da Muzaffer İris “Pulsuz Dilekçe” adlı yazıda ailelerin çocukları ile ilişkilerine dair tavsiyeler vermiştir.¹⁶⁵ Ayrıca Zeki Aydın “Ölümler Diyarı”, Sevim Pirçek “İmanlı Kadın”, Linda Cılız “Dilin Gücü”, Yakup Özsezer “Süryani Gençliği”, Karolin Çakıcı “Mavi Derinlik”, Solin ve Sibel Çulcu “Bağışlayabilme Sanatı” ve Orhan Yakup Arpak “Hayatta Seçimler” adlı yazıları bulunmaktadır.

“Anı” Bölümünde bu sayıda “Diyarbakırlıyam Ezelden” adlı yazıda anısal bir anlatım yapılarak Diyarbakır’da Süryani Kilisesi ve orda yaşayan Süryanilere yer vermiştir.

Sayının elli ile elli birinci sayfalarında bulunan “Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde birinci sayıda yer verilen büyük Süryani düşünürü Bar Ebroyo’nun Ethikon adlı eserinden bölümlere devam edilmiştir. Bu sayıda Ethikon kitabından günlük ilişkilerimizde faydalanabileceğimiz öğretiler görülmektedir.¹⁶⁶

“Gündem” bölümü ikinci sayıda sayfa elli iki ile elli üçüncü sayfalar arasında verilmiştir. Avukat Haluk Eldem’in “Cemaat Vakıfları ve Cemaate Mahsus Vakıfların Taşınmaz Edinmelerine İlişkin Yeni Yasal Düzenlemeler” hakkında ki yazısı gündem bölümünde yer almaktadır.

“Anket” bölümü elli dördüncü sayfa ile elli altıncı sayfalar arasında yer almaktadır. Bu bölümde Süryani bekâr gençleri arasında yapılan evlilik üzerine anket’in sonuçları verilmiştir.

“Basın” bölümü elli yedinci sayfada yer almaktadır. Bu bölümde ulusal ve yerel basında Süryaniler ile ilgili yer alan haberler verilmeye çalışılmıştır. Bu sayıda Sabah Gazetesinin 13.05.2002 tarihli “Mardin Berna Hanım’ı Mest Etti”, Radikal Gazetesinin 30.06.2002 tarihli Süryanilerin Adıyaman Kilisesi kuruluş yıldönümü duası, Milliyet Gazetesinin 12.06.2002 tarihli “Sosyolog Adaylarının Mardin

¹⁶⁵ a.e., s.43.

¹⁶⁶ a.e., s.50.

İncelemesi” ve Cumhuriyet Gazetesinin 13.06.2002 tarihli Oktay Ekinci imzalı Süryani Manastırları ile ilgili yazısı verilmiştir.¹⁶⁷

Elli sekiz ile elli dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Kütüphane” bölümünde kitap, albüm vb. tanıtımları yer almaktadır. Bu sayıda “Osmanlı Devleti’nde Süryani Kilisesi”, “Mardin Şehir Dokusu ve Evler”, “Patrikten Mesajlar”, “Edessa (Urfa) Kutsal Şehir” adlı kitaplar tanıtılırken, “Yeşu Mşiho” adlı resimli çeviri ve “Azize Barbara ve Yulyana” adlı biyografi tanıtımı yapılmıştır.¹⁶⁸

“Suryoyo@Net” bölümünde bu sayıda <http://sor.cua.edu> adlı Süryani Ortodoks Patrikliği resmi sitesi tanıtılmıştır.

“Süryanice” bölümü altmış ikinci ile altmış dördüncü sayfalar arasında yer almaktadır. Bu sayıda bir tatil diyalogu, günlük yaşamda karşılaşılan cümle kalıpları ve bazı kelimeler okunuş, anlam ve yazılışları ile birlikte verilmiştir.

Sayfa altmış beş’te bulunan “Bilim” bölümünde Lazer hakkında bir yazı yer almaktadır.

“Takvim” bölümü sayfa altmış altı ile altmış yedinci sayfalar arasındadır. Bu bölümde Kilise Takvimi’ne yer verilmiştir. Bu sayı’da Eylül ve Ekim ayları arasında yer alan Kilise ve azizlerin günleri hakkında bilgiler vardır.

“Bulmaca” bölümünde kare bulmaca, kelime avı, hece yerleştirme ve sayı yerleştirme gibi bulmacalar yer almaktadır. Bulmacalar Süryanilik ile ilgilidir.

“Biliyor Musunuz?” bölümünde ise on sorudan oluşan Süryani Tarihi ile ilgili test bulunmaktadır.

Yetmiş birinci sayfa’da ise “Sponsorlarımız” bölümü bulunmaktadır. Sponsorlar bölümünde dergi sponsorlarının adları verilmiştir. Sponsorlar incelendiğinde çoğunluğu kuyumculuk sektörünün oluşturduğu ve Süryani ileri gelenlerinin şahsi bağışları görülmektedir.

¹⁶⁷ a.e., s.57.

¹⁶⁸ a.e., s.58-59.

Arka kapakta ise Lolita Asil'in "Sinir Hücreleri" adlı yağlı boya çalışması verilmiştir.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.3. İdem Dergisi, Ocak 2003, Sayı 3*

İdem dergisinin üçüncü sayısı Ocak 2003 tarihinde yayımlanmıştır. Üçüncü sayı 72 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta kırmızı font üzerinde Vaftiz tasviri bulunmaktadır. Tasvirin altında bu sayıda yer alan konu başlıklarından bir kaçı verilmiştir.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Üçüncü sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Röportaj
- Gündem
- Metropolitimizden
- Metropolitimizden Bayram Mesajı
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Gezi
- Yönetim Kurulu Bayram Mesajı
- Gezelim Görelim
- Geleneklerimiz İnancımız
- Kültür Sanat

* İdem Dergisi 3. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XI.

- Sağlık
- Bilim
- Konuk Yazar
- Süryanice
- Yazıyorum
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Kilise Takvimi
- Dört Mevsim
- Basın
- Duyurular
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?

Editörden bölümünde editörün başyazısı yer almaktadır. Bu sayıda editör ikinci sayıdan aldıkları geri bildirimler ile nasıl üçüncü sayıyı çıkardıklarını anlatırken, yeni sayıda yer alan konuk yazarların yaptığı çalışmalardan övgü ile bahsetmektedir.

Dört ile yedinci sayfalarda yer alan “Yaşamın Rengi” bölümünde tarihsel süreç şeklinde Süryani metropolitliğinin, vakfın ve cemaatin etkinlikleri, sempozyum, yarışma vb. aktiviteleri fotoğraflarla desteklenerek verilmiştir. Bu sayıda Çankaya köşkü ziyareti, İsveç Başkonsolosluğunda düzenlenen “Süryani Kültürüne Üç Bakış” adlı konferans, Şam ziyaretleri, iftar ziyaretleri ve gençlik kolları ile ilgili faaliyetler bulunmaktadır.¹⁶⁹

“Röportaj” bölümü sekizinci ile on birinci sayfalar arasındadır. Bu sayıda İsveç Patrik vekili Metropolit Mor Diyoskoros Benyamin Ataş ile hayatı, abraşiyesi ve çalışmaları hakkındaki röportaj yer almaktadır.

“Gündem” bölümü on ikinci ile on üçüncü sayfalar arasındadır. Kenan Altınışik’in kaleme aldığı bu bölümde İstanbul Süryani Kadim Cemaati’ne Moda’da bulunan bir kilisenin tahsis edilmesinin anlatımı bulunmaktadır. 28 Mayıs 2002

¹⁶⁹ İdem Dergisi, Ocak 2003, Sayı 3, s.4-7.

yılında intifa hakkı 49 yıl süreyle Fransız Latin Katolik cemaatine ait olan kilise Süryani Kadim Meryem Ana Kilisesi Vakfı lehine tesis edilmiştir.¹⁷⁰

“Metropolitimizden” bölümünde Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliği’nin ortaklaşa düzenledikleri “İnanç Turizmi Günleri” adlı sempozyum’a katılan Metropolit Yusuf Çetin’in sempozyum hakkındaki izlenimlerine yer verilmiştir. Daha sonra Metropolitin doğuş bayramı ve yeni yıl mesajı yer almaktadır.

“Süryani Tarihi” bölümünde Aramice’nin (Süryanice) gelişimi ve yayılımı incelenmeye çalışılmıştır. Dr. Pola Aydınar’ın kaleme aldığı bölüm kitabe ve tabletlerle desteklenmiştir.¹⁷¹

Yirmi iki ve yirmi beşinci sayfalar arasında yer alan “İz Bırakanlar” bölümünde Süryani kilisesi kahinlerinden ve yıllarca İstanbul Abraşiyesi’nde görev yapmış Horiepiskopos Aziz Günel’in hayatı ve eserleri anlatılmıştır.

“Gezi” bölümünde bu sayıda 25 Ekim – 1 Kasım 2002 tarihleri arasında kırk iki kişiden oluşan Süryani cemaati grubunun Şam Patrikhanesine yaptıkları gezi yer almaktadır. Gezi’ye katılan yönetim kurulu üyelerinden Sait Susin yazıyı kaleme almıştır. Yazıdan sonra 11. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu’nun doğuş bayramı mesajı bulunmaktadır. Hemen sonrasında yer alan “Gezelim Görelim” adlı bölümde ise dini ve turistik “Adıyaman Gezisi” ve Adıyaman da bulunan Mor Petrus Mor Pavlus Süryani Kadim Kilisesi hakkında bilgiler verilmektedir. Kilise hakkındaki yazıyı kilise ruhanisi Raban Melke Ürek kaleme almıştır.

“Geleneklerimiz – İncamız” bölümünde geçen sayıda yer alan Bar Ebroyo’nun Ethikon kitabında yer alan makalelerin devamı yer almaktadır. Ayrıca Alexandra Koçhisarlı’nın kaleme aldığı “Noel Baba” adlı Aziz Nikolas’ın hayatı hakkındaki yazı yer almaktadır.

¹⁷⁰ a.g.e., s.12-13.

¹⁷¹ a.e., s.18-21.

“İçimizden” bölümü otuz altıncı ve otuz yedinci sayfalar arasında yer almaktadır. Bu sayıda on sekiz yaşında olan Süryani genci engelli Natali Urgan’ın hayatına yer verilmiştir. Yaşamı, hastalığı ve beklentileri yer almaktadır.

Otuz sekiz ile kırk birinci sayfalar arasında yer alan “Kültür Sanat” bölümünde Şefik Kömürcü tarafından kaleme alınan “Hasret Rüzgarları” adlı yazı bulunmaktadır. Yazıda Gurbete giden bir Süryani’nin mektubundan yola çıkılmıştır.

“Sağlık” bölümünde Diş Hekimi Sedat Taşo’nun kaleme aldığı “Ağız ve Diş Sağlığı” başlıklı yazı bulunmaktadır. Devam eden “Bilim” bölümünde ise Emanuel Abacının kaleme aldığı “Bermuda Şeytan Üçgeni” başlıklı yazı ve “Konuk Yazar” bölümünde Sosyolog Rita Değirmenci’nin kaleme aldığı “Fanatizm” başlıklı yazılar bulunmaktadır.

Kırk altı ile kırk sekizinci sayfalar arasında yer alan “Süryanice” adlı bölümde bir bayram diyalogu, günlük hayatta karşılaşılan cümle kalıpları ve Süryanice kelimeler anlam, okunuş ve yazılışları ile birlikte verilmiştir.

“Yazıyorum” bölümü kırk dokuz ile elli beşinci sayfalar arasındadır. Bu bölümde Süryani cemaati mensuplarının göndermiş olduğu yazılar ve şiirler bulunmaktadır.

Üçüncü sayının “Kütüphane” bölümünde “Susamışlığı Gideren”, “Ruhsal Hazine Dua Kitabı”, “Diyalog Yazıları”, “Takva Sırrı” ve “Malula’dan Masallar” adlı kitap tanıtımları ile “Altın Mikrofon” adlı CD tanıtımı yer almaktadır.

“Suryoyo@Net” bölümünde bu sayıda Avustralya Süryani Ortodoks Kilisesi’ne ait www.soca.cjb.net sitesi ile gene Avustralya Kilisesi tarafından hazırlanan Süryani kartpostal sitesi olan www.suryoye.cjb.net adlı siteler incelenmiştir.¹⁷²

“Kilise Takvimi” bölümünde bu sayıda Ocak ve Şubat ayları içerisinde kalan oruç, kilise ve aziz günleri yer almaktadır.

¹⁷² a.e., s.58-59.

Altmış iki ve altmış üçüncü sayfalar arasında yer alan “Dört Mevsim” bölümünde nikah, vaftiz ve vefat haberleri resimlerle birlikte verilmiştir.

“Basın” bölümünde Süryanilerle ilgili ulusal, yerel vb. medya organlarında çıkmış haberler yer almaktadır. Bu sayıda Atlas Dergisinin Kasım 2002 sayısında yer alan “Harput” adlı yazı, Radikal Gazetesi 15 Kasım 2002 tarihli “Mardin’e Oxford’lu Rahip”, Star Gazetesi 16 Kasım 2002 tarihli “İftihar Ettik”, Posta Gazetesi 28 Ekim 2002 tarihli “Turizm Merkezlerinde Kiliseye İhtiyaç Var”, Agos Gazetesi 11 Ekim 2002 tarihli “İlklerin Milleti Süryaniler”, Takvim Gazetesi 27 Kasım 2002 tarihli iftar yemeği, Sabah Gazetesi 14 Kasım 2002 tarihli “Dinlerin İftar Buluşması” adlı haberler ile Voyager dergisinin Eylül 2002 sayısında yer alan “Mardin – Süryani Taş İşlemeciliği” yazı ile Milliyet Gazetesi yazarı Meral Tamer’in 17 Eylül 2002 tarihli “Mezopotamya’da Tarkan Konseri” adlı yazısına yer verilmiştir.¹⁷³ Devam eden “Duyurular” bölümünde ise gençlik ayini ve koro duyuları bulunmaktadır.

Üçüncü sayı “Bulmaca”, “Biliyor musunuz?” ve “Sponsorlarımız” bölümü ile son bulmaktadır. Arka kapak’ta yıl başı ağacı ve Süryani gençlerinin bulunduğu “Noel” fotoğrafı bulunmaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.4. İdem Dergisi, Nisan 2003, Sayı 4*

İdem dergisinin dördüncü sayısı Nisan 2003 tarihinde yayımlanmıştır. Dördüncü sayı 72 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta mavi üzerinde dergi içerisinden fotoğraflar bulunmaktadır. Fotoğrafların altında İdem 1 yaşında ibaresi yer almaktadır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

¹⁷³ a.e., s.64-66.

* İdem Dergisi 4. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XII.

Dördüncü sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Röportaj
- Metropolitimizden
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Gezelim Görelim
- Gezi
- Geleneklerimiz İnancımız
- Geçmiş Zaman Olur Ki
- İçimizden
- Kültür Sanat
- Sağlık
- Konuk Yazar
- Bilim
- Süryanice
- Yazıyorum
- Şiir
- Basın
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Kilise Takvimi
- Dört Mevsim
- Duyurular
- Bulmaca
- Biliyor Musunuz?

Editörden bölümünde editörün baş yazısı yer almaktadır. Bu sayıda editör birinci yılını dolduran İdem'in analizini yapmakta ve konuk yazarlardan bahsetmektedir.

Dört ile yedinci sayfalarda yer alan “Yaşamın Rengi” bölümünde tarihsel süreç şeklinde Süryani metropolitliğinin, vakfın ve cemaatin etkinlikleri, sempozyum, yarışma vb. aktiviteleri fotoğraflarla desteklenerek verilmiştir. Bu sayıda yeni takdis edilen metropolitler, paneller, gençlik ayini, başkanlık ziyaretleri ve gezilerden kesitlere yer verilmiştir.¹⁷⁴

“Gündem” bölümünde dönemin İçişleri Bakanı Sayın Abdülkadir Aksu'nun Milliyet Gazetesi 21 Şubat 2003 tarihli haber’de AKP Tokat Milletvekili Resul Tosun’un Süryaniler hakkındaki görüşleri için Süryani Cemaati’ne göndermiş olduğu yazısı bulunmaktadır. Aksu yazısında Tosun’un açıklamalarının resmi bir değerlendirme olarak görülmemesi gerektiğini belirtmiştir.¹⁷⁵

“Röportaj” bölümünde Prof. Dr. Niyazi Öktem ile yapılan Süryani Kültürüne dair bir röportaj bulunmaktadır.

“Metropolitimizden” bölümünde Mor Filüksinos Yusuf Çetin teslis hakkında bir yazı kaleme almıştır.

“Süryani Tarihi” bölümünde ise üçüncü sayıda Dr. Pola Aydın’ın Süryanice ile ilgili makalesinin devamı vardır. Bu bölümde Süryanicenin dilbilimsel özelliği ve alfabesi incelenmiştir.

Yirmi altı ve yirmi dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “İz Bırakanlar” bölümünde Süryani Kral V. Abgar Ukomo ve Urfa Krallığı hakkında bilgiler bulunmaktadır.

“Gezelim Görelim” ve “Gezi” bölümlerinde Şam’da bulunan Mor Afrem Teoloji Okulu tanıtımı ve gençlik kollarının düzenlediği Side gezisi yer almaktadır.

¹⁷⁴ İdem Dergisi, Nisan 2003, Sayı 4, s.4-11.

¹⁷⁵ a.g.e., s.12-13.

“Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde diriliş bayramı öncesi ve sonrasında yer alan kutsal günlerin anlatımı, tören ve bayram hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca Elizabet ve Bünyamin İşleyen’in Melfono Abdulmesih N. Karabaş’ın Süryanice kitaplarından çevirmiş oldukları yazılar yer almaktadır. Devamında yer alan “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde 1952 yılına ait TBMM Başkanı Sn. Refik Koraltan’ın Deyrulzafaran manastırına ziyaretinde çekilen fotoğraflara yer verilmiştir.¹⁷⁶

Otuz sekiz ve otuz dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “İçimizden” bölümünde bedensel ortopedik engelli olan iki genç kardeş’e yapılan ziyaret yer almaktadır. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise Orhan Yakup Arpak’ın kaleme aldığı annelere özel bir yazı bulunmaktadır.

“Sağlık” bölümünde bu sayıda Uzman Dr. Zeki Cangül tarafından kaleme alınan “Ülser” başlıklı yazıya yer verilmiştir. Yazıda ülserin tanısı, tedavisi ve yapılması gerekenler hakkında bilgiler yer almaktadır.

Kırk dördüncü ve kırk altıncı sayfalar arasında yer alan “Konuk Yazar” bölümünde Yeminli Mali Müşavir Levent Demirdağ konuk edilmiştir. Demirdağ, “Stok Beyanları” başlıklı yazısında vergi mükelleflerinin vergilendirmeden doğan sorunlarının barışçı yollarla çözümlenmesi amacıyla 27 Şubat 2003 tarihinde yürürlüğe giren 4811 sayılı “Vergi Barışı Kanunu” hakkında açıklamalara yer vermiştir.¹⁷⁷ Devamında yer alan “Bilim” bölümünde ise Ufuk Kantar’ın kaleme aldığı ambalajlar hakkında ki yazı bulunmaktadır.

“Süryanice” bölümünde bu sayıda meyve ve sebzeler Süryanice yazılış, okunuş ve anlamları ile birlikte verilirken, “Bitmeyen Hazine” adlı hikaye de Süryanice yazılış, okunuş ve anlamı ile birlikte verilmiştir. Devamında Metropolitin Diriliş Bayram’ı mesajı yer almaktadır.

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının göndermiş olduğu çeşitli konulardan oluşan yazılar ve şiirlere yer verilmiştir.

¹⁷⁶ a.e., s.37.

¹⁷⁷ a.e., s.44-45.

Elli yedinci sayfada yer alan “Basından” bölümünde Gezi Travel Dergisinin Ocak 2003 sayısında yer alan Diyarbakır tanıtımı ve kilise fotoğrafları, Voyager Dergisinin Şubat 2003 sayısında yer alan Lolita Asil’in sergisi, Hürriyet Gazetesi 08 Şubat 2003 tarihli “Süryani Komşularım Ramazanda Sakız Bile Çiğnemez”, Hürriyet Gazetesi 27 Şubat 2003 tarihli “İşte New York Times’a Konu Olan Nezirhan Oteli” adlı haberler ve Fenerbahçe Koşan Adam Dergisinin Şubat 2003 sayısında yer alan Mardin tanıtımına yer verilmiştir.¹⁷⁸ Devamında yer alan “Kütüphane” bölümünde ise “Tarihin Tanığı Nusaybin”, “Diyarbakır’daki Meryemana Kilisesi’nin Tarihçesi”, “Halil Cibran’la Anılarım”, “Kültürlerarası Diyalog Sempozyumu” kitaplarının tanıtımı ile Coşkun Sabah ve Jakop Malki’nin albüm tanıtımları yer almaktadır.¹⁷⁹

“Suryoyo@Net” bölümünde Abdurrahman Aksoy tarafından Midyat hakkında hazırlanmış www.midyat.net ve Lolita Asil’e ait www.lolitaasil.com sitelerinin tanıtımı bulunmaktadır.

Mayıs – Temmuz ayları arasında yer alan kilise, aziz ve oruç günlerinin verildiği “Kilise Takvimi” bölümü altmış iki ve altmış üçüncü sayfalarda yer almaktadır.

“Dört Mevsim” bölümünde Nikah, Vaftiz ve Vefat haberleri fotoğraflarla birlikte verilmiştir. Devam eden “Duyurular” bölümünde ise gençlik ayini, burs ve buhurdanlık duyuruları bulunmaktadır.

Dergi “Bulmaca”, “Biliyor Musunuz” ve “Sponsorlarımız” bölümü ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında içerikte bulunan fotoğraflardan bir skala vardır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.5. İdem Dergisi, Ekim 2003, Sayı 5*

İdem dergisinin beşinci sayısı Ekim 2003 tarihinde yayımlanmıştır. Beşinci sayı 72 sayfadan oluşmaktadır.

¹⁷⁸ a.e., s.57.

¹⁷⁹ a.e., s.58-59.

* İdem Dergisi 5. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XIII.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta Metropolit ve Vakıf Yönetim Kurulu'nun İstanbul Valisi Muammer Güler'e yaptıkları ziyaretten bir fotoğraf yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinde konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Beşinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Geçmiş Zaman Olur Ki
- Röportaj
- Metropolitimizden
- Süryani Tarihi
- Bilim
- İz Bırakanlar
- Sağlık
- Gezelim Görelim
- Gezi
- Geleneklerimiz İncamızız
- İçimizden
- Kültür Sanat
- Konuk Yazar
- Süryanice
- Yazıyorum
- Basın
- Duyurular
- Dört Mevsim

- Biliyor Musunuz?
- Kütüphane
- Kilise Takvimi
- Suryoyo@Net
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Editör bu sayıda dergi içerisinde yer alan konulara değinmiş ve konuk yazarlar hakkında bilgi vermiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani etkinlikleri fotoğraflar ile verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler bayram ziyaretleri, seminerler, turnuvalar, bilgi yarışmaları, elçilik ziyaretleri ve valilik ziyaretidir.¹⁸⁰

Tarih ve Toplum Dergisinin Temmuz 2003 sayısında Süryanilerle ilgili yayınlanan bir yazı içerisinde verilen bilgilerin yanlış olduğuna dair bir cevap yazısı derginin “Gündem” bölümünde yer almaktadır. Bu bölümde cevap yazısını İstanbul Süryani Kadim Kilisesi Vakıf Yönetim Kurulu 2. Başkanı Kenan Altınışik kaleme almıştır. Bölümün devamında Adıyaman’da restorasyon çalışmaları tamamlanan Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi’nin restorasyonu hakkında bilgiler yer almaktadır. Ayrıca Dr. Besim Akdemir’in yirmi altı yıldır genel cerrahi şefi olarak çalıştığı Almanya’dan emekli oluşu ve Alman basınında haber olması gündem bölümünde bahsedilmektedir. Gündem bölümü Vakıf Başkanı Yakup Tahincioğlu’nun TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Mehmet Elkatmış’a gönderdiği mektup içeriği ile sonlanmaktadır.

Sayfa yirmi üçte yer alan “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde 1963 yılında Patrik III. Yakup’un İstanbul ziyaretinden fotoğraflar yer almaktadır.

“Röportaj” bölümünde Musul ve çevresi Metropoliti Mor Grigorios Saliba Şemun ve Bağdat ve Basra Metropoliti Mor Severiyos Jamil Hawa ile yapılan

¹⁸⁰ İdem Dergisi, Ekim 2003, Sayı 5, s.4-11.

röportajlar yer almaktadır. Röportajlarda kendi metropolitlikleri hakkında bilgiler bulunmaktadır.¹⁸¹

Metropolit Yusuf Çetin'in bu sayıda "Rab Çobanımdır" adlı yazısı vardır. Yazıda metropolit Tanrı'nın yol göstericiliğinden bahsetmiştir. Hemen sonrasında yer alan "Süryani Tarihi" bölümünde Süryani Kilisesi'nden ayrılan Kiliseler konu edilmiştir. Devam eden "Bilim" bölümünde ise Sait Susin'in kaleme aldığı sentetik boyalar ile ilgili bir yazı yer almaktadır.

"İz Bırakanlar" bölümünde ünlü Süryani bilgini Sabit Bin Kurra yer almaktadır. Yaşamı, çalışmaları ve eserleri ayrıntılı olarak incelenmiştir.¹⁸²

Otuz sekiz ve otuz dokuzuncu sayfalar arasında yer alan "Sağlık" bölümünde Prof. Dr. Nimet Gençoğlu Yağuboğlu'nun kaleme aldığı Kanal Tedavisi yazısı bulunmaktadır. Hemen arkasından gelen "Gezelim Görelim" bölümünde ise Nusaybin sınırları içerisinde bulunan Mor Yakub manastırı tanıtılmıştır. "Gezi" bölümünde ise 17 Mayıs 2003 tarihinde düzenlenen Kapadokya Kültür ve Sanat Festivali'nden kesitler bulunmaktadır.

"Geleneklerimiz İncamız" bölümünde ise dördüncü sayıda çevirisini yaptıkları Melfono Abdülmesih N. Karabaş'ın Süryanice Kitaplarından bölümlerin devamına yer vermişlerdir. Ayrıca diyakos rütbeleri hakkında bilgiler bulunmaktadır.

"İçimizden" bölümünde Adıyamanlı Hoş Hoş Amca lakaplı İbrahim Alıcı ile yapılan söyleşi yer almaktadır. Devam eden "Kültür Sanat" bölümünde ise Karolin Çakıcı'nın kaleme aldığı "Görünmezlik İksiri" adlı bir yazı ve çeşitli şiirlere yer verilmiştir.

Elli ve elli birinci sayfalarda yer alan "Konuk Yazar" bölümünde İnşaat Mühendisi Corç Tulgay tarafından kaleme alınan depreme dayanıklı yapılarla ilgili bilgiler verilmektedir.¹⁸³

¹⁸¹ a.e., s.24-27.

¹⁸² a.e., s.34-37.

¹⁸³ a.e., s.50-51.

“Süryanice” bölümünde bu sayıda vücut organları okunmuş, anlam ve yazılışları ile birlikte yer almaktadır. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensuplarının kaleme aldıkları çeşitli konularda yazılara yer verilmiştir.

“Basından” bölümünde Tayfun Serttaş’ın kaleme aldığı ve Ziplİstanbul’un 119. Sayısında yayınlanan İstanbul’un Süryanicesi adlı çalışması bulunmaktadır. Devam eden duyurular bölümünde ise Deyrulzafaran Manastırı Bakım, Onarım ve Yaşatma Derneği’nin kuruluşu, amacı ve yapılan çalışmalarla ilgili bilgiler yer almaktadır.

Altmış ile altmış ikinci sayfalarda yer alan “Dört Mevsim” bölümünde nikâh, vaftiz ve vefat haberleri fotoğraflarla birlikte verilmektedir. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryani tarihi ile ilgili on sorudan oluşan test bulunmaktadır.

“Kütüphane” bölümünde bu sayıda “Bak Bir Varmış Bir Yokmuş”, “Güvercin Kitabı”, “Düşünce Tarihinde Urfa ve Harran”, “Süryani Musikisinden Çiçek Demeti” ve “Süryaniler ve Diyarbakır” adlı kitap tanıtımlarına yer verilmiştir. Devam eden “Kilise Takvimi” bölümünde ise Eylül – Aralık ayları arasında yer alan kilise, oruç, aziz ve özel günler hakkında bilgiler bulunmaktadır.

“Suryoyo@Net” bölümünde Doğu ABD Abraşiyesi Pazar okulu sitesi www.syriacsundayschool.org ve Doğu ABD Abraşiyesine bağlı Mor Gabriyel Kilisesi gençlik sitesi www.saintgabrielyouth.com hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Dergi’nin beşinci sayısı “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümlerinden sonra Adıyaman Mor Petrus Mor Pavlus Kilisesi Mihrabının fotoğrafının kapladığı arka kapak ile son bulmuştur.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindikiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.6. İdem dergisi, Mart 2004, Sayı 6*

İdem dergisinin altıncı sayısı Mart 2004 tarihinde yayımlanmıştır. Altıncı sayı 72 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta sarı renkli font üzerinde Patrik III. Yakup'un Deyrulzafaran Manastırına yapmış olduğu ziyaretten bir fotoğraf yer almaktadır. Fotoğrafın üzerinde dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Altıncı sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Geçmiş Zaman Olur Ki
- Röportaj
- Metropolitimizden
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İncamız
- Gezelim Görelim
- İçimizden
- Sağlık
- Kültür Sanat
- Konuk Yazar
- Süryanice
- Bilim

* İdem Dergisi 6. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XIV.

- Süryani Mutfağı
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Dosya
- Yazıyorum
- Basın
- Dört Mevsim
- Kilise Takvimi
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?

Editörden bölümünde editörün başyazı yer almaktadır. Editör yazısında sayı içerisinde yer alan konulardan bahsetmekte ve kısa bilgiler vermektedir. Ayrıca yayınlanan yazıların hangi süzgeçlerden geçtiğine dair verdiği bilgi yer almaktadır.

“Yaşamın Rengi” bölümünde tarihsel süreç içerisinde Süryani etkinlikleri fotoğraflarla beraber yer almıştır. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler turlar, açılışlar, bayram ziyaretleri, emniyet müdürü ziyareti, yurt dışı ziyaretleri ve elçilik kabulleridir.¹⁸⁴

Sekiz ile on dördüncü sayfalar arasında yer alan “Gündem” bölümünde İstanbul Abraşiyesinin üç ruhanisi olan Papaz Samuel Akyön, Papaz Esmer Bilge ve Papaz Yusuf Gülçe’nin kutsal haç ile onurlandırılması, Prof. Dr. Niyazi Öktem’in düzenlediği “Kültürlerarası Diyalog Forumu’na katılan Yakup Tahincioğlu’nun yazısı, T.C. Başbakanlık Diyanet Başkanlığı Türkiye I. Dini Yayınlar Kongresine katılan Dr. Sait Şirazi ve Sait Reçber’in yazısı ve Aynur Mağzelcioğlu’nun kaleme aldığı Diyarbakır Meryem Ana Kilisesi Restorasyonu ile ilgili yazısı bulunmaktadır.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise 1965 yılında Patrik III. Yakup’un Deyrulzafaran Manastırına yapmış olduğu ziyaret fotoğraflarına yer verilmiştir.

¹⁸⁴ İdem Dergisi, Mart 2004, Sayı 6, s.4-7.

Devam eden “Röportaj” bölümünde ise İstanbul’a ilk gelen Süryanilerden olan Fehmi Kavak’la yapılan röportaj bulunmaktadır.¹⁸⁵

Mor Filüksinos Yusuf Çetin bu sayıda dilini şerden, dudaklarını da hile ile söylemekten tut diyerek, konuşurken nelere dikkat edilmesi ve dedikodunun kötülüklerinden bahsetmektedir.

“Süryani Tarihi” bölümünde ise Antakya Süryani Ortodoks Kilisesi’nin Patriklik Merkezleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise Patrik III. Yakup’un hayatı, çalışmaları ve eserleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Yazı fotoğraflarla desteklenmiştir.

Yirmi sekiz ve yirmi dokuzuncu sayfalarda yer alan “Geleneklerimiz İnançımız” bölümünde kâhinlik rütbeleri ve Melfono Karabaş’ın kitaplarından çevirilere yer verilmiştir. Devam eden “Gezelim Görelim” bölümünde ise Yusuf Sezer’in kaleme aldığı Mardin’de bulunan Mor Mihail Kilisesi’nin restorasyonu hakkında yazı yer almaktadır.

“İçimizden” bölümünde İstanbul Abraşiyesinin ilk ve tek rahibesi olan Meryem Acar konuk edilmiştir.

Uzman Dr. Lütfü Metin’in kaleme aldığı viral hepatitler hakkındaki yazı “Sağlık” bölümünde bulunmaktadır. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise Febyo Taşel ile müzik hakkında yapılan söyleşiye yer verilmiştir.

“Konuk Yazar” bölümünde ise Selin Şakarer’e yer verilmiştir. Şakarer bireysel emeklilik sistemi hakkında bilgiler vermektedir.¹⁸⁶

“Süryanice” bölümünde ise bu sayıda canlılar âlemi bulunmaktadır. Kara hayvanlarının Süryanice okunuş, anlam ve yazılışlarına yer verilmiştir. Ayrıca Kurt ve Ayı adlı Süryanice hikâye bulunmaktadır.

Sayfa kırk üçte yer alan “Bilim” bölümünde internet erişim biçimi olan ADSL hakkında bilgilere yer verilmiştir. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde

¹⁸⁵ a.g.e., s.16-17.

¹⁸⁶ a.e., s.38-39.

ise Deniz Taşo'nun kaleme aldığı bayram yemekleri ve davetlerin vazgeçilmezi olarak adlandırılan Kibbe yemeği yazısı yer almaktadır.

“Kütüphane” bölümünde Süryanice – Türkçe Sözlük, “Bir Zamanlar Antakya”, “Sineksağan”, “2000 İnanç ve Hoşgörü Çağında Dinler Toplantısı” adlı kitapların tanıtımları yer almaktadır. Devam eden “Suryoyo@Net” bölümünde ise Kanada Süryani Ortodoks Kilisesi resmi sitesi www.syrianorthodoxchurch.com ve New Jersey’de bulunan Mor Markos Kilisesi sitesi www.stmarkscathedral.com tanıtımları bulunmaktadır.¹⁸⁷

Sayfa elli ile elli ikinci sayfalar arasında yer alan “Dosya” bölümünde Sefer Bileçen tarafından kaleme alınan Süryani Azizlerinden Demre Episkoposu Mor Zohe'nin hayat hikâyesine yer verilmiştir. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensupları tarafından çeşitli konularda yazılan yazı ve şiirler yer almaktadır.

“Basından” bölümünde ulusal, yerel vb. medya organlarında yer alan Süryaniler ile ilgili haberler bulunmaktadır. Akşam Gazetesi 4 Kasım 2003 tarihli “Hoşgörü İftarı”, Turkish Daily News 5 Kasım 2003 tarihli “Turkey’s Muslim, Christian, Jewish Leaders Share Ramadan Meal” adlı haberler ve Hürriyet Seyahat 9 Ekim 2003 ve 23 Ekim 2003 tarihli Antakya ve Diyarbakır hakkındaki seyahat yazıları ile geçen sayıda Tarih ve Toplum dergisine cevaben yazılan yazının dergide tekzip olarak yayınlandığına dair haber bu bölümde öne çıkan haberlerdir.¹⁸⁸

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati nikâh, vaftiz ve vefat haberleri fotoğraflarla birlikte verilmiştir. Devam eden “Kilise Takvimi” bölümünde ise Şubat – Nisan tarihleri arasında yer alan kilise, aziz ve oruç günleri hakkında bilgiler bulunmaktadır.

Dergi “Bulmaca”, “Biliyor musunuz?”, ve “Sponsorlarımız” bölümü ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında ise Diyarbakır Meryem Ana Kilisesi'nin bir fotoğrafı yer almaktadır.

¹⁸⁷ a.e., s.46-49.

¹⁸⁸ a.e., s.58-61.

Derginin ön, arka kapağı ve künye ile içindekiler bölümü ekler bölümünde mevcuttur.

3.7. İdem Dergisi, Kasım 2004, Sayı 7-8*

İdem dergisinin yedinci ve sekizinci sayısı birlikte Kasım 2004 tarihinde yayımlanmıştır. Yedinci ve sekizinci sayı 86 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta yeşil renkli font üzerinde Tarlabası Kilisesi metropolitlik makamı onarım ve inşaatı temel atma töreni ve Hasankeyf Hah Kilisesi fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yedinci ve sekizinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Röportaj
- İz Bırakanlar
- Süryani Tarihi
- Geçmiş Zaman Olur Ki
- İçimizden
- Geleneklerimiz İnançımız
- Anı
- Gezelim Görelim
- Sağlık

*İdem Dergisi 7-8. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XV.

- Kültür Sanat
- Konuk Yazar
- Bilim
- Süryanice
- Yazıyorum
- Süryani Mutfağı
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Basın
- Dört Mevsim
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?

Editörden bölümünde editörün başyazısı yer almaktadır. Editör sayının neden geç çıktığı ile ilgili bilgilendirme yaptıktan sonra dergi içeriğinden kesitler sunmaktadır.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda ne çıkan etkinlikler, elçilik ziyaretleri, müftülük ziyaretleri, azınlık federasyonu ziyaretleri, başkanlık ziyaretleri ve sempozyum katılımlarıdır.¹⁸⁹

On dört ile on dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Gündem” bölümünde ise Truman şakarer’in kaleme aldığı Tarlabası Kilisesi metropolitlik makamı onarımı ve inşaatı ile ilgili bilgileri içeren yazı yer almaktadır.

Türsab’ın 16-18 Nisan 2004 tarihleri arasında “İnanç Turizmi Günleri” adı altında düzenlediği sempozyuma katılan Mor Filüksinos Yusuf etin’in yapmış olduğu konuşma “Metropolitimizden” bölümünde bulunmaktadır.

“Röportaj” bölümü yirmi dört ve yirmi yedinci sayfalar arasında yer almaktadır. Bu sayıda Patrik I. Sekreteri Mor Julius Kuriakos ve Malankara Süryani

¹⁸⁹ İdem Dergisi, Kasım 2004, Sayı 7-8, s.4-13.

Ortodoks Teoloji Fakültesi Müdürü Horiepiskopos Dr. Adai Jakob ile yapılan röportajlara yer verilmiştir.¹⁹⁰

“İz Bırakanlar” bölümünde ise tüm Hıristiyanlar tarafından evrensel aziz olarak kabul edilen Mor Afrem Suryoyo’nun (İ.S. 285-373) hayatı, çalışmaları ve eserleri yer alırken devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise Hindistan’da bulunan Malankara Süryani Ortodoks Kilisesi tarihi bulunmaktadır.

Otuz altı ve otuz yedinci sayfalarda bulunan “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu Sait Arslanlar’ın albümünde yer alan fotoğraflar verilirken devam eden “İçimizden” bölümünde ise kendisi ile yapılan bir söyleşi yer almaktadır.

“Geleneklerimiz İnançımız” bölümünde ise bir önceki sayıda yer bulan kâhinlik rütbeleri tanıtımına devam edildiği görülmektedir. Melfono Karabaş’ın kitaplarından çevirilere de yer verilmiştir. Devam eden “Anı” bölümünde ise Turabdin’de bulunan Hah köyü ile ilgili anılar bulunmaktadır.

Kırk altı ve kırk dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Gezelim Görelim” bölümünde ise Hasankeyf tanıtılmıştır.

“Sağlık” bölümünde Uzman Dr. Tarık Tufan’ın kaleme aldığı şeker hastalığı ile ilgili bilgiler içeren bir yazı yer almıştır. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise ressam Lolita Asil ile yapılan bir söyleşi vardır.

Elli altı ve elli sekizinci sayfalar arasında yer alan “Konuk Yazar” bölümünde ise Kabataş Ticaret Meslek Lisesi Muhasebe Öğretmeni Hanna Karanfil konuk edilmiştir. Karanfil enflasyon muhasebesi ile ilgili bilgiler içeren bir yazı sunmuştur.¹⁹¹

“Bilim” bölümünde ise Erdal Topparmak’ın kaleme aldığı küresel ısınma ile ilgili bilgiler içeren bir yazı yer almaktadır. Devam eden “Süryanice” bölümünde ise suda ve havada yaşayan hayvanların adları Süryanice okunuş, yazılış ve anlamları ile

¹⁹⁰ a.g.e., s.24-27.

¹⁹¹ a.e., s.56-58.

birlikte verilmiştir. Ayrıca “Karga ve Kartal” adlı Süryanice hikâye anlatımı bulunmaktadır.¹⁹²

Altmış üç ve altmış beşinci sayfalar arasında yer alan “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaatine mensup kişilerin çeşitli konularda yazı ve şiirleri bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Maribel Mağzelcioğlu tarafından kaleme alınan kaburga yemeği tarifine yer verilmiştir.

“Kütüphane” bölümünde Süryanilikle ilgili kitap, albüm vb. tanıtımları yer almaktadır. Bu sayıda “Seçme Yazılar Samsatlı Lukianos”, “5500 Yılın Tanıkları Süryaniler”, “Şiirler”, “Hasankeyf Üç Dünyanın Buluştuğu Kent” adlı kitapların tanıtımları yer almaktadır. Devam eden “Suryoyo@Net” bölümünde ise Amerika’da hazırlanmış olan Beth Mardutho Süryani Enstitüsü resmi sitesi www.bethmardutho.org ve California Mor Pavlus Kilisesi resmi sitesi www.syriac.homestead.com’un tanıtımları bulunmaktadır.¹⁹³

Yetmiş iki ve yetmiş yedinci sayfalar arasında yer alan “Basından” bölümünde Mardin’de yapılan “Kültürlerarası Diyalog Platformu” hakkında basında çıkan haberler verilmiştir. Ayrıca güneydoğu seyahati ile ilgili haberler ve Mor Filüksinos Yusuf Çetin’in ziyaret haberleri yer almaktadır.¹⁹⁴

“Dört Mevsim” bölümünde ise Süryani cemaati mensuplarının nikah, vaftiz ve vefat haberleri yer almaktadır. Haberler fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, “Biliyor musunuz?” ve “Sponsorlarımız” bölümleriyle son bulmuştur. Derginin arka kapağında bu sayıda konuk edilen Lolita Asil, Maribel Mağzelcioğlu, Sait Arslanlar ve David & Rose Akgüç’ün fotoğrafları bulunmaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindikiler bölümü eklerde mevcuttur.

¹⁹² a.e., s.62.

¹⁹³ a.e., s.70-71.

¹⁹⁴ a.e., s.72-77.

3.8. İdem Dergisi, Nisan 2005, Sayı 9*

İdem dergisinin dokuzuncu sayısı Nisan 2005 tarihinde yayımlanmıştır. Dokuzuncu sayı 72 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta Süryani Mafıryanı Mor Baseliyos I. Toma'nun İstanbul ziyaretinden bir fotoğraf ve İdem 3 yaşında ibaresi bulunmaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Dokuzuncu sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Geçmiş Zaman
- Metropolitimizden
- Röportaj
- İz Bırakanlar
- Süryani Tarihi
- İçimizden
- Geleneklerimiz İnançımız
- Gezelim Görelim
- Gezi
- Konuk Yazar
- Sağlık
- Süryanice

*İdem Dergisi 9. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XVI.

- Bilim
- Süryani Mutfağı
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Basın
- Yazıyorum
- Biliyor musunuz?
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı yer almaktadır. Bu sayıda derginin editörü Naim Dilmener'in beyin kanaması geçirmesinden dolayı yazısı yayınlanamamıştır. Ancak yayın kurulunun ortak yazısı bulunmaktadır. Yazıda dergi editörüne geçmiş olsun dilekleri iletilmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler, bombalı saldırı eyleminden sonra restore edilen İngiltere Başkonsolosluğu açılışı, bayram kutlamaları, elçilik, başkanlık ve müftülük ziyaretleri, Mudanya gezisi ve kutsal sinod toplantısıdır.¹⁹⁵

“Gündem” bölümü ise on ve on altıncı sayfalar arasında yer almaktadır. Papaz Yusuf Gülçe'nin vefatı, Yakup Özsezer ve Eda Gürdal'ın kaleme aldığı gençler arası iletişim sorunu adlı panel hakkındaki yazı, Kenan Altınışik'in aktardığı İsveç'in Süryani Milli Eğitim Bakanı İbrahim Baylan hakkındaki yazı, Doğu Mafiryani Mor Baselios I. Toma'nın İstanbul ziyareti ve Tarlabası Meryem Ana Kilisesi inşaatı hakkında bilgilere bu bölümde yer verilmiştir.¹⁹⁶

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde 1919 tarihinde Mardin Süryani Okulu'ndan bir fotoğraf ve 1960 yılındaki Mardin Metropolitlik ziyaretleri fotoğrafları bulunmaktadır. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise Mor

¹⁹⁵ İdem Dergisi, Nisan 2005, Sayı 9, s.4-9.

¹⁹⁶ a.g.e., s.10-16.

Filüksinos Yusuf Çetin'in alkol kullanmanın zararları ile ilgili öğütler verdiği bir yazısı vardır.

Yirmi ve yirmi üçüncü sayfalar arasında yer alan "Röportaj" bölümünde Mafiryen Mor Baselios I. Toma ile kendisi ve yönettiği Hindistan metropolitlikleri hakkında ki röportaj bulunmaktadır.

"İz Bırakanlar" bölümünde ise Bizans'ın Süryani İmparatoriçesi Teodora'nın (İ.S. 500-548) hayatı aktarılmaktadır. Devam eden "Süryani Tarihi" bölümünde ise Hindistan'da bulunan Malankara Süryani Ortodoks Kilisesi hakkında bilgiler verilmektedir.

"İçimizden" bölümünde ise Süryani cemaati mensubu İshak Tanoğlu ile kendisi ve çalışmaları hakkında yapılan bir söyleşi yer almaktadır. Devam eden "Geleneklerimiz – İncamız" adlı bölümde ise Meryem Ana Müjde Bayramı ve Paskalya yumurtası hakkında bilgiler verilmiştir. Ayrıca "Kurt ve Yedi Küçük Keçi" adlı Süryanice hikâye bulunmaktadır.¹⁹⁷

Otuz sekiz ve otuz dokuzuncu sayfalar arasında yer alan "Gezelim Görelim" bölümünde Mardin Kırklar Kilisesi tanıtılmıştır. Devam eden "Gezi" bölümünde ise Mor Toma Süryani Katedrali (Diyarbakır Ulu Camii) hakkında tarihçesinin de bulunduğu bir yazı vardır.

"Konuk Yazar" bölümünde bu sayıda Sanat Tarihçisi Karolin Çakıcı konuk edilmiştir. Karolin Çakıcı Kilise mimarisi hakkında bir yazı kaleme almıştır. Devam eden "Sağlık" bölümünde ise Dr. Bülent Çitgez'in kaleme aldığı safra kesesi hastalıkları ile ilgili bir yazı mevcuttur.

"Süryanice" bölümünde ise çeşitli bitkilerin, yiyeceklerin, meyvelerin ve baharatların Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmektedir. Ayrıca "Yeni Keçiler" adlı Süryanice bir hikâye aktarılmaktadır. Devam eden "Bilim" bölümünde ise Betül Yerli tarafından kaleme alınan çevre bilinci ile ilgili bir yazı bulunmaktadır.

¹⁹⁷ a.e., s.37.

Elli ve elli birinci sayfalar arasında yer alan “Süryani Mutfağı” bölümünde bayram günleri yapılan özel Sütlaç, çörek ve lebeniye tarifleri Bakırköy Süryani Kadınlar Kolu tarafından verilmiştir.

“Kütüphane” bölümünde ise Süryanilikle ilgili kitap, albüm vb. tanıtımları yapılmaktadır. Bu sayıda “Kutsal İncil”, “Süryani Büyüklerinden İnciler”, “Bütün Yönleriyle Süryaniler” ve “İnanç Turizmi Günleri II” adlı kitap tanıtımları yapılmıştır. Devam eden “Süryoyo@Net” bölümünde ise Süryani Ortodoks E-magazin sitesi www.socdigest.org ve Kuzey Amerika Malankara Abraşiyesi resmi sitesi www.malankara.com'un tanıtımı yer almaktadır.¹⁹⁸

Elli altı ve elli yedinci sayfalarda yer alan “Basından” bölümünde ise Süryaniler ile ilgili yerel, ulusal vb. yayın organlarında yayınlanan haberlere yer verilmiştir. Bu sayıda İsveç’te Milli Eğitim Bakanı olan İbrahim Baylan ile ilgili haberler, Prens Charles’ın Mardin ziyareti haberleri ve Posta Gazetesi yazarı Mehmet Ali Birand’ın 9 Mart 2005 tarihli “Azınlıklardan Neden Korkuyoruz?” adlı yazısı bulunmaktadır.¹⁹⁹

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının çeşitli konularda kaleme aldıkları yazı ve şiirlere yer verilmiştir. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryani tarihi ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır.

“Dört Mevsim” bölümü altmış dört ve altmış sekizinci sayfalar arasında yer almaktadır. Süryani cemaati mensuplarının nikah, vaftiz ve vefat haberleri burada verilmiştir. Bölüm fotoğraflar ile desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Arka kapakta vefat eden Papaz Yusuf Gülçe’nin fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindikiler bölümü eklerde mevcuttur.

¹⁹⁸ a.e., s.52-55.

¹⁹⁹ a.e., s.56-57.

3.9. İdem Dergisi, Ekim 2005, Sayı 10*

İdem dergisinin onuncu sayısı Ekim 2005 tarihinde yayımlanmıştır. Onuncu sayı 82 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta ABD Başkanı George Bush'un dini liderlerle buluşmasından bir fotoğraf yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Onuncu sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Dosya
- Metropolitimizden
- Röportaj
- İz Bırakanlar
- Süryani Tarihi
- Geleneklerimiz İnançımız
- İçimizden
- Kültür Sanat
- Gezi
- Gezelim Görelim
- Konuk Yazar
- Geçmiş Zaman
- Sağlık

* İdem Dergisi 10. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XVII.

- Bilim
- Süryanice
- Yazıyorum
- Süryani Mutfağı
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Basın
- Dört Mevsim
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?
- Metropolitimizden (Süryanice)
- Editör (Süryanice)

Editörden bölümünde editörün başyazısı yer almaktadır. Bu sayıda editör derginin yeni açılan internet sitesini tanıtırken, dergiye getirilen yeniliklerden bahsetmektedir. Ayrıca hastalığı dolayısıyla almış olduğu mesajlardan dolayı teşekkür etmektedir.²⁰⁰

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler, tıp bayramı kutlamaları, İsveç parlamenterleri ziyareti, gençlik ayinleri, başkanlık ziyaretleri ve ABD Başkanı George Bush’un dini liderler ziyaretidir.²⁰¹

“Gündem” bölümünde ise Şam’da Süryani Ortodoks Kilisesi Üniversitesi’nin kuruluşu hakkında bilgiler ve 1. Hatay Antakya Medeniyetler Buluşmasında Mor Filüksinos Yusuf Çetin’in yapmış olduğu konuşma metni yer almaktadır. Devam eden “Dosya” bölümünde ise Kenan Altınışik’in kaleme aldığı Adıyaman’da bulunan Süryani Kilisesi ve Cemaati ile ilgili yazı ve Cercis Uncu’nun kaleme aldığı Adıyaman turu izlenimleri bulunmaktadır.

²⁰⁰ İdem Dergisi, Ekim 2005, Sayı 10, s.3.

²⁰¹ a.g.e., s.4-10.

Mor Filüksinos Yusuf Çetin'in kaleme aldığı "Kime Hizmet Edeceğinizi Bugün Seçin" adlı yazı "Metropolitimizden" bölümünde yer almaktadır. Devam eden "Röportaj" bölümünde ise Almanya Metropoliti Mor Diyonosios İsa Gürbüz ve Mardin Metropoliti Mor Filüksinos Saliba Özmen ile kendileri ve abraşiyeleri hakkında yapılan röportajlara yer verilmiştir.

"İz Bırakanlar" bölümünde bu sayıda Hindistan Süryani Kilisesi Kuruluşunda görev almış Mor Atanasios Paulus'un (1869-1953) hayatı ve çalışmaları yer almaktadır. Devam eden "Süryani Tarihi" bölümünde ise Fenikeliler hakkında bilgiler verilmektedir.

Otuz altı ve otuz yedinci sayfalarda yer alan "Geleneklerimiz – İncancımız" bölümünde Kilise içerisinde bulunan eşya ve işaretlerin anlamları yer almaktadır. Devam eden "İçimizden" bölümünde ise Rum cemaati mensubu olan Bayan Eli ile yapılan söyleşi bulunmaktadır.

"Kültür Sanat" bölümünde ise Metropolit Hanna Dolabani tarafından hazırlanan hikmet dergisi hakkında bilgiler verilmektedir. Devam eden "Gezi" bölümünde ise Can Şakarer tarafından kaleme alınan Diyarbakır'da bulunan Süryani cemaati ve kiliseleri hakkında bilgiler içeren yazı yer almaktadır. "Gezelim Görelim" bölümünde ise Turabdin Salah köyünde bulunan Salah Mor Yakup Manastırı hakkında bilgiler görülmektedir.

"Konuk Yazar" bölümünde bu sayıda Bankacılık ve Finans Doktora Öğrencisi Can Cılız konuk edilmiştir. Konuk yazar mortgage hakkında bilgiler içeren bir yazı kaleme almıştır. Devam eden "Geçmiş Zaman Olur Ki" bölümünde ise 1950'li yıllarda Diyarbakır'da yapılan Süryani etkinlikleri fotoğrafları paylaşılmıştır.

"Sağlık" bölümünde Dr. Ferdi Allaf'ın kaleme aldığı ortodontik tedavisi hakkında bilgiler içeren yazısı bulunmaktadır. Devam eden "Bilim" bölümünde ise kara delikler ile ilgili çalışma bulunmaktadır.

Sayının "Süryanice" bölümünde ise bakliyat çeşitleri ve kahvaltılık yiyeceklerinin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmiştir. Ayrıca "Bir Yoksul Cennet Bahçesinde" adlı Süryanice hikâye bulunmaktadır. Devam eden

“Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazmış oldukları yazı ve şiirler yer almaktadır.

Süryani Kilisesi Yeşilköy Kadınlar Kolu tarafından kaleme alınan “Süryani Mutfağı” bölümünde Kibe (İşkembe Dolması) tarifi verilmiştir.

“Kütüphane” bölümünde Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımları yer almaktadır. Bu sayıda “Saçılmış İnciler”, “Dini Yayınlar Kongresi” adlı kitaplar tanıtılırken “Kurkmo” adlı Mardin Süryani Ortodoks Metropolitliği Haber ve Kültür Dergisi ve Dr. Bedri Ayselî’nin “Mardin Türküleri” albümü tanıtımına yer verilmiştir.²⁰² Devam eden “Suryoyo@Net” bölümünde ise İdem Dergisi resmi sitesi www.reyono.net tanıtımı yapılmıştır.

“Basından” bölümünde Moskova’da düzenlenen “Dinler ve Barış” sempozyumu, Diyarbakırlı Süryanilerin Meryem Ana Kilisesi restorasyonu ve “1. Hatay Medeniyetler Buluşması” ile ilgili basında yer alan haberler yer almaktadır.²⁰³

Yetmiş iki ve yetmiş beşinci sayfalar arasında yer alan “Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, “Biliyor musunuz?”, Metropolitin ve editörün yazılarının Süryaniceleri ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Arka kapakta Öz Hikmet Dergisinin bir sayısı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.10. İdem Dergisi, Nisan 2006, Sayı 11-12*

İdem dergisinin on birinci ve on ikinci sayıları birlikte Nisan 2006 tarihinde yayımlanmıştır. On birinci ve on ikinci sayı 94 sayfadan oluşmaktadır.

²⁰² a.e., s.66-67.

²⁰³ a.e., s.70-71.

* İdem Dergisi 10-11. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XVIII.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta sarı font üzerine Mor Yuliyos İsa Çiçek ve Papaz Samuel Akyön'ün fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On birinci ve on ikinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Dosya
- Metropolitimizden
- Röportaj
- İz Bırakanlar
- Süryani Tarihi
- Geleneklerimiz İncamız
- İçimizden
- Kültür Sanat
- Gezi
- Geçmiş Zaman
- Konuk Yazar
- Sağlık
- Bilim
- Süryanice
- Yazıyorum
- Biliyor musunuz?
- Süryani Mutfağı
- Kütüphane

- Suryoyo@Net
- Basın
- Dört Mevsim
- Bulmaca
- Patriğimizin Oruç Mesajı (Süryanice)

Editörden bölümünde editörün başyazısı yer almaktadır. Yazısında editör dergi içerisindeki konulardan kesitler sunmuştur.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler, açılışlar, elçilik ziyaretleri, valilik ziyaretleri, başkanlık ziyaretleri ve gençlik kolu faaliyetleri olmuştur.²⁰⁴ Devamında Metropolitin diriliş bayramı mesajı bulunmaktadır.

“Gündem” bölümünde Süryani Patriği’nin büyük oruç mesajı, Vakıf Yönetim Kurulu Üyesi Truman Şakarer’in kaleme aldığı vakfın çalışmaları ile ilgili yazı, Adıyaman Kilisesi ruhanisi Raban Melki Ürek’in vaftiz hakkındaki yazısı, Papaz Esmer Bilge’nin kaleme aldığı bayram ile ilgili yazısı, Metropolit Mor Filüksinos Yusuf Çetin’in annesi vefatı ile almış olduğu taziyelere yönelik teşekkür yazısı, Orta Avrupa Metropolit Mor Yuliyos İsa Çiçek’in vefatı ve Papaz Samuel Akyön’ün vefatı yer almaktadır.²⁰⁵

Yirmi iki ve yirmi yedinci sayfalar arasında yer alan “Dosya” bölümünde Özkök ailesi tarafından restore edilen Mardin’de bulunan Mort Şmuni Kilisesi’nin restorasyonu ve kilise tarihçesi hakkında bilgiler yer almaktadır. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde Mor Filüksinos Yusuf Çetin’in İncil’den öğütler verdiği yazısı bulunmaktadır.

“Röportaj” bölümünde Süryani cemaati mensubu Münir Kilimci ile hayatı ve çalışmaları hakkında yapılan röportaj ve Dr. Zeynel Abidin ile hayatı, çalışmaları ve Süryaniler ile olan yakınlığı hakkında yapılan röportaja yer verilmiştir.

²⁰⁴ İdem Dergisi, Nisan 2006, Sayı 11-12, s.4-10.

²⁰⁵ a.e., s.11-21.

“İz Bırakanlar” bölümünde Süryani filozofu ve edebiyatçısı Samsatlı Lukianos’un (İ.S. 120-180) yaşamı ve eserleri yer almaktadır. Devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise bir önceki sayıda konu edinilen Fenikeliler yazısına devam edilmektedir.

Kırk sekiz ve kırk dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde bir önceki sayıda konu edinilen Kilise eşyaları ve simgeleri yazısının devamı yer almaktadır. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu Yeminli Mali Müşavir Levent Demirdağ ile hayatı ve çalışmaları üzerine yapılan söyleşi görülmektedir.

“Kültür Sanat” bölümünde Sara Tanoğlu tarafından kaleme alınan Mor Afrem’in eserleri ve yazı stili hakkındaki yazı ve Afrem Tanoğlu ile Elazığ ve kendisi hakkında yapılmış söyleşiye yer verilmiştir.

“Gezi” bölümünde İstanbul Süryani Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Sait Susin tarafından kaleme alınan Hindistan’da abraşiyeye ve kilise gezilerini içeren bir yazı bulunmaktadır. Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise 1940’lı yıllarda Diyarbakır’da bulunan Meryem Ana Kilisesi fotoğrafları yer almaktadır.

Altmış iki ve altmış üçüncü sayfalarda yer alan “Konuk Yazar” bölümünde bu sayıda Sema İlgin konuk edilmiştir. İlgin çipli kredi kartları hakkında bir yazı kaleme almıştır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Dr. Zeki Malgaz çocuklarda aşı uygulamaları hakkında bir yazı kaleme almıştır.

“Bilim” bölümünde Mesut Dönmez tarafından kaleme alınan taşınabilir bilgisayarlar ve kablosuz internet hakkında yazı bulunmaktadır.

Altmış sekiz ve yetmişinci sayfalar arasında yer alan “Süryanice” bölümünde akrabalık ilişkilerindeki isimlendirmeler Süryanice anlam, okunuş ve yazılışları ile birlikte verilmiştir. Ayrıca “Aslanın Savaşı” adlı hikâye Süryanice olarak verilmiştir.

“Yazıyorum” bölümü yetmiş bir ve yetmiş altıncı sayfalar arasında yer almaktadır. Bu bölümde Süryani mensubuna bağlı kişilerin çeşitli konularda yazdığı

yazılar ve şiirlere yer verilmiştir. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryani tarihi ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır.

Süryani cemaati Samatya Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan “Süryani Mutfağı” bölümünde mahlube ve harire (pekmez tatlısı) tarifleri yer almaktadır.

“Kütüphane” bölümünde Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımları verilmektedir. Bu sayıda “Beth Gazo”, “Bağdat okulu ve İslam Düşüncesindeki Yeri”, “Mort Şmuni ve Yedi Oğlu” ve “Fenikeliler” adlı kitap tanıtımları ile Bedri Ayseli'nin “Diyarbakır Küçeleri 2” albümünün tanıtımı verilmiştir.²⁰⁶

“Suryoyo@Net” bölümünde Passion filmi fan sitesi www.passion-movie.com ve Doğu Amerika Abraşiyesi gençlik kolları sitesi www.soayo.com'un tanıtımları yer almaktadır. Devam eden “Basından” bölümünde Süryaniler ile ilgili ulusal, yerel vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda Hürriyet Gazetesinin “Süryaniler Yasta”, Posta Gazetesinin “Türkiye’de Mutlu Hıristiyanlar” ve Vatan Gazetesinin terzi Muzaffer Çaha ile ilgili haberi bulunmaktadır.²⁰⁷

Seksen altı ve seksen sekizinci sayfalar arasında yer alan “Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, Patriğin oruç yazısının Süryanicesi ve “Sponsorlarımız” bölümü ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında dergi içerisinde bulunan fotoğraflardan seçmeler yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.11. İdem Dergisi, Kasım 2006, Sayı 13*

İdem dergisinin on üçüncü sayısı Kasım 2006 tarihinde yayımlanmıştır. On üçüncü sayı 86 sayfadan oluşmaktadır.

²⁰⁶ a.e., s.80-81.

²⁰⁷ a.e., s.84-85.

* İdem Dergisi 13. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XIX.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta mavi font üzerinde Süryani Patriği Moran Mor İğnatiyos I. Zekka İwas'ın fotoğrafı yer almaktadır. Fotoğrafın yanında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On üçüncü sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Geçmiş Zaman
- Gündem
- Dosya
- Metropolitimizden
- Röportaj
- İz Bırakanlar
- Süryani Tarihi
- Geleneklerimiz İnancımız
- İçimizden
- Kültür Sanat
- Gezi
- Gezelim Görelim
- Konuk Yazar
- Sağlık
- Bilim
- Yazıyorum
- Süryanice
- Biliyor musunuz?
- Süryani Mutfağı

- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Basın
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör Vakıf Yönetim Kurulu seçimlerinden, Tarlabası Kilisesi restorasyon çalışmalarından, Patriğin İstanbul ziyaretinden ve dergi içerisinde yer alan diğer konulardan bahsetmiştir.²⁰⁸

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler, Dr. Zeynel Abidin Erdem’e TBMM üstün hizmet ödülü töreni, Süryani Patriği Moran Mor İğnatyos I. Zekka İwas’ın İstanbul ziyareti, Patrik onuruna verilen çeşitli davetler, Tarlabası Meryem Ana Kilisesi’nin açılışı ve Metropolit Yusuf Çetin’in metropolit olarak resmedilişinin yirminci yıl dönümü etkinlikleri yer almaktadır.²⁰⁹ Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise 1960 ve 1970’li yıllardaki Elazığ, Mardin ve İstanbul’daki Süryaniler ile ilgili fotoğraflara yer verilmiştir.

On dört ve yirmi yedinci sayfalar arasında yer alan “Gündem” bölümünde İstanbul Abraşiyesi Metropoliti Mor Filüksinos Yusuf Çetin’in resmedilişinin yirminci yıldönümü kutlamaları, Kadıköy Gençlik Kolu Başkanı Yakup Özsezer’in kaleme aldığı Papaz Esmer Bilge’nin Horiiepiskoposluk rütbesine resmedilişi ile ilgili yazı, Horiiepiskopos Süleyman Yusuf Hınno Aarkahoyo’nun hayatı ile ilgili yazı, 11. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Yakup Tahincioğlu’nun kaleme aldığı yönetim kurulunun beş yıllık faaliyetleri hakkındaki yazı, Patrik tarafından yönetim kurulun üyelerine verilen nişan törenleri, Vakıf Yönetim Kurulu’nun kaleme aldığı Süryani deymi ile ilgili yazı, Cercis Uncu’nun kaleme aldığı Adıyaman Kilisesi turu

²⁰⁸ İdem Dergisi, Kasım 2006, Sayı 13, s.3.

²⁰⁹ a.g.e., s.4-12.

ile ilgili yazı ve Naim Dilmener'in kaleme aldığı yönetim kurulu eski başkanlarından Hanna Hıdırşah'ın vefatı üzerine yazı bulunmaktadır.

“Dosya” bölümünde ise 11. Dönem Yönetim Kurulu 2. Başkanı Kenan Altınışik'in kaleme aldığı Patriğin İstanbul ziyaretinden kesitler içeren bir yazıya yer verilmiştir. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise İsa Mesih'in nasıl ve neden göğe çıktığı ile ilgili anlatımlarını içeren Metropolit Yusuf Çetin'in yazısı yer almaktadır.

“Röportaj” bölümünde Antakya ve Tüm Doğu Patriği ve Evrensel Süryani Ortodoks Kilisesinin Genel Lideri Moran Mor İgnatios I. Zekka İwas ile yapılan röportajda, hayatı, çalışmaları ve İstanbul ziyareti hakkında bilgiler verilmektedir.

Otuz altı ve otuz dokuzuncu sayfalarda yer alan “İz Bırakanlar” bölümünde Kartacalı Komutan Hannibal'ın (İ.Ö. 247- İ.Ö. 218) hayatı, fetihleri ve yönetimi incelenmiştir. Devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise Kenanlılar hakkında bilgilere yer verilmiştir.

“Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde ise Kilisenin kutsal sırları içerisinden vaftiz hakkında bilgiler bulunmaktadır. Devam eden “İçimizden” bölümünde ise Ankara'da ikamet eden Süryani bilim adamı Prof. Dr. İşaya Üşür ile hayatı ve çalışmaları üzerine yapılan söyleşi görülmektedir.

Özcan Geçer'in kaleme aldığı “Kültür Sanat” bölümünde ise 25 yıl önce Hollanda'ya göç eden bir Süryani'nin TRT'ye gönderdiği bir mektupla başlayıp “Hasret Rüzgârları” adı ile kitaplaştırılan göç hikâyesi ile ilgili yazı bulunmaktadır. Devam eden “Gezi” bölümünde ise Dr. Sait Şirazi'nin kaleme aldığı Diyarbakır surları ile ilgili yazı yer almaktadır.

“Gezelim Görelim” bölümünde ise Midyat'ta bulunan Mor Gabriel Manastırı konu edilmiştir.

“Konuk Yazar” bölümünde bu sayıda Yönetmen Yardımcısı Selin Delioğlu konuk edilmiştir. Delioğlu Hollywood yönetmeni Steven Spielberg'in hayatı ve eserleri ile ilgili bir yazı kaleme almıştır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Dr.

Mariya Cılız tarafından kaleme alınan kalp krizi tanısında yeni yöntem bilgisayarlı tomografi hakkında bir yazı bulunmaktadır.

Altmış ve altmış ikinci sayfalar arasında yer alan “Bilim” bölümünde İstanbul Teknik Üniversitesi Makine ve Kontrol Mühendisliği 4. Sınıf öğrencisi Burak Demirel’in kaleme aldığı güneş panelli otomobiller ile ilgili bir yazıya yer verilmiştir. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konular hakkında yazdıkları yazılar yer almaktadır.

“Süryanice” bölümünde akrabalık ilişkilerindeki isimler Süryanice anlam, okunuş ve yazılışları ile birlikte verilmiştir. Ayrıca “Köpek ve Sahibinin Oğlu” adlı Süryanice hikâye bulunmaktadır. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır.

Yetmiş ve yetmiş birinci sayfalarda yer alan “Süryani Mutfağı” bölümünde Süryani Tarlabası Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan şembörek ve helhel tariflerine yer verilmiştir.

“Kütüphane” bölümünde Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımları yapılmaktadır. Bu sayıda “Eserleriyle Mor Afrem”, “Hasret Rüzgârları”, “Eski Mezopotamya Tarihi”, “Tarihte Mardin”, “Resametinin 20. Yılında Mor Filüksinos Yusuf Çetin” ve “Hannibal Roma Surlarında” kitaplarının tanıtımları yapılmıştır.²¹⁰

Süryanilik ile ilgili internet sitelerinin tanıtıldığı “Suryoyo@Net” bölümünde Paramula Metropolit Mor Grigorios Geversis’in anısına kurulan www.paramulathirumeni.com ve İsveç Süryani Ortodoks Abraşiyesi gençlik kollarının hazırlamış olduğu www.soku.org sitesinin tanıtımları yapılmıştır.

“Basından” bölümünde Süryaniler ile ilgili ulusal, yerel vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda Yeni Yol Gazetesinin 03 Temmuz 2006 tarihli “Süryaniler’in Adıyaman’daki Büyük Ayini”, Doğu Gazetesinin “Süryaniler Adıyaman’da Buluştu”, Gündem Gazetesinin 03 Temmuz 2006 tarihli “Adıyaman Farklı Dinlere Ev Sahipliğide Yapıyor”, Bugün Gazetesinin 03 Temmuz 2006 tarihli

²¹⁰ a.e., s.72-73.

“Süryani Metropoliti Yusuf Çetin: Ülkemizin AB’ye Girmesi İçin Dua Ediyoruz” adlı haberlere yer verilmiştir.²¹¹

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümüyle son bulmaktadır. Derginin arka kapağında yenilenen Tarlabası Meryem Ana Kilisesi’nin fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.12. İdem Dergisi, Haziran 2007, Sayı 14*

İdem dergisinin on dördüncü sayısı Haziran 2007 tarihinde yayımlanmıştır. On dördüncü sayı 82 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta mor font üzerinde Mor Grigorios Melki Ürek’in fotoğrafı ve İdem beş yaşında ibaresi yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On dördüncü sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Basın
- Dosya

²¹¹ a.e., s.76-79.

* İdem Dergisi 14. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XX.

- Metropolitimizden
- Röportaj
- Bilim
- İz Bırakanlar
- Süryani Tarihi
- Geleneklerimiz İnancımız
- Portre
- Gezelim Görelim
- Sağlık
- Yazıyorum
- Konuk Yazar
- Süryanice
- Biliyor musunuz?
- Süryani Mutfağı
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Dört Mevsim
- Bulmaca
- Dosya

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör Vakıf Yönetim Kurulu seçimleri sonuçlarından, Agos Gazetesi sahibi Hrant Dink'in öldürülüşü ve derginin sayfa düzeninde yapılan değişikliklerden bahsetmiştir.²¹²

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler, Çankaya Köşkü ziyareti, Papa 16. Benedict ziyareti, iftar ziyaretleri, valilik ziyaretleri ve gençlik kolları etkinlikleridir.²¹³

“Gündem” bölümü on dört ile yirmi ikinci sayfalar arasında yer almaktadır. Bu bölümde Yakup Bilge'nin kaleme aldığı babası Horiepiskopos Esmer Bilge'nin

²¹² İdem Dergisi, Haziran 2007, Sayı 14, s.3.

²¹³ a.g.e., s.4-13.

vefatı üzerine yazısı, 12. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu seçimi ve yönetim kurulunun tanıtılması yer almaktadır.

Yirmi üçüncü sayfada yer alan “Basından” bölümünde Süryaniler ile ilgili ulusal, yerel vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda “Süryaniler Mardin’de Buluştu”, “Süryani Ruhani Lider Mardin’de” ve Milliyet Gazetesi 11 Aralık 2006 tarihli “Süryaniler 4. Metropolit İçin Mardin’de Buluştu” adlı haberler bulunmaktadır.²¹⁴

“Dosya” bölümünde Adıyaman’a Metropolit olarak resmedilen Mor Grigorios Melki Ürek hakkında yazılar yer almaktadır. Ayrıca kendisinin kaleme aldığı teşekkür konuşmasına yer verilmiştir. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise Mor Filüksinos Yusuf Çetin’in İsa’nın adı hakkındaki yazısı yer almaktadır.

Otuz dört ve otuz sekizinci sayfalar arasında yer alan “Röportaj” bölümünde 12. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı seçene Kenan Altınışık ile kendisi ve vakıf hakkında yapılan röportaja yer verilmiştir. Devam eden “Bilim” bölümünde ise Kenan Uslan’ın kaleme aldığı genetik ile ilgili bir yazı vardır.

“İz Bırakanlar” bölümünde ise Doğu Mafiryani Mor Baseliyos II. Paulus’un hayatı, mafiryanlık günleri ve son zamanları hakkında bilgiler bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise Tadmur (Palmira) ve Tadmur Krallığı hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Bir önceki sayıda konu edilen Kilisenin kutsal sırlarının devam edildiği “Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde kutsal sırlardan “Murun” hakkında bilgiler bulunmaktadır.

“Portre” bölümünde ise Süryani cemaatine hizmetleri bulunan Sait Özkök ve Cebrail Akyön konu edilmiştir. Bu bölümde kişilerin çalışmaları, görevleri, aldıkları ödüller ve teşekkür yazıları vardır. Devam eden “Gezelim Görelim” bölümünde ise Nusaybin’de bulunan Mor Evgin Manastırı konu edilmiştir.

²¹⁴ a.e., s.23.

Elli altı ve elli yedinci sayfalar arasında yer alan ‘‘Sağlık’’ bölümünde ise Op. Dr. Cebrail Topparmak’ın kaleme aldığı tiroid bezi ve hastalıkları hakkındaki yazısı bulunmaktadır. Devam eden ‘‘Yazıyorum’’ bölümünde ise Süryani cemaatine mensup kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazı ve şiirlere yer verilmiştir.

‘‘Konuk Yazar’’ bölümünde bu sayıda Avukat Sabah Hiğbezmez konuk edilmiştir. Hiğbezmez tüketicilerin yasal hakları konusunda bir yazı kaleme almıştır. Devam eden ‘‘Süryanice’’ bölümünde ise çeşitli mesleklerin Süryanice okunuş, yazılış ve anlamları bulunmaktadır. Ayrıca ‘‘Kral ve oban’’ adlı Süryanice hikâye bulunmaktadır.

‘‘Biliyor musunuz?’’ bölümünde Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır. Devam eden ‘‘Süryani Mutfağı’’ bölümünde ise Süryani Kumkapı Kadınlar Kolunun hazırlamış olduğu daşışto dugarso ve davke hamige (krep) adlı yemeklere yer verilmiştir.

Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımlarının yer aldığı ‘‘Kütüphane’’ bölümünde ‘‘Saklı İncil’’, ‘‘Kaşgarlı Mor Abrohom’un Hayat Hikâyesi’’, ‘‘Geçmişten Günümüze Deyrulzafaran Manastırı’’ ve ‘‘Hür Doğdum Hür Yaşarım Ajda Pekkan’’ kitapları tanıtılmıştır.²¹⁵

‘‘Suryoyo@Net’’ bölümünde İsveç Gençlik Kolları sitesi www.soku.org ve Batı Amerika Abraşiyesi sitesi www.soc-wus.org sitelerinin tanıtımı yapılmıştır. Devam eden ‘‘Dört Mevsim’’ bölümünde ise Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi ‘‘Bulmaca’’, ‘‘Dosya’’ bölümünün Süryanicesi ve ‘‘Sponsorlarımız’’ bölümleriyle son bulmaktadır. Derginin arka kapağında vefat eden Hori episkopos Esmer Bilge’nin fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin n, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

²¹⁵ a.e., s.68-69.

3.13. İdem Dergisi, Kasım 2007, Sayı 15*

İdem dergisinin on beşinci sayısı Kasım 2007 tarihinde yayımlanmıştır. On beşinci sayı 74 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta kırmızı font üzerinde Hori episkopos Samuel Akdemir'in fotoğrafı yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On beşinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Basın
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj
- Bilim
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İnançımız
- Portre
- Gezelim Görelim
- Geçmiş Zaman Olur Ki
- Konuk Yazar
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Sağlık

* İdem Dergisi 15. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXI.

- Süryani Mutfağı
- Suryoyo@Net
- Süryanice
- Biliyor musunuz?
- Yazıyorum
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör derginin gecikmesi ile ilgili açıklama yaparken dergi içerisindeki konu başlıklarına değinmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; resmediliş törenleri, elçilik ziyaretleri, geziler ve ruhani toplantıları olmuştur.²¹⁶

“Gündem” bölümünde ise Yakup Özsezer’in kaleme aldığı Metropolit Yusuf Çetin’in 21. Resamet Yıldönümü resepsiyonu yazısı ve 12. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Kenan Altınışik’in inşaatlarla ilgili icraat raporu yer almaktadır.

Sayfa on dokuzda yer alan “Basından” bölümünde ulusal, yerel vb. basında çıkan Süryanilik ile ilgili haberlere yer verilmektedir. Bu sayıda Tercüman Gazetesi “Hemşehrilerimiz VIP Seyahat Ediyor”, Agos Gazetesi “Süryanilerin Kadim Dili Belgelele Konu Oldu” ve “ABD Başkonsolosu Deborah Jones’a Veda Yemeği” başlıklı haberler bulunmaktadır.²¹⁷

“Metropolitimizden” bölümünde Metropolit Yusuf Çetin İsa’nın görevi ve lakabının anlamları ile ilgili bir yazı kaleme almıştır. Devam eden “Dosya” bölümünde ise Prof. Dr. Ahmet Mete Işıkara’nın Moda ve Yeşilköy Kilise salonlarından yapmış olduğu depremle yaşamak ile ilgili konuşmalarının metnine yer verilmiştir.

²¹⁶ İdem Dergisi, Kasım 2007, Sayı 15, s.4-11.

²¹⁷ a.g.e., s.19.

Yirmi dört ve yirmi sekizinci sayfalar arasında yer alan “Röportaj” bölümünde Horiepiskopos Samuel Akdemir ile hayatı, anıları ve görevleri üzerine yapılan röportaj yer almaktadır.

İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Öğretim Görevlisi Dr. İlda Vergili'nin ilaç aktif maddeleri hakkındaki yazısı “Bilim” bölümünde yer almıştır.

“İz Bırakanlar” bölümünde yazar, filozof, diyakos, müzisyen ve şair Urfa'lı Bar Dayson'un (İ.S. 154-222) hayatı, öğretileri ve eserine yer verilmiştir. Devam eden “Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde ise Kilisenin kutsal sırlarının anlatımına devam edilmiştir. Bu sayıda Kutsal Kurbono (Kurbabn) sırrı ele alınmıştır.

Otuz sekiz ve kırk birinci sayfalar arasında yer alan “Portre” bölümünde İstanbul Abraşiyesinde beş dönem görev almış Edip Çimen'in hayatı, çalışmaları ve cemaate olan katkılarının anlatıldığı yazı bulunmaktadır.

“Gezelim Görelim” bölümünde Harabale köyü yakınlarında bulunan Mor Melke Manastırı konu edilmiştir. Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise 50'li ve 60'lı yıllarda Mardin'de bulunan Süryani cemaati etkinliklerinden fotoğraflar yer almaktadır.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde Editör Naim Dilmener “Bir Kalem Bir Defter” adlı yazısında 1962 yılında yaşamış olduğu anılardan bahsetmiştir.

Avukat Jale Tamşan'ın konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde 4 Eylül 2007 tarihinde İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde konuk edildiği sempozyumda azınlık hakları ile ilgili yapmış olduğu konuşmanın metni yer almaktadır. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise modacı Muzaffer Çaha'nın kaleme aldığı erkek giyimi ile ilgili yazısına yer verilmiştir.

Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımlarının yer aldığı “Kütüphane” bölümünde “Kültürümüzün Şafağı Babil”, “Midyat”, “Kültür Şehri Urfa”, “Saime

Hanım'ın Mutfağından Urfa Yemekleri” kitapları ile Mahmut Mardinli'nin “Habersizce Çekip Gittin” albümü tanıtılmıştır.²¹⁸

“Sağlık” bölümünde diş hekimi Can Dönmez'in kaleme aldığı estetik diş hekimliği hakkındaki yazısı bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Karaköy Kadınlar Kolu'nun hazırlamış olduğu kliçe ve kibebet yemekleri yer almaktadır.

“Suryoyo@Net” bölümünde Malankara Süryani Ortodoks Gençliği İncil çalışma bülteni sitesi www.ruho.org ve Doğu Mafiryani Mor Baseliyos II. Pavlus anısına hazırlanmış www.catholicose.org sitelerinin tanıtımı yapılmıştır.

Sayfa altmış iki ve altmış dördüncü sayfalarda yer alan “Süryanice” bölümünde çeşitli mesleklerin Süryanice okunuş, yazılış ve anlamları verilmiştir. Ayrıca “Kazlar ve Tilki” adlı Süryanice hikâye yer almaktadır. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryanilikle ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır.

“Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaatine mensup kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazı ve şiirlere yer verilmiştir. Devam eden “Dört Mevsim” bölümünde ise Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleriyle son bulmaktadır. Derginin arka kapağında Mor Melke Manastırı'nın fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.14. İdem Dergisi, Mayıs 2008, Sayı 16*

İdem dergisinin on altıncı sayısı Mayıs 2008 tarihinde yayımlanmıştır. On altıncı sayı 94 sayfadan oluşmaktadır.

²¹⁸ a.e., s.54-55.

* İdem Dergisi 16. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXII.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta mavi font üzerinde Papaz Fetrus Gülçe'nin fotoğrafı yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On altıncı sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Basın
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj
- Bilim
- Sağlık
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İnançımız
- Portre
- Gezi
- Süryanice
- Süryani Tarihi
- Konuk Yazar
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Geçmiş Zaman
- Suryoyo@Net
- Süryani Mutfağı
- Yazıyorum

- Biliyor musunuz?
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör yaz aylarında dergi okumak hakkında görüşlerini sıralarken kütüphane bölümünde yer alan kitaplar arasından birkaçı ile ilgili izlenimlerini sıralamıştır.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth ve eşinin İstanbul ziyareti, İngiltere Veliiaht Prensi Charles ve eşinin İstanbul ziyareti, Cumhurbaşkanlığı ziyareti, elçilik ziyaretleri, bayram ziyaretleri, resmedilişler ve gençlik kolları etkinlikleri yer almaktadır.²¹⁹

On iki ve yirmi sekizinci sayfalar arasında yer alan “Gündem” bölümünde, Patrik Zeka İwas’ın büyük oruç mesajı, Metropolit Yusuf Çetin’in bayram mesajı, Fetrus Gülçe’nin papaz resmedilişi, Aho (Sefer) Bilecan’ın rahip resmedilişi ve Yakup Tahincioğlu’nun kaleme aldığı Mardin hakkındaki yazılara yer verilmiştir.

“Basından” bölümünde ulusal, yerel vb. basında çıkan Süryanilik ile ilgili haberlere yer verilmektedir. Bu sayıda Sabah Gazetesi “Çöplükten Bir Dil Çıktı”, Vatan Gazetesi “Kraliçe Elizabeth Uçak Gemisinde Davet Verdi”, Sabah Gazetesinin “Charles’ın Ziyareti Farklı Dinleri Bir Araya Getirdi”, Hürriyet Gazetesinin “Kaçıranları Affetme Ayini” ve Takvim Gazetesinin “Prens Cami Gezdi” adlı haberlere yer verilmiştir.²²⁰

“Metropolitimizden” bölümünde Metropolit Yusuf Çetin sevinmek ve dua etmek ile ilgili bir yazı kaleme almıştır. Devam eden “Dosya” bölümünde ise Mali Müşavir Kenan Özşaho’nun kaleme aldığı sosyal güvenlik açıkları ile ilgili yazı bulunmaktadır.

²¹⁹ İdem Dergisi, Mayıs 2008, Sayı 16, s.4-11.

²²⁰ a.g.e., s.29-31.

Otuz sekiz ve kırk birinci sayfalar arasında yer alan “Röportaj” bölümünde Prof. Dr. İlber Ortaylı ile yapılan Süryaniler ve Süryanilik ile ilgili bir röportaja yer verilmiştir. Devam eden “Bilim” bölümünde ise Betül Yerli’nin kaleme aldığı deniz kirliliği hakkında bir yazı yer almaktadır.

“Sağlık” bölümünde Uzman Dr. Birgül Mete tarafından kaleme alınan viral hepatitler ve korunma hakkında bir yazı yer almaktadır.

“İz Bırakanlar” bölümünde mantık ve felsefe hocası Yahya İbn’Adi’in (893-974) hayatı, çalışmaları ve eserleri konu edilmiştir. Devam eden “Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde ise Kilisenin kutsal sırları anlatımına devam edilmiştir. Bu sayıda işlenen sır tövbe ve itiraftır.

Elli dört ve elli yedinci sayfalar arasında yer alan “Portre” bölümünde Süryani edebiyatçısı Naum Faik’in yeğeni Adnan Palakoğlu ile yapılan söyleşiye yer verilmiştir. Devam eden “Gezi” bölümünde ise Özcan Geçer’in kaleme aldığı “Yarına Bir Harf” belgeseli hakkında bir yazı bulunmaktadır. Belgesel Süryanice ile ilgilidir.

“Süryanice” bölümünde çeşitli mesleklerin Süryanice okunuş, yazılış ve anlamları verilmektedir. Ayrıca “Tilki ve Üzüm Salkımı” adlı Süryanice hikâye bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise Melisa Şirazi’nin kaleme aldığı Antik Mari Kenti konu edilmiştir.

Can Tümeni’nin konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde saç modası konu edilmiştir. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise Süryani Şarkıcı Feyruz’un hayatı, çalışmaları ve eserleri yer almaktadır.

Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımlarının yer aldığı “Kütüphane” bölümünde “Süryani Kilise Pederi Huroyo Esmer Bilge”, “La Fontenden Masallar”, “Kfarze (Altıntaş) Köyü Tarihçesi” ve “Harika Yaşam” adlı kitap tanıtımları yapılmıştır.²²¹ Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise 1940’lı yıllarda Diyarbakır’da Süryani gençlerinin yer aldığı fotoğrafa yer verilmiştir.

²²¹ a.e., s.72-73.

“Suryoyo@Net” bölümünde Süryanilik ile ilgili internet sitelerinin tanıtımı yapılmaktadır. Bu sayıda Malankara Süryani Pazar Okulu sitesi <http://mjssa.org/> ve Mor Gabriel Manastırı sitesi www.morgabriel.org sitelerinin tanıtımları yapılmıştır.

“Süryani Mutfağı” bölümünde Süryani Moda Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan kelle – paça, patlıcan dizme ve un helvası tarifleri bulunmaktadır. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazılar bulunmaktadır.

Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan test “Biliyor musunuz?” bölümünde yer almaktadır. Devam eden “Dört Mevsim” bölümünde ise Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, Patriğin mesajının Süryanicesi ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında Rahip Aho(Sefer) Bilecan’ın fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.15. İdem Dergisi, Şubat 2009, Sayı 17*

İdem dergisinin on yedinci sayısı Şubat 2009 tarihinde yayımlanmıştır. On yedinci sayı 80 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta beyaz font üzerinde Horiepiskopos Hanna Aykurt, Prof. Dr. Murat Dilmener ve Metropolit Yusuf Çetin’in fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinde konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

* İdem Dergisi 17. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXIII.

On yedinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İncamız
- Yazıyorum
- Portre
- Röportaj
- Gezelim Görelim
- Bilim
- Konuk Yazar
- Sağlık
- Biliyor musunuz?
- Süryani Mutfağı
- Süryanice
- Kültür Sanat
- Geçmiş Zaman
- Kütüphane
- Suryoyo@Net
- Basın
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör dergi kadrosu değişikliklerinden, yazım hatalarından ve gençlere olan destekten bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; resmediliş, sempozyum katılımları, elçilik ziyaretleri, Metropolit Yusuf Çetin’in İngilizce eğitimi için İngiltere’ye gitmesi, bayram ziyaretleri ve gençlik kolları faaliyetleri yer almaktadır.²²²

“Gündem” bölümünde Hori episkopos Hanna Aykurt’un resmedilişi verilmiştir. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise Metropolit Yusuf Çetin’in 23 Ocak 2009 tarihinde birlik duasında yapmış olduğu konuşma metni, metropolitin kaleme aldığı esenlik ile ilgili yazı ve bayram mesajı bulunmaktadır.

Sibel Çulcu tarafından kaleme alınan “Dosya” bölümünde Mardin’de bulunan Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi’nin restore edilmesi konu edilmiştir. Ayrıca Hori episkopos Gabriyel Akyüz Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi’nin tarihini kaleme almıştır.

Yirmi dört ve yirmi yedinci sayfalar arasında yer alan “İz Bırakanlar” bölümünde oftalmolojinin babası olarak atfedilen Huseyn B. İshak’ın (810-873) hayatı, çalışmaları ve eserlerine yer verilmiştir.

“Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde Kilisenin kutsal sırlarının anlatımına devam edilmiştir. Bu sayıda ruhanilik sırrı hakkında bilgiler yer almaktadır. Ayrıca yeni yıl duası verilmiştir. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konular hakkında yazdıkları yazı ve şiirler bulunmaktadır.

“Portre” bölümünde İstanbul Abraşiyesi’nin ilk kadın yönetim kurulu üyesi Maribel Mağzelcioğlu ile yapılan söyleşiye yer verilmiştir. Devam eden “Röportaj” bölümünde ise Prof. Dr. Murat Dilmener ile hayatı ve çalışmaları üzerine bir röportaj yer almaktadır.

Kırk iki ve kırk üçüncü sayfalar arasında yer alan “Gezelim Görelim” bölümünde Midyat’ta bulunan Mor Abrohom Manastırı’nın tarihçesi verilmiştir.

²²² İdem Dergisi, Şubat 2009, Sayı 17, s.4-11.

Devam eden “Bilim” bölümünde ise Big Bang deneyi ve Cern Laboratuvarı hakkında bilgiler vardır.

Can Nacar’ın konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde Nacar, 19. Yüzyılda Süryani köylülerinin toplumsal mücadelesini konu edinmiştir. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Dr. Sinharib Çitgez’in tarafından kaleme alınan böbrek taşı ve tedavisi hakkındaki yazı bulunmaktadır.

Süryanilikle ilgili on sorudan oluşan testin bulunduğu “Biliyor musunuz?” bölümü sayfa elli üçtedir. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde Süryani Moda Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan löziye (Bademli Ezmeli Kurabiye), analı – kızlı (Elazığ İçli Köftesi) ve yumurtalı pestil tariflerine yer verilmiştir.

“Süryanice” bölümünde çeşitli mesleklerin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmektedir. Ayrıca “Kral Midas’ın Hikâyesi” adlı Süryanice hikâye yer almaktadır. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise telkari sanatı ele alınmıştır.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde editörün Süryani cemaati mensubu Münir Gençoğlu hakkında ki yazısı bulunmaktadır. Ayrıca 1960’lardan Süryanilerin Mardin’de yapmış olduğu etkinliklerden fotoğraflara yer verilmiştir.

Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımlarının yer aldığı “Kütüphane” bölümünde “19. Yüzyılda Mardin Süryanileri”, “Süryani Kilisesinde Dua Vakitleri”, “Tarsuslu Elçi Pavlus” ve “İç Hastalıkları Cilt 1-2” kitaplarının tanıtımları yapılmıştır.²²³

“Suryoyo@Net” bölümünde Patriklerin Hindistan ziyaretlerinin bilgilerini içeren <http://syrianchurch.org> ve Malankara Süryani Ortodoks network’u <http://www.socmnet.org/> sitelerinin tanıtımları yapılmıştır.

“Basından” bölümünde ulusal, yerel vb. basında çıkan Süryanilik ile ilgili haberlere yer verilmektedir. Bu sayıda “Dualar AB’ye Girmek İçin”, “Dünya Süryanilerinin Adıyaman Buluşması”, “Dinleri Buluşturan İftar”, “AB’nin Gözü

²²³ a.g.e., s.64-65.

Midyat'taki Arazi Davalarında”, “Ayın İçin 5 bin Süryani Mardin’de” ve “Mor Gabriel’de Yaldo Kutlaması” adlı haberler yer almıştır.²²⁴

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında medrese pikniği, voleybol turnuvası ve kadınlar kolunun bulunduğu fotoğraflar yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.16. İdem Dergisi, Ekim 2009, Sayı 18*

İdem dergisinin on sekizinci sayısı Ekim 2009 tarihinde yayımlanmıştır. On sekizinci sayı 84 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta pudra font üzerinde Rum Patriği I. Bartholomeos ve Metropolit Yusuf Çetin’in birlikte fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On sekizinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- İz Bırakanlar

²²⁴ a.e., s.68-71.

* İdem Dergisi 18. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXIV.

- Geleneklerimiz İnançımız
- Portre
- Röportaj
- Dosya
- Konuk Yazar
- Bilim
- Sağlık
- Süryanice
- Kültür Sanat
- Biliyor musunuz?
- Geçmiş Zaman
- Kütüphane
- Bedri Ayseli
- Suryoyo@Net
- Süryani Mutfağı
- Yazıyorum
- Dört Mevsim
- Basın
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör 3G teknolojisinden ve dergi içerisinde yer alan konulardan bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; ABD Başkanı Obama ziyareti, elçilik ziyaretleri, başkanlık ziyaretleri, resmedilişler ve gençlik kolu etkinlikleridir.²²⁵

“Gündem” bölümünde İngiltere Kraliçesi’nden Metropolit Yusuf Çetin’e gönderilmiş teşekkür mektubu, Yakup Tahincioğlu’nun 15-17 Aralık 2003 tarihinde düzenlenen Uluslar arası Vakıflar Sempozyumu’nda yapmış olduğu konuşma metni

²²⁵ İdem Dergisi, Ekim 2009, Sayı 18, s.4-12.

ve Rum Patriği I. Bartholomeos'un katıldığı 24 Mayıs 2009 tarihli gençlik ayını konularına yer verilmiştir.

Yirmi ve yirmi birinci sayfalar arasında yer alan "Metropolitimizden" bölümünde Metropolit Yusuf Çetin kutsal kitap hakkında bir yazı kaleme almıştır. Devam eden "İz Bırakanlar" bölümünde ise Orta Avrupa'nın ilk metropoliti Mor Yuliyos İsa Çiçek'in (1942-2005) hayatı ve çalışmalarının yer aldığı yazı bulunmaktadır.

"Geleneklerimiz – İncamız" bölümünde Kilisenin kutsal sırları anlatımına devam edilmektedir. Bu sayıda evlilik sırrı konu edilmiştir. Devam eden "Portre" bölümünde ise İdem ekibinin Avukat Haluk Eldem ile yapmış oldukları bir söyleşi yer almaktadır.

9 Eylül Üniversitesi eski rektörü Prof Dr. Emin Alıcı "Röportaj" bölümünde konuk edilmiştir. Devam eden "Dosya" bölümünde ise Sosyolog Rita Değirmenci'nin kaleme aldığı gençlik sorunları ile ilgili bir yazı vardır.

İşletmeci Alper Gelin'in konuk edildiği "Konuk Yazar" bölümünde küresel kriz konu edilmiştir. Devam eden "Bilim" bölümünde ise Ceni Kantar'ın kaleme aldığı 3G hakkında bir yazı mevcuttur.

Kırk sekiz ve kırk dokuzuncu sayfalarda yer alan "Sağlık" bölümünde Radyolog Dr. Sibel Çağlar Atacan mamografi hakkında bilgiler vermiştir. Devam eden "Süryanice" bölümünde ise mekân adlarının Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmiştir. Ayrıca "Kelebek ve Karınca" adlı bir Süryanice hikâyeye vardır.

"Kültür Sanat" bölümünde Mişel Gürdal ile koleksiyon hakkında yapılmış söyleşi bulunmaktadır. Devam eden "Biliyor musunuz?" bölümünde ise Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır.

"Geçmiş Zaman Olur Ki" bölümünde 1965 yılında Patrik III. Yakup'un Diyarbakır ve Mardin ziyaretleri sırasında çekilmiş fotoğraflara yer verilmiştir.

Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımlarının yer aldığı "Kütüphane" bölümünde "Edessa'dan Urfa'ya", "Quintessence of Religious Doctrines (İncanın

Özü)”, “Ninovalı & Antakyalı Mor İshok” ve “Süryani Kilisesi’nde Dua Vakitleri” kitaplarının tanıtımları yapılmıştır.²²⁶ Ayrıca sanatçı Bedri Ayseli ile ilgili bir yazı bulunmaktadır.

“Suryoyo@Net” bölümünde Patrikhane Gençlik Organizasyonu sitesi www.melthodhaye.com ve Süryani Ortodoks Kilisesi ilahilerinin bulunduğu www.zmirotho.org sitelerinin tanıtımı yapılmıştır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Tarlabası Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan sırn ve kalburabastı yemeklerinin tarifi verilmiştir.

Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazı ve şiirler “Yazıyorum” bölümünde yer almaktadır. Devam eden “Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Yetmiş dört ve yetmiş dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Basından” bölümünde Süryanilik ile ilgili ulusal, yerel vb. basında çıkmış haberlere yer verilmektedir. Bu sayıda ABD Başkanı Obama ziyareti, Mor Gabriel Manastırı davası ve Medeniyetler İttifakı 2. Forumu ile ilgili haberler yer almaktadır.²²⁷

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında ABD Başkanı Obama ve cemaat liderlerinin birlikte fotoğrafı bulunmaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.17. İdem Dergisi, Nisan 2010, Sayı 19*

İdem dergisinin on dokuzuncu sayısı Nisan 2010 tarihinde yayımlanmıştır. On dokuzuncu sayı 84 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

²²⁶ a.g.e., s.58-59.

²²⁷ a.e., s.74-79.

* İdem Dergisi 19. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXV.

Ön kapakta açık mavi font üzerinde Metropolit Yusuf Çetin ve Vakıf Yönetim Kurulu üyelerinin Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ziyaretinden fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinde konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

On dokuzuncu sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İncamız
- Portre
- Röportaj
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Gezi
- Konuk Yazar
- Bilim
- Sağlık
- Geçmiş Zaman
- Suryoyo@Net
- Süryanice
- Yazıyorum
- Süryani Mutfağı
- Basın
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör Horiepiskopos Samuel Akdemir'in yeni kitabından ve dergi içerisinde yer alan konulardan bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ziyareti, elçilik ziyaretleri, iftar ziyaretleri, başkanlık ve bayram ziyaretleri ve gençlik kolları etkinlikleridir.²²⁸

“Gündem” bölümünde Vefat eden Horiepiskopos Petrus Ayn vefatı ve Süryanice hayatını anlatan yazı yer almaktadır. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise Metropolit Yusuf Çetin aile mutluluğu ile ilgili öğütler veren bir yazı kaleme almıştır.

Yirmi altı ve yirmi yedinci sayfalar arasında yer alan “Dosya” bölümünde Horiepiskopos Gabriyel Akyüz'ün kaleme aldığı Kılıtmara köyünde bulunan Ayn-II Batrak çeşmesi hakkında bilgiler içeren yazı bulunmaktadır. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise Mardin Metropoliti Mor Filüksinos Yuhanna Dolapönü'nün (1885-1969) hayatı, çalışmaları ve eserlerine yer verilmiştir.

“Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde Kilisen kutsal sırları konusuna devam edilmiştir. Bu sayıda hasta yağı (kandelo) işlenmiştir.

“Portre” bölümünde Süryani cemaati mensubu Fehmi Dönmez ile kendisi hakkında yapılan söyleşi bulunmaktadır. Devam eden “Röportaj” bölümünde ise Halep Metropoliti Mor Grigoriyos Hanna İbrahim ile yapılan kendisi ve çalışmaları hakkında röportaj vardır.

Emel Susin ve Melisa Susin'in kaleme aldığı “Kültür Sanat” bölümünde Lolita Asil ve sanatı konu edilmiştir. Devam eden “Kütüphane” bölümünde ise Süryanilik ile ilgili kitap tanıtımlarına yer verilmiştir. Bu sayıda “İstanbul

²²⁸ İdem Dergisi, Nisan 2010, Sayı 19, s.4-17.

Mozaiginde Süryaniler”, “Kardeş Bayramlar”, “Osmanlıda Etnik Yapı” ve “Affet Bizi Mardin” kitapları yer almaktadır.²²⁹

“Gezi” bölümünde Maribel Mağzalcioğlu’nun kaleme aldığı Kudüs gezisinden kesitler bulunmaktadır. Devam eden “Konuk Yazar” bölümünde ise IBM Türkiye Genel Müdür Yardımcısı Selim Taşo konuk edilmiştir. Yazar teknoloji ve değişim üzerine bir yazı kaleme almıştır.

Elli iki ve elli üçüncü sayfalar arasında yer alan “Bilim” bölümünde Edip Tahincioğlu’nun kaleme aldığı GDO’lu ürünler ile ilgili bir yazı bulunmaktadır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Nöroloji Uzmanı Dr. Özlem Uyanık tarafından kaleme alınan baş ağrıları ile ilgili yazıya yer verilmiştir.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde Sait Susin’in kaleme aldığı Süryani cemaati mensubu Bedikoğlu kardeşler hakkında bir yazı mevcuttur. Ayrıca cumhuriyetin ilk Süryani doktorlarının bulunduğu fotoğraflar verilmiştir.

“Suryoyo@Net” bölümünde Kaliforniya Mor Afrem Manastırı sitesi www.stephram.com ve Süryanice font ve programlarının bulunduğu www.syriac-resources.org sitelerinin tanıtımı yapılmıştır.

Yer ve mekânların Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları “Süryanice” bölümünde yer almaktadır. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazmış oldukları yazı ve şiirler bulunmaktadır.

“Süryani Mutfağı” bölümünde Süryani Samatya Kadınlar Kolu’nun hazırlamış olduğu kürdanlı patlıcan kebabı, ev baklavası ve marga tarifleri verilmiştir.

Yetmiş ve yetmiş üçüncü sayfalarda yer alan “Basından” bölümünde Süryaniler ile ilgili ulusal, yerel vb. basında yer alan haberlere yer verilmektedir. Bu

²²⁹ a.g.e., s.44-46.

sayıda Başbakan Erdoğan ziyareti ve başkanlık ziyaretleri haberleri yer almaktadır.²³⁰

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Biliyor musunuz?”, “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında Lolita Asil, cumhuriyetin ilk Süryani doktorları ve gençlik kolları etkinliklerinden fotoğraflar bulunmaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.18. İdem Dergisi, Haziran 2011, Sayı 20*

İdem dergisinin yirminci sayısı Haziran 2011 tarihinde yayımlanmıştır. Yirminci sayı 92 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta fıstık yeşili font üzerinde Patrik Zekka İwas, Metropolit Yusuf Çetin ve ruhani heyetin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ziyaretinden fotoğrafları yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirminci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya

²³⁰ a.e., s.70-73.

* İdem Dergisi 20. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXVI.

- Portre
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İnançımız
- Röportaj
- Geçmiş Zaman
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Konuk Yazar
- Sağlık
- Yazıyorum
- Süryani Mutfağı
- Suryoyo@Net
- Süryanice
- Dört Mevsim
- Bulmaca
- Biliyor musunuz?

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör Yakup Tahincioğlu'nun yeni kitabından ve dergi içerisinde yer alan konulardan bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık ziyaretleri, elçilik ziyaretleri, dinsel etkinlikler ve gençlik kolları etkinlikleridir.²³¹

“Gündem” bölümünde Sait Susin'in kaleme aldığı Papaz Rahip İbrahim Türker'in vefatı ile ilgili yazı bulunmaktadır. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise Metropolit Yusuf Çetin İsa sevgisi ile ilgili bir yazı kaleme almıştır.

Yirmi dört ve yirmi altıncı sayfalarda yer alan “Dosya” bölümünde Hori episkopos Gabriel Akyüz tarafından kaleme alınan Mardin'de bulunan Mor

²³¹ İdem Dergisi, Haziran 2011, Sayı 20, s.4-19.

Circis Kilisesi hakkında yazı vardır. Devam eden “Portre” bölümünde ise Sait Susin’in kaleme aldığı Dr. Zeynel Abidin Erdem ile kendisi ve Süryanilik hakkında yapılmış söyleşiye yer verilmiştir.

“Süryani Tarihi” bölümünde Kenan Altınışik tarafından kaleme alınan İ.Ö. 132- İ.S. 244 yılları arasında Urfa’da bulunan Osrohoene Aramı Krallığı hakkında bilgiler içeren bir yazı bulunmaktadır. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise Hıristiyanlığın ilk şehidi sayılan ve diyakosların başı olan Mor Stefanos’un hayatı yer almaktadır.

“Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde dua etmek konu edilmiştir. Ayrıca Daniel Begiç tarafından kaleme alınan Diriliş bayramı orucundan bir hafta önceki Pazar günü yapılan bir Süryani geleneği “Hano Hano Kritho” hakkında bilgiler içeren yazıya yer verilmiştir.

Kırk iki ve kırk beşinci sayfalar arasında yer alan “Röportaj” bölümünde Adıyaman Metropolit Mor Grigorios Melki Ürek konuk edilmiştir. Metropolit kendisi, hayatı ve çalışmaları ile ilgili bilgiler vermektedir. Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise İstanbul’un ilk Süryanilerden Manuk Tomris ve eşi ile hayatları, İstanbul’da ilk yılları ve o tarihlerde cemaat ile ilgili bilgilerin yer aldığı söyleşi bulunmaktadır.

“Kültür Sanat” bölümünde Besim Tahincioğlu’nun kaleme aldığı müzikli dua ve ilahiler ile ilgili bir yazı mevcuttur. Devam eden “Kütüphane” bölümünde ise “Tarihleri, Kültürleri ve İnançlarıyla 5500 Yıldır Bu Topraklarda Yaşayan Süryaniler”, “Turabdin’den Berriye’ye”, “Doğu’nun Işığı Abu’l Faraç” ve “Adıyaman Süryani Kadim Metropolitliği” kitapları ile Maribel Mağzelcioğlu’nun kaleme aldığı kitapların düzeni ile ilgili yazı yer almaktadır.²³²

Sait Susin’in konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde aile şirketleri ile ilgili bilgiler içeren bir yazı bulunmaktadır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Prof. Dr. Stefan Sacu göz hastalıklarında lazer kullanımı ile ilgili bilgiler vermektedir.

²³² a.g.e., s.54-58.

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazılar bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Bakırköy Kadınlar Kolu tarafından hazırlanmış yaprak tumo, dövmeç ve ikude tarifleri verilmiştir.

Kuzey ABD Abraşiyesi Pazar Okulları sitesi www.syriacsundayscholl.com ve Doğu ABD Abraşiyesi Mor Markos Kilisesi sitesi stmarkscathedral.us tanıtımı “Suryoyo@Net” bölümünde yapılmıştır.

“Süryanice” bölümünde yer ver mekânların Süryanice okunuş, yazılış ve anlamları verilmiştir. Devam eden “Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, “Biliyor musunuz?”, “Sponsorlarımız” bölümleri ve burs duyurusu ile son bulmaktadır. Arka kapakta Papaz Rahip İbrahim Türker, Adıyaman Metropoliti Melki Ürek ve Yakup Tahincioğlunun “Süryaniler” kitabının fotoğrafları yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.19. İdem Dergisi, Kasım 2011, Sayı 21*

İdem dergisinin yirmi birinci sayısı Kasım 2011 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi birinci sayı 92 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta gri font üzerine Metropolit Yusuf Çetin’in fotoğrafı ve İdem on yaşında ibaresi yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

* İdem Dergisi 21. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXVII.

Yirmi birinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Röportaj
- Dosya
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Biliyor musunuz?
- Geleneklerimiz İncamız
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Bilim
- Sağlık
- Konuk Yazar
- Geçmiş Zaman
- Süryanice
- Süryani Mutfağı
- Suryoyo@Net
- Basından
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör Metropolit Yusuf Çetin'in resmedilişinin 25. Yılı ve yapılacak yönetim kurulu seçimlerinden bahsetmiştir.

"Yaşamın Rengi" bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda

öne çıkan etkinlikler; Metropolit Yusuf Çetin'in resmedilişinin 25. Yıl dönümü, başkanlık ziyaretleri, bayram ziyaretleri ve gençlik kolları etkinliklerdir.²³³

“Gündem” bölümünde Metropolit Yusuf Çetin'in 25. Resmediliş yıl dönümü etkinlikleri çerçevesinde verilen Hilton Oteli resepsiyonu ve Yusuf Çetin'in teşekkür mektupları yer almaktadır. Ayrıca İstanbul Abraşiyesi ruhanilerinden Horiepiskopos Samuel Akdemir'in vefatı ve Adıyaman Metropolitlik binası açılışı konu edilmiştir.

Otuz iki ve kırk birinci sayfalar arasında yer alan “Röportaj” bölümünde Metropolit Yusuf Çetin ile 25. Yılı dolayısıyla yapılmış bir röportaj bulunmaktadır. Hayatı, çalışmaları ve abraşiyesi konu edilmiştir.

“Dosya” bölümünde Kenan Altınışik tarafından kaleme alınan İstanbul Metropolitliğinin devlet ve sivil toplum kuruluşları ile olan ilişkilerine dair yazı mevcuttur. Devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise Deyrulzafaran manastırı hakkında bilgiler verilmektedir.

“İz Bırakanlar” bölümünde filozof ve doğu mafıryanı Bar Ebroyo'nun (Abu'l Farac) hayatı, çalışmaları ve eserleri bulunmaktadır. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan test vardır.

Elli dört ve elli beşinci sayfalarında yer alan “Geleneklerimiz – İnancımız” bölümünde iradenin temeli olarak ithaf edilen oruç konusu işlenmiştir. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise Fehmi Tahincioğlu tarafından kaleme alınan Mardin'de bulunan Sakıp Sabancı Mardin Kent Müzesi hakkında yazı bulunmaktadır.

Süryanilik ile ilgili kitap, albüm vb. tanıtımlarının yer aldığı “Kütüphane” bölümünde İdem Dergisi'nin on yılına göz atılmıştır. Ayrıca “Resametinin 25. Yılında Mor Filüksinos Yusuf Çetin”, “Mardin”, “Mor Gabriel Manastırı”, “Gayrimüslim Mehmetçikler”, “Midyat'ta Etnik Gruplar”, “Süryanca Dil Bilgisi” ve

²³³ İdem Dergisi, Kasım 2011, Sayı 21, s.4-11.

“Horiepiskopos Aziz Günel’in Hatıratı” kitapları ile “Mor Filüksinos Yusuf Çetin 25. Resamet Yıldönümü” DVD’si tanıtımları yapılmıştır.²³⁴

“Bilim” bölümünde ham petrolün işlenmesi konu edilirken “Sağlık” bölümünde ise Psikolog Şenay İvecen’in kaleme aldığı ruh sağlığı ve psikoterapi hakkında bir yazı bulunmaktadır.

Jeofizik ve Matematik Mühendisi Serdar Demirel’in konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde yanardağ patlamaları ve çevreye olan etkileri incelenmiştir. Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise Mardin’de Süryanilerin sosyal hayatını gösteren fotoğraflar yer almıştır.

“Süryanice” bölümünde bazı eylem ve hareketlerin Süryanice anlam, okunuş ve yazılışları bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Kumkapı Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan davke dubibis (pekmezli krep) ve kurkskat tarifleri verilmiştir.

Mor Toma Süryani Ortodoks Kilisesi sitesi www.stsyriachurch.com ve Boston Aziz Basil Süryani Ortodoks Kilisesi sitesi www.stbasilsboston.org tanıtımları yapılmıştır.

“Basından” bölümünde Süryaniler ile ilgili ulusal, yerel vb. basında yer alan haberlere yer verilmektedir. Bu sayıda Azınlık Vakıfları Temsilcisi Laki Vingas’ın Adıyaman Metropolitlik binası açılışında yapmış olduğu konuşma ve Süryanilerin tarih kitaplarına tepkisi yer almıştır.²³⁵

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında merhum Horiepiskopos Samuel Akdemir’in fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

²³⁴ a.g.e., s.59-64.

²³⁵ a.e., s.82-83.

3.20. İdem Dergisi, Haziran 2012, Sayı 22*

İdem dergisinin yirmi ikinci sayısı Haziran 2012 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi ikinci sayı 100 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta kırmızı font üzerine 12 Şubat 2012 tarihinde düzenlenen “Sivil Toplumla Diyalog Toplantıları – 5” toplantısından ruhanilerin ve bakanların bulunduğu bir fotoğraf yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi ikinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İnancımız
- Geçmiş Zaman
- Gezelim – Görelim
- Yazıyorum
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Konuk Yazar

* İdem Dergisi 22. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXVIII.

- Bilim
- Sağlık
- Biliyor musunuz?
- Suryoyo@Net
- Süryanice
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör yönetim kurulu seçimlerinin sonuçlarından ve dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; “Sivil Toplumla Diyalog Toplantıları – 5”, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun metropolitlik ziyareti, bayram ziyaretleri, elçilik ziyaretleri ve gençlik kolları etkinlikleridir.²³⁶

“Gündem” bölümünde vakıftan kamuoyuna Süryani temsili ile ilgili bir duyuru bulunmaktadır. Duyuruda adları verilen dernek, vakıf vb. oluşumlar dışında çalışmalar içerisinde olan kurumlardan duyulan kaygılar dile getirilmiştir. 13. Vakıf Yönetim Kurulu seçimleri ve seçilen üyelerin tanıtıldığı bir yazı ve Adıyaman Mor Petrus Mor Pavlus Kilisesi’nde resmedilişi yapılan yeni rahip Nahir Akçay’ın tanıtımı yer almaktadır.

Otuz ve otuz ikinci sayfalarda yer alan “Metropolitimizden” bölümünde Metropolit Yusuf Çetin tanrıya güvenmek ile ilgili bir yazı kaleme almıştır. Ayrıca Metropolitin diriliş bayramı mesajı da bulunmaktadır.

“Dosya” bölümünde Yeminli Mali Müşavir Dr. Levent Demirdağ tarafından kaleme alınan yeni Türk ticaret kanunu hakkında bilgiler içeren bir yazıya yer

²³⁶ İdem Dergisi, Haziran 2012, Sayı 22, s.4-20.

verilmiştir. Devam eden “Röportaj” bölümünde ise 13. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu başkanlığına seçilen Sait Susin ile çalışmalarına ve planlarına dair röportaj yer almaktadır.

Kırk iki ve kırk beşinci sayfalar arasında yer alan “Süryani Tarihi” bölümünde İ.S. 3 – 7. Yüzyıllar arasında bulunan Gassaniler ve Gassani Krallığı hakkında bilgiler görülmektedir. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise Horiepiskopos Samuel Ezber’in (1913-1975) biyografisine yer verilmiştir.

“Portre” bölümünde Süryani cemaati gençlik kolları ve yönetim kurullarında görev almış Can Çelikbaş ile yapılan hayatı ve çalışmaları üzerine söyleşi bulunmaktadır.

“Geleneklerimiz – İncamız” bölümünde iradenin temeli olarak görülen oruç hakkında bilgilere yer verilmiştir. Devam eden “Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde ise 1960’lı yıllarda Mardin’de bulunan Süryani etkinliklerinden fotoğraflar görülmektedir.

Elli sekiz ve altmış ikinci bölümler arasında yer alan “Gezelim Görelim” bölümünde ise Diyarbakır şehri konu edilmiştir. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde ise Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazı ve şiirler bulunmaktadır.

“Kültür Sanat” bölümünde 21. Sanat yılında Lolita Asil yer alırken, basmacılık sanatının temsilcilerinden Süryani sanatçı Nasra Şimmeshindi ve basmacılık konu edilmiştir.

“Kütüphane” bölümünde “Kutsal Ayin Esnasında Söylenen Bazı Dua ve İlahiler”, “Süryani Mutfak Kültürü ve Yemekleri”, “Mezopotamya Mimarisinde Kutsal Mekânlar”, “Süryanilerin Tarihi” ve “Aziz Mor Evgin’in Yaşam Öyküsü” adlı kitapların tanıtımları yapılmıştır.²³⁷

İç Mimar ve Arkeolog Liana Yontan’ın konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde Yontan, iç mekân tasarımları yapılırken renklerin kullanımı üzerine bir

²³⁷ a.g.e., s.70-71.

yazı kaleme almıştır. Devam eden “Bilim” bölümünde ise Apple firmasının dünü ve bugünü hakkında bir yazı bulunmaktadır.

“Sağlık” bölümünde sinüzit hastalığının belirtileri, tanısı ve tedavi yöntemlerinin yer aldığı yazı mevcuttur. Devam eden “Biliyor musunuz?” bölümünde ise Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test yer almaktadır.

İngiltere Süryani Ortodoks Kilisesi sitesi www.syrianorthodoxchurch.net ve Amerika Mor Givergis Süryani Ortodoks Kilisesi sitesi saintgeorgechurchok.org sitesinin tanıtımı “Suryoyo@Net” bölümünde yapılmıştır.

“Süryanice” bölümünde bazı hareket ve eylemlerin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları yer almaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Yeşilköy Kadınlar Kolu’nun hazırlamış olduğu kueyset ve tel kadayıflı künefe tarifleri bulunmaktadır.

Seksen altı ve seksen dokuzuncu sayfalar arasında yer alan “Basından” bölümünde Süryanilikle ilgili yerel, ulusal vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda Milliyet Gazetesi’nin Süryani gazeteci ve araştırmacısı Yakup Bilge ile röportajı, Avrupa Birliği Bakanı Egemen Bağış’ın azınlıklarla buluşmasının yer aldığı haberler, Sabah Gazetesi 26 Mart 2012 tarihli “Dil Açılımı, Süryanice ile Devam Ediyor”, Agos Gazetesi 13 Nisan 2012 tarihli “Ermeni Toplumunu Sivil Meclis İstiyor” adlı haberler yer almaktadır.²³⁸

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında 13. Vakıf Yönetim Kurulu Üyelerinin birlikte fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

²³⁸ a.e., s.86-89.

3.21. İdem Dergisi, Ekim 2012, Sayı 23*

İdem dergisinin yirmi üçüncü sayısı Ekim 2012 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi üçüncü sayı 86 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta Metropolit Yusuf Çetin'in 26. Resmediliş yılı davetinden bir fotoğraf yer almaktadır. Fotoğrafın altında dergi içerisinden konu başlıkları sıralanmıştır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi üçüncü sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Röportaj
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Portre
- Geleneklerimiz İnançımız
- Geçmiş Zaman
- Gezelim – Görelim
- Gezi
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Konuk Yazar
- Bilim

* İdem Dergisi 23. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXIX.

- Sağlık
- Suryoyo@Net
- Süryanice
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Dört Mevsim
- Biliyor musunuz?
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; Cumhurbaşkanı'nın azınlık vakıfları temsilcilerini kabulü, iftar ziyaretleri, elçilik ziyaretleri, gençlik kolu etkinlikleri ve yönetim kurulunun Metropolit Yusuf Çetin'in 26. Resmediliş yıldönümü mesajı yer almaktadır.²³⁹

“Gündem” bölümünde Mardin'de bulunan Mor Gabriel Manastırı'nın Maliye Hazinesi ve Orman İdaresi ile olan davaları hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca Horiepiskopos Samuel Akdemir'in vefatının birinci yılı sebebiyle anılışı hakkında yazı ve Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Sait Susin'in 07 Ağustos 2012 tarihli Cemaat Vakıfları tarafından Ankara Gölbaşı'nda düzenlenen iftar yemeğindeki konuşma metni verilmiştir.

Tanrıyı tanımanın sadece sözle değil eylem de gerektiren bir davranış olduğu ile ilgili bir yazı Metropolit Yusuf Çetin tarafından “Metropolitimizden” bölümünde kaleme almıştır. Devam eden “Röportaj” bölümünde ise İsviçre ve Avusturya Metropolitleri Mor Diyonosios İsa Gürbüz ile hayatı ve abraşiyeleri hakkında yapılan röportaj bulunmaktadır.

Otuz ve otuz üçüncü sayfalar arasında yer alan “Süryani Tarihi” bölümünde Süryanilerin yazınsal tarihi hakkında bilgiler verilmiştir. Devam eden “İz Bırakanlar”

²³⁹ İdem Dergisi, Ekim 2012, Sayı 23, s.4-17.

bölümünde ise İstanbul Abraşiyesi'nde görev almış Papaz Davut Söğüt (1906-1986) anılmıştır.

“Portre” bölümünde Hollanda Mor Afrem Manastırı Müdürü Deyroyo Eliyo Öztaş ile hayatı ve çalışmaları üzerine bir söyleşi yapılmıştır. Devam eden “Geleneklerimiz – İncamız” bölümünde ise oruç hakkında bilgiler verilmeye devam edilmiştir.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde 1970 yıllarda Tarlabası Kilisesi salonunda düzenlenen oyunlardan çekilen fotoğraflara yer verilmiştir. Devam eden “Gezelim Görelim” bölümünde ise eski patriklik merkezlerinden Malatya ve içerisinde yer alan manastırlar hakkında bilgiler yer almaktadır.

Besim Tahincioğlu tarafından kaleme alınan “Gezi” bölümünde Elazığ'da bulunan Meryem Ana Kilisesi ziyareti ve Meryem Ana bayramı konu edilmiştir. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde Lübnanlı sanatçı Ghada Shbeir hakkında bilgiler içeren yazı ve Lolita Asil tarafından kaleme alınan Sakıp Sabancı Müzesi'nde düzenlenen Monet Sergisi hakkında bilgiler içeren yazı bulunmaktadır.

“Kütüphane” bölümünde “19. Yüzyılda Mardin Süryanileri” kitabının tanıtımı yapılmıştır. Devam eden “Konuk Yazar” bölümünde ise Stajyer Avukat Natali Koç 4+4+4 eğitim sistemi hakkında bilgiler vermiştir.

Altmış dört ve altmış beşinci sayfalar arasında yer alan “Bilim” bölümünde Higgs Bozonu hakkında bilgiler bulunmaktadır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Kadın ve Doğum Hastalıkları Uzmanı Dr. Flora Rüya Çitgez kısırlık hakkında bir yazı kaleme almıştır.

İstanbul – Ankara Süryani Ortodoks Metropolitiği sitesi www.suryanikadim.org sitesinin tanıtımı “Suryoyo@Net” bölümünde yapılmıştır. Devam eden “Süryanice” bölümünde ise hareket ve eylemlerin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmiştir.

Süryani Karaköy Kilisesi Kadınlar Kolu tarafından hazırlanmış irmik helvası ve yumurtalı çiğ köfte tarifleri “Süryani Mutfağı” bölümünde yer almaktadır.

“Basından” bölümünde Süryanilikle ilgili yerel, ulusal vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda Today’s Zaman Gazetesi “Aramean Community: Our Only Concern is Disappearance of Mother Tongue”, Cumhuriyet Gazetesi “Şişli’de Dinlerin Buluşması”, Star Gazetesi 8 Eylül 2012 tarihli “Kerbela’da Yaşanan Neyse Suriye’de Yaşanan da Odur”, Vatan Gazetesi 16 Ağustos 2012 tarihli “Azınlık Değilsiniz, Yabancı Dilde Eğitim Yapamazsınız”, Hürriyet Gazetesi 28 Temmuz 2012 “Azınlık Temsilcilerini İstanbul’da Ağırladı” adlı haberler ile Radikal Gazetesi yazarı Cengiz Çandar’ın kaleme aldığı “Süryanilere Dokunmayın” adlı köşe yazısı yer almaktadır.²⁴⁰

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan testin bulunduğu “Biliyor musunuz?”, “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında Mor Gabriel Manastırı’nın çan kulelerinin fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.22. İdem Dergisi, Haziran 2013, Sayı 24*

İdem dergisinin yirmi dördüncü sayısı Haziran 2013 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi dördüncü sayı 102 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta Metropolit Yusuf Çetin’in Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile İsveç ziyaretinden bir fotoğraf yer almaktadır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi dördüncü sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

²⁴⁰ a.g.e., s.74-77.

* İdem Dergisi 24. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXX.

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Portre
- Geleneklerimiz İnancımız
- Geçmiş Zaman
- Gezelim – Görelim
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Konuk Yazar
- Bilim
- Sağlık
- Süryanice
- Yazıyorum
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör Metropolit Yusuf Çetin'in Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile birlikte İsveç ziyaretinden ve dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda

öne çıkan etkinlikler; Cumhurbaşkanlığı ziyareti, bayram ziyaretleri, elçilik kabulleri, sivil toplum kuruluşları ziyaretleri ve gençlik kolları etkinlikleridir.²⁴¹

10-13 Mart 2013 tarihinde Cumhurbaşkanlığı heyetinin İsveç resmi ziyaretinde ilk kez bir Süryani din adamı heyet içerisinde yer almıştır. İsveç'te 150 bin civarı Süryani toplumu mensubu bulunmaktadır. Süryani milletvekilleri, futbol takımları, iki metropolitlik ve iki televizyon kanalı bulunmaktadır. Resmi ziyaret boyunca Metropolit Yusuf Çetin Cumhurbaşkanlığı heyeti ile birlikte İsveç'te temasta bulunmuşlardır. Üç gün boyunca süren ziyaret ile ilgili bilgiler "Gündem" bölümünde yer almaktadır. Ayrıca Papaz Mihail Töre'nin resmedilişi, Papaz Melke Akyüz'ün kutsal haç ile taltif edilmesi, Suriye'de yaşayan Süryaniler hakkında bilgiler, Yakup Tahincioğlu'nun vefatı ve İstanbul Abraşiyesi meslek gruplarının tanıtımı yapılmıştır.

"Metropolitimizden" bölümünde Metropolit Yusuf Çetin'in 20 Ocak 2013 tarihli Gençlik Ayininde yapmış olduğu konuşma metni yer almaktadır.

Raban Yuyagim Unval ve Rahip Aho Bileçen tarafından kaleme alınan "Dosya" bölümünde Aziz Mor Evgin'in yaşamı ve manastırı hakkında bilgiler verilmiştir. "Röportaj" bölümünde ise Fener Rum Patriği I. Bartholomeos ile özgeçmişi, çalışmaları ve Süryaniler hakkındaki görüşlerini içeren bir röportaj bulunmaktadır.

Kırk altı ve elli birinci sayfalarda yer alan "Süryani Tarihi" bölümünde İbrahim Susin 2. Yüzyıl'da kurulan ve dünyanın ilk ilahiyat fakültesi olan Urfa Okulu'nun son rektörü Öğretmen Narsay'ın (399-502) hayatı, çalışmaları ve eserleri ile ilgili bir yazı kaleme almıştır. Devam eden "İz Bırakanlar" bölümünde ise Şakir Alkan tarafından kaleme alınan Antakya Süryani Ortodoks Patriği Moran Mor İğnatius III. İlyas Şakir'in hayatı, çalışmaları ve eserleri anlatılmıştır.

"Portre" bölümünde Horiepiskopos Hanna Aykurt ile hayatı ve çalışmaları üzerine yapılan söyleşi bulunmaktadır. Devam eden "Geleneklerimiz – İnancımız" bölümünde ise Patrik I. Zekka İwas'ın büyük oruç önceki mesajı yer almaktadır.

²⁴¹ İdem Dergisi, Haziran 2013, Sayı 24, s.4-17.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde 1960’lı yıllarda faaliyet gösteren MED Derneği çalışmalarından fotoğraflara yer verilmiştir. Devam eden “Gezelim Görelim” bölümünde ise Truman Şakarer Moda Kilisesi’ndeki onarım çalışmaları hakkında bilgiler vermiştir.

Cemil Gezer tarafından kaleme alınan “Kültür Sanat” bölümünde İstanbul Abraşiyesi Süryani Folklor Grubu tanıtılmıştır. Devam eden “Kütüphane” bölümünde ise “Harika Yaşam – 2”, “Kutsal Ruhun Kavalı” ve “Çağımız Hıristiyan Müslüman Diyalog Önderleri” kitaplarının tanıtımı yapılmıştır.²⁴²

Tiyatro Oyuncusu Melissa Delioğlu’nun konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde tiyatro hakkında bilgiler yer almaktadır. Devam eden “Bilim” bölümünde ise alternatif enerji kaynakları konusu işlenmiştir.

Seksen iki ve seksen üçüncü sayfalar arasında yer alan “Sağlık” bölümünde Diş Hekimi Nebil Sezer ozon terapisi ile ilgili bilgiler vermiştir. Devam eden “Süryanice” bölümünde ise Süryanicenin temeli olan alfabe farklı yazı biçimleri ile birlikte verilmiştir.

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konular hakkında kaleme aldıkları yazılar bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Moda Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan burgulu baklava ve fırında kıbbe tarifleri yer almaktadır.

“Basından” bölümünde Süryanilikle ilgili yerel, ulusal vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda Haber Türk Gazetesi 13 Kasım 2012 tarihli “Tadında Bırakmak Lazım”, Haber Türk Gazetesi 11 Nisan 2013 tarihli “Suriyeli Süryani ve Kürtlere Midyat’ta Kamp Kuruluyor”, Radikal Gazetesi “Süryaniler Mabedini Bekliyor”, Radikal Gazetesi “Mor Gabriel’de Yasal Çözüm”, Radikal Gazetesi “Mor Gabriel’e Hızlı Formül” haberleri ile Yazar Hakan Çelik’in “Gül, Süryanilere Dönün Diyecek” adlı köşe yazısı bulunmaktadır.²⁴³

²⁴² a.g.e., s.74-75.

²⁴³ a.e., s.88-92.

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında Papaz Mihail Töre'nin resametinden bir fotoğraf yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.23. İdem Dergisi, Aralık 2013, Sayı 25*

İdem dergisinin yirmi beşinci sayısı Aralık 2013 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi beşinci sayı 102 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta siyah font üzerinde Suriye’de kimliği belirsiz kişiler tarafından kaçırılan Metropolit Mor Griogorios Yuhanon İbrahim ve Rum Ortodoks Metropolit Bulus Yazıcının fotoğrafı yer almaktadır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi beşinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar

* İdem Dergisi 25. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXXI.

- Portre
- Geleneklerimiz İnançımız
- Geçmiş Zaman
- Gezi
- Gezelim – Görelim
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Konuk Yazar
- Bilim
- Sağlık
- Süryanice
- Yazıyorum
- Suryoyo@Net
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Biliyor musunuz?
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; Köşk ziyareti, Bakanlık ziyaretleri, elçilik ziyaretleri, 1. Süryani Spor Festivali ve gençlik kolu etkinlikleridir²⁴⁴

“Gündem” bölümünde 7 – 9 Kasım 2013 tarihli Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın İsveç ziyaretinden notlar bulunmaktadır. Suriye’de kaçırılan Süryani Metropolit Mor Grigorios Yuhanon İbrahim ve Rum Ortodoks Metropolit Bulus Yazıcı hakkında yazı, Metropolit Yusuf Çetin’in bayram ve yeni yıl mesajı ve

²⁴⁴ İdem Dergisi, Aralık 2013, Sayı 25, s.2-15.

İstanbul Abraşiyesi Meslek Grupları'nın çalışmaları hakkında bilgilendirme yazısı bulunmaktadır.

23 Ocak 2011 tarihli gençlik ayininde Metropolit Yusuf Çetin'in yapmış olduğu konuşma metni "Metropolitimizden" bölümünde yer almaktadır. Devam eden "Dosya" bölümünde 13. Dönem Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı Sait Susin 1928 yılından bu yana ilk defa bir Süryani Okulu olarak Süryani Ana Okulu'nun açılma sürecini kaleme almıştır. Ayrıca Sait Susin, Lise 10. Sınıf Tarih dersi kitaplarında Süryaniler ile ilgili yanlış bilgilerin düzeltilmesi ile ilgili bir yazı daha kaleme almıştır.

"Röportaj" bölümünde Cemaat Vakıfları Temsilcisi Laki Vingas konuk edilmiştir.

"Süryani Tarihi" bölümünde 1965 yılında Etiyopya İmparatoru Hailie Sellasie'nin düzenlemiş olduğu Addis Ababa Konferansı ele alınmıştır. Konferans kiliseler arası işbirliği ve iletişimde yeni bir dönem başlatmıştır. Devam eden "İz Bırakanlar" bölümünde ise Süryani edebiyatçı Naum Faik'in yaşam öyküsü aktarılmıştır.

Kırk dört ve kırk yedinci sayfalar arasında yer alan "Portre" bölümünde İstanbul Abraşiyesi ruhanisi Papaz Melke Akyüz ile yapılan hayatı ve çalışmalarına dair söyleşi bulunmaktadır. Devam eden "Geleneklerimiz – İncamız" bölümünde ise haç yolu olarak bilinen İsa'nın haça gerilme cezası verildiği Antonya meydanından Gologota tepesine kadar yürütüldüğü Via Dolorosa yolu anlatılmıştır.

"Geçmiş Zaman Olur Ki" bölümünde Mardin Kırklar Kilisesi arşivinden fotoğraflara, Öz Hikmet Dergisi nüshalarına yer verilmiştir. Ayrıca Kenan Gürdal tarafından kaleme alınan Menderune (Loğ Taşı) ve Delikli Yüz Para hakkında bilgiler içeren bir yazı bulunmaktadır.

27 Nisan – 06 Mayıs 2013 tarihli Kudüs gezisi Semra Abacı tarafından "Gezi" bölümünde kaleme alınmıştır. Devam eden "Gezelim Görelim" bölümünde Midyat konu edilmiştir.

“Kültür Sanat” bölümünde 6 Haziran 2013 tarihinde düzenlenen 1. Süryani Kültür Festivali Cemil Gezer tarafından kaleme alınmıştır. Ayrıca Deyrulzafaran manastırına on yaşında bırakılmış, 76 yıldır annesini bekleyen Cercis Kaplan’ın hikâyesinin anlatıldığı “Misafir” belgeselinin ABD’de en iyi belgesel ödülüne laik görülmesi yer almaktadır.

“Kütüphane” bölümünde “Turabdin’de Bir Süryani Mihallemi Köyü Habsus”, “Aziz Avgin’in Yaşamı”, “Hayata Bir Yumruk” ve “Süryaniler” kitaplarının tanıtımı yapılmıştır.²⁴⁵

Makine Mühendisi İlyas Atacan’ın konuk edildiği “Konuk Yazar” bölümünde enerjiyi verimli kullanmak hakkında bir yazı kaleme alınmıştır. Devam eden “Bilim” bölümünde ise kaya gazı konusu incelenmiştir.

“Sağlık” bölümünde Aile Hekimi İlyas Afacan kolesterol hakkında bilgiler vermiştir. Devam eden “Süryanice” bölümünde ise bazı eşya ve araçların Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları yer almaktadır.

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda yazdıkları yazı ve şiirler bulunmaktadır. Devam eden “Suryoyo@Net” bölümünde ise Lübnan Süryani Kültür sitesi www.sawtelsuryoyo.com’un tanıtımı yapılmıştır.

Süryani Tarlabası Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan zeytinyağlı patlıcan çırtma, dolma ve bülle tatlısı tarifleri “Süryani Mutfağı” bölümünde verilmiştir.

“Basından” bölümünde Süryanilikle ilgili yerel, ulusal vb. basında yer alan haberler verilmektedir. Bu sayıda İstanbul Metropolitisi Yusuf Çetin’in gazeteci Mehmet Gündem’e verdiği 14 Ekim 2013 tarihli Milliyet Gazetesi’nde yer alan röportaj, 26 Temmuz 2013 tarihli Agos Gazetesi “Süryani Kilisesi ve Okulu İçin Mutlu Son Yakın”, 23 Eylül 2013 tarihli Taraf Gazetesi “Suriyeli Süryaniler Geri Dönmeyecek” haberleri ile Süryani vatandaşların polis olabileceği ile ilgili haberler ön plana çıkmıştır.²⁴⁶

²⁴⁵ a.g.e., s.64-65.

²⁴⁶ a.e., s.80-85.

Moda Süryani Kadim ve Assompsiyonist Latin Katolik Kilisesi hakkında 24. Sayıda iki bölüm halinde verilen yazının bir bütün olarak yeniden yayınlanması “Düzeltilme” bölümü adı altında verilmiştir.

Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test “Biliyor musunuz?” bölümünde yer almaktadır. Devam eden “Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, “Sponsorlarımız” bölümleri ve burs duyurusu ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında 1. Süryani Kültür Festivalinden bir fotoğraf yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.24. İdem Dergisi, Mayıs 2014, Sayı 26*

İdem dergisinin yirmi altıncı sayısı Mayıs 2014 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi altıncı sayı 106 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta siyah font üzerinde 21 Mart 2014 tarihinde vefat eden Süryani Patriği Moran Mor İğnatius I. Zakka İwas'ın fotoğrafı yer almaktadır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi altıncı sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden

* İdem Dergisi 26. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXXII.

- Dosya
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Portre
- Süryanice
- Geleneklerimiz İnancımız
- Gezi
- Gezelim – Görelim
- Geçmiş Zaman
- Kültür Sanat
- Kütüphane
- Konuk Yazar
- Bilim
- Sağlık
- Yazıyorum
- Suryoyo@Net
- Biliyor musunuz?
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör vefat eden Süryani Patriği, Süryani Anaokulu ve dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; elçilik ziyaretleri, sempozyumlar, başkanlık ziyaretleri, spor komitesi etkinlikleri, Patrik vefatı ile ilgili basın duyurusu ve gençlik kolları etkinlikleridir²⁴⁷

²⁴⁷ İdem Dergisi, Mayıs 2014, Sayı 26, s.2-20.

“Gündem” bölümünde 13. Dönem Süryani Kadim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Sait Susin tarafından kaleme alınan Süryani Patriği Zekka İwas’ın vefatı ile ilgili yazı, yeni patrik Moran Mor İgnatius Efram II. tanıtımı, kaçırılmalarının birinci yılında metropolitler için yapılan ayin, 86 yıl sonra açılan Süryani Anaokulu ve İstanbul Abraşiyesi Meslek Grupları çalışmaları hakkında bilgiler bulunmaktadır.

06 Nisan 2014 tarihli Patrik I. Zekka İwas’ın anma töreninde Metropolit Yusuf Çetin’in yapmış olduğu konuşma metni ve 17 Temmuz 2012 tarihinde Malta’da düzenlenen Uluslar arası Süryani Sempozyumunda Metropolit Yusuf Çetin’in yapmış olduğu konuşma metni “Metropolitimizden” bölümünde yer almaktadır.

“Dosya” bölümünde Yeminli Mali Müşavir Dr. Levent Demirdağ 01 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren Yeni Türk Ticaret Kanunu hakkında bilgiler vermiştir.

“Süryani Tarihi” bölümünde Kenan Altınışık tarafından kaleme alınan Mezopotamya’da yaşamış Şemsiler hakkında bir yazı bulunmaktadır. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise Süryani Doktor Michael De Bakey’in hayatı ve çalışmaları hakkında bilgiler vardır.

Elli dört ve elli sekizinci sayfalar arasında yer alan “Portre” bölümünde İstanbul Abraşiyesi Papazı Hanna Akgüç ile hayatı ve çalışmaları üzerine yapılan söyleşiye yer verilmiştir. Devam eden “Süryanice” bölümünde ise diriliş bayramından bir hafta öncesi anlamına gelen elem haftasında kutsal kitapta geçen kelimelerin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmiştir.

“Geleneklerimiz – İnançımız” bölümünde Hıristiyanlar için kutsal gün atfedilen Pazar gününün önemi anlatılmıştır. Devam eden “Gezi” bölümünde ise İsa’nın doğduğu Beytlehem kenti hakkında bilgiler yer almaktadır.

Rahip Aho Bileçen tarafından kaleme alınan “Gezelim Görelim” bölümünde Bileçen, başrahipliğini yaptığı Mor Yakup D’Karno Manastırı ve Aziz Mor Yakup hakkında bilgiler vermiştir.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde Kenan Gürdal dünden bugüne telefon’un hikâyesini anlatmıştır. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde ise Özcan Geçer “Zamanın Dışında / Gerçekliğin İçinde – Bahe” etkinliği hakkında bilgiler vermiştir.

“Kütüphane” bölümünde ise “Suruçlu Mor Yakup” kitabının tanıtımı yapılmıştır. Devam eden “Konuk Yazar” bölümünde ise Maria Tanoğlu tarafından sağlıklı beslenme ve obezite ile ilgili bir yazı kaleme alınmıştır.

İnşaat Mühendisi Yusuf Özkardeşler tarafından kaleme alınan “Bilim” bölümünde depremin inşaat mühendisliğindeki önemi hakkında yazı bulunmaktadır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Diş ve Çene Cerrahisi Uzmanı Levent Uslucan çene cerrahisi ve dental implant hakkında bilgiler içeren bir yazı kaleme almıştır.

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konular hakkında yazdıkları yazılar bulunmaktadır. Devam eden “Suryoyo@Net” bölümünde ise Süryani müzik sitesi www.syriacmusic.com’un tanıtımı yapılmıştır.

“Biliyor musunuz?” bölümünde Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test yer almaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Samatya Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan tahinli tatlı börek ve tepside mantarlı kıbbe tarifleri verilmiştir.

Süryaniler ile ilgili yerel, ulusal vb. basında çıkan haberlerin yer aldığı “Basından” bölümünde bu sayıda; Sabah Gazetesi 22 Mart 2014 tarihli “Süryani Patriği Mor İgnatius Almanya’da Öldü”, Yurt Gazetesi 23 Mart 2014 tarihli “Süryani Patriği Hayatını Kaybetti”, Gündem Gazetesi 23 Mart 2014 tarihli “Süryani Lider İwaz Yaşama Veda Etti”, Agos Gazetesi 28 Mart 2014 tarihli “Zor Zamanlarda Acı Bir Kayıp”, Taraf Gazetesi 27 Mart 2014 tarihli “Süryanilerin Patriği Yarın Defnedilecek”, 17 Nisan 2014 tarihli “Süryaniler Bayram Yapmayacaklar”, 18 Nisan 2014 tarihli “İstanbul Paskalya’ya Hazır”, 23 Nisan 2014 tarihli “Hiç Olmazsa

Cesetlerini Görelim”, Cumhuriyet Gazetesi 03 Nisan 2014 tarihli “Ve Bahe Annesine Kavuştu” haberleri yer almaktadır.²⁴⁸

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi burs duyurusu, “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında 86 yıl sonra açılan Süryani Anaokulu’nun fotoğrafı yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.25. İdem Dergisi, Kasım 2014, Sayı 27*

İdem dergisinin yirmi yedinci sayısı Kasım 2014 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi yedinci sayı 114 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta yeni Süryani Patriği Moran Mor İğnatius Efrem II. fotoğrafı yer almaktadır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi yedinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj

²⁴⁸ a.g.e., s.90-95.

* İdem Dergisi 27. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXXIII.

- Gezelim - Görelim
- Süryani Tarihi
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İnançımız
- Portre
- Gezi
- Kültür Sanat
- Konuk Yazar
- Suryoyo@Net
- Geçmiş Zaman
- Süryanice
- Kütüphane
- Bilim
- Sağlık
- Yazıyorum
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Biliyor musunuz?
- Dört Mevsim
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör yeni seçilen Patrikten, Abdurrahman Dilipak'ın Yeni Akit'te yer alan bir yazısından ve dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; başkanlık ziyaretleri, elçilik ziyaretleri, bayram ziyaretleri, İstanbul Abraşiyesi II. Spor ve Yaşam Festivali etkinlikleridir.²⁴⁹

“Gündem” bölümünde Moran Mor İğnatius Efrem II'nin 29 Mayıs 2014 tarihinde Şam'da yapılan patriklik resameti, Metropolit Yusuf Çetin'in 28. Resamet

²⁴⁹ İdem Dergisi, Kasım 2014, Sayı 27, s.2-21.

yıldönümü, Aho Bileçen'in kâhinlik resameti, İstanbul Abraşiyesi II. Süryani Kültür Festivali ve 2014 – 2015 eğitim yılında faaliyete geçen Süryani Kadim Anaokulu konuları işlenmiştir.

Metropolit Yusuf Çetin'in dünya üzerindeki sıkıntılar konulu yazısı "Metropolitimizden" bölümünde yer almaktadır. Devam eden "Dosya" bölümünde Yeminli Mali Müşavir Dr. Levent Demirdağ 25. Sayıda değindiği Yeni Türk Ticaret Kanunu hakkında bilgiler vermeye devam etmiştir.

"Röportaj" bölümünde Arjantin Metropolit Mor Chrysostomos Yuhanna Ghassali hayatı, görevi ve çalışmaları ile ilgili bir röportaj vermiştir. Devam eden "Gezelim Görelim" bölümünde ise Batman'da bulunan Mor Kuryakos Manastırı hakkında bilgiler yer almaktadır.

"Süryani Tarihi" bölümünde İ.S 300 – 602 yılları arasında güney Irak topraklarında hüküm süren Lahmiler ve Hira Krallığı hakkında bilgiler bulunmaktadır. Devam eden "İz Bırakanla" bölümünde ise Urfa Metropolit Mor Rabbula'nın (İ.S. 350 – 435) hayatı ve çalışmaları üzerine bir yazı mevcuttur.

Elli sekiz ve elli dokuzuncu sayfalar arasında yer alan "Geleneklerimiz – İnancımız" bölümünde On Emir konu edilmiştir. Bu sayıda On Emir'in ilk iki emri hakkında bilgiler verilmiştir. Devam eden "Portre" bölümünde ise İstanbul Abraşiyesi ruhanilerinden Papaz Fetrus Gülçe ile yapılan söyleşi bulunmaktadır.

Sait Susin'in kaleme aldığı "Gezi" bölümünde Yalova'da ikamet eden Iraklı Süryani göçmenler için 30 Ağustos 2014 tarihinde düzenlenen ayinden kesitler sunulmuştur. Devam eden "Kültür Sanat" bölümünde ise Besim Tahincioğlu tarafından kaleme alınan İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın düzenlediği 42. İstanbul Müzik Festivali'nde Süryani Mor Efrem'in şiirinden yola çıkılarak bestelenen senfoni hakkında bilgiler içeren yazı bulunmaktadır. Ayrıca Yakup Bilge modernleşme hareketleri sürecinde Süryanilerin eğitim ve matbaa alanında çalışmalarını anlatan bir yazı kaleme almıştır.

"Konuk Yazar" bölümünde Avukat Nuran Özdiler Elazığ'da bulunan Meryem Ana Kilisesi hakkında bilgiler vermiştir. Devam eden "Suryoyo@Net"

bölümünde ise Guatemala Metropolitliği resmi sitesi www.icergua.org'un tanıtımı yapılmıştır.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde Kenan Gürdal tarafından kaleme alınan teyp ve kayıt cihazlarının dünden bugüne gelişimi anlatılmıştır. Ayrıca Diyarbakır ve Mardin’den Süryani etkinliklerinin bulunduğu 1940’lı yıllardan fotoğraflar yer almaktadır.

“Süryanice” bölümünde günlük hayata kullanılan sözcük, dilek ve terimlerin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmiştir.

“Süryanilerde Felsefe”, “Süryani Kadim Metropolit Hanna Dolapönü” ve “Ermeni Kilisesi Işığında Süryaniler” adlı kitaplar “Kütüphane” bölümünde tanıtılmıştır.

Su ürünleri Mühendisi Betül Yerli “Bilim” bölümünde Marmara Denizi’nin coğrafik konumu, boğazları ve kirlenme nedenlerine dair bir yazı kaleme almıştır. Devam eden “Sağlık” bölümünde ise Eczacı Murat Turgut antibiyotikler hakkında bilgiler vermiştir.

“Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konular hakkında yazdıkları yazılar bulunmaktadır. Devam eden “Süryani Mutfağı” bölümünde ise Süryani Bakırköy Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan krimothe (lokma) ve satır kıymalı karışık dolma tarifleri verilmiştir.

“Basından” bölümünde bu sayıda; Haber Türk Gazetesi 29 Eylül 2014 tarihli Muhsin Kızılkaya’nın “Bir Halkın Adıdır Süryani” adlı yazısı, Hürses Gazetesi 19 Eylül 2014 tarihli “Süryaniler 86 YIL Sonra Okula Kavuştu”, Sabah Gazetesi “Süryaniler’in 86 Yıllık Okul Hasreti Sona Erdi”, Taraf Gazetesi “Taraf’ın Haberiyle Müfettiş Görevlendirildi” adlı haberler yer almıştır. Ayrıca Akit Gazetesi 04 Mayıs 2014 tarihli Abdurrahman Dilipak tarafından kaleme alınan “Ermeni Patrikhanesini Kim Kurdu” adlı köşe yazısı ve buna verilen cevap yazısı bulunmaktadır. Yazı Süryani patrikliği kuruluşu ile ilgilidir.²⁵⁰

²⁵⁰ a.g.e., s.92-97.

“Biliyor musunuz?” bölümünde Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır. Devam eden “Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir.

Dergi “Bulmaca”, “Duyurular” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında II. Süryani Kültür Festivalinden bir fotoğraf yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindekiler bölümü eklerde mevcuttur.

3.26. İdem Dergisi, Mayıs 2015, Sayı 28*

İdem dergisinin yirmi sekizinci sayısı Mayıs 2015 tarihinde yayımlanmıştır. Yirmi sekizinci sayı 94 sayfadan oluşmaktadır.

Kapak sayfasının sol üzerinde Türkçe idem ve sağ üzerinde ise Süryanice idem yazmaktadır. Üst idem yazılarının altında Sayının çıkış tarihi, sayı numarası ve ücretsiz ibaresi yer almaktadır.

Ön kapakta Mor Efrem Süryani Kadim Anaokulundan fotoğraflar yer almaktadır.

İkinci sayfada içindekiler bölümü ve derginin künyesi yer almaktadır.

Yirmi sekizinci sayının içindekiler bölümünde yer alan konu başlıkları şöyle sıralanmaktadır;

- Editörden
- Yaşamın Rengi
- Gündem
- Metropolitimizden
- Dosya
- Röportaj
- Gezelim - Görelim

* İdem Dergisi 28. Sayı ön, arka kapağı, içindekiler bölümü ve künyesi için bkz. Ek. XXXIV.

- Süryani Tarihi
- Suryoyo@Net
- İz Bırakanlar
- Geleneklerimiz İnancımız
- Kültür Sanat
- Konuk Yazar
- Süryanice
- Geçmiş Zaman
- Biliyor musunuz?
- Kütüphane
- Sağlık
- Bilim
- Süryani Mutfağı
- Basından
- Dört Mevsim
- Yazıyorum
- Bulmaca

Editörden bölümünde editörün başyazısı bulunmaktadır. Bu sayıda editör dergi içerisinde yer alan konu başlıklarından bahsetmiştir.

“Yaşamın Rengi” bölümünde Süryani kilisesi metropolitliği, vakıf yönetim kurulu ve cemaatin çeşitli etkinlikleri tarihsel süreç içerisinde verilmiştir. Bu sayıda öne çıkan etkinlikler; Cumhurbaşkanlığı daveti, Başbakanlık daveti, valilik ziyareti, elçilik ziyaretleri, bayram ziyaretleri ve gençlik kolları etkinlikleridir.²⁵¹

“Gündem” bölümünde Aziz Mor Efrem’in Süryani Anaokulunda anılması ve 21 Şubat Dünya Anadil Günü konuları işlenmiştir. Devam eden “Metropolitimizden” bölümünde ise Metropolit Yusuf Çetin hayatın nasıl geçirilmesi gerektiği ile ilgili bir yazı kaleme almıştır.

Otuz ve otuz üçüncü sayfalar arasında yer alan “Dosya” bölümünde İstanbul Abraşiyesi Evlilik Komitesi çalışmaları hakkında bilgiler verilmiştir.

²⁵¹ İdem Dergisi, Mayıs 2015, Sayı 28, s.2-23.

Orta Amerika Metropoliti Mor Yakup Eduardo Aguirre Oestman ile “Röportaj” bölümünde kendisi ve abraşiyesi hakkında yapılan röportaj yer almaktadır.

“Gezelim Görelim” bölümünde Arkeolog Lilyana İşleyen Midyat’ta bulunan Mor İzozoel Kilisesi hakkında bilgiler vermiştir. Devam eden “Süryani Tarihi” bölümünde ise Mezopotamya’da yaşamış Ugarit Krallığı konu edilmiştir.

Birleşik Arap Emirliklerinde bulunan Meryem Ana Süryani Katedrali sitesi www.stmarysshajah.com’un tanıtımı yapılmıştır. Devam eden “İz Bırakanlar” bölümünde ise İstanbul Abraşiyesi ruhanilerinden Horiepiskopos Abdullah Gabus (1865 – 1938) ve Rahip Cebrail Öğütçü (1908 – 1950) hakkında bilgiler bulunmaktadır.

“Geleneklerimiz – İnancımız” bölümünde On Emir’in iki emri konu edilmiştir. Devam eden “Kültür Sanat” bölümünde 25. Sanat yılını dolduran Sema Tahincioğlu ve “Organik İzler” adlı kişisel sergisi yer almaktadır.

Endüstri Mühendisi Somer Tahincioğlu “Konuk Yazar” bölümünde işletmelerde bütçeleme süreci ve önemi hakkında bir yazı kaleme almıştır. Devam eden “Süryanice” bölümünde ise günlük hayatta kullanılan bazı eşya ve varlık isimlerinin Süryanice okunuş, anlam ve yazılışları verilmiştir.

“Geçmiş Zaman Olur Ki” bölümünde Kenan Gürdal dünden bugüne paskalya bayramları geleneklerini kaleme almıştır. Ayrıca 1970’li yıllarda Mardin’de Süryani sporcuların fotoğrafları verilmiştir.

“Biliyor musunuz?” bölümünde Süryanilik ile ilgili on sorudan oluşan bir test bulunmaktadır.

“Kütüphane” bölümünde Süryanice İncil’deki dekoratif sanatların kapsamlı araştırılmasının yer aldığı “Le Lectionnaire De Dioscoros Theodoros” kitabı yazarı Ayda Kaplan ile kitap hakkında yapılan bir söyleşi bulunmaktadır. Ayrıca

“Geçmişten Günümüze Midyat ve Turabdin Süryanileri” ve “Şanlıurfa Yazıtları” kitaplarının tanıtımları yapılmıştır.²⁵²

Bel fıtığı ve kapalı fıtık ameliyatı hakkında bilgiler “Sağlık” bölümünde verilmiştir. Devam eden “Bilim” bölümünde ise big data teknolojisi hakkında bilgiler yer almaktadır.

Süryani Yeşilköy Kadınlar Kolu tarafından hazırlanan “Süryani Mutfağı” bölümünde mamül ve kitel yemeklerinin tarifi verilmiştir.

“Basından” bölümünde bu sayıda; Milliyet Gazetesi 27 Ocak 2015 tarihli “Tüm Sorunlarınızı Biz Sahipleneceğiz”, Yeni Şafak Gazetesi 03 Ocak 2015 tarihli “Vakıf Reformu”, Türkiye Gazetesi 27 Ocak 2015 tarihli “Gayrimüslim Açılımı”, Cumhuriyet Gazetesi 27 Ocak 2015 tarihli “Ötekileştiren Siyasete Hayır”, Yeni Şafak Gazetesi 27 Ocak 2015 tarihli “Hepimiz Büyük Bir Ailenin Parçasıyız”, Hürriyet Gazetesi 27 Ocak 2015 tarihli “İnanç Siyaseti İhanet”, Taraf Gazetesi 20 Nisan 2015 tarihli “Telkari Geleneği İçin Tehlike Çanları Çalıyor”, Cumhuriyet Gazetesi 03 Ocak 2015 tarihli “Yeşilyurt’ta Yeni Kilise Yapılacak” haberleri yer almaktadır.²⁵³

“Dört Mevsim” bölümünde Süryani cemaati mensuplarının nikâh, vaftiz ve vefat haberleri mevcuttur. Bu bölüm fotoğraflarla desteklenmiştir. Devam eden “Yazıyorum” bölümünde Süryani cemaati mensubu kişilerin çeşitli konularda kaleme aldıkları yazılar bulunmaktadır.

Dergi “Bulmaca” ve “Sponsorlarımız” bölümleri ile son bulmaktadır. Derginin arka kapağında Süryani çocuklarının geleneksel bahar pikniğinden fotoğraf yer almaktadır.

Derginin ön, arka kapağı ile künye ve içindikiler bölümü eklerde mevcuttur.

²⁵² a.g.e., s.66-68.

²⁵³ a.e., s.76-81.

SONUÇ

İktidar ile olan ilişkiler toplumların ilerlemesinde önemli bir yer tutmaktadır. Nitekim iktidar ile ilişki kurulurken aynı zamanda toplumun diğer kesimleri ile ilişki içerisinde olmak ve kendinizi anlatabilmek büyük önem arz etmektedir. Süryaniler, binlerce yıl boyunca Mezopotamya topraklarında büyük değişimler yaratmış bir toplumdur. Hıristiyanlığın evrensel bir hale gelmesine neden olmuş ve dünya kültürü oluşmasında büyük katkı vermişlerdir.

Özellikle Osmanlı İmparatorluğu zamanında ilk matbaa Yahudiler tarafından kurulmuştur. Devamında Rum ve Ermeniler matbaa kullanımına başlamışlardır. Bu topluluklar devamlı başkent içerisinde bulunmuş, iktidar ile iyi ilişkiler kurmuş ve özellikle Avrupa'daki yeni gelişmeleri takip etmişlerdir. Bu toplulukların matbaa ile tanışmaları 16. yüzyıla dayanırken Süryani toplumunun matbaa ile olan tanışıklığı ancak 19. yüzyıla dayanmaktadır. Patrik İngiltere ziyareti sırasında bir matbaa satın alarak Mardin'e götürmüştür. Güneydoğu bölgesinde uzun yıllar gerek kiliseye gerek devlete matbaa hizmet etmiştir.

Nitekim Süryaniler İstanbul'a yerleştikten sonra devlet ile direk iletişime geçebilmişlerdir. 19. yüzyıla kadar Ermeni Patrikliği üzerinden devlet ile irtibat kuran Süryaniler kendi nizamnamelerine 19. yüzyılda sahip olmuşlardır.

Milliyetçilik akımının yükselişe geçtiği dönemde toplumlar kendi milli duygularını uyandırmak amacı ile çeşitli yollara başvurmuşlardır. Bu yollardan bir tanesi de derneklerdir. 1908 yılında 2. Meşrutiyet'in ilan edilmesi ile birlikte tüm yurttaki bir özgürlük ortamı oluşmuştur. Bu dönemde Süryani aydınları da kendi toplumlarına değişen ortamı anlatmak amacı ile uğraşlara girişmişlerdir.

Bunun üzerine "intibah" derneği kurulmuştur. Daha sonra Süryani edebiyatı önde gelenlerinden Naum Faik derneğin hedefleri doğrultusunda çalışmalar yapar ve derneğin yayın ve bültenlerini hazırlar.

Kevkeb Şark gazetesi bu manada uyanış döneminin ilk temsilcisi olarak söylenebilir. Diyarbakır'da Süryanilerin kendi dillerinde çıkardıkları ilk gazetedir.

Anlamı doğunun yıldızıdır. 1910 yılında çıkartılmaya başlanmıştır. İlk sayısı 27 Nisan 1910 Çarşamba günü çıkmıştır. 15 günde bir çıkarılan gazete Süryani toplumunun tüm kesimlerine ulaşmış, itibar görmüş ve çok miktarda satılmıştır.

Kevkeb Şark'tan sonra yeterli seviyede bir basın oluşumu olmamıştır. Yapılan girişimler kilisenin faaliyetlerinin anlatıldığı bültenler ve dergiler ile sınırlı kalmıştır. Nitekim yıllardır İstanbul'da bir Süryani gazetesi bulunmamaktaydı. Süryanilerin sesi olarak Metropolitlik Dergisi İdem kullanılmaktadır.

2012 Mart ayında yayına başlayan Sabro Gazetesi, Türkiye'de Süryanilerin sorunlarını, ilgilerini ve taleplerini ortaya koymaya çalışmaktadır. Türkiye'de yayınlanan tek Süryanice/Türkçe gazete olan Sabro, Süryanileri tanıtmaya çalışırken, Süryanilere de diğer halkları tanıtmaya iddiasındadır. Sabro gazetesi; Süryanilerin ortak, eşit ve özgür bir yaşam için verdiği mücadelenin sesi olmaya çalışmaktadır.

Ancak Sabro Gazetesi kişisel çabalarla hazırlanılmış bir gazetedir. Kilise bu Gazete ile bir ilişkisi olmadığına dair bir basın açıklaması yapmıştır.

İdem Dergisi, 2001 yılında kurulmuştur. İstanbul Süryani Kadim Metropolitlik Haber ve Kültür dergisidir. Tamamen Süryani toplumu mensubu kişilerin gönüllü bir şekilde bir araya gelmeleri ile oluşmuştur. Yılda iki veya üç defa çıkmaktadır. Dergi her zaman bağış ve sponsor üzerinden çıkartılmaktadır.

Dergi içeriği itibariyle Süryani toplumuna yöneliktir. Gündelik hayattan bilime, sağlıktan Süryani tarihine kadar geniş bir çerçevede yayın yapmaya çalışmaktadır. Dergi tarih konusunu ele alırken daha önce derinlemesine incelenmemiş Mezopotamya uygarlıklarına ve Hristiyanlık tarihine öncelik vermektedir. Özellikle azizler, Mezopotamya'da bulunan manastırlar ve önemli Süryani bilim adamlarının konu edildiği görülmektedir.

Çalışan çekirdek kadronun dışında çeşitli konulara göre çeşitli akademik kariyeri olan kişilerden de yardım alındığı görülmektedir. Fakat gene burada da bu akademik kariyeri olan kişilerin Süryani toplumu mensubu kişiler olduğu görülmüştür.

Dergi yer verdiği konular ve bu konuların işlenişi bakımından hemen hemen bir ansiklopedi gibi görülmektedir. Birçok zel veya devlet kütüphanelerinde, Amerika dâhil birçok yurt dışı kütüphanelerde nüshaları bulunmaktadır.

Derginin birinci hedefi ve kendisine verilen görev, bir toplumu, bir cemaati her anlamda anlatmak ve tanıtılmaktır.

Dergi üstlendiği konum ve misyon itibari ile Türkiye'deki ve Dünyadaki diğer Süryanilerin ilgilendikleri konulara yer vermenin yanında bir nevi temsili yayın organı da olmuş durumdadır. Birçok konferans ve davetlere katılım talebi almaktadır. Fakat profesyonel bir kadronun olmayışı tüm bu konum ve misyon üzerinde yeterli cevabın verilememesine neden olmaktadır.

Dergi çıktığı günden bugüne kadar en iyi baskı kaliteleri kullanılarak kuşe kâğıda basılmıştır. Bunda kalıcı bir etki bırakmak ve koleksiyon oluşturulmak amacı ön planda tutulmuştur. Dergi 64 sayfanın altına hiç inmemiştir. Toplam 28 sayıdan oluşmaktadır ve yayın hayatına devam etmektedir.

Türkiye'de yaşayan her Süryani evine İdem dergisi girmektedir. Zaman içerisinde daha çok ülkeye daha çok eve ve daha çok kütüphaneye İdem'i ulaştırmak amaçlanmaktadır. Tirajı ortalama 2000 adettir fakat burada her aileye bir adet verildiği düşünülerek tirajın ortalama 8000 adet olduğu n görülmektedir.

12 kişinin çalıştığı İdem dergisinde her sayıda röportajlar yapılmasına dikkat edilmektedir. Bilimsel konular, sağlık bölümü ve kendi toplumlarının kendi iç düzenlerinde yaptıkları faaliyetler ön plana çıkmaktadır. lke içerisinde ve dışarisinde metropolitliğin ve vakıf yönetim kurulunun yapmış olduğu faaliyetler de yer almaktadır. Her sayıda çok fazla fotoğraf ve görselliğe yer verilmeye çalışılmakta ve görüntü yazı oranını ise o sayıdaki içerik belirlemektedir.

Derginin dağıtımını Pazar ayınlarından sonra ayın çıkışlarında yapılmaktadır. Kiliselerde ve Tarlabası merkez kilisesinde ulaşamayanlar için nüshaları bulunmaktadır. Ayrıca isteyen herkese ücretsiz bir şekilde kargo dâhil kilise yollamaktadır.

Dergi Süryanilerin devlet ile olan bağ ve ilişkilerini çok net olarak göstermektedir. Her sayıda vakfın ve metropolitliğin devlet ile olan görüşmeleri ön planda tutulmaktadır. Aynı zamanda toplumsal hayatta gerçekleştirdikleri faaliyetler'de tarihsel süreç içerisinde verilmektedir. Toplumsal ve siyasal hayatta Süryanilerin yeri İdem Dergisi'nde çok net bir şekilde gözükmektedir.

İstanbul Süryani Kadim Vakfı'nın bir basın bürosunun olmaması ve dergiyi hazırlayan kadronun profesyonel olmayışı bir eksiklik olarak görülmüştür. Bu yüzden derginin yayın aralığı uzamaktadır.

Dergi bir diğer eksikliği gelişen teknolojiye ayak uyduramamakta yaşamaktadır. Sosyal medya ve diğer teknoloji uygulamalarında dergi herhangi bir şekilde bulunmamaktadır.

Günümüzde diğer gayrimüslim toplulukların birçok gazete, dergi vb. yayınlar çıkardıkları görülmektedir. Süryaniler gelişen ve değişen dünya'da basının gücünü geç farketmişlerdir. Yapılan girişimler kişi bazında kalmış ve destek bulmamıştır. Kilise kendi kabuğu içerisinde bülten ve dergi yolları ile kendi iç toplumuna yönelik çalışmalar yapmakla yetinmiştir.

İdem Dergisi kendi toplumuna yönelik ihtiyaçlara cevap verebilmektedir. Her ne kadar yayın periyodu uzun olsa dahi Süryani toplumunun yaşamını göstermek açısından bir ayna görevi görmektedir. Ancak ulusal düzeyde Süryanilerin seslerini duyurabilmeleri misyonunu gözetmeye çalışabilmesi için çağın gereklerine ayak uydurması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Basılı ve Yazılı Kaynaklar

- Akgül, Hüseyin.: **Azınlık Kavramı: Azınlıklarla İlgili Düzenlemeler, Azınlık Kavramı ile ilgili Temel Sorunlar ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Azınlıklara Bakış**, İstanbul, Akademi Kitabevi, 2003.
- Akyüz, Gabriyel.: **Tüm Yönleriyle Süryaniler**, Mardin, Anadolu Ofset, 2005.
- Altınışik, Kenan.: **5500 Yılın Tanıkları Süryaniler**, 2. Bs., İstanbul, Matsis Matbaacılık, 2012.
- Atman, Sabri.: **Asurlar Süryaniler**, İstanbul, Kaynak Yayınları, 1997.
- Aydın, Cebrail.: **Tarihte Süryaniler**, İstanbul,1964.
- Barsavm, Efrem I.: **Saçılmış İnciler: Süryanilerin Yazınsal Tarihi**, Çev. Zeki Demir, İstanbul, Resim Ofset, 2005.
- Bayburt, Deniz.: "Türk Tarihinde Süryaniler", Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2009.
- Bokförlag, Bethil.: **Mezopotamya Uygarlığında Süryani Halkı**, İstanbul, Anadolu Ofset,2008.
- Bilge, Yakup.: **Geçmişten Günümüze Süryaniler**, 3.Bs. İstanbul, Zvi-Geyik Yayınları, 2001.
- Bülbül, Mustafa.: **Türkiye'nin Süryanileri**, İstanbul, Tasam Yayınları, 2005.
- Çavuşoğlu, Naz.: **Uluslar arası İnsan Hakları Hukukunda Azınlık Hakları**, İstanbul, Bilim Yayınları, 1999.

- Çelik, Mehmet.: **Süryani Tarihi (I)**, Ankara, Ayraç Yayınevi, 1996.
- Çıkkı, Murat Fuat.: **Naum Faik ve Süryani Rönesansı**, Haz. Mehmet Şimşek, İstanbul, Belge Yayınları, 2004.
- Demir, Zeki.: **Süryani Ortodoks Kilisesinde Dua Vakitleri**, 7. Bs., İstanbul, Anadolu Ofset, 2015.
- Dogan, Barsaumo Samoil.: **Zmırotho D-Cıto: U Qinotho Dqurobo Alohooyo**, Hollanda, (Yayıncısı Belirtilmemiş), 1999.
- Dolapönü, Hanna.: **Tarihte Mardin**, İstanbul, Hilal Matbaacılık, 1972.
- Doru, Nesim.: **Doğudan Batı'ya Köprü Süryaniler: Felsefe ve Çeviri Geleneği**, Ankara, Dipnot Yayınları, 2007.
- Duman, Kenan Evren.: "Türkiye'de Azınlık Basını ve Sorunları", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006.
- Durak, Nihat.: "İstanbul'un Kadim Süryanileri", **Turkish Studies: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, Volume 8/12, Ankara, 2013.
- Durak, Nihat.: "Süryaniler Açısından 451 Kadıköy Konsili", Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1993.
- Erdem, F. Hüsnü,
Bağlı, Mazhar.: "Modernleşme ve Ulus Devlet Olgusu Kıskaçında Azınlıklar Sorunu: Süryaniler", **Süryaniler ve Süryanilik**, C.III, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.

- Ergün, Ömer.: “Lozan’daki Azınlık Anlayışı ve Süryaniler”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.II, 2. Bs. Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.
- Günel, Aziz.: **Türk Süryaniler Tarihi**, Diyarbakır, (Yayıncısı Belirtilmemiş), 1970.
- Güler, Ali.: **Osmanlıdan Cumhuriyete Azınlıklar**, Ankara, Tamga Yayıncılık, 2000.
- İris, Muzaffer.: **Bütün Yönleriyle Süryaniler**, İstanbul, Ekol Yayıncılık, 2003.
- İstanbul ve Ankara Süryani Ortodoks Metropolitliği, **Kutsal Ayin Esnasında Söylenen Bazı Dua ve İlahiler**, İstanbul, (Yayıncısı Belirtilmemiş) 2012.
- Kılıç, Sadık Mete.: “Tarihsel Gelişimi İçinde Türkiye’de Azınlıklar ve Avrupa Birliği’nin Azınlıklar Konusunda Yaklaşımının Türkiye’ye Etkileri”, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır, 2007.
- Koluman, Aziz.: **Ortadoğu’da Süryanilik**, Ankara, Asam, 2001.
- Küçük, Zeynep Gül.: “Mardin ve Çevresinde Süryaniler”, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2008.
- Lapçinciyan, Teotoros.: **Baskı ve Harf Ermeni Matbaacılık Tarihi**, Çev. Sirvart Malhasyan, Arlet İncidüzen, İstanbul, Birzamanlar Yayıncılık, 2012.
- Luka İncili.

- Malik, Gorgis David.: **Süryanilerin Tarihi**, Çev. Vedii İlmen, İstanbul, Yaba Yayınları, 2012.
- Markos İncili.
- Morrison, Cecile.: **Bizans Dünyası**, Çev. Aslı Bilge, C.I., İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2014.
- Ocakçı, Güler.: “Süryaniliğin Dini Merkezi Deyru’z-zafaran”, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2010.
- Okutan, M. Çağatay.: **Tek Parti Döneminde Azınlık Politikaları**, 2.Bs., İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2009.
- Oran, Baskın.: **Türkiye’de Azınlıklar Kavramlar: Teori, Lozan, İç Mevzuat, İçtihat, Uygulama**, 6. Bs. İstanbul, İletişim Yayınları, 2010.
- Özcoşar, İbrahim.: **19. Yüzyılda Mardin Süryanileri**, İstanbul, Beyan Yayınları, 2008.
- Özcoşar, İbrahim.: “Süryani Kiliselerinde Eğitim”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.II, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.
- Özgen, Murat.: **Gazetecinin Etik Kimliği**, 3.Bs. İstanbul, Set-systems, 2006.
- Öztemiz, Mutay.: **II. Abdülhamit’ten Günümüze Süryaniler**, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2012.
- Öztürk, Levent.: “İslamiyet’in Yayıldığı Coğrafya’da Yaşayan Hıristiyanların Tarihine Genel Bir Bakış”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.I, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp

Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.

Resullerin İşleri.

Saraçlı, Murat.: **Avrupa Birliği ve Türkiye’de Azınlıklar**, Ankara, Lotus Yayınevi, 2007.

Sarı, Gökhan.: “Geçmişten Günümüze Süryaniler ve Süryanilerin Türkiye’ye etkileri: İdil Örneği”, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2011.

Sertoğlu, Midhat.: **Süryani Türklerinin Siyasi ve İctimai Tarihi**, İstanbul, Baha Matbaası, 1974.

Seyfeli, Canan.: ”Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslimlerin İdari Yapısı: Kilisesi Örneği”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.I, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.

Sungur, Suat.: “Medyada Temsil ve Hayali Bir Azınlık: Süryaniler”, **Azınlıklar ve Medya**, Haz. Suat Sungur, İstanbul, Derin Yayınları, 2014.

Şimşek, Mehmet.: “Süryani Kadim Ortodoks Kilisesi Patrikhane Nizamnamesi”, **Sbard**, Sayı. 6, 2005.

Şimşek, Mehmet.: “Şark Yıldızı Gazetesi”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.IV, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.

Tahincioğlu, Yakup.: **Tarihleri, Kültürleri ve İnançlarıyla 5500 Yıldır Bu Topraklarda Yaşayan Süryaniler**, 11.Bs. İstanbul, Butik Yayıncılık, 2011.

- Taşğın, Ahmet.: “Öz Hikmet Dergisi”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.IV, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.
- Taşğın, Ahmet.: “Süryani Kadim Ortodoks Kilisesinde Yenileşme Çabaları: Deyru’lzaferan Manastırında Patriklik Matbaası”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.IV, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.
- Tezokur, M. Hadi.: “Süryanilerde Namaz”, **Süryaniler ve Süryanilik**, C.I, 2. Bs., Haz. Ahmet Taşğın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli, Ankara, Orient Yayınları, 2010.
- Ürer, Levent.: **Azınlıklar ve Lozan Tartışmaları**, İstanbul, Derin Yayınları, 2003.
- Üstel, Füsün.: “Ulusal Devlet ve Etnik Azınlıklar”, **Birikim**, No:73, Mayıs 1995.
- Yonan, Gabriele.: **Asur Soykırımı Unutulan Bir Holocaust**, Çev. Erol Sever, İstanbul, Sistem Ofset, 1996.
- Yuhanna İncili.

Elektronik Kaynakça

(Çevrimiçi):<http://suryanikadim.org/patrik.aspx>, 10 Aralık 2015.

(Çevrimiçi): <http://suryanikadim.org/metropolit.aspx>, 10 Aralık 2015.

(Çevrimiçi):https://www.tbmm.gov.tr/kultursanat/yayinlar/yayin001/001_00_005.pdf, 16 Aralık 2015.

(Çevrimiçi):http://sam.baskent.edu.tr/belge/Lozan_TR.pdf, 18 Aralık 2015.

Nilay Vardar, “Süryanilerin Umudu "Sabro" Çıktı”, **Bianet**, 13 Mart 2012, (Çevrimiçi) <http://www.bianet.org/bianet/azinliklar/136898-suryanilerin-umudu-sabro-cikti>, 21 Aralık 1015.

Görüşme Kaynakça

Akgüç, David.: **İdem Üzerine Görüşme**, İstanbul, Ekim 2015.

İdem Dergisi Koleksiyonu

İdem Dergisi, Mayıs 2002, Sayı 1

İdem Dergisi, Eylül 2002, Sayı 2

İdem Dergisi, Ocak 2003, Sayı 3

İdem Dergisi, Nisan 2003, Sayı 4

İdem Dergisi, Ekim 2003, Sayı 5

İdem Dergisi, Mart 2004, Sayı 6

İdem Dergisi, Kasım 2004, Sayı 7-8

İdem Dergisi, Nisan 2005, Sayı 9

İdem Dergisi, Ekim 2005, Sayı 10

İdem Dergisi, Nisan 2006, Sayı 11-12

İdem Dergisi, Kasım 2006, Sayı 13

İdem Dergisi, Haziran 2007, Sayı 14

İdem Dergisi, Kasım 2007, Sayı 15

İdem Dergisi, Mayıs 2008, Sayı 16

İdem Dergisi, Şubat 2009, Sayı 17

İdem Dergisi, Ekim 2009, Sayı 18

İdem Dergisi, Nisan 2010, Sayı 19

İdem Dergisi, Haziran 2011, Sayı 20

İdem Dergisi, Kasım 2011, Sayı 21

İdem Dergisi, Haziran 2012, Sayı 22

İdem Dergisi, Ekim 2012, Sayı 23

İdem Dergisi, Haziran 2013, Sayı 24

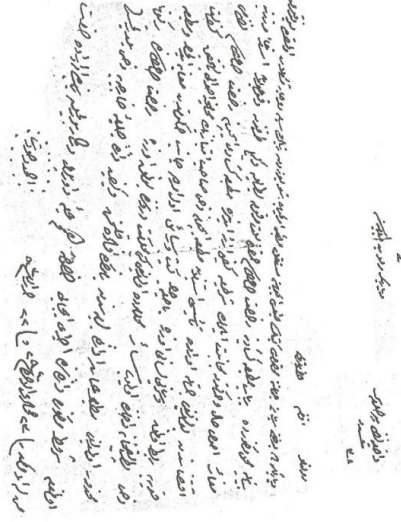
İdem Dergisi, Aralık 2013, Sayı 25

İdem Dergisi, Mayıs 2014, Sayı 26

İdem Dergisi, Kasım 2014, Sayı 27

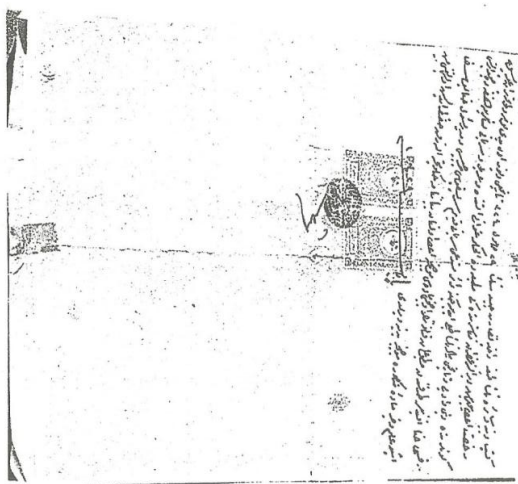
İdem Dergisi, Mayıs 2015, Sayı 28

EKLER EK I

Handwritten manuscript page with Ottoman Turkish text. The text is written in a cursive script. There is a red seal on the right side of the page. The text is arranged in several lines, with some lines starting with a large initial letter. The paper appears aged and slightly yellowed.

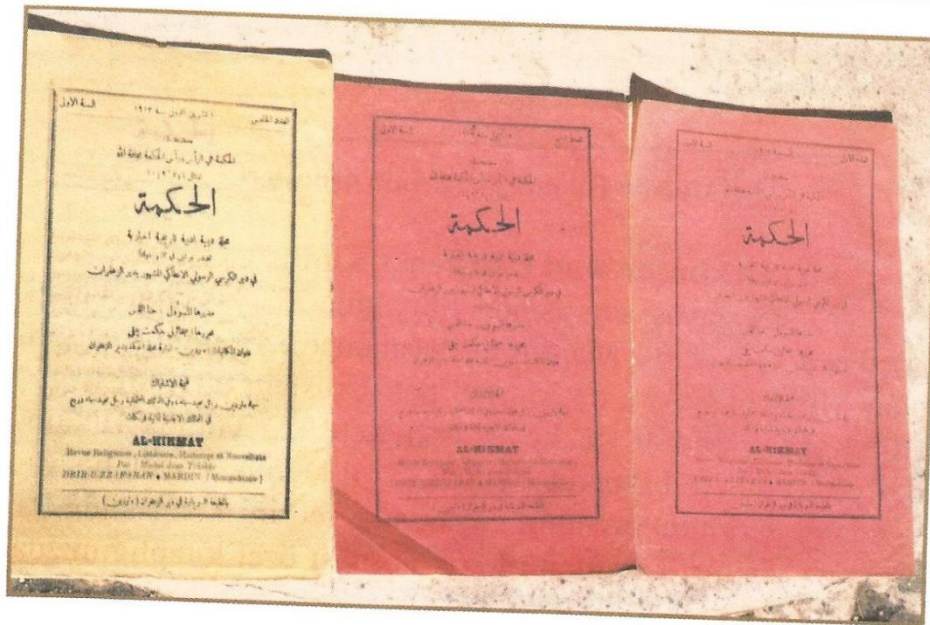
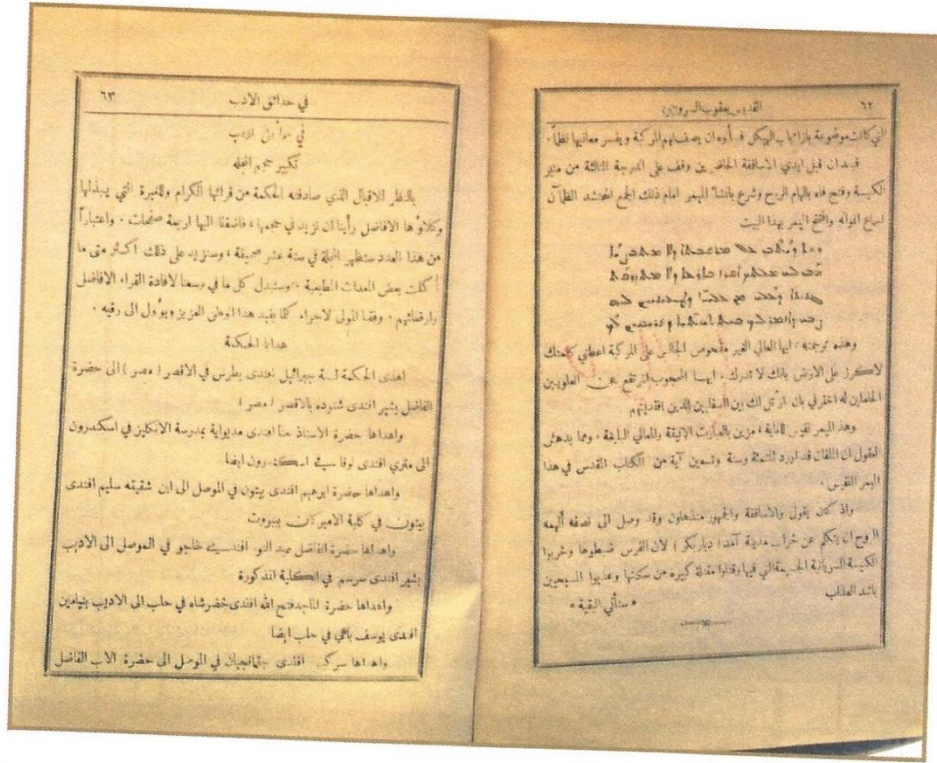
Belgenin türü: Deynülzafaran'ın İktidat Mahkemesi çalışması izni
Tarih: 23 Temmuz/1294/1877 ve 22 Haziran/1293/1876
Dönem: Abdülaziz I. (1861-1876), Mirat V. (1876) ve Abdülhamid I. (1876-1909)
Konu: Deynülzafaran Manastır'ındaki Süryani Mahkemesi vakfına izin, İçişleri Bakanlığının verilişiştir.

Handwritten manuscript page with Ottoman Turkish text. The text is written in a cursive script. There is a red seal on the right side of the page. The text is arranged in several lines, with some lines starting with a large initial letter. The paper appears aged and slightly yellowed.

Belgenin türü: Deynülzafaran'daki Marbaanın Ruhsatnamesi
Tarih: 1329/1911
Dönem: Mehmed V. Resad (1909-1918)
Konu: 29 Eylül 1324/1906 tarihinde ve 117 numarda kayıtlı olan Deynülzafaran Manastırında tesis edilmiş İman Marbaada dini kitapların basılması için İçişleri Bakanlığından izin verilirken, bu sefer Süryani ve Arapça dilleriyle dini, edebi ve tarihi mektuplarının de basılmasına izin verilmiştir.
Müraعات eden Metropolit Cereis ve müddir Hanna Yusufur.

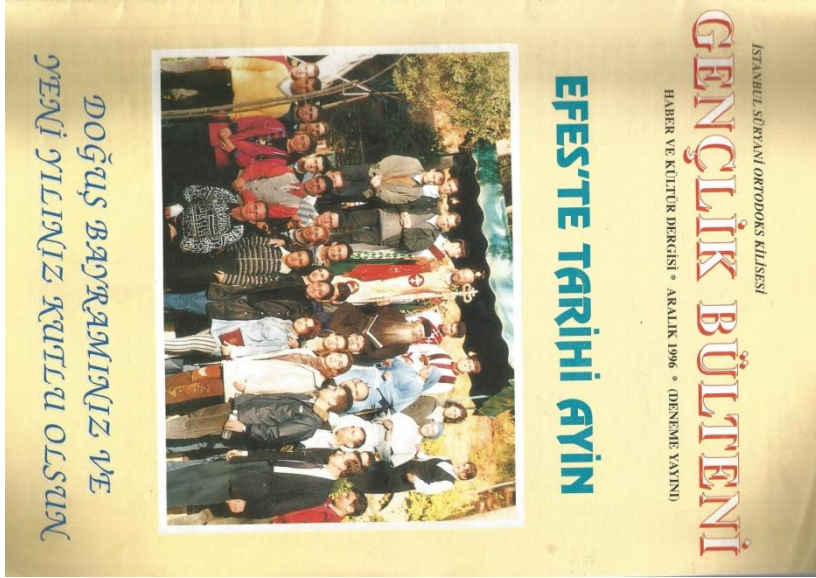
EK IV

Hikmet Dergisi

Kaynak: Gabriyel Akyüz, *Tüm Yönleriyle Süryaniler*, Mardin, Anadolu Ofset, 2005, s.301.

EK V

Gençlik Bülteni Dergisi Aralık 1996 ve Yeni Gün Işığ Dergisi Aralık 1999 sayısı ön kapağı

YIL 1 SAYI 2 NISAN 2012

Bayramınız Kutlu Olsun

Hıristiyanlar için büyük bir öneme sahip olan ve dirilişi sembolize eden Paskalya Bayramı; Katolikler'de 8, Ortadokslar'da 15 Nisan'da kutlanıyor.

Sabro olarak berkesin Dirilmiş Bayramı'nı kutluyoruz.

SÜRYANİLER: Topraksızlaştırılıyor

Merkezden uzakta yaşadıkları için sesleri duyulmayan Süryaniler, binlerce yıldır üzerinde yaşadıkları toprakları bırakıp giderken, bir gün geri dönmenin umudunu da içlerinde taşıyorlar.

Süryani halkı, bölgede yaşayan diğer halklarla karıştırdığı günün önemli farklılıklar gösterir. Ekonomik anlamda kendine yeten ve bölge standartlarının üzerinde bir yaşamıya sahip olan Süryaniler, bu özelliklerinden dolayı tarihi süreç içerisinde sürekli yabancıların saldırısına

maruz kaldı. Bu yüzden de geçmişte tamamı Süryanilerle ait olan bölgeler günümüzde ya tamamen ya da büyük bölümü Süryani olmayanların eline geçmiş durumda. Ortaya çıkan ve Süryanilerin aleyhinde olan bu değişim zaman-zaman bemberinde çatışmaları da getirdi.

S. 4

Qadmoyutho BATININ GÖLGESİNDE DOĞUNUN KAMPLAŞMASI

Doğu ile batı arasında yıllarca devam eden soğuk savaşın sona ermesinin ardından 2001 yılının 11 Eylül'ünde New York'taki ikiz kulelerin hedef alınmasıyla yeni bir döneme başlandı. Bu süreçte ortaya çıkan bir savaş dönemi başlatıldı. Bu süreçte birçok insanın hayatını kaybettiği, binlerce kişinin yaralandığı ve milyonlarca insanın göçmen olduğu bir dönem yaşandı.

Dünyanın ABD Başkanı George W. Bush döneminde global düzeyde bir savaş politikası belirlendi ve birçok bölgeye, ilk önce Afganistan, Irak'ta misyonerlik yapıldı. ABD'nin izlediği yeni savaş stratejisi çerçevesinde geçmişte ABD tarafından yaradılan birçok yeni savaşın nedeni ya da değişim zorlandı.

Ancak izlenen bu süreçte politika ABD'nin prestijini korumaya odaklı olarak örnekteki değişimdir. Bu yüzden de ABD'de talep değişikliği ve yeni bir savaşa ihtiyaç duyuldu. ABD'de pratik sorun olmaksızın önce de yitirmiş olduğu bölgeyi yeniden bir hale getirdi.

Bu gelişmelerin neticesinde 2008 yılını da yapılan başkanlık seçimlerinde Barack Obama, ABD Başkanlığına getirildi. Bu seçimden itibaren ABD,

Sayfa 4

Süryani Sempozyumu Yapıldı

S. 2

Süryaniler İçin Araştırma Komisyonu Kurulsun

S. 10

"Suriye'de yaşayan her kesimi eşit görüyoruz"

جمهورية سوريا العربية

"Suriye Süryani Birlik Partisi, hem programı hem de hedefleri ile tüm Suriye halkına hitab etmektedir. Çünkü biz, Suriye halklarının bir bölgeni asimile etmek yerine, birbirini tamamlamak ve yeni çağdaş demokratik bir Suriye'nin inşası için çaba harcıyoruz..."

Suriye halkının büyük bir bölümü kolon olarak Süryani halkına dayanıyor. Suriye költürünün oluşmasında Süryanilerin ve Süryani költürünün çok büyük bir etkisi söz konusu. Ancak Suriye, uzun zaman kapalı bir rejim yapıyla kendini yönetti ve bu süreçte içinde bir türlü insan ve asayişle politika olarak hayata geçmedi. Bu yüzden de oluşan Suriye'nin demografik yapısı tam olarak belli değil.

S. 6

İhtiyaçlarımızı, Etkileyin	İhtiyaçlarımızı, Etkileyin	Çok Akademi ve Üstün MİT Türkiye'deki Akademi Kurumu	Merhaba
Tuna ÇELİK	Yasin ÖZDEN	Selma BOYACI	Emine ORAN
1991	1991	1991	1991

EK VIII

İDEM DERGİSİ SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ DAVID AKGÜÇ İLE 21.10.2015 TARİHİNDE YAPILAN GÖRÜŞME DEŞİFRESİ

Soru 1. İdem'in Hikâyesi?

- Aşağı yukarı 13 yıl önce, daha önce süren bir yayın organı vardı ama bunun gibi değildi. İstanbul abraşiyesinde ilk kez uzun soluklu çıkan bir yayın organı. Diğerleri böyle uzun vadede periyotta olmadı. İlk defa 2001 yılında bir karar alındı. Bir ekip oluşturuldu tamamen cemaatimiz içinden bir ekip oluşturuldu. Bu ekipte her meslek grubundan ve eğitim grubundan arkadaşlar yer aldı. Hiç kimse bu işte profesyonelce yer almadı. Amatörce ve ücret karşılığı değil, dünden bugüne değişen hiç bir şey yok. Kendi cemaati mensubu arkadaşlar. Geçen süre zarfında değişen arkadaşlar oldu ama ilk günden bugüne çizgisinde hiç değişiklik olmadı.

Soru 2. Derginin Önceliği ve içeriği?

- 1. Önceliğimiz cemaat adına dergi çıkarmak her şey den önce kendi topluluğumuza kendi Süryani cemaatimize ve ilk etapta da kendi İstanbul bölgemize. Dünyanın birçok abraşiyesinde basın organlarımız var ama birinci önceliğimiz kendi cemaat bölgemiz. Haber anlamında ve bireysel anlamda kendi cemaatimizi ön planda tuttuk. Bazen diğer cemaat ve dünyadaki Süryaniler ile ilgili küresel konu ve haberlere de yer verdik. Çalışan arkadaşların dışında dışarıdan da akademik kariyeri olan konulara göre çeşitli kişilerden yardım alıyoruz. Onları da güncel, değişik, tarih, coğrafi Süryanilerin daha önce yaşadıkları yerler. Yüzyıllar öncesindeki konular, azizler, önemli Süryani bilim adamları, günümüzdeki bizi temel alan her türlü konuları elimizden geldiğince inceliyoruz.
- Dergimizin içeriğinden dolayı dünyanın birçok yerinde özel veya devlet kütüphanelerine dergimizi yolluyoruz. Amerika dahi resmi kütüphanelerde yerimiz vardır. Birinci hedefimiz bir görev olarak gördüğümüz için. Bir toplumu bir cemaati her anlamda anlatan bir yayın organı olduğumuz için

sadece dergi değil, bir kitap olarak görülüyoruz, içerik olarak çok geniş. Bazen kitap çıktımı diye soruyorlar. Bir ansiklopedi bir kitap değeri görüyoruz.

Soru 3. Dergi ücretli midir? Abonelik esaslı var mıdır?

- Abonelik esasımız hiç olmadı. Asla bir ücretlendirme olmadı. Gönderdiğimiz yerlere her zaman için ikram şeklinde gönderiyoruz. Kendi toplumumuza ve diğer yerlere bedava oluşturuyoruz. Kendimizi tanıtmak amaçlı olarak bu anlamda çok önemli bir misyon üstlenmiş durumda.
- Kendi cemaatimizi yansıtırken, tanıtırken aynı zamanda bütün dünyadaki Süryanileri ilgilendiren konuları tanıtmak ve yaymak misyonumuz oldu. Belirli konferanslara katılım ve davet alıyoruz. Profesyonel olmamamızdan dolayı ki bu eksiklik bunların hepsine cevap veremiyoruz.
- Her zaman bireysel olarak verilen bağışlar ile ortaya çıktı. Sponsor usulünden kimisi ismini yazıyor. İsmi ilk günden beri hiç değişmedi.
- Bazen paralı yapsak mı diye düşündük ama hedeften dolayı bunu bir gelir anlamında bir araç olarak görülmedi. Tamamen bir görev. Çoğumuz bu işe başladığımız zaman okulluyduk. Okulumuzu okuyorduk, yeri geliyordu derslerden çıkıp röportaja gidiyorduk.

Soru 4. Derginin çıkarılma aşaması?

- Derginin çıkarılma aşaması çok yorucu bir süreç işliyor. Askeri bir hata için yoğun bir çaba söz konusu. Bazı hataları özellikle tarih ile ilgili konularda hata minimum olması lazım. Tabii ki hatalarımız oluyor. Herhangi bir yazım, bilgi hatası oluyor ama basım aralığımız belli olmadığı için bunu tekzip etme pek olmuyor.

Soru 5. Basım aralığı ve sayfa sayısı?

- Basım aralığımız pek belli olmuyor yılda 3 defa çıkartmaya çalışıyoruz. Bu yüzden de güncel olayları pek fazla takip etmemiz mümkün olmuyor. Siyasi bir dergi olmadığımızdan dolayı, kültür ve haber özellikle bizi ilgilendiren

konular işlendiği için pek fazla güncel olaylar bizi ilgilendirmiyor. 64 sayfanın altına hiç inmedik.

- Zorunlu olarak sık çıkmaya çalışıyoruz. 2 sayının altına düşmemeye çalışıyoruz. Kalite olarak ilk günden beri en iyi kuşe kâğıt, piyasada görülebilecek en kaliteli kâğıdı kullanıyoruz. Bunda da kalıcı bir etki bırakmak açısından bir bakımdan koleksiyon açısından bunu kullanıyoruz.

Soru 6. Tiraj, kadro ve sahiplik?

- Türkiye’de yaşayan her Süryani evinde idem dergisi mevcut. Daha fazla ne kadar geliştirebiliriz bilmiyorum. Zaman içerisinde daha çok ülkeye ulaşmaya çalışıyoruz. Tirajımız ortalama 2000 adet. Buda tabii ki kendi cemaatimize her aileye bir tane olarak dağıtıyoruz.
- Sahibi olarak vakıf yönetim kurulu başkanımız gözükmüyor. 12 kişi çalışıyoruz şu anda.

Soru 7. Derginin güncel olaylara yaklaşımı?

- Güncel olaylara her anlamda daha yakın davranmaya çalışıyoruz. Her sayımızda röportajlar oluyor. Bilimsel konular, sağlık bölümleri kendi toplumumuzun kendi içinde yaptığı faaliyetler. Ülke içerisinde ki metropolitimizin ve vakıf yönetim kurulumuzun yapmış olduğu faaliyetler. Her sayıda çok fazla fotoğraf ve görselliğe yer vermeye çalışıyoruz. İçerik neyi gerektiriyorsa o belirliyor görüntü yazı oranını.
- Konular dağıtıldıktan sonra her arkadaş konusunu takip etmeye başlıyor. İzlenmesi gereken yolu herkes belirli zamanda öğrendi. Takip ediliyor tabii, sürekli olarak internet üzerinden çok aktifiz. Görsel olarak bulunduğumuz noktayı her anlamda takip ediyoruz. Ekip bu konuda zaman içinde çok oturdu.
- Bizim bir basın büromuz yok. Resmi basın kartlarımız yok. Bizi ilgilendiren bir toplumsal konu olduğunda bireysel dışında bir cevap verme yetkimiz yok. Her ne kadar bu dergiyi çıkarıyorsak ta bir basın hürriyetimiz yok. Daha çok kendi yönetim kurulumuzda ki görevlendirmeye göre yapılıyor. Bizimle ilgili

çıkan yanlış haberlere karşı cevap vermeye çalışıyoruz. Hazırız. Her nerede çıkarsa buna sayılarımızda cevap vermeye çalışıyoruz.

Soru 8. Dağıtım?

- Dağıtım tamamen Pazar ayınlarından sonra yapılıyor. Kiliselerde oluyor. Ulaşamayan arkadaşlar tarlabası merkez kilisemizden edinebiliyor. İsteyen herkese ulaşan herkese kendimiz kargo ile de yolluyoruz. Tamamen bize ait olarak ücret ödemedi sahipler olabiliyorlar.

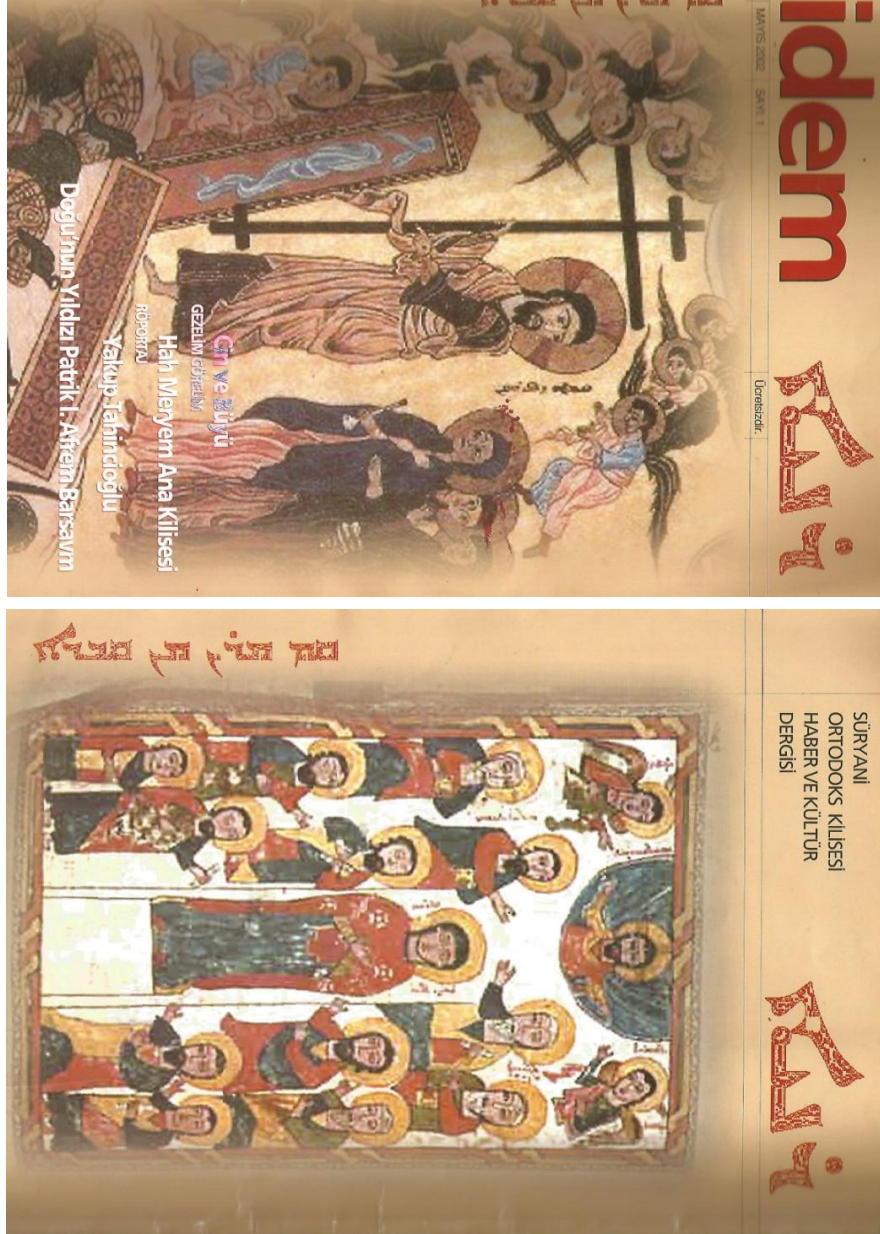
Soru 9. Yayın politikası?

- Her türlü kişiye çizgimiz vasıtasında yer vermeye çalıştık. Tarafsız olmaya çalışıyoruz. Bizim kendi içimizde de birçok değişik siyasi görüş sahibi arkadaşlar var ama dergiye gelince herkes gömleğini çıkarıyor. Siyasi olarak bir amaç gütmüyoruz. Bizi ilgilendiren, doğru objektif hiç kimsenin itiraz edemeyeceği konularda konuşmalarını istedik. Çerçeveyi biz çiziyoruz.

Soru 10. Sosyal medya kullanımı?

- İnternette kısmen ulaşılabilir. Ama profesyonel alanda bu bir eksiklik. En büyük öz eleştirimiz bu. Sosyal medya alanında eksikliğimiz var. Neden yapamadık diye düşündüğümüz zaman vakitsizlik. Yönetimimizi de eleştiriyorum. O konuda profesyonel bir ekip gerekiyor. Bu günün dünyasında büyük bir eksiklik ama çalışmalarımız sürüyor. Gelecekle ilgili en büyük hedefimiz sosyal medya olarak daha çok kişiye hitap etmek.

EK IX

İdem Dergisi, Mayıs 2002, Sayı 1 Ön ve Arka Kapak

idem

Süryani Ortodoks Kilisesi
Haber ve Kültür Dergisi

Mayıs 2002

Sayı: 1

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi

Vakfı adına

Yakup Tahincioğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut Akgüç

Editör:

Naim Dilmener

Yayın Kurulu:

Metin Düş, Sait Şirazi,

Ümit Koç, Sait Reçber, Selim

Delioğlu, Serdar Şirazi

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 250 58 27

e-mail: renyodergi@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Ön Kapak: Hah Meryem Ana

Kilisesi İncili (13. yy.)

Arka Kapak: Pantikusti Tasviri
(15.yy.)

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Sanat Yönetmeni: Edip Pınarlı

Grafik Tasarım: Nuray Bal

Tel: 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

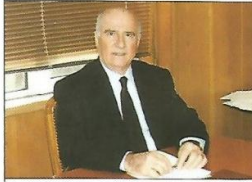
İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 GÜNDEM

8 YAŞAMIN RENGİ

14 RÖPORTAJ

18 KONFERANS

21 METROPOLİTİMİZDEN
BAYRAM MESAJI

22 ÇİN VE BÜYÜ

25 YÖNETİM

KURULUMUZDAN
BAYRAM MESAJI

26 KÜRESELLEŞME

28 SÜRYANİ TARİHİ

32 İZ BIRAKANLAR

36 GEZELİM GÖRELİM

38 KÜLTÜR SANAT

42 GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

46 SÜRYANİCE

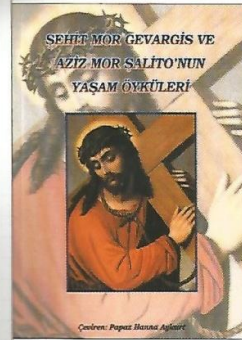
49 SAĞLIK

50 YAZIYORUM

52 SURYOYO@NET

54 TAKVİM

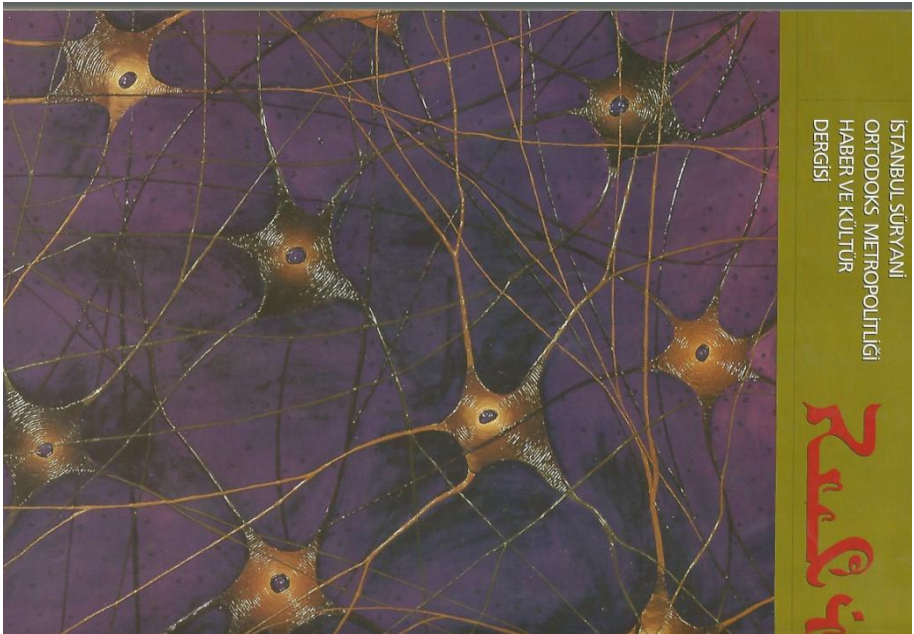
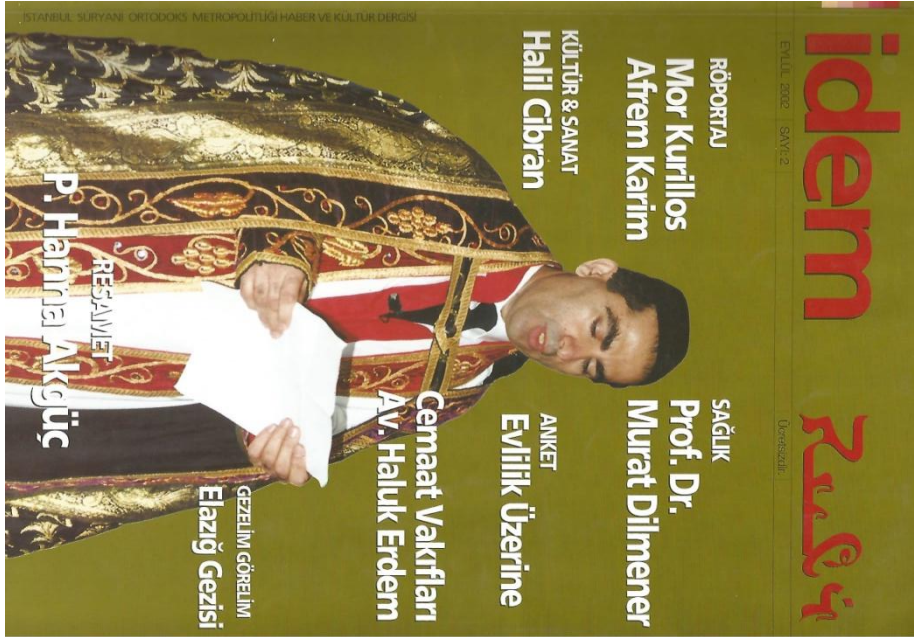
56 KÜTÜPHANE

58 DUYURULAR

60 BULMACA

62 BİLİYOR MUSUNUZ

EK X

İdem Dergisi, Eylül 2002, Sayı 2 Ön ve Arka Kapak

idem

Reelî

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve Kültür
Dergisi

Eylül 2002

Sayı: 2

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi
Vakfı adına
Yakup Tahincioğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut Akgüç

Editör:

Naim Dilmener

Yayın Kurulu:

Metin Düş, Sait Şirazi,
Ümit Koç, Sait Reçber,
Selim Delioğlu, Serdar Şirazi

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak
No.20 Beyoğlu - İstanbul
Tel: 0.212 250 16 06
Fax: 0.212 538 06 05
e-mail: reyono@yahoo.com
www.suryanikadim.org
Ön Kapak: Papaz Hanna Akgüç'ün
Resamet Töreni
Arka Kapak: Lolita Asil'in
"Sınır Hücreleri" yağlı boya
çalışması

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Dizayn: İdem Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip Pınarlı

Grafik Tasarım: Nuray Bal

Tel: 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

14 RÖPORTAJ

18 RESAMET

22 METROPOLİTİMİZDEN

24 SAĞLIK

26 SÜRYANİ TARİHİ

30 İZ BIRAKANLAR

34 GEZELİM GÖRELİM

38 KÜLTÜR SANAT

43 YAZIYORUM

48 ANI

50 GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

52 GÜNDEM CEMAAT
VAKIFLARI

54 ANKET

57 BASIN

58 KÜTÜPHANE

60 SURYOYO@NET

62 SÜRYANİCE

65 BİLİM

66 KİLİSE TAKVİMİ

68 BULMACA

70 BİLİYOR MUSUNUZ ?

EK XI

İdem Dergisi, Ocak 2003, Sayı 3 Ön ve Arka Kapak

idem

ژلڤ

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve Kültür
Dergisi

Ocak 2003

Sayı: 3

Sahibi:

Tarlabası Meryem Ana Kilisesi
Vakfı adına
Yakup Tahincioğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut Akgüç

Editör:

Naim Dilmener

Yayın Kurulu:

Metin Düş, Sait Şirazi,
Ümit Koç, Sait Reçber,
Selim Delioğlu, Serdar Şirazi

Baskı Sorumlusu:

Bahar Şakarer

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İdem Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip Pınarlı

Grafik Tasarım: Nuray Bal

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Yönetim Yeri:

Tarlabası Karakurum Çanak

No 20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Ön Kapak: Vaftiz Tasviri

Arka Kapak: "Noel"

(Fotoğraf: Ümit Koç)

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

8 RÖPORTAJ

12 GÜNDEM

14 METROPOLİTİMİZDEN

17 METROPOLİTİMİZDEN

BAYRAM MESAJI

18 SÜRYANİ TARİHİ

22 İZ BIRAKANLAR

26 GEZİ

29 YÖNETİM KURULU

BAYRAM MESAJI

30 GEZELİM ÇÖZÜMLERİ

34 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

38 KÜLTÜR SANAT

42 SAĞLIK

44 BİLİM

45 KONUK YAZAR

46 SÜRYANİCE

49 YAZIYORUM

56 KÜTÜPHANE

58 SURYOYO@NET

60 KİLİSE TAKVİMİ

52 DÖRT MEVSİM

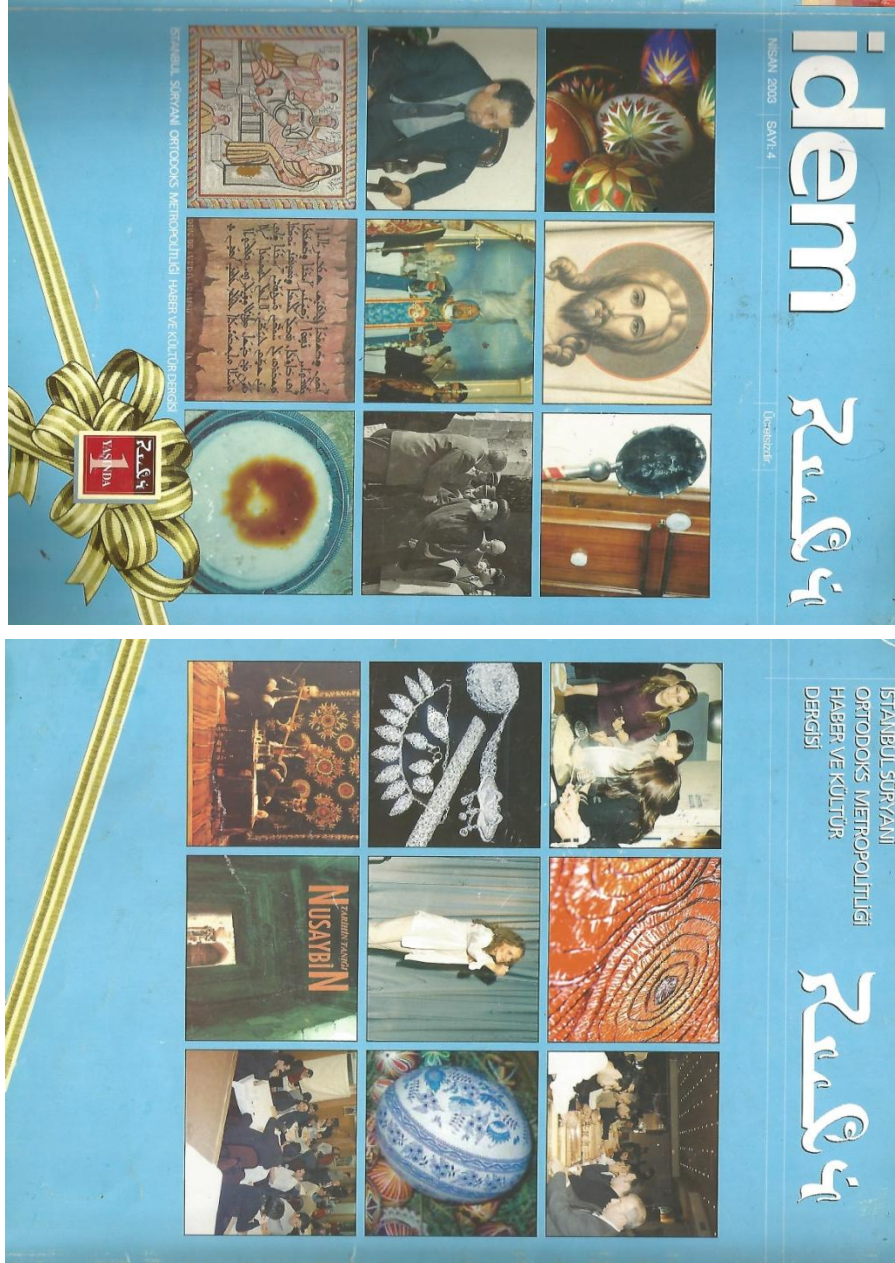
64 BASIN

68 BÜYÜK YURULAR

68 DÜLMACA

70 BİLİYOR MUSUNUZ ?

EK XII

İdem Dergisi, Nisan 2003, Sayı 4 Ön ve Arka Kapak

idem

ژێدی

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Nisan 2003

Sayı: 4

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi

Vakfı adına

Yakup Tahincioğlu

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut Akgüç

Editör:

Naim Dilmener

Yayın Kurulu:

Metin Düş, Sait Şirazi,

Ümit Koç, Sait Reçber,

Selim Delioğlu, Serdar Şirazi

Baskı Sorumlusu:

Bahar Şakarer

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İdem Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip Pınarlı

Grafik Tasarım: Nuray Bal

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön ve Arka Kapak:

Dergi içeriğinden seçmeler

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

12 GÜNDEM

14 RÖPORTAJ

20 METROPOLİTİMİZDEN

22 SÜRYANİ TARİHİ

26 İZ BIRAKANLAR

30 GEZELİM GÖRELİM

32 GEZİ

34 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

37 GEÇMİŞ ZAMAN

OLUR Kİ

38 İÇİMİZDEN

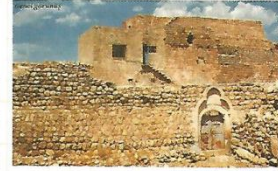

40 KÜLTÜR SANAT

42 SAĞLIK

44 KONUK YAZAR

47 BİLİM

48 SÜRYANİCE

51 BAYRAM MESAJI

52 YAZI YORUM

56 ŞİİR

57 BASIN

58 KÜTÜPHANE

60 SURYOYO@NET

62 KİLİSE TAKVİMİ

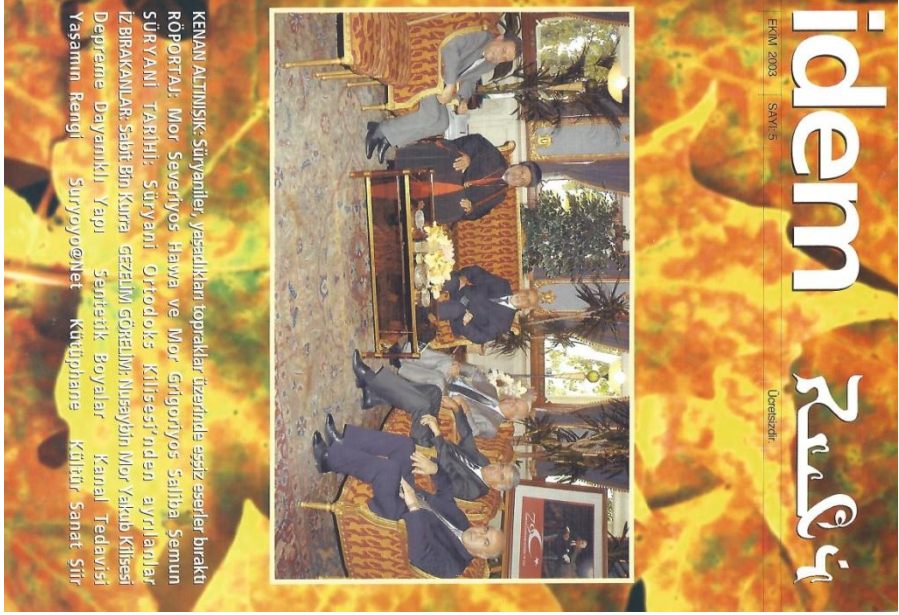
64 DÖRT MEVSİM

67 DUYURULAR

68 BULMACA

70 BİLİYOR MUSUNUZ ?

Ek XIII

idem

ܝܕܡܝܢ

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Ekim 2003

Sayı: 5

Sahibi:

Tarlabaşı Maryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Yakup TAHİNCİOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar ŞAKARER

Vakıf Yönetimi Kültür Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Nuray BAL

Mine ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak: İstanbul valisi ziyareti

Arka Kapak: Adıyaman Mor Petrus
& MorPavlus Kilisesi Mihrabı

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

12 GÜNDEM

44 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

46 İÇİMİZDEN

23 GEÇMİŞ ZAMAN
OLURKİ

24 RÖPORTAJ

28 METROPOLİTİMİZDEN

30 SÜRYANİ TARİHİ

33 BİLİM

34 İZ BIRAKANLAR

48 KÜLTÜR SANAT

50 KONUK YAZAR

52 SÜRYANİCE

54 YAZIYORUM

56 BASIN

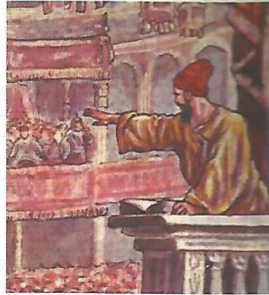
59 DUYURULAR

60 DÖRT MEVSİM

63 BİLİYOR MUSUNUZ ?

64 KÜTÜPHANE

66 KİLİSE TAKVİMİ

38 SAĞLIK

40 GEZELİM GÖRELİM

42 GEZİ

68 SURYOYO@NET

70 BULMACA

EK XIV

İdem Dergisi, Mart 2004, Sayı 6 Ön ve Arka Kapak

İÇİNDEKİLER

idem

سوریه

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitiği Haber ve
Kültür Dergisi

Mart 2004

Sayı: 6

Sanık:

Tarlabası-Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Yakup TAHINCIOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Devlet AKGÖÇ

Editor:

Naim DILMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOC

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Sendar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar ŞAKARER

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabası Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design: İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Nuray BAL

Mine ULUGERÇEK

Tel: 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak: Patrik III. Yakup'un

Deyrulzafaran ziyareti

Arka Kapak: Diyarbakır Maryem

Ana Kilisesi

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

8 GÜNDEM

15 GEÇMİŞ ZAMAN
OLURKİ

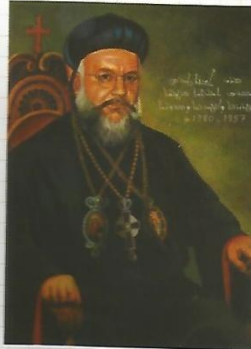

16 RÖPORTAJ

18 METROPOLİTİMİZDEN

20 SÜRYANI TARİHİ

24 İZ BIRAKANLAR

28 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

30 GEZELİM GÖRELİM

32 İÇİMİZDEN

34 SAĞLIK

36 KÜLTÜR SANAT

38 KONUK YAZAR

40 SÜRYANİCE

43 BİLİM

44 SÜRYANI MUTFAĞI

46 KÜTÜPHANE

48 SURYOYO@NET

50 DOSYA

53 YAZIYORUM

58 BASIN

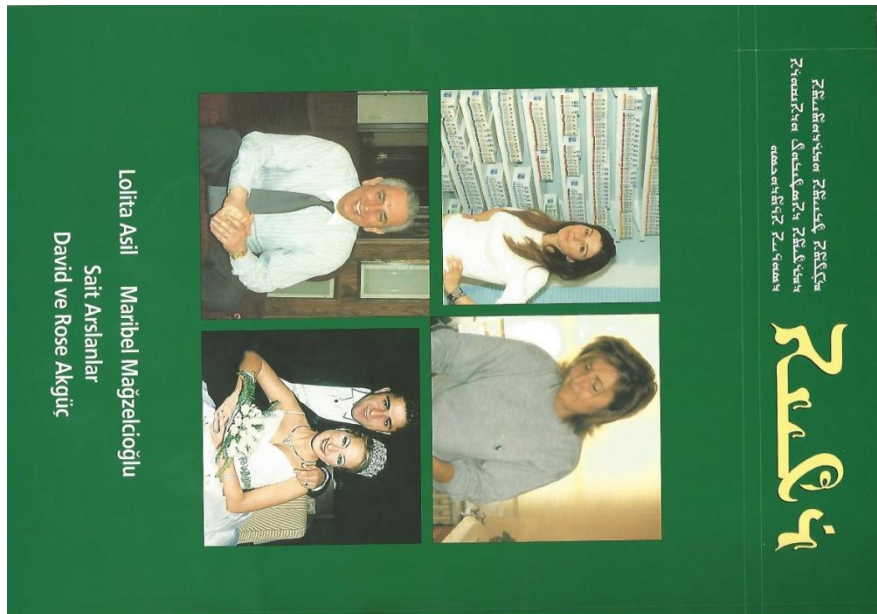
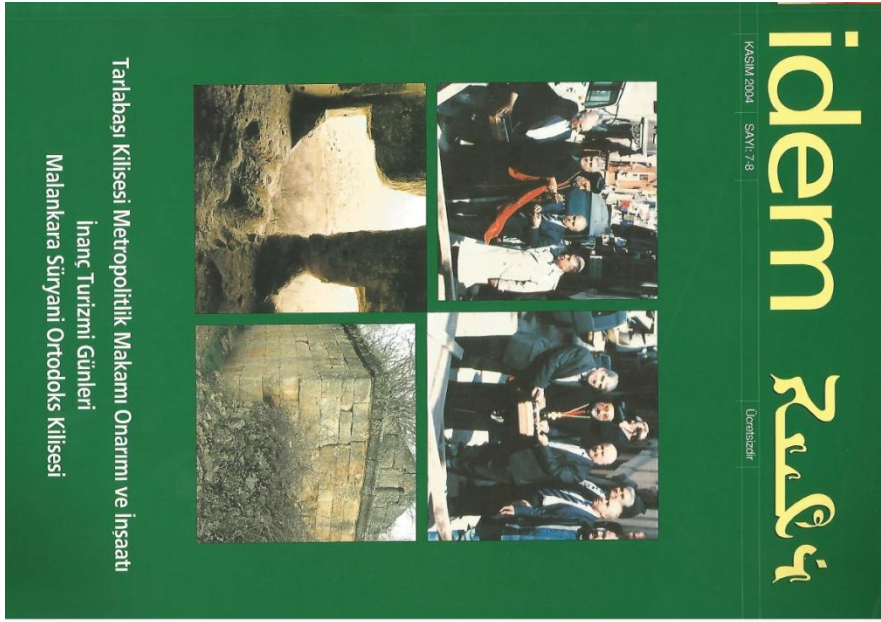
62 DÖRT MEVSİM

66 KİLİSE TAKVİMİ

68 BULMACA

70 BİLİYOR MUSUNUZ ?

EK XV

idem

Reel

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Kasım 2004

Sayı: 7-8

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Yakup TAHİNCİOĞLU
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar ŞAKARER

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Nuray BAL

Mine ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak: Tarlabaşı Kilisesi

Metropolitlik Makamı Onarım ve

İnşaatı Temel Atma Töreni-

Hasankeyf-Hah

Arka Kapak: Lolita Asil-Maribel

Mağzelcioğlu-Sait Arslanlar-David

& Rose Akgüç

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

14 GÜNDEM

20 METROPOLİTİMİZDEN

24 RÖPORTAJ

28 İZ BIRAKANLAR

32 SÜRYANI TARİHİ

36 GEÇMİŞ ZAMAN

OLUR KI

38 İÇİMİZDEN

40 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

43 ANI

46 GEZELİM GÖRELİM

50 SAĞLIK

52 KÜLTÜR SANAT

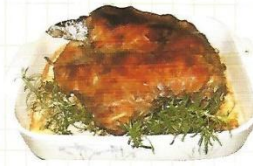
56 KONUK YAZAR

59 BİLİM

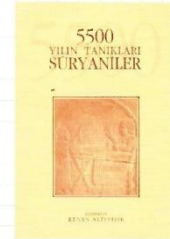
60 SÜRYANİCE

63 YAZIYORUM

66 SÜRYANİ MUTFAĞI

68 KÜTÜPHANE

70 SURYOYO@NET

72 BASIN

78 DÖRT MEVSİM

82 BULMACA

84 BİLİYOR MUSUNUZ ?

idem

İdem

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Nisan 2005

Sayı: 9

Sahibi:

Tarlabası Meryem Ana Kilisesi Vakfı

adına Yakup TAHCİOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AĞGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar ŞAKARER

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabası Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Nurray BAL

Mine ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

Mafiryamız Mor Baseliyos I. Toma

Arka Kapak:

Papaz Yusuf Gülçe

İÇİNDEKİLER

3 EDİTÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

38 GEZELİM GÖRELİM

40 GEZİ

17 GEÇMİŞ ZAMAN

18 METROPOLİTİMİZDEN

20 RÖPORTAJ

42 KONUK YAZAR

44 SAĞLIK

46 SÜRYANİCE

49 BİLİM

50 SÜRYANİ MUTFAĞI

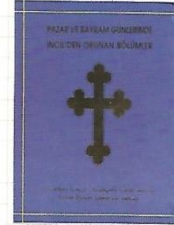
24 İZ BIRAKANLAR

28 SÜRYANİ TARİHİ

32 İÇİMİZDEN

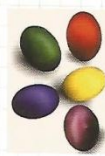

52 KÜTÜPHANE

35 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

54 SURYOYO@NET

56 BASIN

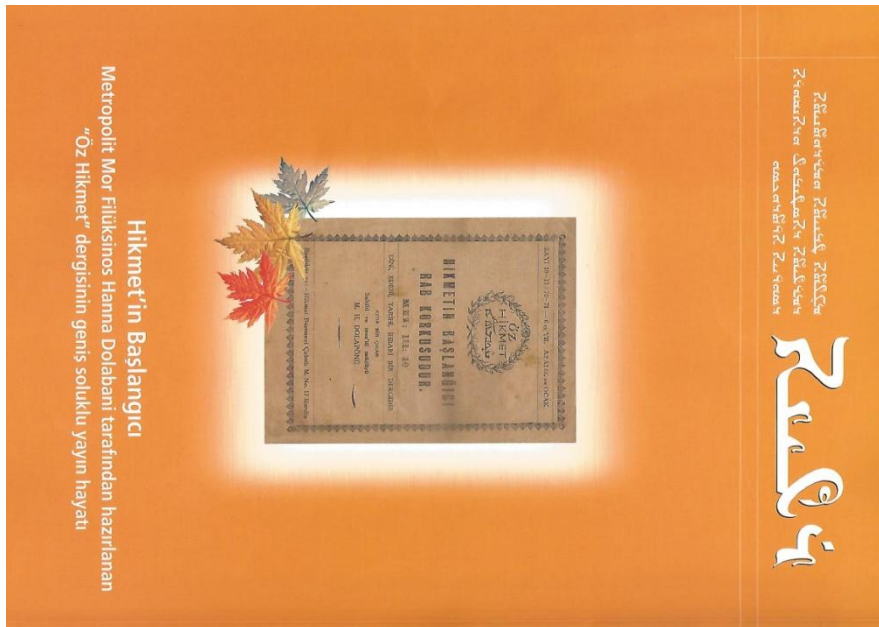
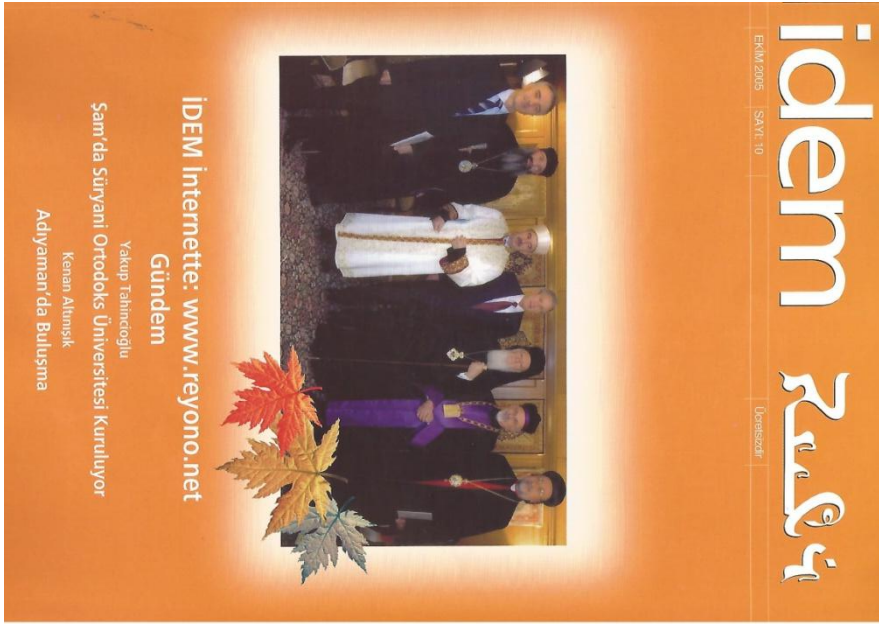
58 YAZIYORUM

63 BİLİYOR MUSUNUZ?

64 DÖRT MEVSİM

69 BULMACA

EK XVII

İdem Dergisi, Ekim 2005, Sayı 10 Ön ve Arka Kapak

idem

ژیدی

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitiği Haber ve
Kültür Dergisi

Ekim 2005

Sayı: 10

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Yakup TAHİNCİOĞLU
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AĞGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar NAŞİFOĞLU

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel: 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@yahoo.com

www.suryanikadim.org

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Nuray BAL

Mine ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

ABD Başkanı Bush'un
dini liderlerle buluşması

Arka Kapak:

Özhikmet Dergisi

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

11 GÜNDEM

16 DOSYA

20 METROPOLİTİMİZDEN

22 RÖPORTAJ

28 İZ BIRAKANLAR

32 SÜRYANİ TARİHİ

36 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

38 İÇİMİZDEN

41 KÜLTÜR

SANAT

44 GEZİ

46 GEZELİM GÖRELİM

48 KONUK YAZAR

51 GEÇMİŞ ZAMAN

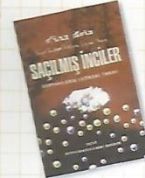
52 SAĞLIK

54 BİLİM

56 SÜRYANİCE

59 YAZIYORUM

64 SÜRYANİ MUTFAĞI

66

KÜTÜPHANE

68 SURYOYO@NET

70 BASIN

72 DÖRT MEVSİM

76 BULMACA

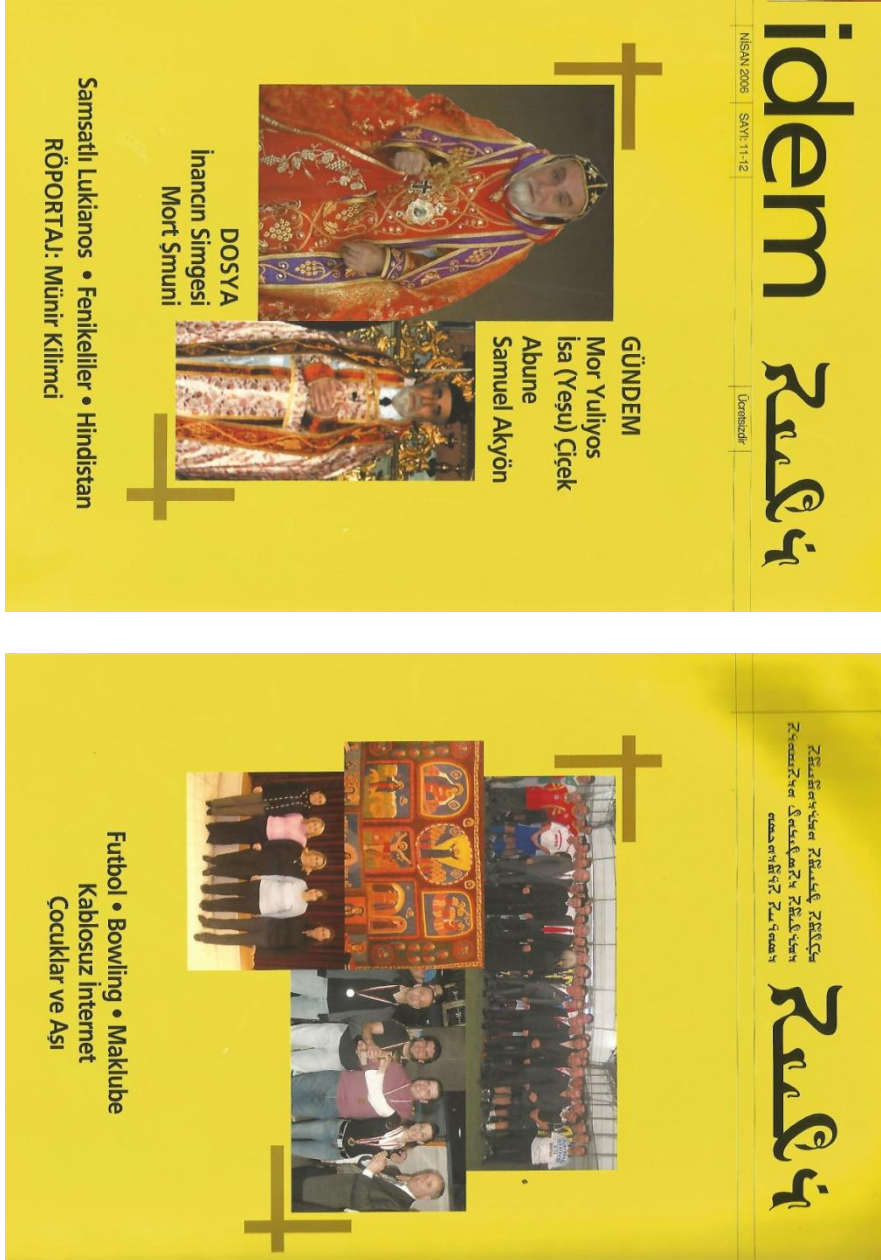
77 BİLİYOR MUSUNUZ?

78 METROPOLİTİMİZDEN

(SÜRYANİCE)

80 EDITÖR (SÜRYANİCE)

EK XVIII

İdem Dergisi, Nisan 2006, Sayı 11-12 Ön ve Arka Kapak

idem

Reel

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Nisan 2006

Sayı: 11-12

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Yakup TAHİNCİOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar NAŞİFOĞLU

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : IDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Mine ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

Mor Yuliyos İsa (Yeşu) Çiçek

Abune Samuel Akyön

Arka Kapak:

Dergi içeriğinden seçmeler

İÇİNDEKİLER

3 EDİTÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

12 GÜNDEM

22 DOSYA

28 METROPOLİTİMİZDEN

32 RÖPORTAJ

40

İZ BIRAKANLAR

44 SÜRYANİ

TARİHİ

48 GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

50 İÇİMİZDEN

53 KÜLTÜR
SANAT

58 GEZİ

61 GEÇMİŞ ZAMAN

62 KONUK YAZAR

64 SAĞLIK

66 BİLİM

68 SÜRYANİCE

71 YAZIYORUM

77 BİLİYOR MUSUNUZ?

78 SÜRYANİ

MUTFAĞI

80

KÜTÜPHANE

82 SURYOYO@NET

84 BASIN

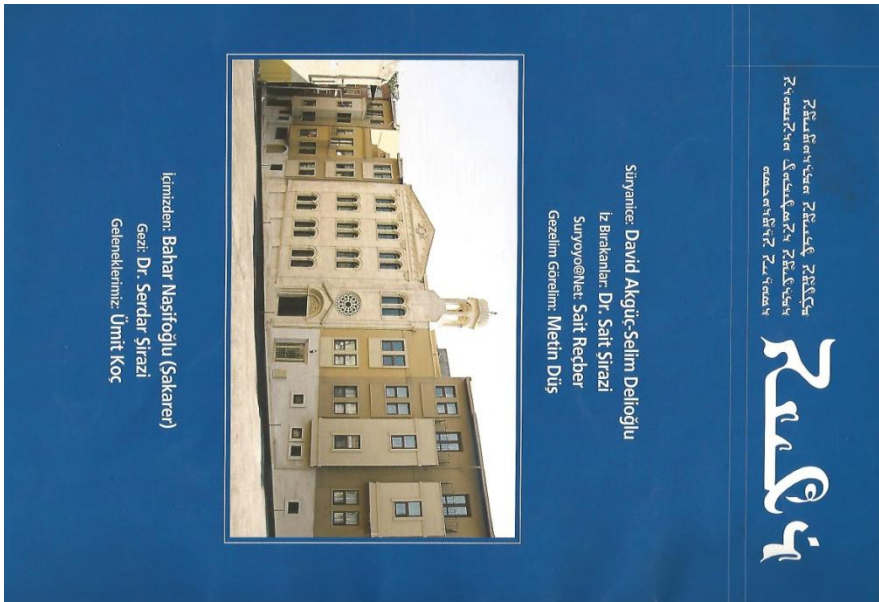
86 DÖRT MEVSİM

89 BULMACA

91 PATRİĞİMİZİN ORUÇ

MESAJI (SÜRYANİCE)

idem

Reel4

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Kasım 2006

Sayı: 13

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Yakup TAHINCIOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar NAŞİFOĞLU

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Emanuel ABACI

Kerim GÜZELİŞ

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni: Edip PINARLI

Grafik Tasarım: Mine ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

Moran Mor İgnatios I. Zekka Iwas

Arka Kapak:

Tarlabaşı Meryemana Kilisesi

İÇİNDEKİLER

3 EDİTÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

13 GEÇMİŞ ZAMAN

14 GÜNDEM

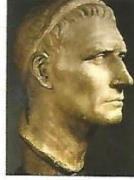

28 DOSYA

32 METROPOLİTİMİZDEN

34 RÖPORTAJ

36 İZ BIRAKANLAR

40 SÜRYANİ TARİHİ

44 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

46 İÇİMİZDEN

49 KÜLTÜR

SANAT

50 GEZİ

54 GEZELİM GÖRELİM

56 KONUK YAZAR

58 SAĞLIK

60 BİLİM

63 YAZIYORUM

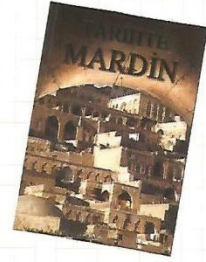
66 SÜRYANİCE

69 BİLİYOR MUSUNUZ?

70 SÜRYANİ MUTFAĞI

72 KÜTÜPHANE

74 SURYOYO@NET

76 BASIN

80 DÖRT MEVSİM

83 BULMACA

idem

سورىانى

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Haziran 2007

Sayı: 14

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Metin DÜŞ

Dr. Sait ŞİRAZİ

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Selim DELİOĞLU

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Baskı Sorumlusu:

Bahar NAŞİFOĞLU

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

Mor Grigorios Melki Ürek

Arka Kapak:

Horiepiskopos Esmer Bilge

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

14 GÜNDEM

23 BASIN

24 DOSYA

32 METROPOLİTİMİZDEN

34 RÖPORTAJ

39 BİLİM

40 İZ
BIRAKANLAR

44 SÜRYANİ
TARİHİ

48 GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

50 PORTRE

54 GEZELİM GÖRELİM

56 SAĞLIK

58 YAZIYORUM

61 KONUK YAZAR

62 SÜRYANİCE

65 BİLİYOR MUSUNUZ?

66 SÜRYANİ
MUTFAĞI

68

KÜTÜPHANE

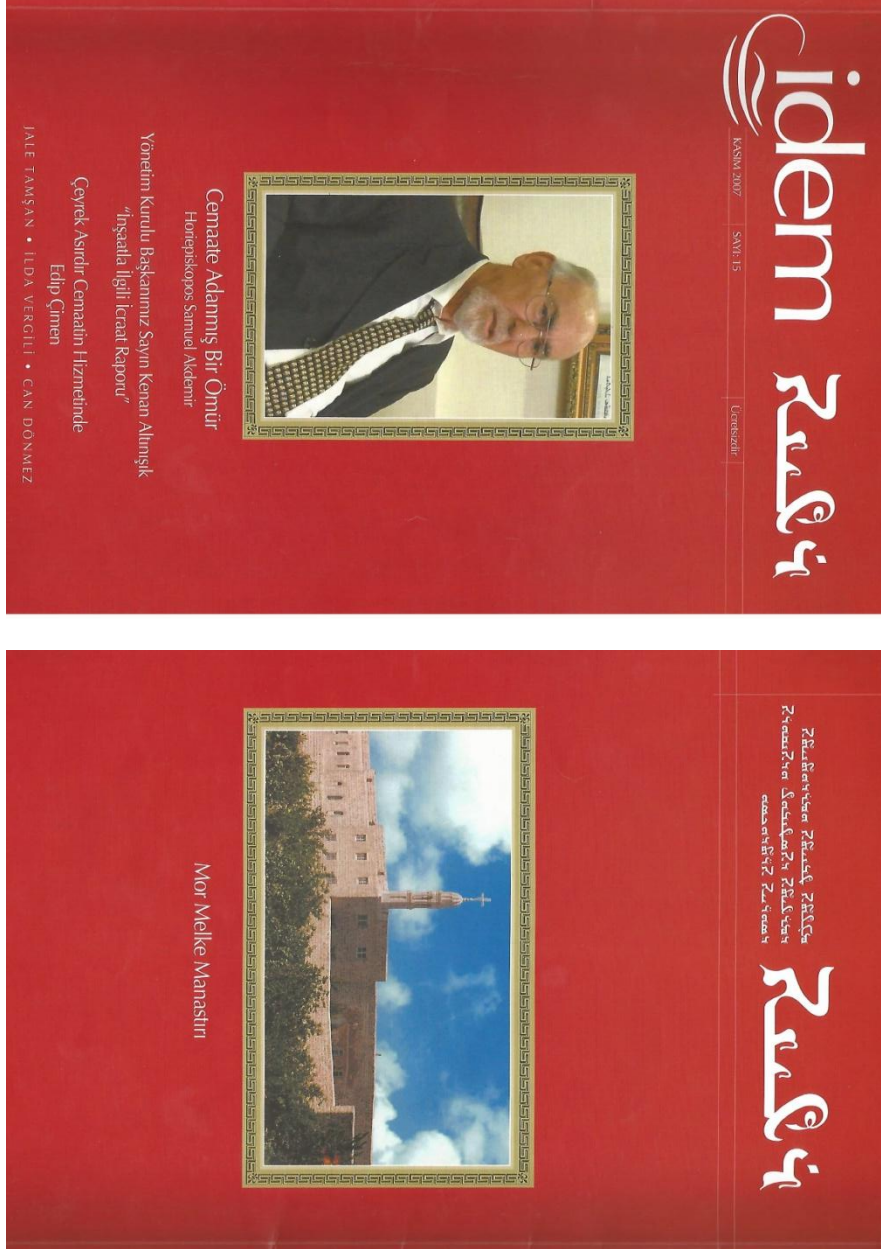

70 SURYOYO@NET

72 DÖRT MEVSİM

75 BULMACA

77 DOSYA

idem

ܝܕܡܝܢ

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Kasım 2007

Sayı: 15

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

Horiepiskopos Samuel Akdemir

Arka Kapak:

Mor Melke Manastırı

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

12 GÜNDEM

19 BASIN

20 METROPOLİTİMİZDEN

22 DOSYA

24 RÖPORTAJ

29 BİLİM

32 İZ BIRAKANLAR

36 GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

38 PORTRÉ

42 GEZELİM
GÖRELİM

45 GEÇMİŞ
ZAMAN

48 KONUK YAZAR

51 KÜLTÜR SANAT

54 KÜTÜPHANE

56 SAĞLIK

58 SÜRYANİ MUTFAĞI

60 SURYOYO@NET

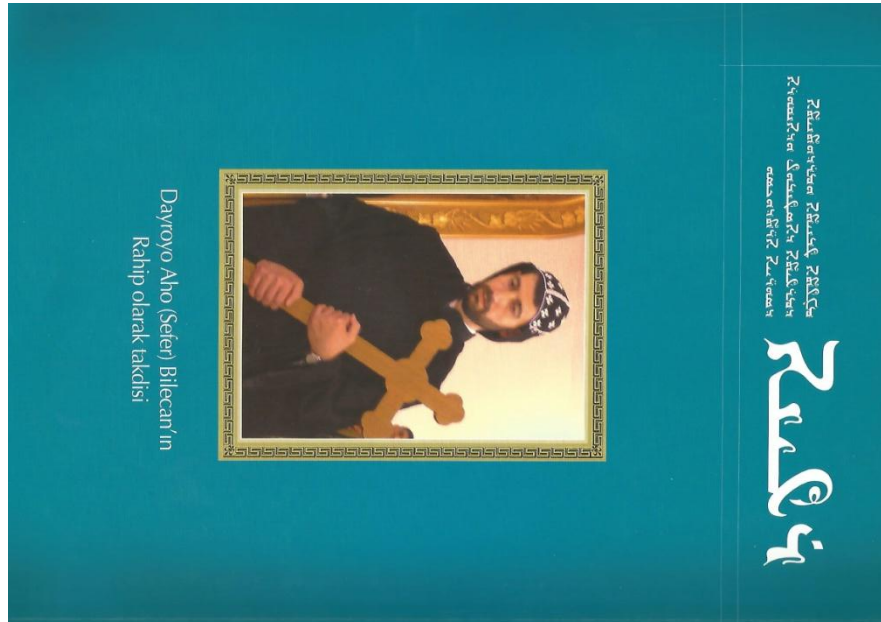
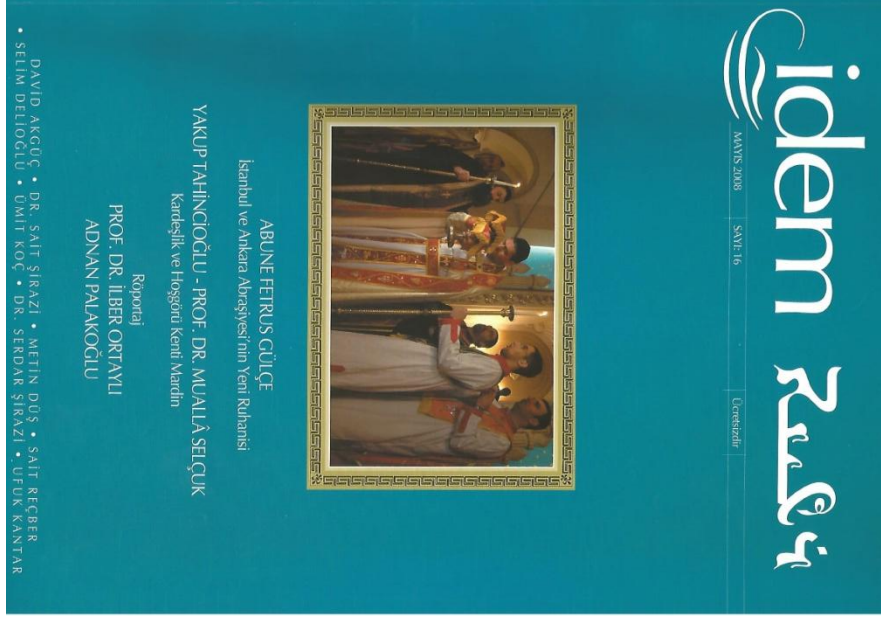
62 SÜRYANİCE

65 BİLİYOR MUSUNUZ?

66 YAZIYORUM

68 DÖRT MEVSİM

72 BULMACA

idem

إيدم

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Mayıs 2008

Sayı: 16

Sahibi:

Tarla başı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Yönetim Yeri:

Tarla başı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Grafbas Matbaacılık

Design : İDEM Ekibi

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 516 99 69

Fax: 0.212 516 98 18

www.grafbas.com

Ön Kapak:

Abüne Fetrus Gülçe

Arka Kapak:

Dayınoy Aho (Sefer) Bilecan

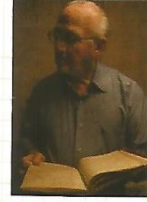
İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

54 PORTRÉ

58 GEZİ

12 GÜNDEM

61 SÜRYANİCE

29 BASIN

64 SÜRYANİ TARİHİ

32 METROPOLİTİMİZDEN

66 KONUK YAZAR

34 DOSYA

68 KÜLTÜR SANAT

38 RÖPORTAJ

فیروز

42 BİLİM

72

KÜTÜPHANE

74 GEÇMİŞ ZAMAN

76 SURYOYO@NET

78 SÜRYANİ MUTFAĞI

80 YAZI YORUM

83 BİLİYOR MUSUNUZ?

84 DÖRT MEVSİM

86 BULMACA

45 SAĞLIK

48 İZ BIRAKANLAR

52 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

idem

ŞUBAT 2009

SAYI: 17

Ücretsizdir

Հիմ Դերգիսի Շաբաթ Դերգիսի
Հիմ Դերգիսի Վերականգնող Դերգիսի
Հիմ Դերգիսի Շաբաթ Դերգիսի

Հիմ

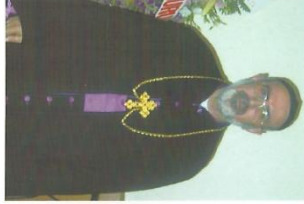
YAŞAMIN

RENÇİ:

Sayın
Metropoliteniz
Mor Filüksinos
Yusuf Çetin
İngilizce'den
döndü

RÖPORTAJ:
Prof. Dr. Mural Dilmençer

GÜNDEM: Resmet
Horfejskopos
Hanna Aykurt

HÜNEYN B. İŞHAK
MOR PETRUSKÖR PAVLUS KİLİSESİ'NİN RESTORASYONU
YENİ YIL DUAŞI
MOR ABRÖHÖM MANASTIRI

DAVID AKGÜÇ • DR. SAİT ŞİRAZİ • MİETİN DÜŞ
• SAİT REÇBER • SELİM DELİOĞLU • UMİT KOÇ
• DR. SERDAR ŞİRAZİ • ELİZABET İŞLEYEN • BÜNYAMİN ER

YAŞAMIN RENÇİ: Medrese Pikniği ve Bowling Turnuvası
SÜRYANİ MUTFAĞI: Moda Kadınlar Kolu
KÜLTÜR SANAT: Teikâri

EK XXIII

idem

Revi

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Şubat 2009

Sayı: 17

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Büyükmün ER

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Sait KİÇİNER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Sentez ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

M. Mustafa

Tarlabaşı Karakaram Sokak

No:25 Beşiktaş - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Şan Ofset

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 511 99 18

Fax : 0.212 511 99 28

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

12 GÜNDEM

14 METROPOLİTİMİZDEN

18 DOSYA

24 İZ BIRAKANLAR

28 GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

31 YAZIYORUM

32 PORTRE

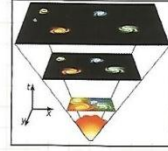
36 RÖPORTAJ

42 GEZELİM GÖRELİM

44 BİLİM

47 KONUK YAZAR

50 SAĞLIK

53 BİLİYOR MUSUNUZ?

54 SÜRYANİ

MUTFAĞI

56 SÜRYANİCE

59 KÜLTÜR SANAT

62 GEÇMİŞ ZAMAN

64 KÜTÜPHANE

66 SURYOYO@NET

68 BASIN

72 DÖRT

MEVSİM

77 BULMACA

idem

Reyoni

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Ekim 2009

Sayı: 18

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editor:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Bünyamin ER

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZI

Dr. Serdar ŞİRAZI

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Şan Ofset

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 517 03 44

Fax: 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

14 GÜNDEM

20 METROPOLİTİMİZDEN

22 İZ BIRAKANLAR

26 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

28 PORTRÉ

36 RÖPORTAJ

38 DOSYA

41 KONUK YAZAR

46 BİLİM

48 SAĞLIK

50 SÜRYANİCE

52 KÜLTÜR SANAT

55 BİLİYOR MUSUNUZ?

56 GEÇMİŞ ZAMAN

58 KÜTÜPHANE

60 BEDRİ AYSELİ

62 SURYOYO@NET

64 SÜRYANİ MUTFAĞI

66 YAZIYORUM

68 DÖRT MEVSİM

74 BASIN

80 BULMACA

idem

İdem

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Nisan 2010

Sayı: 19

Sahibi:

Tarlabası Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naım DILMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Bünyamin ER

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Yönetim Yeri:

Tarlabası Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Şan Ofset

Dizayn: İDEM GİRİŞİM

Resim: GİRİŞİM

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Gratik Tasarım:

İbrahim DEİRANLIĞI

www.grafbas.com

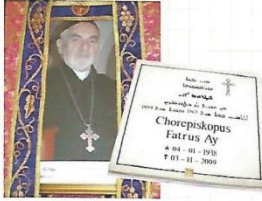
İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

18 GÜNDEM

24 METROPOLİTİMİZDEN

26 DOSYA

28 İZ
BIRAKANLAR

32
GELENEKLERİMİZ
İNANCIMIZ

34 PORTRÉ

38
RÖPORTAJ

41 KÜLTÜR SANAT

44 KÜTÜPHANE

48 GEZİ

50 KONUK YAZAR

52 BİLİM

54 SAĞLIK

57 GEÇMİŞ ZAMAN

60 SURYOYO@NET

62 SÜRYANİCE

64 YAZI YORUM

68 SÜRYANİ MUTFAĞI

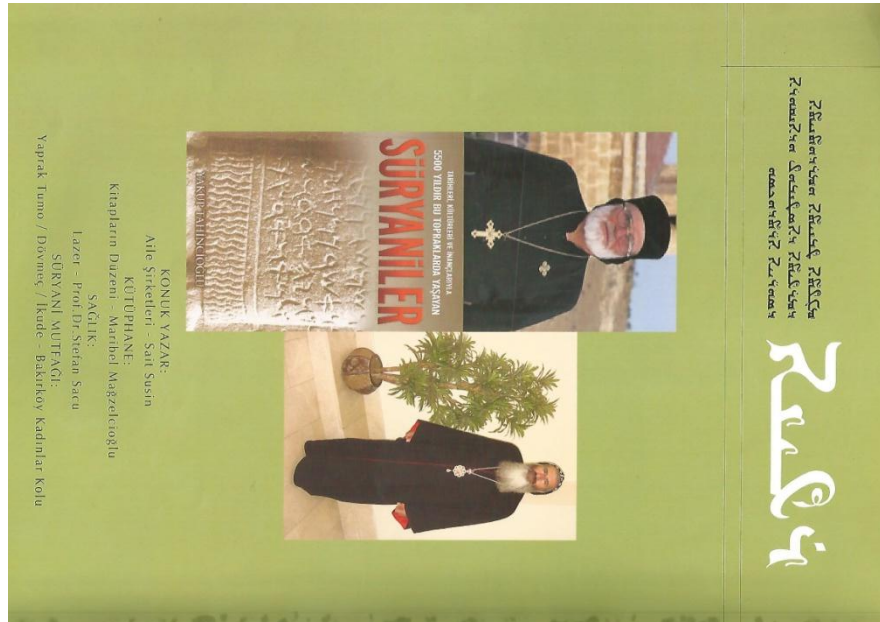
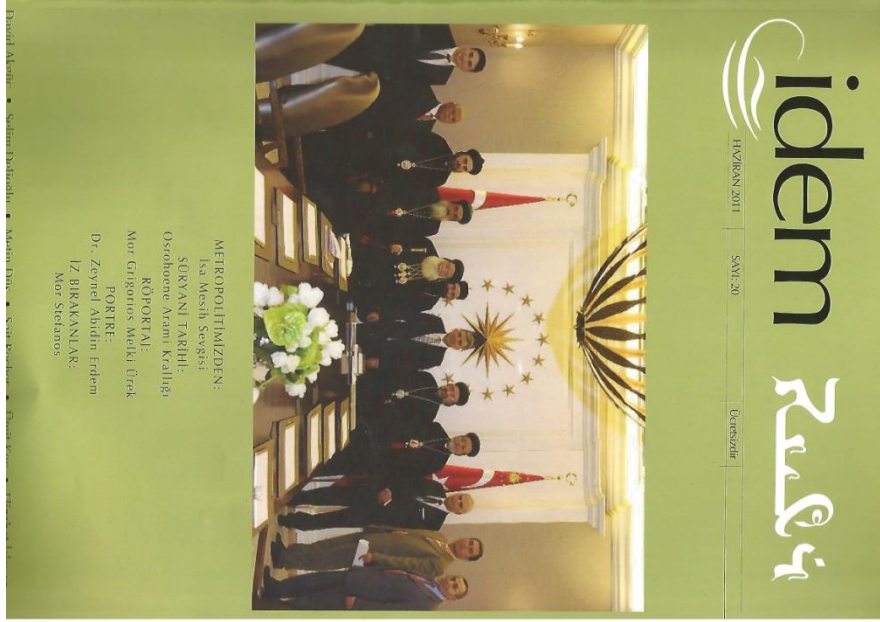
70 BASIN

74 DÖRT MEVSİM

76 BİLİNOR MUSUNUZ?

79 BULMACA

EK XXVI

İdem Dergisi, Haziran 2011, Sayı 20 Ön ve Arka Kapak

idem

Reyûn

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Haziran 2011

Sayı: 20

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Kenan ALTINIŞIK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSİN

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 538 06 05

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Şan Ofset

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 517 03 44

Fax: 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

50 KÜLTÜR SANAT

20 GÜNDEM

54 KÜTÜPHANE

22 METROPOLİTİMİZDEN

59 KONUK YAZAR

24 DOSYA

64 SAĞLIK

67 YAZIYORUM

27 PORTRE

70 SÜRYANİ

MUTFAĞI

32 SÜRYANİ TARİHİ

36 İZ BIRAKANLAR

38 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

72 SURYOYO@NET

74 SÜRYANİCE

Dünya
Brito

حَبْلُ
حَبْلُ

42 RÖPORTAJ

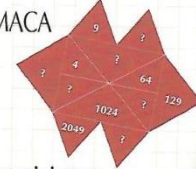
46 GEÇMİŞ

ZAMAN

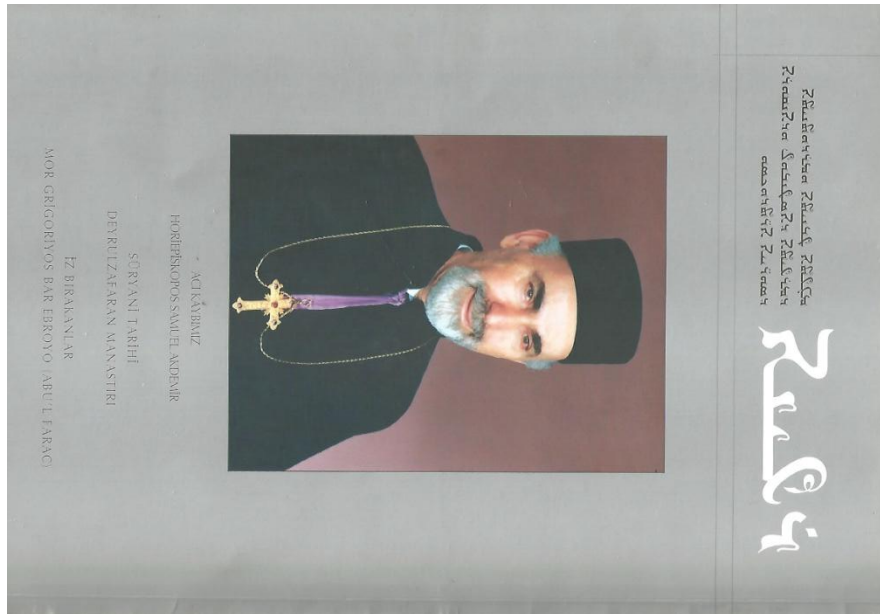
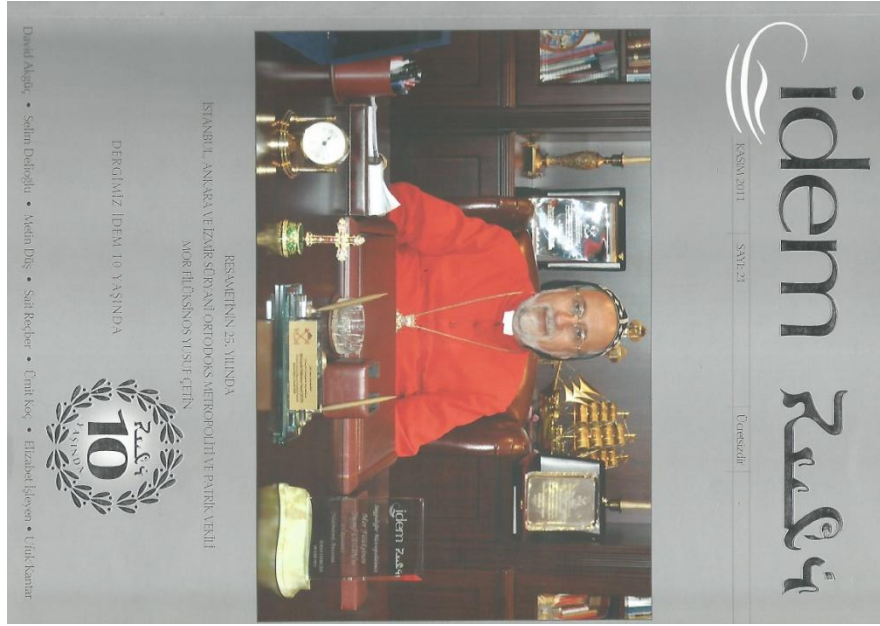
76 DÖRT MEVSİM

84 BULMACA

86 BİLİYOR
MUSUNUZ?

EK XXVII

İdem Dergisi, Kasım 2011, Sayı 21 Ön ve Arka Kapak

dem

Revi

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Kasım 2011

Sayı: 21

Yahibi:

Arslanbaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
Dinada Kenan ALTINIŞIK

Yayın Sorumlusu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Yardımcı Editör:

Özlem DİLMENER

Yayın Kurulu:

Özlem DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Lizabet İŞLEYEN

Şükran KANTAR

Ömer KOÇ

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Kenan ALTINIŞIK

Sait SUSUN

Yayın Yeri:

Arslanbaşı Karakurum Sokak

No.20 Beyoğlu - İstanbul

Telefon : 0.212 250 16 06

Fax : 0.212 538 06 05

E-posta : reyono@reyono.net

www.reyono.net

Yayıncı: Matsis Matbaa Hizmetleri

Design : İDEM Ekibi

Yayıncılık: GRAFBAS

Yayın Yönetmeni:

Özlem PINARLI

Yayın Tasarım:

Özlem DERİN ULUGERÇEK

Telefon : 0.212 517 03 44

Fax : 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

12 GÜNDEM

32 RÖPORTAJ

42 DOSYA

46 SÜRYANI TARİHİ

50 İZ

BIRAKANLAR

53 BİLİYOR

MUSUNUZ?

54 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

56

KÜLTÜR

SANAT

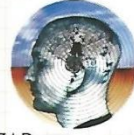

59 KÜTÜPHANE

65 BİLİM

68 SAĞLIK

71 KONUK YAZAR

74 GEÇMİŞ ZAMAN

76 SÜRYANİCE

Okumak
Kroyo

ܡܢܢܐ

ܡܢܢܐ

78

SÜRYANİ

MUTFAĞI

80 SURYOYO@NET

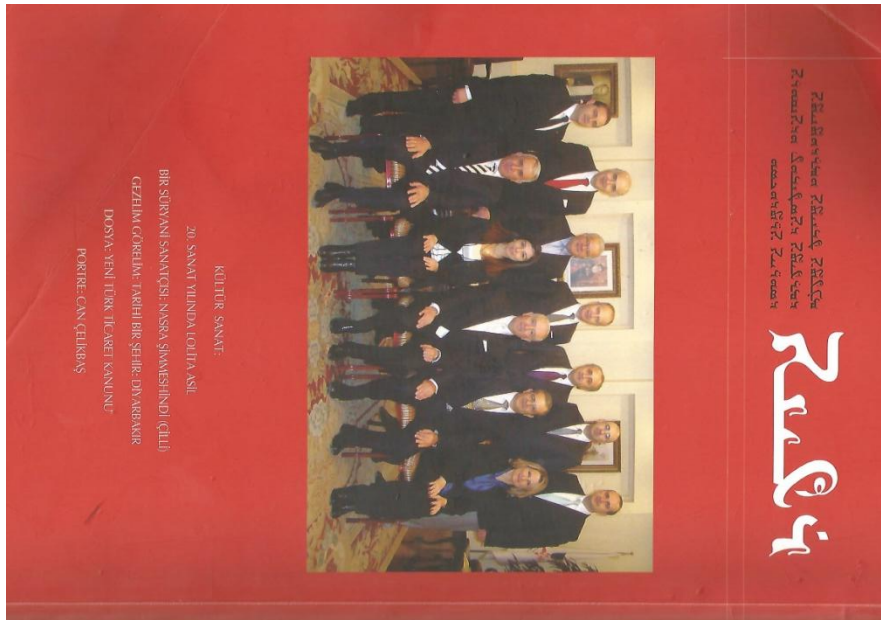
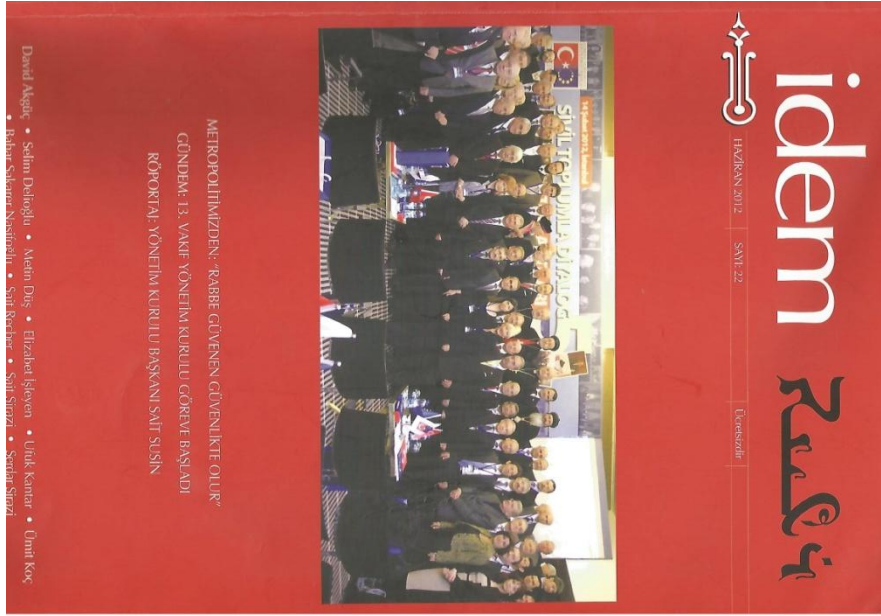
Bir manastırda geçen
75 yıl film oldu

82 BASINDAN

84 DÖRT

MEVSİM

87 BULMACA

idem

ܝܕܡܝܢ

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Haziran 2012
Sayı: 22
Sahibi:
Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Sait SUSİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ
Editör:
Naim DİLMENER
Yayın Kurulu:
Selim DELİOĞLU
Metin DÜŞ
Elizabet İŞLEYEN
Ufuk KANTAR
Ümit KOÇ
Bahar Şakarer NAŞİFOĞLU
Sait REÇBER
Dr. Sait ŞİRAZİ
Dr. Serdar ŞİRAZİ
Danışma Kurulu:
Lolita ASİL
İlyas GENÇOĞLU
Kenan GÜRDAL
Yönetim Yeri:
Tarlabaşı Karakurum Sokak
No.10 Beyoğlu - İstanbul
Tel : 0.212 250 16 06
Fax: 0.212 250 58 27
e-mail: reyono@reyono.net
www.reyono.net

Baskı: Matsis Matbaa Hizmetleri
Design : İDEM Ekibi
Hazırlık: GRAFBAS
Sanat Yönetmeni:
Edip PINARLI
Grafik Tasarım:
Mine DERİN ULUGERÇEK
Tel : 0.212 517 03 44
Fax: 0.212 517 04 44
www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

21 GÜNDEM

30 METROPOLİTİMİZDEN

33 DOSYA

36 RÖPORTAJ

46 SÜRYANİ TARİHİ

50 İZ BIRAKANLAR

54 GELENEKLERİMİZ

İNANCIMIZ

74 GEÇMİŞ ZAMAN

58 GEZELİM-GÖRELİM

63 YAZIYORUM

64 KÜLTÜR
SANAT

70 KÜTÜPHANE

72 KONUK YAZAR

65 BİLİM

68 SAĞLIK

79 BİLİYOR MUSUNUZ?

80 SURYOYO@NET

82 SÜRYANİCE

84 SÜRYANİ MUTFAĞI

86 BASINDAN

90 DÖRT MEVSİM

93 BULMACA

EK XXIX

idem

2012

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Ekim 2012

Sayı: 23

Sahibi:

Tarlabası Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Sait SUSIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editor:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Bahar Şakarer NAŞİFOĞLU

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Sendar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Latife ASİL

İhsan GENÇOĞLU

Arsen GÖRDAL

Yönetim Yeri:

Tarlabası Karakurum Sokak

No.10 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 250 58 27

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Matsis Matbaa Hizmetleri

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

www.ÖBİN.ULLUĞERÇEK

Tel: 0.212 517 03 44

Fax: 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

3 EDITÖRDEN

4 YAŞAMIN RENGİ

18 GÜNDEM

24 METROPOLİTİMİZDEN

26 RÖPORTAJ

30 SÜRYANİ TARİH

34 İZ BIRAKANLAR

72 SÜRYANİ MUTFAĞI

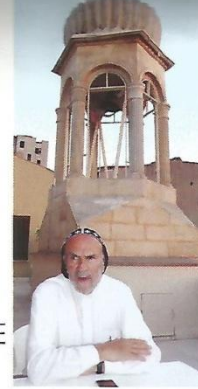
74 BASINDAN

78 DÖRT MEVSİM

81 BİLİYOR MUSUNUZ?

82 BULMACA

36
PORTRÉ

40 GELENEKLERİMİZ İNANCIMIZ

42 GEÇMİŞ ZAMAN

44 GEZELİM-GÖRELİM

49 GEZİ

54 KÜLTÜR
SANAT

60 KÜTÜPHANE

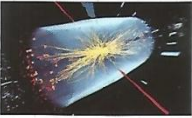
62 KONUK YAZAR

64 BİLİM

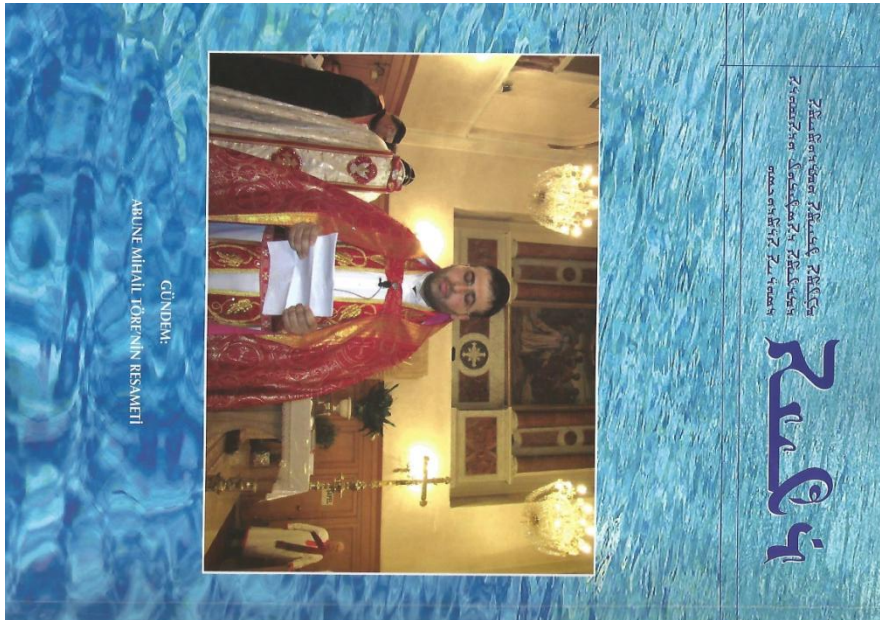
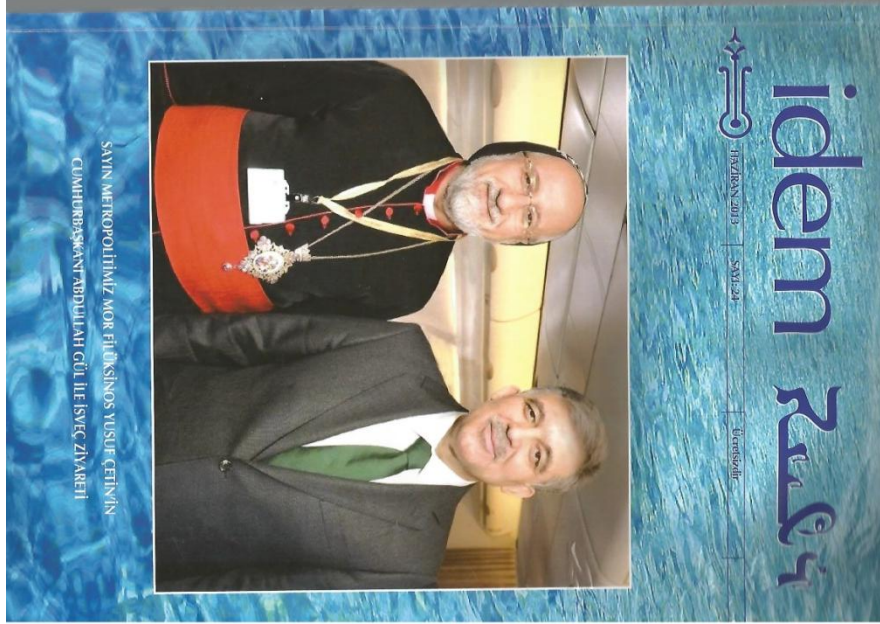
66 SAĞLIK

68 SURYOYO@NET

70 SÜRYANİCE

EK XXX

İdem Dergisi, Haziran 2013, Sayı 24 Ön ve Arka Kapak

idem

7204

İstanbul Sanatı Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Haziran 2013

Sayf. 24

Sayısı:

Tarılabay-Neşem Ana Kilisesi Vakfı

Yönetici: Sayı 50/50

Genel Yayın İşleri Müdürü:

Doç. DR. GÜÇ

Yönetim Kurulu:

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

Doç. DR. GÜÇ

İÇİNDEKİLER

1 EDİTÖRDEN

2 YAŞAMIN RENGİ

18 GÜNDEM

36 METROPOLİTİMİZDEN

38 DOSYA

42 RÖPORTAJ

46 SÜRYANİ TARİHİ

52 İZ BIRAKANLAR

58 PORTRE

62 GELENEKLERİMİZ İNANCIMIZ

65 GEÇMİŞ ZAMAN

66

GEZELİM-

GÖRELİM

72 KÜLTÜR

SANAT

74 KÜTÜPHANE

76 KONUK YAZAR

78 BİLİM

82 SAĞLIK

84 SÜRYANİCE

85 YAZIYORUM

80 SÜRYANİ

MUTFAĞI

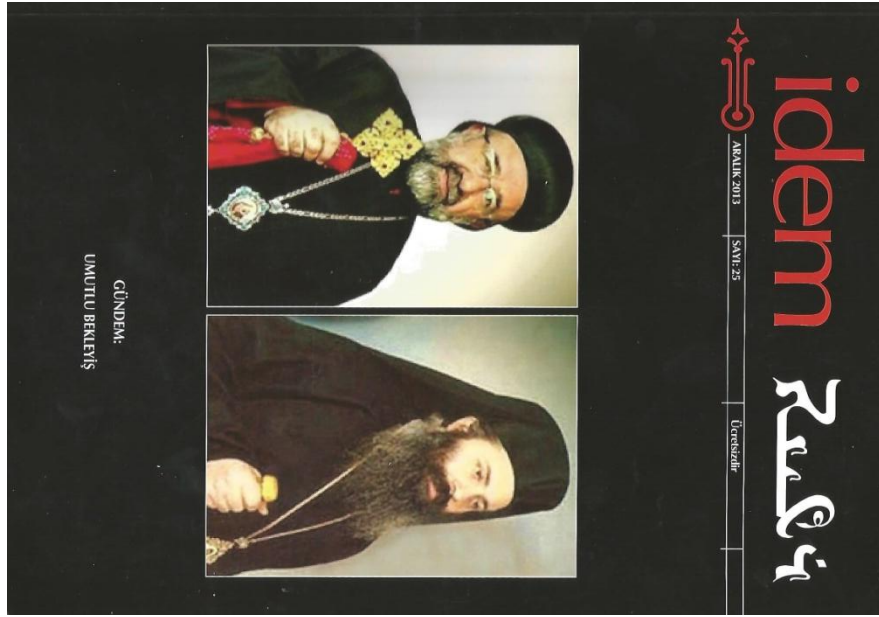
88 BASINDAN

93 DÖRT MEVSİM

96 BULMACA

EK XXXI

idem

25

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Aralık 2013

Sayı: 25

Sahibi:

Tarlabası Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Sait SUSİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Mesut METİN

Bahar Şakarer NAŞİFOĞLU

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Lolita ASİL

İlyas GENÇOĞLU

Kenan GÜRDAL

Yönetim Yeri:

Tarlabası Karakurum Sokak

No.10 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 250 58 27

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Matsis Matbaa Hizmetleri

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 517 03 44

Fax : 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

1 EDİTÖRDEN
2 YAŞAMIN RENGİ

16 GÜNDEM

22 METROPOLİTİMİZDEN
24 DOSYA

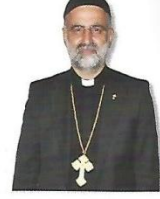
34 RÖPORTAJ

39 SÜRYANİ TARİHİ
42 İZ BIRAKANLAR

44 PORTRÉ
48 GELENEKLERİMİZ İNANCIMIZ

52 GEÇMİŞ ZAMAN

55 GEZİ

56 GEZELİM-
GÖRELİM

60 KÜLTÜR
SANAT

64 KÜTÜPHANE

66 KONUK
YAZAR

68 BİLİM

70 SAĞLIK

72 SÜRYANİCE

74 YAZIYORUM

77 SURYOYO@NET

78 SÜRYANİ
MUTFAĞI

80 BASINDAN

89 BİLİYOR MUSUNUZ?

90 DÖRT MEVSİM

94 BULMACA

idem

İdem

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Mayıs 2014

Sayı: 26

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
adına Sait SUSİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Mesut METİN

Bahar Şakarer NAŞİFOĞLU

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Lolita ASİL

İlyas GENÇOĞLU

Kenan GÜRDAL

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.10 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 250 58 27

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Matsis Matbaa Hizmetleri

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 517 03 44

Fax : 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

1 EDİTÖRDEN

2 YAŞAMIN RENGİ

22 GÜNDEM

36 METROPOLİTİMİZDEN

42 DOSYA

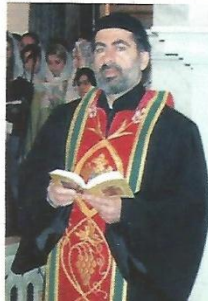
46 SÜRYANİ TARİHİ

50 İZ BIRAKANLAR

54 PORTRÉ

59 SÜRYANİCE

60 GELENEKLERİMİZ İNANCIMIZ

62 GEZİ

64 GEZELİM-

GÖRELİM

68 GEÇMİŞ

ZAMAN

70 KÜLTÜR

SANAT

74 KÜTÜPHANE

76 KONUK

YAZAR

80 BİLİM

82 SAĞLIK

84 YAZIYORUM

86 SURYOYO@NET

87 BİLİYOR MUSUNUZ?

88 SÜRYANİ

MUTFAĞI

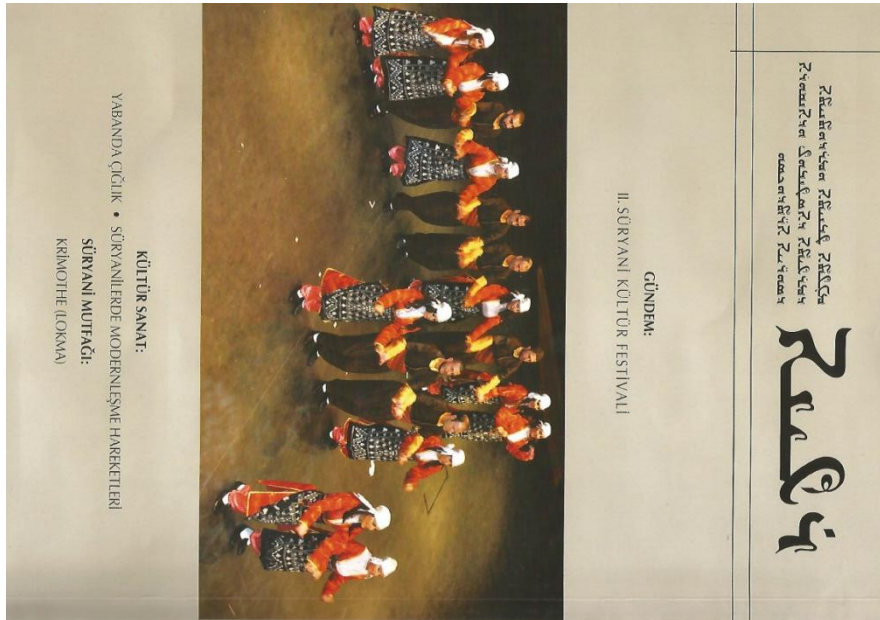
90 BASINDAN

96 DÖRT

MEVSİM

100 BULMACA

idem

Reel

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitliği Haber ve
Kültür Dergisi

Kasım 2014

Sayı: 27

Sahibi:

Tarlabaşı Merjem Ana Kilisesi Vakfı
adına SAİT SÜŞİN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Davut AKGÜÇ

Editör:

Naim DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Elizabet İŞLEYEN

Ufuk KANTAR

Ümit KOÇ

Mesut METİN

Bahar Şakarer NAŞİFOĞLU

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Lolita ASİL

İlyas GENÇOĞLU

Kenan GÜRDAL

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.10 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 250 58 27

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Matsis Matbaa Hizmetleri

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 517 03 44

Fax: 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

1 EDITÖRDEN

2 YAŞAMIN RENGİ

22 GÜNDEM

40 METROPOLİTİMİZDEN

42 DOSYA

46

RÖPORTAJ

49

GEZELİM-GÖRELİM

52

SÜRYANİ
TARİHİ

55

İZ
BIRAKANLAR

58 GELENEKLERİMİZ İNANCIMIZ

60 PORTRÉ

64 GEZİ

66 KÜLTÜR SANAT

74 KONUK YAZAR

77 SURYOYO@NET

78

GEÇMİŞ

ZAMAN

81

SÜRYANİCE

82 KÜTÜPHANE

84 BİLİM

86 SAĞLIK

88

YAZIYORUM

90 SÜRYANİ

MUTFAĞI

92 BASINDAN

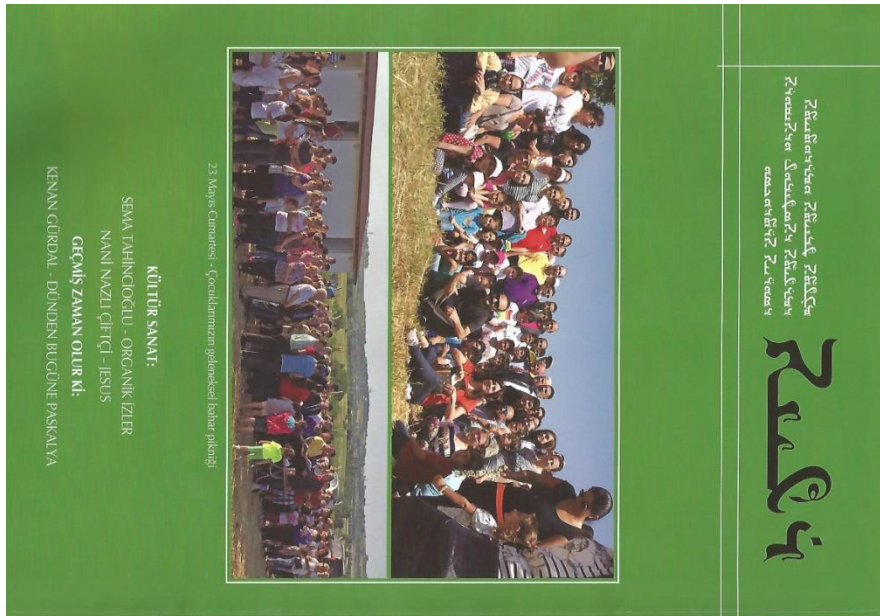
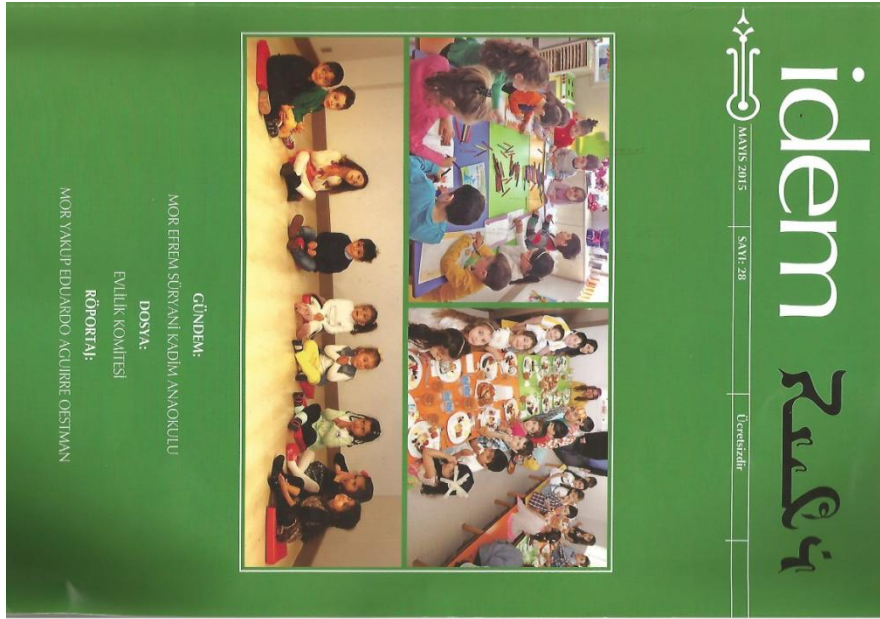
99 BİLİYOR MUSUNUZ?

100 DÖRT MEVSİM

104 BULMACA

EK XXXIV

idem

Reyoni

İstanbul Süryani Ortodoks
Metropolitiği Haber ve
Kültür Dergisi

Mayıs 2015

Sayı: 28

Sahibi:

Tarlabaşı Meryem Ana Kilisesi Vakfı
Zaimi Sait SUSUN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Devlet AKDOĞ

Yönetim:

Naım DİLMENER

Yayın Kurulu:

Selim DELİOĞLU

Metin DÜŞ

Elizabet İŞLEYEN

Uluk KANTAR

Ömit KOÇ

Mesut METİN

Bahar Şakarer NAŞİFOĞLU

Sait REÇBER

Dr. Sait ŞİRAZİ

Dr. Serdar ŞİRAZİ

Danışma Kurulu:

Lolita ASİL

İlyas GENÇOĞLU

Kenan GÜRDAL

Yönetim Yeri:

Tarlabaşı Karakurum Sokak

No.10 Beyoğlu - İstanbul

Tel : 0.212 250 16 06

Fax: 0.212 250 58 27

e-mail: reyono@reyono.net

www.reyono.net

Baskı: Matsis Matbaa Hizmetleri

Design : İDEM Ekibi

Hazırlık: GRAFBAS

Sanat Yönetmeni:

Edip PINARLI

Grafik Tasarım:

Mine DERİN ULUGERÇEK

Tel : 0.212 517 03 44

Fax : 0.212 517 04 44

www.grafbas.com

İÇİNDEKİLER

1 EDITÖRDEN

2 YAŞAMIN RENGİ

24 GÜNDEM

28 METROPOLİTİMİZDEN

30 DOSYA

34 RÖPORTAJ

40 GEZELİM-GÖRELİM

44
SÜRYANİ
TARİHİ

47 SURYOYO@NET

48 İZ BIRAKANLAR

52 GELENEKLERİMİZ İNANCI MIZ

54 KÜLTÜR SANAT

58 KONUK YAZAR

61 SÜRYANİCE

62
GEÇMİŞ
ZAMAN

65 BİLİYOR MUSUNUZ?

66 KÜTÜPHANE

69

SAĞLIK

72 BİLİM

74 SÜRYANİ MUTFAĞI

76 BASINDAN

82 DÖRT MEVSİM

85 YAZIYORUM

86 BULMACA